

દાસ્તાને દરિયાઈ દુદ્દા

ચાને

કાઝી મહેબૂબઉદ્દા

તા. ૦૭/૦૬/૦૭ બુધવાર

પિરમુઠાદા, સૈયદ, શ્રી. મદનીમાવા. રોડ.
દરિયાઈ, અસરકારી. કુતબી, તાદરી.
મુ. પો. તા. બીરપુર શાંતી ન. ખેડા.
ગુજરાત.

786-92

હમરત પીર સૈયદ મોહમ્મદ

મદની એફ. દરિયાઈ અસરકારી કાદરી

(ખલીફ ઓ. હમરત મૈયુન-મસ્જીદ)

મુ. પો. તા. બીરપુર શાંતી

જી ખેડા. ગુજરાત પીલ કોડ-૩૮૮૨૭૦

જેમ
130 / ખાતરના માટે
143 - સાપાંતરે પાતા

પ્રકાશક : પીરભાદા ફતેહમહમ્મદ હાજી અનવરખીયા
હરિયાણા શોહરવજી વીરપુરી.

સુદર્શ : ચક્રવર્ત્ત પહેલંગ દન્ડસ્ટ્રીક, હિંમતનગર.

કદીયા : રૂા. ૨૧=૦૦

ક્રાંતી : ૨૦૦૦

તાલીખ : ૭-૪-૧૯૮૧

—: બિરમીદના હિરંકામ નિરંદીપ —

નીખાંથી એ કહે નહિ દે કી પાની કુલ તો મમ કાળ
મગર ફીરભી એરે દરિયાકી તુ ગાનાની નલી જાની,

પેસો દાફતર

ગોહતરમ નાઝરીન બાદ સલામ કે વાજેહોંકે મુખ જૈસે મમ ઈદમ
ઓર નાતવાં કા કયા હોસલા ? હેા સકતા હૈ મગર ઉસ પાક પલ્લવ
દિગારકા હજાર હજાર શુક્ર ઓર ઉસકે હયાળે પાકકે સાલકેમી ઓર
જોલિયાઓ કિરામકે તુફેલ ઓર ઉનકી દુવાઓંકે સાલકેમી નાચીઝકી
હમારે આબાઓ અમદાદ હઝરતે કાજુ મહેમુદ મહેમુદલાહ ઉર્ફ દરિયાઈ
દુલ્હા રહેમતુલ્લાહ અલયહ સવાને હયાત ઝાહીર કરનેકા ગ્રાફ
હાસીલ હુવા કયાંકિ મેરે વાલીદે યુઝુર્ગવાર મરહુમ હઝરતે પીર તરીકત
મીલાના અલ્લાહઝ અનવરમીયાં અયુમીયાં પીઠજાહાને આપકો ઉઝકી
બહોતેરી જાંઠળી કરામાતે મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અલયહ કો
ઇઝહાર કરને કી આરજુમેં આપને અપની કબીલ ઉઝમે કઈબાર મુખ-
તલીફ કિતાબોંસે વાકયાત વ કરામાત મુન મુનકર જમાકિયા મગર
શાઓ ન હેા સકી. ઓર ઉસે દેમક બા ગઈ ઓર કુછ તહીરીરે મુમ
હેા જાનેકી વજહસે શાઓ ન કર પાયે ઓર ઈસ દુન્યાસે ઘરે કાઠી
તરફ રેહલત કરમા ગયે બાલીકે કાયેનાત ઉનકે તુરખત પર શામો શહર
રહેમતોનુરકી બાસીશ કરમાઓ આમીન મૈને એ એઆ કી હમારે
યુઝુગોકી એ હકિકતે કખતક હિઝબમેં રહેંગી વૈસે તો ખુદાકે ફઝલસે
આજબી યહ અલ્લાહવાલે પરદોમેબી રહેકર સુરજકે સુવાઓસેબી જયાહા
વમકતે હૈ ઓર કીચી શાઝરે હકને ઓલિયાઓ કિરામકી બારગાહમેં
અરજ બી કિયા હૈ.

“ કરામાતે વલી મીટીમે સુલી ગગમગાતે હૈ !
 કી જૈસે ગુર ગુદમતમે કળી પીનહા નહી રોતા ”

બહિર કથક ઇન પુણ્ણોપકા વચીલા લોકર ઇસ કામકો આનન્દમ દેનેકે
 લીયે મૈને કલમ ઉશયા હૈ પરવર દિગાર મેરે નૈકે કલમમે વો તાકાત
 આમ કરમાવો ઔર વોહ રવાની પૈદા કરમાવો કી મેં ઇસકો કિતાબકી
 શકલો સુરત હે સકું

બહિરહાલ કિતાબતો મુકરમલ હો ગઇ હૈ અગર ઇસ કિતાબમે
 કેઈ બામિ નજર આવો તો ઉસકી દુરુસ્તગીકે લીયે મુતલબા કરમાવો
 વા પુઠ ઉસકી ઇસલાહ કરે ઇસ કિતાબકા નામ મૈને સવાનેંહ મહે-
 મુદ મહેપુપુદલાહ રખગા હૈ કિતાબકે પઠનેકે બાદ જો બાતેં આપકો
 પસંદ આવો તો પુણ્ણોપક સઢકેમે મેરે હકમે દુવાવો ખૈર કરમાવો કી
 અદલાહ મેરા બાતમા ઇમાનપર કરમાવો આમીન

મુજે કહનેદોકી મેરે વાલીહે મોહતરમ કે વરાગકે મુકરમ હઝરતે
 શાહ મૌલાના હાફિઝ વ કામી આલીમે દીન મોહહીસ વ મુદતી પીર
 તરીકત હઝરત શાહ ઐનુદીન વઢહ હઝરતે શાહ ઇલમુદીન રહેમતુલ્લાહી
 અલયહીમ કા ફયળન હે ઔર ઉનકે માહબબનહે હઝરતે શાહ કમાલુદ્દીન
 સાહબકા મૈ શુક ગુઝાર હૂંકી ઇસ કિતાબકી તહરીરકે બારેમેં આપને
 નાચીઝ પર બહોત કરમ કરમાકર મુજે અબાની તહરીરમે પ્રુબ પ્રુબ નવાબા
 હૈ મે ઉન્હીકા કરમ હૈ કિ જુસ કી વજહસે મે કિતાબ મૈને તહરીર
 કી હૈ મૈ પુણ્ણોપકા ઔર હમારે ચીલસીલેકે તમામ છોટે બળે ઔલાહે
 દરિયાઇ દુલહાકા અહિસાન મંદ હું.

સાથહી સાથમેં કાઝિલે મરકઝી દારૂલ ઉલુમ મન્ગરે હરલામ
 બરેલી શરીફ અરબી યુનિવર્સિટીજે કીલ વકત વકતાપુર તા. હિંમતનગર
 જિ. સાબરકાંઠા કે બલીખો. ઇમામ હૈ. જુનકા નામ અહીરુદ્દીન અહિમદુલ
 કાદરી હૈ ઔર વકતાપુર કે મુસીદીન વ મુતાઅલ્લેકીન વ મુબલેસીન
 ઔર મુસ્લિમ જમાત ઔર આલ્ફંદ કે ગુલામનબીઆઇ વહોરા જન્હોને

(૩)

અંદર-બાહર રહિશર બીદમત અંતમ દીયા હૈં ઉનકાલી મૈં શુક ગુઝાર
હું બાલીઉ કાએનાત અપને મહિયુબકે સદકુંમે ઇન હઝરાતકી બીદમત
કયુલ ફરમાયો આમીન

ઔર ઇન હઝરાતકેા ઇદમેાં અમલકી તૈદ્દીકે રશીક આતા ફરમા
યો ઔર દારેનમેં ઇન મહિયુબકે સદકુંમે પરવરદિગાર અપને મહિયુબ
કી શક્ષાઅત નસીબ ફરમાયો.

સ.યહી સાથ પેકવેલ ગેસવાલે મુરતાકઅલી કાવડિયા જુહાને કમ
પૈસેમેં ઔર જદદી શાએ કરનેમેં જો હીરસા દીયા હૈં પરવર દિગાર
ઉન્હી બીદમત કયુલ ફરમાયો

ફકત - નાચીઝ

પીરઝાદા ફતેહમહસદ હાજ અનવરમીયાં
દરિયાઈ શાહરવદીં બીરપુરી

ઉન્સે હઝરત ઉમર (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત ઇબ્રાહીમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત ઇસ્માઈલ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત સુલેમાન (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત ઉમર (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત કાસમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત અહેમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ઔર ઉન્સે હઝરત કુતુબ ઇસ્માઈલ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) કે કરામત મશહુર હૈ

એક રોજ આપકો પરવર દિગારે આલમ કી તરફસે “ કુતુબ ” કા ઇલકાબ અતા ક્રિયા ગયા કયુ' કે આપકી ખાતકા મેં મદિના મુન્વરમેં દુર-દુર સે આપકે પાસ લોગ હાજતમંદ હાઝિર હોતે ઔર અપની મુરાદે પાતે.

એક રોજ મિસર સેં ચહુદીયુ' કા સરદાર આપકી કરામત દેખનેકે લીયે હાજર હુઆ ઉસ વકત ઉસકે આનેસે પેશતર ઉસ કે આને કી ખબર આપકો ગેબસે મીલી ઔર જબ ચહુદીયુ' કે સરદાર ને આપ કે પાસ આકર કહા કે હમારે પયગમ્બર હઝરત મુશા અલયહીસ-સલામ કા આપ મુઝે દિવાર કરાઓ તો મેં અપના દિન છોડકર આપ કે દિન મેં શામિલ હોનહી તબ આપને ફરમાયા કે આંખ બંધકર તબ ઉસને ઔર ઉસકે સાથમેં જો ઇન્સાન થે વો કુલ પંદરા થે ઔર ઉન સબ ને આપકે હુકમ સે આંખેં બંધ કીયા તો દેખતે હૈ કી હઝરત મુશા અલયહી સલામ કે સાથમેં હઝરત કુતુબ ઇસ્માઈલ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) બેઠે હુએ હૈ ઔર મુશા અલયહીસ સલામ ને ફરમાયા કી હઝરત શાહ ઇસ્માઈલ કુતુબ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) તમામ અગ્નાસીયુ' સે બેહતર હો ઔર આપકો કરામાતે કુતુબ બગસી હૈ જો તુમહારે હાથપર બયત કરેગાવો

ગોચર જન્નતિ હું ચેહ દેખ કર તમામ કે તમામ ચંદ્રી મુગ-
રુંદે બા ઇસ્લામ દેા ગયે

જોખ વક્ત હઝરત કુતુબ ઇસ્માઇલ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) હજજ્જે લિયે મહિના શરીફ સે રવાના હોકર મકકજો મોઅઝ્-ગમા તશરીફ લે ગયે ઉસ વક્ત મકકા શરીફમે 'ઓરડી બારીયા હુઇ ઓર શહેરકે ઓર હાજ્યુમ્'ના અંદેા સમાન પાનીમે' બીચા બેહને લગા ઓર લોગ બાવિસકે સળખ સે નિહાયત મુસીબત મેં ફસાયે ઓર બચેનેમા કોઇ અહારા ન થા તો સળ દે સળ હઝરત કુતુબ ઇસ્માઇલ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) કી બીદમત મેં હાઝિર હુવે ઓર અજ્ કી કે ચેહ વક્ત બદકે ખુદાકે લિજો બહોત હી કહીન હૈ ઓર બચના મુસ્કીલ હૈ તળ હઝરત કુતુબ ઇસ્માઇલ (રહેમતુલ્લાહ અલયહ) ને ચે હકીકત દેખ કર અપના જીરમ બડા કર દિયા ઓર તમામ બારીયાકા પાની આપ પલબરમે' ખી ગયે. ઓર વહોંકી સરજમીન ઉસી વક્ત ખુશ હોા ગઇ ઓર બદકે ખુદા કોા અમાન મીલી.

હઝરત કુતુબ શાહ ઈસ્મા ઇલ (ર
કે સાહબગાદા હઝરત હસન આકિર (ર)હૈ

જળ રસુલે કરીમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ મેઅરાજ કોા તશરીફ લેગયે ઉસ વક્ત હઝરત શાહ હસન આકીર (ર

) કી રૂહ આકદસ ઝિક્રે મલાહી મેં મસગલથી ઓર આપકે ઝિક્ર કી આવાજ સરકારે મદિના ને સમાઅત ફરમાઇ ઉસ વક્ત આપને હઝરત જીબ્રીઇલે અમી સે ફરમાયા કે ચે આકિર કોન હૈ ? જિબ્રીઇલ અમી ને અર્ઝી કે ચે હઝરત શાહ આકિર (ર.અ) આપકે ગયા હઝરત અબ્બાસ (રહી યલ્લાહ અન્હો) કી ખોલાહ સે પેદાહોગે જળ હઝરત શાહ હસન આકીર (ર.અ) દુનિયા મેં તશરીફ લાયે તલી સે આપ ઝિક્ર મે રહા કરતે ચે ઓર આપ સરકારે હોા આલમ કે રોઝે

સુખારસ એ' જનન એકે ઇલાહી ક્રિયા કરતે થે એક દોઝ એ' એ
એ અનહરને આપાઝ આપા' કે તુમ દિલગીર મત રહો તુરકાદી
અર્જા ખુદા કે દરખાસ્તે સફળુત હૈ' એ' તુરકાદે ઝીકે સે જ-
નન કે શરત વ હજર આપદે એક કે સાથ એક કરતે હૈ'.

એક દોઝ કા વાકેઆ હૈ' કે જનન કે અંદર જે તુમા
કા દરખત હૈ' ઉમને આપદે એક કે સાથ એક ન ક્રિયા તો
આપ વજર એ' ગયે એ' હસે હોશિયાર ક્રિયા તો તીન દોઝ
કે બાક ઉત તુમા દરખતે પતો સુરજાને લગે થે હરકત એ'
જનન કે દરખતુ' ને ખુદા કે દરખાર એ' અર્જા કી કે પરવર
દિયાર ક્યાં વજર હૈ' કે શરતે તુમા કે પતે કુમતાને લગે
હૈ' તમ નિદા આપ કે એક એવા મહેબુબ ઉસ એ' બકા હુઆ
હૈ' હસ સબખ એ' ઉતપર પઝ સુરદગી આપ હૈ' તો સબને
મિલકર હુઆ માંગીનો અદલાક તાલાને હઝરત શાહ હરાન
આકિર (ર.અ) સે દરમાયા મેરે મહેબુબ તુમા એ' ખુસ હો
બઝો! તુમા અપને અમલકી સબ પાયા એ'ર ઉસકી ખતા માફ
કરદી તમ તુમા એ' હરાપન પેદા હુવા એ'ર આપ બી બકા
હુએ.

એક દોઝ હઝરત શાહ હસન આકિર (ર.અ) દરિયા કે
કિનારે પર તશરીફ હો ગયે એ'ર વહો એક કર ઝીકે-ઇલાહી
કરને લગે ઉસ વકત એક તરફસે એક બીજી' ઇતના બકા કે
કો'ર કે કદ જૈસા આતા હુસા નઝર આપા ઉસ વકત હઝરત
શાહ હસન આકિર (ર.અ) દો' બયાલ હુઆ કે થે જનવર કહો
બતા હોગા તમ આપદો' જેબસે નિદા હુઇ કે આપ ઉસ બીજી'
કે પીકે હોઝર ફરતે સમિલા કા તમાશા દેખીયે તો આપ ઉસ
બીજી' કે પીકે દગિયા કી તરફ જતે લગે તમ પાની દુર જતા
હુઆ નઝર આપા એ'ર વો બીજી' વહો સે એક જગાહે પર
હેર ગયા. એ'ર આપબી ઉસ જગાહ પર તશરીફ લેગયે. વહો

પ્રેમી નુમા હરખત લગે હુએ થે ઝીર ખૂશોદાર ફુલો કી મહેક
આ રહી થી વહી પર જોક શરાળી શરાળ કે નશે મેં પળાહુઆ
થા ઝીર ઉસકે જ્ઞનીળ જોક જહરીલા સાંપ કાટ ને કી તોયારી
મેં થા તો ઉસ વકત વોહ ઊંટ જૈસે થીછું ને સાંપકો ડંખ
મારકર મૌત કે ઘાટ ઉતાર દીઆ. તળ હઝરત હસન અક્રિર
(ર.અ) યે મંઝર દેખકર તાઅજજુળ હુએ ઝીર સોચને લગેકે
જોક ગુન્હેગાર શરાળી કેા પરવર દિગારે આલામને કિસ તરફસે
બચાલીયા ? જળ શરાળી આપસે કહેને લગાકે આપ હઝરત
શાહ હશન અક્રીર (ર.અ) કેા પહેચાનતે હો તળ આપને કહાં
કે યેહ સવાલ કરનેકા સખળ કયા હૈ ? તળ શરાળી જોલા
કે જળ મેં શરાળ કે નશે મેં થા ઉસવકત ખુદાકી તરફસે
જોક નિહા આઈ કે મૌને તુએ સાપ કે કાટ ને સે બચાયા હૈ
તો તેરે ગુન્હેકી માફી કરાને કે લીયે હઝરત શાહ હસન અક્રીર
(ર.અ) કે પાસ જા ઝીર અપને ગુનાહો સે તોળા કર ઝીર
માફી ચાહ ઉસ વકત હઝરત શાહ હસન અક્રીર (ર.અ) ને
શરાળી કેા ગુસલ કરાકે તોળાવ ઇસ્તગદાર કરાકે ઉસે મુરીદ
બનાયા ઝીર હઝરત શાહ હસન અક્રિર (ર.અ) ને થીછું સે
સવાલ કિયા તું કહાં રહેતા હૈ ? ઝીર યે વાકેઆ કે.સા દર
પેશ આયા હૈ ? તળ થીછું જોલા કે જોક “ તાવ નામકા ”
પહાડ હૈ વહી પહેલે જોક શેર રહતા થા ઉસ શેર કેા માર
કર મૈ. ઉસ જગહ પર રહેતાહું ઝીર મેરી જોરાક પથ્થર
ઝીર હફીયાં હૈ ઝીર મુએ ખુદા કી તરફસે હુકમ હુઆથા કે
ફલો જગેહ મેરા જોક બંદા શરાળ કે નશેમેં પડા હુઆ હૈ
ઝીર ઉસકો કાટને કે લીએ જોક સાંપ વહી આ રહા હૈ

ઉસે મારકર મેરે બંદેકો બચાલે યહ સુનકર આપ હઝરત
ઉસ શરાળી કેા સાથ લેકર અપને મકાન પર તશરીફ લેગયે.

જોક રોઝકા વાંદીઆ હય કે જોક ગાગશ શહર મેં જો

રોજઢાર રહતાથા ઔર ઉસે લોગ રોજ રખને કે લીજે કહેતે થે વોહ જવાળ હેતા કે રોજ રખને સે કયાં કાયદા હોતા હૈ? થેહ કહકર રોઝા નહિ રખતા થા જળ થહ બાત લોગોને હઝરત શાહ હસન ઝાકીર (ર.અ.) મરજુહ મેં જીઠે હુજે તિલાવતે ફરાન કર રહે થે ઉસ વકત આપકે સામને બયાન કી તબ આપને ઉસ જેરોઝઢાર કેા બુલાકર રમઝાનુલ મુબારક-કે રોઝું કી ફઝીલત સમઝાઇ તો થહ સુનકર વોહ બહોત ખુશહુઆ ઔર રોઝે રખનેપર કમર બરતા હો ગયા થેહ બુઝુર્ગોને દિન કી ખુશગવાહી કા ફૈઝ હૈ

I

એક રોજ હઝરત શાહ હસન ઝાકીર (ર.અ.) સરકારે હો આલમ કે રોઝે એ અનવર પે હાઝિર હોકર હુઆ સલામ પેસ કર રહેથે ઉસ વકત રોઝ એ અનવર સે આવાઝ આઇ કે તુરહારે સાહબઝાદા હઝરત અલીકો હમને “ સરમસ્ત ” કા ઇલકાબ અતા ક્રિયા હય ઔર જળ ઉમર રસીદ હો તબ ઉનકો હિન્દુસ્તાન કી તરફ રવાના કરના તા કે વહોં જાકર ઇસ્લામ ફેલાયે થહ સુનકર આપ બહોત ખુશ હુયે ઔર આપને સાહબઝાદે કે સાથ પહાડપર જાકર રોઝા રખકે ઇબાદત કરતે ઉસ વકત કુછ દાને (એક જીરેકા દાના) ઔર થોડા પાની કે સિવા ઔર કુછ ન તનાઉલ ફરમાતે આપકી ઇબાદત કી શોહરત મુલકે અરબસ્તાન મે હોઇ ઉસ વકત વહોંકા સુલતાન એક પથ્થર કો કપડેમે લપેટકર ગોદમે લોકર આપકે પાસ આકર કહેને લગાકી. મેરી ઔરત કે પેટ સે એક ગોસ્તકા લોચડે જૈસા લડકા પૌદા હુઆ હૈ ઉસકો આપ અપની હુઆઈ સે અચ્છા કરાદે તો મૈ આપકા અહિસાન મંદ રહુગા ઔર મૈ. ઔર મેરે સાથી આપકે મુરીદ બનનયેગે તો આપને ફરમાયા કે પથ્થરકો લડકે કા નામ દેકર જુઠ કશું કહે રહા હૈ પર બુદાકે હુકમ સે. પથ્થર કે-બદલે લડકા હો ગયા થેહ સુનકર બાદશાહને કપડા હટાકર દેખા તો વોહ પથ્થર કે બદલે લડકા બનગયા થા ઔર ઉસકા નામ હઝરત ને અબ્દુલ હસન રખા.

m

p

“હાઝરત શાહ અલી શરમસ્ત (ર. અ.) કી કરામાતું કા બ્યાન”:-

શેઝર

“ હેળ જોહાહલાહ કા લામન ન છુટે હાથમે’
ઈન તળીખું’ કે યહો હર દર્દીકા સામાન હય ”

હાઝરત શાહ અલી શરમસ્ત (ર.અ.) આપ જવાન હોકર
હમ્મે સખાળ પર પહુંચે ઉસ વકત આપ ને આપકે વાલીદ
ખુઝુર્ગવાર હાઝરત શાહ હસન ઝાકિર (ર.અ.) કી ખીદમતમે’
હાઝીર હોકર અર્જ કી કે મુજે સરકારે હો આલમ સદ્દલાહો
અલયહે વસલ્લમ કે હુકમ સે મુદ્દકે હિન્દુસ્તાન બતા હી તેા
આપલી મુજે ઈન્જાઝત હે તબ આપને ઉનકો બડી ખુશીકે સાથ
ઈઝાજત હી ઔર આપકો ખુશી કી રાહમે’ શીરાઝ કી તરફ રવાના
કરનેકી લીઝે કુછ મંઝીલ તક ગયે ઔર આ પકો રૂખસ્ત હી.

ઉસ વકત હાઝરત શાહ અલી શરમસ્ત કે હમ શહ આ
પકે હો દોસ્ત ઔર હો મુઝાઝીમ ઔર પાંચ હુરયેશ મિલાકર
નવ (૯) આદમી આપકે સાથમે’ રવાના હુઝે ઉસ વકત આપકે
વાલીદ ખુઝુર્ગવાર ને હાઝરત શાહ અલી શરમસ્ત કે સરપર
દરતે મુબારક ફેરફર કામયાબી કે લીઝે હુઆ જો’ દેકર આપ
મદીના મુનવ્વરા વાપસ તશરીફ લે ગયે.

હાઝરત શાહ અલી શરમસ્ત (ર.અ.) સીરાઝ કે કરીબ
પહોંચે ઉસ વકત રાસ્તે મે’ શેર કા કાફલા આપકી ખીદમત
મે’ હાજર હુઆ ઉસમે’ સે જોક શેર ને અર્જ કી હાઝરત હમારે
મે’ સે જોક શેર કો આપકી સવારી કે લીઝે પસંદ કરલો ઔર
સવાર હો બત્તે તેા અપને ઉન શેરમે’ સે જોક શેરકો પસંદ
કર કે ઉસપે સવાર હોગયે ઇતને મે’ જોક શાંપુકા કાફલા સામ
ને આકર અર્જ કરને લગાકે હાઝરત હમારે મેસે’ જોક સાંપ
કો પસંદ કરકે અપને હાથમે’ કોળેકી જગહ લે લીઝે તાકે

હમારાં મરતળા ભી પુલંદ હોજએ આપને ઉન સાંપુ મેં સેં
એક સાંપકો અપને હાથમે કોળેકી જગહ પસંદ કર કે લેલીયા
આપ વહાં સે રવાના હુએ ઉસ વકત આપકે સાથ મેં શેર
ઔર સાંપુ કા લશ્કર આપકે સાથમેં ચલને લગા ઔર જળ
શિરાઝ કે કરીખ પહોચેં ઉસ વકત વહોં કે બાદશાહ અબુબકર
બીન સઅદ જંગી કે સુખબીરું ને સુલતાન કો ખબર હી કે
કોઇ ગનીમ આ રહા હૈં છસકે લશ્કરમેં શેર ઔર સાંપભી
હૈં ઔર રાસ્તે મેં ગીદોગુબાર ઉડ રહી હૈં તખ સુલતાત અપને
પીર હઝરત શાહ રૂકનેદીન (ર.અ) કો પુલવાકર અર્જ કી કે
કોઇ ગમીન હમારે શહર કે પર ચલાઇ કે લીએ આ રહા હૈં
ઉસકે લશ્કરમેં શેર ઔર સાંપ હોને કી વજહ સે અસ્તીચો
ઉઝળી જા રહી હૈં તખ હઝરત રૂકનેદીન (ર.અ) ઓલીયાને
ફરમાયા કે ચેહ કોઇ ગનીમ નહિ બઢકે પુઠા કે બરગુઝીદાર
પુઝુર્મ હૈં ઔર ઉનકે સાથ ગુફતગુ કરને કે લીયે હઝરત શેખ
સાદી (ર.અ) (મુરદ્દેહુદ્દીન) કો ખુલાકર આને વાલે પુઝુર્મ કી
હુઝુર મેં લેજનવે તાકે વોહ ફારસી ઝબાન મેં ઉન્સે ગુફતગુ
કરકે આપકે સાથમેં જો શેર ઔર સાંપ હૈં ઉન્હે વાપસ લોટા દે
એસી ગુઆરીશ કરેગે.

શેઝર

ચુઈ બશોઝ ગુફતશ શેખ સાઅદી કે પુશ ખબરી મોટા બસ
પુખ દોદ-
કે ગરવોહ હમચુની મદે પુઠા એસ્ત, બઈસ્તેકલ ઉરફતન સરા
એ અસ્ત.

જળ શેખ સાદી રહેમતુલ્લા અલૌય ને શેર કહા એસે
રહેનુમાહિ કે ઉનકે ઇસ્તીફખાલકે લીયે જાના ભલા હૈં તખ હઝ
રત રૂકનેદીન રહેમતુલ્લાહ અલૌયને ફરમાયા કે આપ ઉનસે
ગુફતગુ કરીયો ઔર મેં વહોં ખામેસ બેઠા રહુંગા ઔર કુછ
દખલ ન કરુંગા અલગરઝ મખદુમ રૂકનેદીન ઔર સુલતાન આ

પકે સાથમે થલે ઉસવકત હઝરત શાહ અલીશર મસ્ત રહેમતુ
 લલાહ અલૈય ને શેખ સાદી રહેમતુલલાહ અલયને ગઝલ ફર-
 માહ ઉસમે ખ્યાન ક્રિયાકે આપને ક્યાં ક્રિયા કે તમામ શેર
 ઔર આપકે ફરમા બરહાર બનગયે તખ હઝરત ને તખસસુમ
 ફરકે ફરમાયા કે શેર ઔર ક્યાં બલકે તમામ હાથીસે લોકર
 ચુટી તક ખાલીક કે હુકમ હી ફીર શેખ શાદી (રહેમતુલલાહ
 અલયને અર્જીકી કે આપકા નામે નિશાન બતાઓ ઉસ વકત
 આપ ને ફરમાયા મેરા નામ અલી સરમસ્ત હૈ ઔર મેં નસ
 લે અખાસ સે હું. ઉસ વકત સુલતાન અયુ અખાસને અર્જ
 કી કે હઝરત સવારી કે લીયે શેર ઔર કેળેકી લીયે એક
 સાંપ આપકે સાથ રખકર બાકી સળકે રહા હો. તો બલકે ખુદા
 ચેન સે હો. બલે તખ આપને એક શેર સવારીકે લીએ રખખા
 ઔર ઉસ્કે કાન મેં કહા કે ઇન તમામ શેરુ સે કહ હ કે
 વોહ વાપસ અપને અપને સુકામ પેં લોટ બલે ઔર આપકે
 હાથ મેં જો સાંપ થા ઉસકે કાનમેં કહાકે તુ ઇન તમામ
 સાંપોસે કહ હ- કે- વો સાંપ અપને અપને સુકામ પર વાપસ
 હો. બલે તખ શેર ઔર સાંપ વાપોસ હો ગયે ઔર આપ
 શિરાઝ શહેર મેં તશરીફ લે ગયે

શીરાઝ શહેર મેં એક બહુગર રહેતા થા વોહ અપને
 બહુ કે જોર સેં શહેર કે બડે બડે બેપારી ચું કા અપને
 દાળમેં રખતા થા મગર જળ હઝરત કે કયામ શિરાઝ મેં
 હુઆતો ઉસ્કે હસદ પૈદા હુઆ ઔર સોચને લગાકી જળ
 આપકે પાસ સવારી મેં શેર ઔર સાંપ કા કાળા હૈ તો
 ચહી કે બડે બડે વેપારી ઉમરાઉ કા આપ અપને કબ્જે મેં
 લે લેગે. ચે સોચકર ઇસ કી ખુરાઇ કી વજહ સે હઝરત પર
 બહુ કરના શુદ્ધ ક્રિયા જીસ સે આપકી નાક ઔર કાનસે લહુ
 મેહતા દેખા વહી કી મજલીસ મેં બૈઠે હુએ ઇન્સાન ગભરા
 ગયે તો આપને ઇન્સે આઝમ પઢના શુરુ થીયાતો તો નાક

શીરાઝ શહેર પૂર્વ પૂર્વ

ઔર કાનસે લાહું જોહ ના બંધ હો ગયા તબ દોગુ ને અર્ઝ
કી હઝરત ચહ કયાં વાકેઆ હૈ ઔર ચહ બુરાઇ કરને કે
લીએ આપ ઇબ્રાહીમ દેતે હોતો હમ ઉસકો નસીહત કરે તબ
આપને ફરમાયા નસીહત કા કરને વાલા ખુદા જો પાક હો
ઇતના કહેને કે સાથ બહુગર દિવાના હો ગયા ઔર ગાય
ઔર ગધે કી માફિક અવાઝ કરને લગા. ગદ્દીઝ ગીઆ-જો ખાને
લગા.

સીરાઝ શહેર મેં જોકે જેવા સાદાત રહેતે થે. ઔર ઉનકે
ખાવિન્દ ને અપને મોબુદ ગી મેં જોકે જેપારી કે ચહાં જોકે
હઝર રૂપિયા અનામત રખી થી ઔર આપ દુનિયાસે પરદા
કરતે વકત અપની બીબી સેં કહા થા કે કહા જેપારી કે વહાં
મેંને જોકે હઝાર નકદ રૂપયે રખે હો ઔર આપકો ખાસ
જરૂરત પડે તબ ઉન્સેયે રૂપિયે દેનાતો ઉસકી બીબી કો અપની
લડકીયું કી શાદી કે ખર્ચા કે લિએ રૂપયું કી જરૂરત પડીતો
ઉસ જેપારી કે પાસ જાકર અમાનત કી માંગ કી તો વોહ
બદખયાનત બોલાકે તુમહારે પાસ કોઇ સુબુન ચા ગવાહ હો
તો લેકે આના તબ બીબી ને કહા મેરે પાસ કોઇ ગવાહ નહી
તો જેપારી ને રૂપયે દેનેકે લિએ સાફ ઇન્કાર કર દિયા તો
વોહ બીબી શહેરકે કાઝી કે પાસ અપની અર્ઝકી. તબ કાઝી
સાહબ ને ગવાહી તલબ કી તો બીબી ને કહાં મેરે પાસ કોઇ
ગવાહ નહી. તો કાઝી ને જવાબ દીયાકી બગેર ગવાહ કે કોઇ
કામ ચલ શકતા નહી ચહ કહકર ઉસ જેવાકો વાપસ લોટાદી
ઉસ અરસે મેં હઝરત શાહ અલી શર મસ્ત (રહેમતુલ્લાહ-
અલય) શિરાઝમેં તશરીફ લે ગયે તો બીબીને ઉસ વકત અમા-
નતકી હકીકત બયાન કી આપને જેવાકી હકીકત સુન કે ઉસ
બયાનતદાર જેપારીકો બુલાકર ફરમાયા કે ઇસ જેવાકા ખાવિન્દ
કબરસે ઉઠકર જવાબ દે તબ તો તું રૂપયે દેગા ? તો વોહ
જોલા ઇસ સે ઝયાદા ઔર કયાં ચાહિએ તબ આપ ઔર
ઉસ વકત મજલિસ મેં જો કોઇ સરીક થે વો ઔર બયાનત

દાર ઔર વો જોવા સળકે સળ કબ્રસ્તાન મેં મહુમ સાદાતકી
કબ્ર પર ગયે ઔર આપ હઝરત ને ફરમાયા કે બુદ્દા કે હુકમ
સેં ઉઠ ઔર તુને ઈસ વેપારી કો રૂપયે દિયે હોતો ઉસે માંગ
ચહ કહેતે હી કબર ફટી ઔર જોવાકા ખાવિંદ કબર સેં બહાર
નિકલા ઔર ઉસ જોવારી સેં એક હબર રૂપિયે વાપસ દેનેકો
કહા તો વોહ જોવારી ગભરા ગયા ઔર રૂપિયે વાપસ દેને
પર આમાદાહુઆ ઔર કબર સેં ઉઠેહુએ મુદેં સે કહા કે તુમ
ઈસ દુનિયા મેં જિંદા રહેના હૈ તો મુદેં ને જવાબ દિયાકે
આજ ભી મુઝે મોત કી સજ્તી ચાહ આતી હૈ ઔર દુબારા
ચેહ સજ્તી બરદાસ્ત કરને કી મુઝમેં તાબ નહી. તો મુઝે કબ્ર
મેં હી રહને દિજીયે ચહ કહકર મુઝાં કબ્રમેં સમાગચા ઔર
ઉસકી કબ્ર મીલ ગઇ પહેલેથી વૈસી હો ગઇ પહેલેથી વૈસી
હો ગઇ

- શેઝર -

ઓદીયા-રા-હરત કુદરત અઝ એલાહ

તીર જસ્તાહ બાઝ-મી ગરદાનદ ઝેરાહ.

કીર આપ સિરાઝ સેં હિન્દુસ્તાન આનેકા તૈયાર હુએ ઔર
ચલે. રાસ્તેમેં એક રાહીબ કે સુકામ પર તશર્રીફ લેગયે તો
રાહીબ ઝાહેર મેં બળી મુહબ્બત સેં પેશ આયા મગર આપકી
દાવત કરકે ખાનેમેં ઝહર દીયા ચહ ઝહરવાલા ખાના આપને
મોહબ્બતસે નૌશ ક્રિયા મગર ચેહ ઝહરકી અસર ઉસી રાહીબ
કો હોને લગી તો ઉસને આપસે શુનાકા ઇક્રાર કરકે મુઆશી
તલબ કી તો આપને ઉસે માફ ફરમાયા ઉસી વકત રાહીબ ને
કલમા પઢકર મુસલમાન હોકર બકીયા જિંદગી અદલાહ કે
ઝિક મેં શુઝારકર અઘછે દરજ્જે હાંસિલ ક્રિયે.

હઝરત શાહ અલી શરમસ્ત (ર.અ.) આગે ચલકે શેહરે
પટ્ટન મેં દરવાઝે કે ફરીબ આકર મુકામ કીયા ઉસ વકત પટ્ટન
કી ગાદી પે રાબ કરન રાબ કરતા થા શહેર મેં આપકી

તશરીફ આપરી કી લોગુ' કે. ખબર હુઘ કે શહેર કે દરવાજે
એક ખુદાપરસ્ત બુઝુર્ગ તશરીફ લાયે હીં ઓર આપની સવારી
મેં શેર હય ઓર હાથમે કોળે કી જગહ સોંપ રખ તે હય
યહ ખબર પાકર લોગ હંગ હોકર આપકે દિવારસે મુઘરંક હોને
કે લિએ આરઘુ મંદ હુએ કે એસા બુઝુર્ગ ન કબી સુના
ન હોળા મગર હમારી બુશનશીબી કે હમારે શહેર કે દરવાજે
અયસા વલીયે-કામીલ જલવા અફરોઝ હીં તેા હમારે ઉનકી
દસ્ત બોસી-કે લિએ બાકર હમારી મુરકીલે પેશ કરે ક્યઝ
ઉઠાને કા વકત આગયા હય યહ સોચકર પટ્ટન શહેરકે લોગ
હુબુમ દર હુબુમ આપકે દિવાર સે' ચરકરાઝ હોનેકી લીઝે
હાઝીર હોતે ઓર અપને મનકી મુરાદે પાને લગે. યહ ખબર
મીનલ દેવી કો મીલી કે પટ્ટન શહેરકે દરવાજે એક વલીએ
કામિલ ગલવા અફરોઝ હય જોર ઉન્સે કંઈ ખદકે ખુદા અપની
મુહ માંગી મુરાદે પાતે હીં તખ મીનલ દેવીને ઉસકે ખાતિન્દ
રાબે કરન કો કહા કે મૈ મેરે પેટમે' હમલ હય ઉસકી તક-
લીફ સે લાચાર હો ગઇ હું તેા આપ આને વાલે બુઝુર્મ. કે
પાસ બકર મેરી રૂઢાઢ સુનાઓ તાકે મુઝે ઔલાદ હોવે ઔર
મુસીબત મેરી ટલ બઢે.

રાબ્ત કરન કે સાત રાનીયાં થી ઉસમે' મીનલ દેવી લાડલી
રાની થી. બાકી ઔર છે. રાનીઆ નારાઝ હોનેકી વજહ સે
ઉનકે બહુગર કે પાસ બહુકરા કે હમલ ખંદ કર રખાયા થા
તેા રાબ્ત કરન આપકો ખિદમત મેં હાઝિર હોકર અપની રાની કી
હુઃબી કહાની સુનાએ તાકે મુઝે ઔલાદ હોવે ઔર મુસીબત
મેરી ટલ બઢે.

આપકી ખિદમતમે' હાજર હોકર અપની રાની કી હુઃબી
કહાની સુનાકેર ઉસકી સીકારીશ કે લિએ આજી કી ઔર
હઝરત કો રાબ્તને કહાકે અગર મેરી રાની સે કોઇ ઔલાદ
હોકર ઉસ કી તકલીફ દુર હો બઢએ તેા મૈ આપકી નઝરમે'
આપ બે ચાહોગે વેા નઝરાના અગર આધા રાજપાટ માંગો

વોળી દેનેકેા તૈયાર હું તબ હઝરત ને કહ્યા કે રાજા બચન
 દે રાજા બોલા હુજુર મેરા બચન હૈય ફિર આપને ફરમાયા
 રાજા અપને શહર મેં જાકર મુત્તાફિ કરાદે કે રાની કે પેટસે
 લડકા પૈદા હુઆ હય ઉચી વધત રાજાને શહરમેં મુત્તાફિ કરાદિ
 ઔર મહિલાત મેં બુસી કે તરાને હિાને લગે થઈ ગયાર જબ
 જંદુગર કેા હુઈ કે હમને ષોક પુતલા બનાકર જંદુકરકે જમીન
 મેં દફન કિયાહય ઔર જબતક વેા પુતલા અમીન સે બાહર
 ન નીકલે તબ તક રાની કેા બઝ્યા પૈદા હિા સકતા નહીં થાયદ
 હમારે મોસે વે રાઝ કેા ઔર કાઇ ન જાનતા થા મગર કી
 સી ને હસ પુતલેકેા હમસે બુધ્યા હાકર નીકાલા તેા નહીં
 હસ બાતકી તેહકીક કે લીએ જંદુગર જહાં પુતલા જમીન મેં
 ગાળા થા વહાં ગયે ઔર ઉસ જમીન કેા ખોદના શુરૂં કી તેા
 અંદર સે પુતલા નસુદાર હુઆ ઔર ઉસ પુતલે કેા હવા લગતે
 હી રાની કેા લડકા પૈદા હિા ગયા ફિરતેા જંદુગર ને બેહદ
 કાશીશે કી મગર નાકામ રહા રાજા હઝરત કી બીદમતમેં
 હાઝિર હાકર આજીઁ કરને લગા કે આપ મેરા આધા મુદક
 ઔર દૌલત લેકર આપ હમારે ઉપર મહિરબાન રહેા તબ આપ
 ને ફરમાયા કે હમકેા ફકત ષોક ઓપડેં કી અમીન ચાહિએ
 ઔર આપને ષોક લેંસ કી દોરી નિકલવાકર કહી કી હસ દોરી
 મેં જો જમીન સમાએ ઇતની અમીન હમારી પસંદ હમકેા દો
 તબ રાજા બોલા આપ બતાવેા વહાં સેં મેં દેનેકેા તૈયાર હું
 તેા આપને ઉન જંદુગર કે મોહલેકિ તરફ સે રસ્તી લંબી
 કી ઉસમેં જંદુગરકા મોહલેલા બીચમેં સમાગયા તેા આપને
 કહા હમકેા ઇતની હી જગહ મંજુર હય તબ રાજાને જંદુગર
 કેા હુકમ દે દિયા વેાહ જગહ બાલી કરાકે આપકેા દિ તેા
 આપને વહાં ષોક મસજદ તૈયાર કરાઇ ઉસ મસજદ કા નામ
 “કાત” રખાયા કયું કે આપકે સાથમેં આપકે ષોક સાથી તુકી શ
 ઔર ઉંહાને તુકિ અબાન મેં મસજદ કા નામ “કાત” રખ
 ને કી આરજુ કી કયું કે તુકી મેં “કાત” કે માઅને ફતેહ
 હાતે હય.

રાજ કરન કે વહી રાની કે ને કુવર પૈદા હુવા ઉચકા
નામ સિંધરાજ રગગા યાને વિષય કે માપને ગુજરાત મેં
કામકા પુરા હોના કામ મેં ફતેલ પાના ઈસ ગરજ સે કુવર કા
નામ સિંધરાજ રગગા ઔર આપ વહી મુકીમ રહે.

શાહ અમરદીન નકલ કરતે હય કે કન્નુલ કરામાલ મેં
લીગગા હય કે આપ ખંભાતમેં તથાવીક લે ગયે વહી જલકર
આપને અગાન-દી તબ કાપીકે ને આપકી ગિલાફ અર્જ કી
ઔર લકાઈ કે રાજ કી વર કર સિપાઈયું કી આપકે સાથ
લડને કે લીયે રવાના કિયે જબ આપકે કરીબ સિપાઈ આયે
તો વોહ જમીન મેં કમાર તક ધસ ગયે ઔર ફોજ કી ચલને
હી ફાઇ લાકાત ન રહી.

T

M.

P.

ઔર યહ ગબર હાકિમ કી મીલીતો વો પુલ આપકે
સાથ લકાઈ-કે લિયે રવાના હોકર આપકે કરીબ આયા ઔર
વોહ લી જમીન મેં ધસ ગયા. ઔર જબ આપ નસાજ મેં
ફાર્શીગા હુયો. તબ હાકીમ કી ઈશારા કિયા કે હેગ તુ હમ
પર કાબિઝ નહી. હો સડેગા ઔર અગર તેરા ગયાલ બદ તેર
હિલ સે-ન-નીકલા તું ઔર તેરા લશ્કર તમામ જમિન મેં
ધસકર ફેના હો જયોગા ઉસ વકત હાકિમ નેં આછી કી
ઔર કહા કે મેરા ગુના બગશ હો મુઝે માફ ફેરમા દિલ્લે
ઔર મુઝે જમીન સે છુડા દો મેં આપકે પાસ આકર કદમ
ગોલી કરલુ ધીર વોહ સીલાઇ પાકર આપકે પાસ આકર હો-
ઐર હુઆ ઔર માફી આહિતો આપને ઉસે માફ કરદીયા
રાજને આપકી ગીલમતમેં ફુલ તોહફે લેજે ઉસે આપને
ફેપુલ ન કિયા તો રાજ ગુરસે હોકર શહેર કે બેપારીયું કી
હુકમ દિયાકે હઝરત કી ફાઈ બાને પીનેકી ચીઝે દેવે નહી.
તો યહ બાત આપકે મુસીફું ને આપકે સામને પેશ-કી તબ
આપને ફેરમાયા કે આપ લોગુ કે પાસ ને ફેરલ ગાનેકા
મોબુદ હો વોહ અનાઝ વહી લોકર મેરે સામને રખદો આપ
કે હુકમ કી મુતાલીક સબને જીસકે પાસ ને લી અનાઝ શા

આપકે સામને લાકર રખાદિયા તો આપને ઉસપર બીનબાર
 “વત્તીને” કી સુરત પઢકર દમકરદી કીરતો વોહ અનાજ એક
 સાલ એર સત્તરાહ રોઝ આપકે સુરીદ બાતે રહિ એર ઉસમેં
 સે ખેરાત કરતે રહે મગર ઉસમેં સે ફેલ કમી ન હુઆ બદે
 જીતના અનાજ રખાયા વોહ ઇતના હી પાયા.

બંભાત શહેર કે અંદર એક બીબાની બીબ મોગ તા
 થા એર બંભાત શહેર મેં હી ધૂમતાથા ઉસ વકત આપકા
 ગુજર બાઝારમેં હુઆ વહી ઉસ અંધે બીબાની કે આપને
 ફરમાયા કે કયાં મેં તુજે આંબ દિલાઉ થા બાનાદું ? વોહ
 બોવા હુંઝર સુજે આંબ દીલાઓ એર ઉચ ભરતક બાના બિ-
 લાઓ તો આપને આપકા “લોઅબ” ઉમકી આબો મેં ડાલા
 ફોરન ઉસકી આંબે રૌશન હોગલ એર વોહ ઇમાન લાકર
 સુસલમાન હો ગયા.

આપકી કરામતું કા ઇમ્હાર શહેરમેં હોને લગા. તો કહી
 અકીમા અકૈરાહ (બાંઝ) એરતે આલ એર અપની સુરાદે
 પાકર અપની ગૌદે ભરને લગી ધહ બખર જબ રાજ કે દર-
 બાર તક પહોંચી જસ સે વોહબી આપકા આશીક હુઆ
 એર આપસે દિલચશ્પી રખતાથા મગર શહેર કે બહમન એર
 ઉન્કે ચોલેકે આપકી તરફસે બહોત બદગુમાની પૈદા હોગલ-
 એર આપકી બિન્દગી પર હમલા કરકે મૌત કે ઘાટ ઉતાર દેના
 વૈસા સોચકર રાતકે વકત કાફિર આપ પર હમલા આવર હુએ
 મગર વોહ નાકામ રહે એર આપકો એર આપકે સાથીયુ
 કે કોઈ લુકશાન હુવા નહિ. ધહ બખર રાજકી મીલી તો ઉસે
 બહોત રંજ હુઆ.

એક રોઝ રાજને એક ગાય સોનેકી એક સુવર સોનેકા
 બનવાકર બહમતું કેં ગાયદી એર વોહ ગાય પાતેહી બહમ-
 તુ ને ઉસકે ટુકડે કરકે આપસ મેં તકસીમ કરદી એર હજ-
 રતકી બીદમત મેં સોનેકા સુવર રવાના કિયા તો આપને ઉસ

સોને કે સુવર કેા એક બચતુજ બલા મેં રખાને કા હુકમ દિયા ઔર કુચ્છ દિનો કે બાદ રાજાને બ્રહ્મનું કે પાસ જો ગાય સોનેકી દીથી વોહ વાપસ તલબ કી તો બ્રહ્મનું ને જવાબ દિયા કે દાનમેં દી હુમ ગાયકો હમને આપસમેં કાટકર તકસીમ કરલીએ હી તબ રાજા બોલા કે હિન્દુ ગાયકો માતા માનતેહુએ ઉસકો કાટકર ઉંરકે તકસીમ કરલી ઇસ બાતપર રાજા કેા ઉત બ્રહ્મનું સે બહોત નફરત પેદા હુમ ઔર જબ હજરત કે પાસ સુવરકી વાપસી કી માંગ કી તો આપને ફરમાયા કે કહી બચતુજ બલા મેં સે મીલા ઇસ બાતકા ચર્ચા એક આમ અલ્સે (સભા) મેં હુઆ ઉસ વકત હજરતને ફરાન શરીફ પઢકર ઉસકે માને સમજાયે જુસસે બ્રહ્મન બહોત ખુશ હુઆ ઔર મુસલમાન હોકર કદમા પઢા

એક શખ્સ ને કીસી કે વહા અમાનત રખીથી મગર વોહ અમાનતદાર ઇન્કાર કર ગયા તો દયાનતદાર હજરત શાહ અલી શર મસ્ત (ર.અ) કી ખીદમતમેં હાજિર હોકર અર્જ કરને લગાકે હુજુર મંચ ને ઇસ શખ્સ કે પાસ અમાનત રખી હય ઔર વોહ ઇન્કાર કરતા હય તો આપને અમાનતદાર સે કહાકે તુ ઉસકી અમાનત વાપીસ દે દે અગર ઇસ મસ્જિદ કી કસમ ખાલે તબ ઉસ બદખયાનતદારને મસ્જિદ કી કસમ ખા લી ઉસ વકત વો અમીન મેં ધસ ગયા તો ફિર વો માફી માંગને લગા ઔર લાચાર હોકર રો. રો. કે કેહને લગાકે મુઝે માફ કરકે ઇસ અમીન સે બાહર નીકાલોતો મંચ અમાનત વાપસ દેતા હુ ઔર મેરે શુનાહુ સે માફી ચાહતા હુ આપને ઉસ અમીન મેં ધસે હુએ કેા બાહર નીકાલા ઔર અમાનત ઉસ દયાનતદાર કેા વાપીસ દીલા દી

હજરત શાહ અલી સરમસ્ત (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) વકત આખરી વિસાલ કા આયા ઉસ વકત આપકે સાહબઅદા હજરત શાહ સુલેમાન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) સે ફરમાયાકે મેરા વકત અબ બહોત કરીબ આ ચુકા હય તો આપ મુઝે મેરે

I
M.
P.

તો હો મરીદ શુજરે ઉન્કે ખીચ મેં મરી લી કપ્ર ખનવાના
 ઓર વહીં મુઝે દફનાતા ઓર જખ આપકા વિસાલ હો ગયા
 ઉસ વકત આપકી ખતલાઈ હુઝ મદફૂન કી જગહ ન હોને કી
 ખખર પાઈ, તો ફીર આપ વહીં કપ્રસ્તાન મેં તશરીફ લે ગયે
 ઓર હેખાતો વહીં જગહ ફુસાદા પાઈ ઓર આપકો ઉસી જગ-
 હ મદફૂન કરને કે લીએ કપ્ર ખોદી ગઈ ઓર આપકો કપ્ર
 શરીફ મેં લેટાકર આપકા મુઝ મુખારક હઝરત શાહ સુલેમાન
 હેજે તો આપને તખરસુમ મેં આપકે દોનું લખ મુખારક હિલ
 તે હેજે તો આપકે કેફીયત હેખકર તમામ સામઈત કેહને લગે
 'અલ્લોહો અકબર' કયા શાન હઝરત કી હય ! ઓર આપકો
 ખાક કે સુપુદ કરકે ફાતેહાં ખવાની કે ખાદ વાપીસ ! કયામ
 ગાહ પર તશરીફ લે ગયે.

હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહે)-પટ્ટન શહર
 મેં આપકે દોલત સરા મેં રેહકર આપ ઉસી 'કાત' મસ્જિદ
 મેં ખુટખા દેતે રહે ઓર આપને ઇલમ મુકમ્મલ હોસિલ કર
 લીય તો આપકો અલ્લાહ કી તરફ સે 'ફતખુલ અકતાબ' કા
 ખિતાબ મિલા ઓર આપ ખજે પાયે કે વલી એ કામિલ હોતે
 હુએ ઓર અપની કરામતું કો કીસી પર અહીર હોને સે છુપાતે
 રહે ઓર આપકા યહી સેવા કે ખિદમતે ખુદા કરતે હુએ આ
 પકે દોલતસરા મેં રેહતે થે. ઓર વોહ મોહલ્લેમેં કાફીર કા
 ઝોર બહોત થા ઓર વો આપકો હંમેશાં તકલીફ દેતે મગર
 આપ ઉન્કો કુછભી કેહના યા જવાબ દેના પસંદ નહી કરતે
 થે. મગર વહીંકે મુસલમાનું ને આપકો ફરીયાદ કી કે ઇન કાફિર
 કી તકલીફ સે હમ મુસલમાનું કો ઇસ બસ્તી મેં રહેના ગંવારા
 નહી ફિર અપને મુસલમાનું કો તસદ્દી દેકે વહીં એક ફૂવા
 થા બિસ્કા પાની તમમ કાફીર ભી પીતે થે ઉસ પાનીપે આપને
 ફૂછ પઢકર દમ ક્રિયા. ફિર વો પાની બેભી પીતા વો આપસે
 ઓર તમામ મુસ્લીમું સે મોહબ્બત રખતે હુએ આપકી મજ-
 લીસ મેં આયા કરતે ઓર આપસે બહી મોહબ્બત સે પેશ
 આતે.

યહ ખબર ઓર દિગર મેહલે વાલે કાફિર કે હુમ કે હઝરત શાહ સુલેમાન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) સે આપકે મેહલે કે કરીબ વાલે કાફિર ઝયાદતર મેહલખત રખતે હંય, તો ઉન કાફિર કે હસદ હોને સે ઉન્હુને જળ આપ ફૂછ ખિમાર હુએ થે ઓર ફૂછ સેહત પાઇ તો દિગર કાફિરને મશવરા કરે સળ મિલકર હઝરત પે હમલા કરદે ઓર આપકો માર ડાલનેકા મશવરા કિયા મગર કોઇકી હિમ્મત નહી હુઇ મગર રાત કે વકત આપકો ખવાબ મેં પે દરપેશ હુઆ કે કંઈ ભયાનક ડરાનેવાલી શકલે આપકે સામને આઇ ઓર દાંતુ કે કડકડા કર આપકો નાપાક શિકલે ડરાને કે લિએ આઇ. ફિર આપ ખવાબ સે ચૌકે ઓર દેખાકે કાફિર ને ફૂછ જંદુ કિયા હય ઓર ઉસ્મે બશિકલ દિખાઇ દેતી હય તો આપ ખિસ્તર સે ઉઠકર ગુસ્લ કરકે આપને ઉનકી તરફ 'લા હોલ....' પજહ કે ફૂંકા ઓર ચાંપાનેર કે મીર કે ખુલાકર ઉસકે પાસ એક કડાઇ મંગવાઇ ઉસ્મે તેલ ઓર ગાય કા ઘી ફૂલ સાત શેર ડાલા ઓર ઉસ્મે ફૂછ માઅસ કે દાને પજહકર ડાલે, ઉસી વકત ઉસ કડાઇ મેં વોહ બલાએ ખાશકલે સાતસો થી, વોહ સળ કડાઇ મેં ગીર કર ખાક હો ગઇ ઓર એક શખસ ચીલ કી તરહ ઉડતા હુઆ આપકે સામને આયા ઓર ફરિયાદ કરને લગાકે યા હઝરત યા પીર અબ હરકો બચાઓ, ફિર આપને કહા સપ્રકર પે મુલક પાક હો જાવે ફિર ઉસ્ને કહા, યહ મુલકતો એસા હી હૈ ઓર આપને કડાઇ ઉલટી કરદી, ફિર કડાઇ કે ઝમીન મેં દફન કરવા દી. ફિર આપને ફરમાયા " ઇન્ના સજર તઝ ઝકુને તઆમલ અસીમે પગ્લી ફી ખોતુને તગીલલ હમીમ"

એક રોઝ હઝરત શાહ સુલેમાન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) નાગોર શહર મેં તશરીફ લે ગયે વહી શહર મેં એક બલા કુત્તે કી શકલ કી પૈદા હુઇ થી ઓર વહી ખેતી કી પૈદાઇશ કે તખાહ કર દેતી થી. ઇસસે લોગ બહોત હેરાન વ પરેશાન થે આખિરકાર વહી કે હાકિમ તક જાકર રિયાયા ને ફરિયાદ

શ્રી ઔર કહા કે અળા હમારા હાલ તળાક હિ રહા હય. ફિર
 હાકીમ હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ) શ્રી ગિફ
 માત મેં હાઝિર હોકર તમામ વાકિઆ આપકે સામને પેચા
 કિયા ઔર આર્જ કરને લગાકે સુદક વિરાન હુઆ જંતા હય.
 ઇસ ફેહર શી બાશા ને જાન કે લાલે કર લીયે હંચ તો આપ
 હમારે ઉપર મહેરબાની કરકે ઇચ બલોસો નજરત દિલાવો.
 તળ આપને જોક કાગળ કે રુકકે પર ફેલ લીખ કર લવા મેં ઉંડા
 દિયા વહી મલીખા નાખી દેવ કે પાસ કાગળ પહુંચા ઔર
 વો રૂકકા પહતે હી મલીખા ઇન્સાન શી શકલ મેં આપકી ખિ
 દમત મેં હાઝિર હુઆ ઔર અર્જ કરને લગા કે કચું ઇંસ
 ગુલામ કમતરીનકો પુલાયા હય ઔર જો આપ હુકમ હો મંચ
 બજા રહા હું મગર મેરા જી ઇંસ શહર કેા છોડના ચાહતા
 નહી. ઔર ઇંસ શહર કે લોગું શી ઉદ્દત, મોહબબત કેા તોળ
 ને કેા ફિર આપને ફરમાયા કે નાગોર છોડ દો, તો આપકે
 મલીખા કદમ જોસી કરકે અપને મકામ પર ચલા ગયા હઝરત
 શ્રી હુઆવો કે તુફેલ સે નાગોર શહર શી રિયાયા ઔર
 હાકિમ પુચા હાલ હુવો

હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ) શ્રી હઝરત
 રસુલે પુદા સલ્લલાહિ અલયહિ વસલ્લમ કા ઇશાદ હુઆ કે
 આપ પાલનપુર જાવો. ઔર વહા જોક સુકામ જોસા થાકે ઇસ
 સુકામ મેં જોક દેવ ને કઈ પચથર જમા કર કે લોગું શ્રી ફરેબ
 ઔર જાહુ કે જોર સે પુંજ કરાતા થા ઔર અપને શ્રી માઅ-
 પુદ બના જોશ થા ઔર વહી અગર નેક બંદા જાતા તો ઇસ-
 શ્રી હિરાન પરેશાન કરતા થા ઇસ લીવો આપકો સરકારે દો-
 આલમ સ. વ. ને. પાલનપુર જાકર ઇમ દેવ કે મકાન કેા લા
 કર વહી મદિજ બનાનેકા હુકમ દિયા થા ઇંસ ગરજ સે આપ
 પાલનપુર જાકર વહી કે હાકિમ સે મિલકર ઇમકેા હકિકત સે
 આગાહ કિયા શ્રીર હાકિમ ને અર્જ કીકે હઝરત પે કામ સુ-
 રકીલ હય કચું કે પે દેવ બડા બાલીમ હય ઔર ઇરને કઈ

પુઠા પરરતુ કેા હેરાન કીધા હય આપને કરમાયા કુઝ ગમ
મત કરો હમારા પુહાકિય પુઠા હય ગૌર કરમાને નળીયે
કરીમ સ. વ. બાબના હય ગૌર ઉસ મકાન મેં અપને સુરીદ
ગૌર સાથીયું કે સાથ દાળીલ હો ગળો ગૌર ઉસ કાકિર દેવ
કેા વહાં સે લગા દિયા ગૌર ઉસ જગહ કેા સાફ કરકે વહો
આપને જોડ મરિજદ બનવાઇ ગૌર આપને વહો પુરખા પગહા
મરિજદ આપાદ હુઇ ગૌર વહો નમાઝ હોને લગી મગર
જબ આપ મરિજદ મેં હાઝર ન હોતે તેા ઉસ વકત મોકા
પાકર વો કાકિર દેવ નમાઝીયું કેા સતાતા થા ઇસ લીઝે
આપને વહો કયામ કરકે ચાલીસ રોઝ તક નમાઝ અદા કરતે
રહે ગૌર આપને ઇસ્મે ગાઝમ પગહા કિયા તબ ઉસ્ને આપને
જાદુ કે ગૌર સે હુમરી બલાઝે ઉસકી મદદ કે લીઝે બુલવાઇ
તેા આપને દેવકેા ગૌર ઉસ્કે સાથીયું કેા પકડકર જલાકર બાક
કર હાલા—કિરતેા વો મરિજદ આપાદ હો ગઈ ગૌર સુસલમાન
પૂઠુ ગૌર પુઠુ કે સાથ નમાઝે અદા કરને લગે. ૧

હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) જોક રોઝ
મરિજદ મેં આલીમો ગૌર કાઝલોકે સાથ બેઠે હુઝે કશકેા
કરામાત કી ગુફતેગો કર રહે થે ઇતને મેં હાલીફસે બબર
હુઇ કે જોક રાહિબ આપકેા આઝમાયરા કે લીઝે આતા હે
તેા આપ હાશિયાર રેહના ઇતને મેં વો રાહિબ આપકે સામને
આ કર બેઠ ગયા ગૌર કેહને લગા કે આપ મઅલમાનું કે
રેહબર હો તેા મુંજહે બી કુલ કરામત દીખાઇઝે ગૌર જોસા
ન હો સકેતેા મય આપકેા અપની કરામત દીખાઉ તેા આપને
કહા કે અય મગરૂર પુઠા કે પચાસે અપની જુરૂરત કે વકત
અપની કરામત જુરૂર દીખાતે હે વરના ઉસકેા છુપાતે હે થે
સુનતે હી વો ગુસ્સે મેં આકર શોર કી શકલ મેં નમુદાર હુઆ
ઉસી વકત આપને ઉપર નઝર હાલી તેા વો ગયે કી શકલ બન
ગયા કિર તેા વો બહોતહી શરમીદા હો ગયા તેા આપને
ઉસ પર રહેમત કી નઝર સે દેખાતેા વો અસલી ઇન્સાન કી
શકલ મેં હો ગયા ગૌર શેગી કરકે આસમાન કી તરફ ઉળા

ઉંચી વક્ત આપકી ચઢદર આપકે પાસ થી ઉમ ચઢદર ફેા હુકમ
 ફીયા કે ઉસ રાહિબકેા પકડલા ઉંચી વક્ત ચઢદર ઉંચી ઔર
 ઁક નીલ બનકર ઉસ રાહિબ ફેા ચીળીયા ફી માનીન્દ પકડ
 કર આપકી બિદમત મેં હાઝિર કર ફીયા ફિર વેા લાગાર
 હોકર ઇમાન લાયા ઔર મુસલમાન હો ગયા

હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) ઁક રોઝ
 મસ્જિદ કે બાહિર મહેરીઝ થીવ જેઠે હુએ થે ઉસ વક્ત બારીય
 ફી મોસમથી ઔર આપ ફુલ ચુકેતેચુ કર રહેથે કે ઇતને મેં
 આસમાન પર અબ્ર આયા તો ઉસ વક્ત જેઠે હુએ સામઇનને
 અર્ઝ ફી કે હઝરત ઉઠો બારીસ યાયેગા તો આપને ફરમાયા
 કે ખાતીર જમા રખેો સુલેમાન ફા અદબ રખેગા બારીય
 તો ઉસ વક્ત રાસ્તેમેં ચલતા હુઆ બનીયા બ રહાથા ઔર
 વેા બેલા કે બારીસ ફીસીકી અદબ કર નહી ઇતને મેં ચંદ
 કતરે બારીસ કે ગીરે તો આપ નાપુશ હુએ આપ શાહ અબ
 દાલ ને બારીસકી તરફ નઝર ફી તો બહુકમે પરવર ફીગાર સે
 બે અબર થા વેા બે આબ (બઝેર પાનીકા) હો ગયા ઔર
 ઁકે કતરા લી બારીસ હુઆ નહી ઔર ખેતી ફી ફસલ
 સુખને લગીતો એનરાફ કે લોગ જર્મા હોકર પદેન શહિર મેં
 હઝરત શાહ બહાઉદ્દીન (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) ફી બિદમતમેં
 હાઝીર હોકર બારીસ કે લીએ ફુઆ ચાહી તો આપને ફરમાયા
 કે હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) ફી નારાઝગી
 ફા બાઈસ હે અગર વેા ફુઆ ફરમાએ તો બારીસ હો સક્તી
 હે. ફીર તો સબ કે સબ વહી સે હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહ
 મતુલ્લાહ અલયહે) ફી બદમન મેં હાઝીર હુએ ઔર બહોત
 મિનનતે ફી ઔર યોલે કે હમ બરખાદ હો રહે હે. આપ રહેમ
 ફરમાકર હમારી મુસીબત ટાલદો તો આપને અબર ફી તરફ
 ઇશારા ફીયા ઔર ફરમાયા કે તેરી બ્રિસ્તબ્દી મેં સબ હિરાન
 હે. યે સુખન આપકે મુહ સે નીકલા તો ઇન્સાન ફી શકલ મેં
 બરસાત હાઝીર હુવા ઔર આપને ઉસસે ફરમાયા કે તુ મુઝ
 સે ઇતના બેઅદબ કર્ચુ હુઆ તો આબ્બો કરકે મુઆફી ફા

તલબગાર હુઆ તો આપને ઉસે માઝાફ કરમાકર ફરમાયા કે
જા અળ અસલી સુરત મેં આકર હર જગાહ આપને માયુલ
કે સુતાળીક બરસાકર ઔર આયન્દા જોસી ગલતી ન કરના
યે કેહકર રવાના કીયા ઔર બારીસ શરૂ હો ગઇ લોગ ખુશ
હાલ હુએ.

હઝરત શાહ સુલેમાન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) આપકા
વકતે વક્ષત કરીબ આયા તો આપને આપને સામઘનુ સે કહા કે
જબ મેરા વકત વક્ષત કા આયે તો તુમ સળ મેરે પાસ રહેના
આપને જો વકત બતાયા થા ઉસકે સુતાળીક આપકી બીદમત
મેં તમામ હુરવેશ હાઝીર હો ગયે. આપકા મર્જ બળહતા ગયા
ઔર આપ બેહોશી મેંભી કુર્બાન શરીફ પળહતે થે ઔર જબ
સુર-એ-યાસીન પર પહોંચે તો ઉસ વકત-આપકા વિસાલ હુઆ.

આપ સન. હિજરી ૭૫૦ મેં ઇસ હુનિયા સે પરદા કર
ગયે ઔર આપકે વક્ષત કા વકત ફઝર આબિર વકત મેં હુઆ થા

આપકે અકબા મેં એક નેક બખત બીબી થી ઔર ઉસકા
ઈરાદા ઓજ થા કલ આપકી મુરીદ હોને કા થા. ઔર આપકી
બિદમત મેં હાઝીર હુઇ તો દેખા કે આપ રેહલત ફરમા ચુકે
હે તો બહોત પરેશાન હુઇતો આપને આંખ જોલી ઔર
ઉસ પાક દામન સે કહા કે નઝદીક આ ઔર આપને આપકે
હાથ પર બચબત દી ફીરતો એકદમ જોગા (શોર) ઉઠા કે હઝ
રત ઝિન્દા હય તો આપકો મેદાન મેં લેબ્તકર રખકર દેખાતો
તો આપ વક્ષત પા ચુકે હંચ મગર આપકે લબ (હોઠ) મુ-
બારક હીલતે હય યે વાકેઆ (મામલા) સફરમેં જંગલમેં
મેયબાન મેં હવા હય તો આપકે લીએ કફન કી તલાશ કી
મગર કહીં ન મીલ શકા ઔર ગયબ સે કપડા ઔર મોહોર
ઝરીન આ ગયા વો મોહોર શરીફ કો વહો દિખાઇ ગઇ મગર
ઉસપર લિખખા હુઓ પળહનેમેં નહીં આયા વો મોહરે સિ-
ત્તોર (૭૦) થી યે અંકે શખસ લેકર આપને ઘર લે ગયા ઔર

તપુરૂક સમગ્રે કપડે મેં લગેડ કર લે ગયા. ઘૌરે ઉનકી કબ મેં રખા. એ કબ આપકે પહોંચું મેં હય

હઝરત શાહિ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ) કે વાકેઆત બહોત હેં ઘૌર આપ બાદ હે અલરત હંથ

આપ સાહબે કરામત હે આપને ઝીયાદા ક્રિયામ પાલન પુર મેં ક્રિયા હય ઘૌર વહી આપને મસ્જિદ તામીર કરાઈ હય ઇસ મસ્જિદ કા નામ મસ્જિદ અદ દાસ હય

હઝરત કુતુબ મેહમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ) કી હાલત હઝરત શાહ સુલેમાન (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ) કે સાહબા બાદે આપકે અમીરે મસ્જિદ ફતહુલ બતાબ વ ગૌસુલ ઝમા અવેલ ઝમાના શીખલીએ સાની મોલાના બતીબ મેહમુદ કદદ સલ્લાહો સીર્ફ વ તુરેલ્લાહ.

આપ બતીબ માદર બાદ હય ઘૌર આપકા બતીબ મહં મુદ સે મશહુર હોને કા સબબ એ હે કે ઘોંક રોઝ આપ ના-ગોર શહીર મેં તશરીફ કરમા એ કે અંદ મુસલમાન ન રહે થે. આપને ઉસે પુછા કે કહી નેતે હો ઉન લોગુ ને કહા ઘોંક સલીબ કી પરીશતીશ કો નેતે હે જહાં પર કયામત એ હે કે ગુનાગુ કીસમ કે બાને આતે હેં આપ વહી ગયે ઘૌર દેખા કે મુબલબલ નામી બન શૈતાનીયત સે એ કરતા થાકે નબુસ ચીઝી કો ગોરાક કી ચીઝે ઇન્સાનું કો બતાયા. ઘૌર મુસલમાનું કે ઇમાન કો બરાબ કરતા થા હઝરત ને ઇસ બન કો ફરમાયઃ વહી સે ચલા ને ઉસ ને જવાબ દીયાકે મેરે બાપ દાદાને એ જગાહ આબાદ કી હય, મંથ નહી નાહોગા આપને ઉસ પુત-બાને કો દા દિયા. ઘૌર વહી મસબુદ તાઅમીર કી ઘૌર મસબુદ કા નામ 'ફૂવવેત ઇસ્લામ' રખા. મસબુદ તૈયાર તૈયાર હો નેતે કે બાદ જબ બતીબ મીઅર પર પુતબા પહોંચે બડે હુવે તો ઇસ મુબલબલ બન ને બતીબ કો માર

કાલા ઊરડે બાદ કીસીકી હિરમત ન હુઈ કે વહીં પુળા પળહી
સડે હઝરત મીલાના બલીબ મોહચુક કી જબ વે માલુમ હુઆ
તો આપ વહીં ગયે અપૈર મીઝબર પર ચળકર પુળા પળહી
ઈસ રોઝ સે આપ બલીબ મોહચુક કે નામ સે મશહૂર હુઓ
વરના આપ માદરઝાદ કુતુબ હંધ.

- શેઆર -

આં વહી કે કુતુબ માદરઝાદ
કુરત જીન વ શકીરાત પુતબાના
કહં દર જારા મસજીદે અદદાસ
દીલ ફૂસા દીલ રૂબા વ શાહાના

તોહફુલ કારી અપૈર દીગર મલફૂઆત મેં દઝાં હે કે તોક
બરેહમન સોરલી કીસન નામી અહિમદબાદ શહીર મેં આપા
અપૈર અદાલત શાહી મેં ફરીયાદકી કે મેં કારીંકે કા રેહને-
વાલા હું વહા કા રાજ સી-ધુજી હદલાલ ગોર કૌમ સે હય
ઘોક રોઝ વે કમીના શરાબ પીએ હુવે ઊસકે સાથીયું કે
હીમરાહ હવાગોરી કી જા રહા થા કે ઊસકી નઝર મેરે મહિ
દલા તરફ પડી અપૈર મેરી લડકી નેક અબતર રૂપકુવર તેરાહ
સાલકી બાલા બાના પર બડી થી ઈસ પર ઊસ બદઝાદ કી
નઝર પડી અપૈર ઊસ પર ફરેફતા હિ ગયા અપૈર ઊરને મેરે
પાસ ગેગામ લેજા કે મેરે સાથ લડકી કી શાહી કરે વરના
મે તાકત સે અબરદરતી લે લુંગા. મેંને મજબૂર હોકર ઊરકી
બાત કી કબુલ કીયા અપૈર હે (૬) માહ કા વકત લીયા હય.
મેં બ દરગાહ શહીનશાહ વ બ બારગા કે આલમપનાહ ગુલ-
બખાહ આપા હું કે થા હઝરત સલામત થે સરાસર જીલમ હય
કે અબરદરતી રાજા ગોર કૌમ કા અદમી બરેહમન કી લડકી
સે શાહી કરે. ઘોસા આપકી સલતનત મે વે પહિલે કબી નહીં
હુવા હય. ઇસલીએ ઊમીદ રખતા હું કે આપ ઘોક ફોજ
લેકર જલદ અપૈર આસાની સે વેહ મુકામ ફતેહ કર લેંગે
અપૈર મેરા બી કામ હિ જાયેગા. તબ બાદશાહને ગુજા ઈસ

બીલે કી પૈદાઈશ કયા હે ઔર ઉસ રાત્ર કા લશ્કર કી તના હય.
 અર્ઝ કીયા તકરીબન ૭૦૦ (સાત સો) હથ્યાર બંદ ઝરા પોશ
 સવાર હે. ઔર હો હઝાર ખ્યાલ કા લશ્કર હય આકસર ઉમ્મદે
 તાબેઅ કે લોગ મુલક વાગડ સે લુટકર લાતે હે. ઔર ગુઆરા
 કરતે હે. તખ વઝીરૂં ને મશવરા દીયા કે આમદની વહોં
 કી કમ હય ચુનાચે પહાળ ખોદકંર ચુહે મારને કી મીસ્ખ હે.
 સરહાર મુરદાર ખાર પર લશ્કર લે-જના બાદશાહ સલામત કી
 ફેજ કો મુનાસીબ નહીં હે. સરહાર મુરદાર ખોર કાફીર હય
 ઔર બરેહમન લી કાફીર હય. હોનું જહન્નમ મેં જાયેગે, જબ
 રુલતાન બહીલે સુબહાની મહદ બીદલાહુ અદ્દીયહ ને વઝીરૂં સે
 ચે મશવરાહ સુને તો બરેહમનકો જવાબ દીયા કે ચે મુશ્કીલ
 કામ મુજસે. સે ન હો સકેગા. બરેહમન આખીર મજબુર ઔર
 નાઉમ્મીદ હોકર એહમદાબાદ શહેર મેં બાક ઉળાતા હુઆ
 એહોશ હોકર ગીરા ગયખ સે ઉસ્કે કાન મેં આવાઝ આઈ કે
 અય બરેહમન તેરે ગમ કી હાલત કુતબુલ અકતાબ કુતુબ મહે-
 મુદ સે નહેરવાલી શહેર મેં બાકર જદ્દી સે બયાનકર. વહોં
 તેરી સુરાહ પૂરી હોગી. તખ બરેહમન વહોં સે કુતુબ મહેમુદ
 ર-અ- કે પાસ ગયા જબ હુઝુર ને બરેહમન કો દેખા તો
 ફરમાયા કે અય આનેવાલે કે કહોં સે આયા હય ઔર કયા
 ચાહતા હય. ઉસને અર્ઝ ક્રિયા કે યા અમીરે મસઉદ મેં મહે-
 મુદાબાદ ઉર્ફ કારીંશ સે બ દરગાહે સુલતાની ફરયાદ લેકર
 ગયા થા. લેક્રિન બાદશાહ કે વઝીરૂં ને મેરી ફરયાદ ન સુની
 ઔર મુજહે વહોં સે નીકાલ દીયા અખ મેં આપકી બિદમત
 મેં હાઝીર હુવા હું. ઉમ્મીદ હે કે મેરા મકસદ પુરા હોગા.
 તખ કુતુબ મહેમુદ ર. અ. ને ઉસે તમલ્લી દી ઔર એક ખત
 બાદશાહકો લેખ, ઉસકા મગસુન ચે થા કે કુદરોંકે મુકાબલે
 કે લીયે મેં જાતા હું. ઈસલીયે કુચ્છ લશ્કર મેરે હીમરાહ દેના.
 ઈન્શાઅલ્લાહ વહોં મેં રૂસમે ઈસ્લામ જારી કરુંગા. બાદશાહ
 ને ફોરન ૯૦૦ સવાર ઝરાહ પોશ તૈયાર કરકે લેખ. બરેહમન
 ને કહા કે યા હઝરત અગર આપકા હુકમ હોતો એક તદ્દથીર

કરે' તાકે લશ્કર કા એક આદમી લી ન મરે ઔર વો હરામ જોર લી જહનનમ મેં પહોંચ જાઓ. આપને ફરમાયા વોહ કયા તદથીર હય. તબ બરેહમન ને તીનસો મહાકા મંગો સીજવાલી કે તૈયાર કરાઓ ઔર એક એક મહાકા મેં તીન તીન લશ્કર કે આદમીયું' કેા બીઠાઓ ઔર લશ્કર કે ઘોળે પટ્ટન મેં (નહેર વાલા) રજા-ઔર બારત કે બહાને સે મહાકું કેા કારીઠા કી તરફ રવાના કીયે ઔર બરેહમન બહોત જલ્દી કારીઠા મેં આયા. ઔર રાત સિન્ધુજી સે કહા કે મેરે રિસ્તેદાર મેરી લગણી કી શાદી મેં શરીફ હોને કે લીયે પટન સે મહેમાન આ રહે હે'. ઇસ લીયે આપ કારીઠા ગાઉ મેં એલાન કરાદે કે કોઇ શખસ મહેમાનું તરફ દેજે નહીં' ઔર ઉન્કેા તકલીફ ન પહોંચાઓ કયું' કે ઇસમેં ઓરતે' પરદાદાર હેં' તબ સિન્ધુજીને બરેહમન કે કહીને કે સુતાળીક ગાઉ મેં તાકીદ કરાદી. ફિરતો મહાકું' કી કતારે' કારીઠા સે ચાર યા પાંચ મનઝીલ રહે ગએ થે કે ઇતને મેં કુતુબ મહેમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) હુકમે ખુદા સે આપને દાદા કે શેર પર સવાર હુવે ઔર હાથ મેં

સાંપકા કેાળા પકળા. નહેરવાલા શહેર સે કારીઠા કી જાનીબ થલે. આપ મહાકું' સે તીન રોઝ પહેલે કારીઠા મેં દાખીલ હુવે ઔર સિન્ધુજી કા સર આપકે કોળે સે અલગ કીયા. શેર ઔર સાંપ કેા ઉન લોગું' પર મુસબલત કીયે બહોત સે હરામ ખોડે' કેા શેર ઔર સાંપને માંરે ઔર બાકી કે લોગું' કેા લશ્કર કે આદમીયું' ને આકર મોત કે ઘાટ ઉતાર દીયે. ઉનકી તમામ જળેં' નીકાલ દીઓ ઔર ઉનકી જગાહ પર મુસલમાન આબાદ કીયે. હઝરત કુતુબ મહેમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) ભી હમારે આકા વ મોલા તાજદારે મકકી વ મદની મોહંમદુર રસુલલ્લાહ સલ્લલાહો અલયહે વસલ્લામ કે ઇશારે સે કારીઠા મેં સુકુન અળત્યાર કીઓ ઔર મસજીદ તામીર કરાધ.

સુલતાન મહેમુદખાન કે હુકમ કે સુતાળીક અમીરને થાને-દાર' કે રેહને કે લીયે મહી નદી કે ફિનારે લાદર નદી કે

કરીબ કીલા બનાવે કા કામ શુરૂ કીઆ. કારીગર લોગ દીન કે વકત દીવાર તૈયાર કરતે થે લેકીન રાત કે વકત દીવાર ગીર જાતી થી. આખીર અમીરને સુલતાન કો અહેમદાબાદ ચે વાકેઆ લીખ્યા. જબ બાદશાહ કો ચે બખર મીલી તો કીક હુમ કે ચેહ કામ સિવાય વલી અલ્લાહ કે કોઇ ન કર સકેગા તો એક શાજસ ને બાદશાહ કો બખર દીકે શહેર નેહરવાલા ઉર્ફ પિરાન પટન મેં હઝરત કુતુબ મહેમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) હંચ. વો ચે બલા કો દફે કર સકેંગે તબ બાદશાહ ને આપકો ખુલાને કે લીએ ખત ઓર ઘોળા આપકે પાસ લેજા. ઉસકી બખર પહેલે સે સરકારે મદીના ને હઝરત કુતુબ મહેમુદ ર.અ. સે ફરમાયા થા કે બાદશાહ કા ઘોળા ઓર ખત આપકે પાસ આએગા તો આપ કારીઠા બકર કીલે કી બલકો દફા કી જીએ. વહીં સુકુનત અખત્યાર કર કે મેરે દીન કી અશા-અત કીજીએ. હઝરત કુતુબ મહેમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) ખત કા ઇન્તોઝાર કર રહે થે કે સુલતાન મહેમુદ ખાન કા ખત ઓર ઘોળા આયા. આપ ઘોળે પર સવાર હોકર કારીઠા ગયે ઉસ વકત અંદ બદકાર લોગ શૈતાનીયત કે દરજે પર પહોંચ ગયે થે ઇન પર હઝરત ને ઇસ્મે આઝમ પજાડા તબ વો લોગ બદ જાનવર કી સુરત મેં તબદીલ હો ગયે ઓર આખીર વો જલાએ ગયે. ઓર ઉતકો ભાદર નદી મેં ડાલકર બહોત બળે બળે પથર કંઈ હઝાર મન કે ઉત પર રખ દીએ ગયે. જહીં પર કીલે કી દીવાર ગીર જાતી થી. વહીં એક દેવ થા. વો જબ ગરદન ઊંચી કરતા થા તબ દીવાર ગીર જાતી થી. કીર જબ હઝરત કુતુબ મહેમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) તશરીફ લાએ તો દેવ વહીં સે ભાગ ગયા. ઇસકે બાદ કીલે કી દીવાર ગીરી નહીં. ચે વાકેઆ હી. સન. ૬૯૬ કા હંચ. ઓર કીલાહી. સન. ૭૬૧ મેં બખાઈક કે લીએ આયદ હુવા.

" જોકે મરતબા કાપીરે કી મરજીર મેં હંઝરત કુતુબ મહેમુદ
 (રહેમતુલ્લાહ અલયહિ) વાગઅ ફરમા રહે થે હિસ વકત
 બાલકુલ્લાહ કા બકીત બાગા હુકુમ થા. હિસ વકત અપને વહીસ
 બયાન ફરમાઇ કે " તાલિબલક હુન્થા મુબાન્ન મુન વ તાલિબુલ
 હિબા મિઅન્નમુન વ તાલિબુલ મીલા મુઝકફેન. " જગ આપને
 યે હદીસ બયાન ફરમાઇ હિસ વકત બરેહમન કી લગકી રૂપકુવર
 હસ પર સિન્દુલ ~~ફુલ્લ~~ ^{ફુલ્લ} ગોર રાત ફરેકતા હુન્થા થા. વાલ
 હાથમે મટકા લેકર ખોરતાં કે સાથ પાની બારનેકે લીઓ વહાં
 સે ગુઝરી તબ હદીસ હિસ લગકી ને સુની તો ઇંદકે ઇલાહી
 હિસકે કલખમેં જોશ મારને લગા ખોર બપાલ કીયા કે અક-
 સર લોગ હુન્થા કી તલબ થા આકેગત કે તાલીબ હિતે હં.
 તાલીબે મોલા તો હાઝેં મેં જોકે હોતા હં. ઇસ લીઓ ઔરત
 ઔર મુબાન્નસ સે પરદા કયા કરના યે બપાલ કરકે ઇંદકે
 ઇલાહી કી મહહોશીમેં ધર પર ગઇ ઔર બરેહના રહેને લગી.
 લેકીન હંઝરત કુતુબ મહેમુદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહિ) કે સામને
 આતીતો કપળે પહેન લેતી ખોર કોઇ આદમી ઉરકે પાસ ઇલાજ
 કરનેકા આતા તો ઉનકે યે લગકી મુબાન્નસ કહેતી થા ઝનાના
 કહેતી ઇસ વજેહ સે હર શખ્સ શરમિન્દા હોકર ચલા જતા
 અગર કીચીને બાવગુદ ઇલાજ કીયા તો ફાયદા ન હોતા થા
 ગરઝ રૂપકુવરકા બાપ મોરલી કીસન ઔર હિસકાં ભાઇ ઔર
 શોહર ઔર હુસરે રીરતેદાર હંઝરત કુતુબ મહેમુદ (રહેમતુલ્લાહ
 અલયહિ) કે પાસ આઘો. જબ લગકી ને હંઝરત કો દેખાતો
 કપળે પહેન લીઓ મોરલીકીસન ને કહા કે પીર રોશન ઝમીર
 ઇસ લગકી કો કયા હુન્થા હે કે આપકો દેખકર કપળે પહેન
 લીઓ હૈ ઔર હુસરે કો દેખકર બરહેના હો જતી હથ આપ
 બરાઘો કરમ ઇસકા આસોબ હુર કીજીઓ, હંઝરત ને ફરમાયા
 કે અથ બરેહન લગકી કો કોઇ બલા નહીં હે બલકે ઇંદકે
 ઇલાહી કી આતીશ સે સોખતા હે અગર યે લકકી તુમહારે
 નઝદીક ના માહુલ હથ લેકીન અલાહ કે નઝદીક મકબુલ હથ
 હંઝરત કુતબેઝમાં (રહેમતુલ્લાહ અલયહિ) ને લગકી સે કહા કે

તુઝહારે કલ્પ પર જો કેફીયત લામી હોતી છે વેા સુનાઓ તબ રૂપક્રવર ને કહા કે દુનિયા મેં ખિયાદાતર ઇનસાન જોરતે થા મુખનાસ નઝર આતે છે કયું કે ગીયાદાતર આદમી દુન્યા કે તાલીબ હંથ ઇસ લીમી મુખનાસથા જોરતુ સે પરદા કરના ઝરેલી નહી હઝરત કુતુબ મહિમુક (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) કે મેં ગાહરન ઔર બાતેનત મહં દેખતી હું ઔર ઇસ વજહા સે આપસોલયા કરકે કપડ પહેનલેતી હું તબ આપને ઇસકે બાપસો ફરમાયા કે વે લડખી ધીર્ સે નીકલકર તાલીબે અલલાહ હો ગઈ હૈ ઇસકે અઘછે હિનેશી ઇરમીદ ન રખાના આખીર મેં રૂપક્રવર કેા અફસોમ કે સાથ ઘર લે ગયે ઔર લખશીને ઘર જાને કે બાદ બાના પીના છોળ લીયા ફીરતેા મજબુર હોકર ઇસકા ઘરસે નીકાલ લીયા વે બરહેમનઝાલી હઝરત કુતુબ મેહ-મુદ (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) કે પાસ હાઝર હુઇ ઔર તીન રોઝ તક આપકી બાનકા મેં રહી ઔર ઇસકા દિમાગ શહેવાંતે નફસાની વસવસે શયનાની સે પાક હુવા ફીર હઝરત ને ઇસકા સુરીદ બનાઇ ઔર ઇસકી ઇમ તવીલ બક્ષ લી વ દુઆઓં લી જહી આપકી ઇબાદત કી જગાહ થી વહાં પાની બહોત વેશ થા આમ તોર પર ઇસકી કુન્ડ કેહતે થે વહાં પર રહનેકા ઇમકેા હુકમ ફરમાયા ઔર આપને ફરમાયા વહાં પર ઇબાદત કરના ઔર મબકી રેહના ઝાહીર મત હોના વે બધાન મલકુઝાત મેં દર્જ હથ કે વે લખકી આજ તક હઝરત કે ઇશારેસે ઇસી જગાહ પર ઝીન્દા હે લેકીન કીસીકેા નઝર નહીં આતી.

 સૈયદુસ સાદાત કુતુબ અકતાબ ગૌસેવાલા હઝરત જલા-હુદીન ઉફે મબદુમ જહીનીયા જહ ગમત રહીવલાહો અન્હો હરમુલક પહાળીયુ કી ઔર સહેરાઉ કી સૈર કે લીએ ગયે ઔર દરયાઉ કી ઔર બીયાબાનો કા સૈર કરતે હુવે ઇસ હદ તક ગયોકે અફતાબો મહતાબ ને આપસે મુસાફાહ કીઆ સફરકે દોરાન મેં અકસર જોલીયાઉકી કરામતુ કેા ફૂવતે જલાલત સે છીન લીએ ઔર અપને વતન કેા ગયે તબ હઝરત રસુલે કરીમ

સલલોહો અલયહિ વસલ્લમ ને હુકમ ફરમાયા કે આપ મખદુમ
બી ઉલુમ કારીશ કોહીરતાન મેં વાકેઅ લય. વહાં જગો
વહાં ગવસે ઝમાં હઝરત કુતુબ મેહમુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ)
સે સુસાફા કિજયે ઔર સુલાકાત કીજયે હઝરત રસુલે કરીમ
સલલોહો અલયહિ વસલ્લમ કે હુકમ કે સુનાવીક આપ કારીશ
તશારીફ લેગાયે ઔર મરજહ મેં રહેરે ઔર ફરમાયા કે વહાં
પુદા કે દોરત કી પુરુખ આતી હો જબ હઝરત મખદુમ જહા
નીયા (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) કે આને કી ગાબર હઝરત કુતુ-
બ મહેમુદ (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) કે પુદામ ઝવીલ ઝોહનેરામ
કો હુધ તો કુતુબ મેહમુદ (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) કે પાસ
ગયે ઔર અર્ઝ કી યા પીર રોશન ઝમીર હઝરત

મખદુમ જહાનીયા (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ)

સે હરગીઝ સુસાફા ન કીજયે કયુ કે આપ કરામાતે
છીન લેતે હે તબ હઝરત કુતુબ મેહમુદ (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ)
ને ફરમાયા કે કમ ઝરફ ઇન્સાનું સે કરામત છીન લી ગઈ હે
જો ^{જો} ઔર ^{જો} ઔર કરામતે છીની ગઈ હંય વોહ લી વાપસ દીલવાઈ-
નહીં કે જો કરામતે છીની ગઈ હંય વોહ લી વાપસ દીલવાઈ-
ગા જબ મખદુમ જહાનીયા ને ઝોક રૂકાઅ હઝરત કુતુબ મહે-
મુદ (રેહમતુલ્લાહ અલયહિ) કો લીખા કે સફર કા હક સુકીમ
કે નમાઝે અસર ઔર મગરીબ કે બીચ મેં દોનું કુતુબ ઔર
ગૌસ કી સુલાકાત હુધ ઔર દોનું અવલીયા અલોહ મુબકરાયે
ઓર બહોત ખુશ હો ગાયે હઝરત કુતુબ મેહમુદ (રહિમતુલ્લાહ-
અલયહિ) કા પયરહન દોનું કન્ધૂં પર વાકવાલા યા. ઔર
હઝરત મખદુમ જહાનીયા (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) કા કમિઝ
સીને પર વાક વાલા યા આપ ઇસ તરાહ સે સીને સે સીના
લગાકર ખીલે કે હઝરત કુતુબ મેહમુદ (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ)
કા પહેરન સીને પર સે ફેટ ગયા ઔર હઝરત મખદુમ જહાં
નીયા (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) ને ફરમાયા કે હુમારે દોનું કે
દરઆન મેં કપળે કા હીજબ ન રહે બાદ મેં ગુફતેગુ હુધ કયુ
કે હઝરત મખદુમ જહાનીયા (રહિમતુલ્લાહ અલયહિ) આપને

આપ દાદા સે મરાતીળ પાઞ્ણે હુવે થે હઝરત ફૂતુળ મહેમુદ
 (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) હઝરત મળદુમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે)
 કા હાથ પકળ કે લાદર નદી પર વોહ ચરમા જહાં પાની
 બહોત દોરા થા, લે ગઞ્ણે જહાં આપકી ઇળાદત ગાહ થી વહી
 ચંદ અબજોબાત દેજે ઔર ચંદ મકામાત ઔર મસગલે
 હઝરત મળદુમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને પુછે વો હઝરત
 ફૂતુળ મહેમુદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને હલ ફરમાયે આલોમ
 રોજ તક વહી ચીલ્લાહ મેં રહે ઔર ફીર બાહીર આઞ્ણે ફીર
 હઝરત મળદુમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને ફરમાયા કે આપ
 મેરે સે બચઅત લીજીયે તળ આપને ફરમાયા કે મેરે વાલીદ
 શાહ સુલેમાન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ઔર મેરે દાદા હઝરત
 શાહ અલો સરમશત (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) જીનનેદીયા સીલ
 સીલાહ મેં બેઅત લીઞ્ણે થે ઔર ખલફૂલ્લાહ કેા રાહે હક
 બતાઞ્ણે ઔર આપ સીલસીલે સોહરવદી'ચા મેં હે યે જવાબ
 સુનકર હઝરત મળદુમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ખામોશ રહે.
 આદમેં ઇસ રાત કી તહોજબુદ કી નમાઝ કે વકત હઝરત
 રસુલે અકરમ સલ્વાલો અલયહે વસલમ કી રૂહ સુકદદસ
 ચારો ખુલકા કે સાથ હઝરત ફૂતુળ મહેમુદ (રહેમતુલ્લાહ અલ
 યહે) કે પાસ તશરીફ લાઞ્ણે ઔર ફરમાયા કે અચ ફૂતુળ મે-
 હમુદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) સીલસીલે બેઅન કી સબ મેરે
 સે હે. હઝરત મળદુમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) જો કહે વોહ
 ફૂતુલ કરો તળ હઝરત ફૂતુળ મેહમુદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે)
 હઝરત મળદુમ જહાંનીયા (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે મુરીદ
 હુવે ઔર સીલસીલાઞ્ણે સોહર વદી'ચા મેં દાખીલ હુવે બાદ
 દો રોઝ કે હઝરત મળદુમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને ફરમાયા
 કે મરાતીળ મેં હમદોનો બરાબર હે ચંદ મુશકીલે' ઇન ચીલે
 કે દીનુ' મેં તુમને આસાન કરી ઔર હઝરત મળદુમ (રહેમતુ
 લ્લાહ અલયહે) ને ગુજરી ઝખાન મેં દોહરા પળહા " સાગ
 લપેટા ભાત હે ઔર ભાત લપેટા સાગ હે. જીન ઔલીયા
 અલ્લાહ કી કરામત આપ લે આઞ્ણે થે વોહ સબ હઝરત

ફૂતું મહેસુદ (રહેમતુદલાહ અલયહે) કેા દીએ. લેકીન ફૂતું મહેસુદ (રહેમતુદલાહ અલયહે)ને ફૂતું નહીં દીયે ઔર ફરમાયા કે અય હઝરત મખદુમ જહાંગીયા (રહેમતુદલાહ અલયહે) હમને દુશકે ઇલાહી, રોએ અઝલ સે મેરે બાપ દાદા કે સાથ પાયા હું. યે નેઅમતું કી ઝરત મુજહે નહીં હે લેકીન યા મખદુમ (રહેમતુદલાહ અલયહે) ગોર કીજીયે કે અગર કીસી આદમી કે પેસે ગુમ હો જાએ તો કિતના ગમ કરતા હે. ઉન ઔલો-યા અલ્લાહ ને કીતની મહેનત ઔર મશકકત ઉઠાને કે બાદ યેહ નેઅમતેં પાછ હોંગી હઝરત રસુલલ્લાહ સલલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ ને ફરમાયા હે કે મોમિનું કા દીલ અશેં અલ્લાહ હ હે તો યે કરામતે જીનસે આપને લે લી હો ઉનકો વાપસ કરદો ફીર તો હઝરત મખદુમ (રહેમતુદલાહ અલયહે) ને વોહ સખ કરામાતેં વાપસ કર દીએ ઔર સખ કે સખ ઔલીયા અલ્લાહ પુશ હો ગએ હઝરત મખદુમ જહાનીયા (રહેમતુદલાહ અલયહે) ને ફરમાયા કે આપને મુજહે કયામત કે દીનકી જવાબદારી સે બચાવીયા ઔર ઔલીયા અલ્લાહ મેં મુજહે બદનામી સે સાફ કીયા ઔર અલ્લાહ કા શુક્ર બખ્તાવાએ ઔર અપને મકાન કી તરફ તશરીફ લે ગએ.

હઝરત ફૂતું મહેસુદ (રહેમતુદલાહ અલયહે) કોં શાદી કે લીએ સરકારે દો આલમ કે હુકમ સે -

રમઝાનુલ મુબારક કે મહિને મેં હઝરત રસુલે કરીમ સલલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ કી રૂહ મુબારક ચારો ખુદ્શા કે સાથ રાત કે વકત હઝરત ફૂતું મહેસુદ (રહેમતુદલાહ અલયહે) કે પાસ તશરીફ લાએ ઔર હુકમ દીયા કે અય મહેસુદ હુકમ ખુદાવંદ કરીમ કા હો કી તુમ શાહ સૈયદ ઔનુદીન કી સાલમ ઝાદીકે સાથ નિકાહ કરો ઇસ સાલબ ઝાદી સે ઔલીયા અલ્લાહ પૈદા હોંગે. તબ હઝરત ફૂતું મહેસુદ (રહેમતુદલાહ અલયહે) ને હઝરત રસુલે કરીમ સલલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ કા હુકમ ફૂતું ફરમાયા.

હઝરત સૈયદ ઐ.નુદ્દીન સાહેબને બાતેનન હઝરત રસુલે કદીમ સલ્લાલ્હી અલયહિ વસલ્લમ કે ઇશ્તારે સે ઔર આ હિરાન સુલ્તાન કે હુકમ સે ઐનાબાદ ઉર્ફ અમરથની આબાદ કિયા હય ગાંવ કા નામ ઐનાબાદ રખાયા સુલ્તાન અહિમદાબાદ કે તરફ સે આપ વહી કે હાકિમ મુકર્રર હુજો થે હુકમત ઔર કબાયત આપ ઇસ ઇલાકે કી કરતે થે જયા હઝરત ફતુખ મહમુદ (રહિ-મતુલાહ અલયહિ) ને શાહી કા પચામ લેખ તો હઝરત સૈયદ ઇનુદ્દીન (રહિમતુલાહ અલયહિ) ને ફરમાયા કે હઝરત રસુલ્લાલાહ સલ્લાલ્હી અલયહિ વસલ્લમ ને મુજે લી ઇશ્તારા ફરમાયા હૈ તો શાહી કે લીખે આપ જદદ આઈખે દોનું તરફે શાહી કા સામાન તૈયાર હુઆ ઇનકા ઈસમે ગીરામિ “ ઇમ્-તુરરઉફ ” હય. શાહી કરકે ફત્હન કેા હઝરત ફતુખ મહિમુદ (રહિમતુલાહ અલયહિ)કે ધર લે ગયે હઝરત ફતુખ મહિમુદ (રહિમતુલાહ અલયહિ)કી વિલાદત સન હિજરી ૬૪૭ મેં હુઈ ઔર આપકી વિલાસ સન. હિજરી-૭૫૮ કી માહિ રમઝાનુલ મુબારક કી તારીખ પાંચ કેા હુઈ આપકી ઉમ્મ શરીફ ૧૧૧ સાલ કી થી.

રમઝાનુલ મુબારકકી પાંચ તારીખ આપકે રહિલત કા દિન હે ઔર ઉર્મ શરીફ ઉમ્મી રોજ મનાયા જાતા હય મગર આજ સે દસ યા બારહ સાલ સે ઉર્મ શરીફ રપ શાબાન કેા મનાતે હે.

આપકે ફરજંદ અન્વલ શાહ ઇબ્રાહિમ (રહિમતુલાહ અલયહિ) ઉર્ફ અલીશાહ હે. આપકા વિસાલ ૯ સન્વાલ કી હુવા ઇનકે વિસાલકે વકત હઝરત શાહ હુસૈન (રહિમતુલાહ અલયહિ) સિકમે માદર મેં થે ઔર હીયમ ફતુખ હુસૈન (રઅ) હૈ આપ દોનું કી કબ્ર મુબારક દરગાહ શરીફ મેં હઝરત ફતુખ મહિમુદ કે (રોઝે મેં) હય-તીસરે સાહબાદે હઝરત મુજ-તહિદુજ અમા શાહ કાઝી મોહમદ (રહિમતુલાહ અલયહિ) હય આપકા રોઝા અહમદાબાદ મેં સારંગપુર મેં હય મીરાતે

અમાન

સિકંદરી મેં દજ્જે હય કે સુલતાન અલાઉદ્દીન કે ગમાને મેં
અલાગાબાન સંજર ને સન. હિજરી. ૭૦૪ મેં કરબા કારંદા
આબાદ ક્રિયા થા. સુલતાન અહિમદ જંધા ને અહિમદાબાદ કી
પુનિયાદ ડાલી થી. ઔર સન હિજરી. ૮૨૩ મેં કારંદા ગયે
થે. ઉન્હોને.

કરબા કારંદા કી મરમત કી ઔર પુરી હાલત મેં મે
ઉસકી દુરસ્ત ક્રિયા. ઔર ઉસકા નામ સુલતાન। બાદ રખયા.

મનકેબત હઝરત ખલીખ મહેમુદ. વિલાહત સ. હી. ૬૪૭
૭૮૬-૯૨ વક્રાત સ. હી. ૭૫૮ ચાફ્ટુખ (ર.અ.) થા ખલીખ
(ર.અ.)

આઉઓ બિલ્લાહીસ સમિયલ અલીમ મીનશ શૈયતાનીલ
હાઈનીર રજમ બફદલે બિસ્મીલ્લાહીર રહિમાનીર રહીમ.

અલા ઇન્ના અવલીયા અલાહિ હા અવફુન અલયહિમ
વલા હુમ યાહઝનુન અલ્લાહીના આમનું વકાનું ચતતકુન મુના-
કીખ હઝરત કુતુબ મહેમુદ ઉફે ખલીખ મહેમુદ રહિમતુલ્લાહ
અલૈયહ. બાદ હરદે પુદા વ નાઅતે નખી અખ કુલ બયાન મુનલો.
લિખા હૈ તૌફુલ કાફી મેં જો કુલ હે બયાન મુન લો. કરા-
મત કુરખ મેં આગાહ હોકર સખ ચહાં મુન લો. કે અખ મેં
ગોહું બિસ્મીલ્લાહ કલમ કરહું રવાં મુન લો.

કુતુબ મહેમુદ સાહબ હો જહીલિલ કદ લાસાની. પુદાકે
દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશ્શીલ કી આસાની. કરામાત
આપકે મશહૂર હંચ વો કહે સુનાતા હું. જો કુલ મલકુમ મેં
હય હાલ સારા ઇસ મેં લાતા હું. કરામાતેં જો સખ હૈ.
આપકી ગીન-ગીન સુનાતા હું. કે અખ હાલાતે કાફીંહે કા
નકસા સખ સુનાતા હું.

જહાં પર આપકા દોઝખો મુનવર હે વો નુરાની. પુદા
કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશ્શીલ કી આસાની. કહીં

7
my
D.
946
-589
222

36
21

એક રોજ માદર આપકી પગહતી થી પુથા કુરઆન તોફાનોક શોકમ સે આવાજ આઇ કહેરીયે બરમા. સિપારા સોલવે મેં ગદત ખતલાયે રાહિ શાહા તો સુન આપકી અરમા વળી મન્ની-યમ હુંઈ બન્દા.

કુરામત શિકમે અરમા સે હુઇ બાદીર વો લાસાની. પુઠાકે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની. કે એક દીન આપ પુઠ પૈ.રે હુએ પગહતે થે કુરઆં બોલોલા બાદ કા ઉઝતા હુઆ આયા વહાં ઉસ બા. વરખ એક ઉઝ ગયા કુરઆન સે ઉસસે હો ગયે હૈરાંન. લગે થું બાદ સે ફેહને કે અથ ખેશર્મ અથ નાદાં.

ઉઝાયા કિસ લીએ તુને વરખ કૂરઝાને રબખાની. પુઠાકે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની. યે ફેહકર ખોલમુંહ અપને ફો જો દમ ખીંચલી ઉસ દમ. હવાકો ફેદ કરકે પેદ મેં બલકત હુઇ ખેદમ. તો ગરમી સે સલી મખલુક તિલમિલ્લાને લગી ઉસદમ. જહાં મેં હો ગઈ સોહરત કે યે કયા હો ગયા એકદમ.

કે અૈસા આપ પર થા થા શહીન શાહ ફજલ રહમાની. પુઠાકે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની. તો ઇસરાખીલ હુકમે રખ સે આ હઝરત સે ફરમાયે. અદાકર આયાતે કાઝેખીલુલ ગૈઝ કે માને ફો સમજાયે કુસુર ઉસ બાદ કા ફીર આપને વો માફ ફરમાયા. ઉસી દમ છોડ દી ઉસ બાદ ફો અૈસા રહમ બાયા.

કે થા હઝરત પુઠા કી આપ પર કયા થી મહેરબાની. પુઠા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની. મિયાં મન્સુર થું કહેતે હૈં કાફીશા એક હથ બસતી. વહાં થા રાજ સિન્ધુ કા બહોત ફુલ ઉસકો થી મસતી. ઇસી કસી-આ મેં ઉરકી કૌમ કી થી બહોત બસતી. બડા મગરર વો દબદીસ ઓર બદકાર થા દસતી.

સતતા થા બહોત લોગુ કેા અકસર વો બાબાબાની
 ખુદાકે દોસ્ત હો કરતે હોા હર મુશકીલ કી આસાની
 બહમન યોક કાસીશા મેં મુકલ કોમ થા હોશિયાર થી ઉરકી
 યોક દુબતર ખુબ સુરત નાજ નખદેદાર ઇસમ થા રૂપકુંવર
 નાજનીકા જખજખ ઇજહાર તોા ઉસપર કાલિયા સિંન્ધુ હુવા
 આશિક વ ખદકિરદાર.

સજા ઉસકી ઉસે મિલ ગઇ હુઆ જખ હુકમે સુલતાની
 ખુદાકે દોસ્ત હોા કરતે હોા હર મુશકીલ કી આસાની
 બાબર દુબતર કી બદ્દ સુનકર લગા બહમન બહોત રોને વો
 ફિર ગમગીન હોા અશકેા સે મુંહ અપના લગા ઘોને વે કહેતા
 થા કે હાથ કયા જુલમ હમ પર લગા હોને ન રાહત દિનકેા
 ન રાહત દિનકેા ઔર સખ કેા નહીં દેતા નહીં દેતા હમેં
 સોને

કે ઇસ બેચારે બહમન કેા નિહાયત થી પરેશાની
 ખુદા કે દોસ્ત હોા કરતે હોા હર મુશકીલ કી આસાની

ગરજ બહમન કી ગુજરાત કી દાદ સરામે જા, મેરી
 લડકી કેા લાંગી છીન લેતા હે કરે અબ કયા. કીસીને ના સુની
 ફરીયાદ ઉસકી યોક જરાસા તોા પદ્ન મેં કહી ઇશ પીર કેા
 સાદી હકીકત જા.

કહા થા પીર અબ કરદો મેરી મુશકીલ કી આસાની
 ખુદા કે દોસ્ત હોા કરતે હોા હર મુશકીલ કી આસાની.
 કહા ઉસ પીરને બહમનકેા જા તુ અબ મેં આતા હું
 દિલાસા ઉસકેા દિયાજા અબ તુકે મેજે ખતાતા હું
 જમા કર કોમ કેા ઉનકી ખુલાકર યોક જા લા તું
 કિલા બાંસુ કા બનવા કર કે અંદર ઉનકેા રખવાતુ
 બહોત ખુશ હોા ગયા બહમન વે ખુશ ગુફતાર જખ જાની
 ખુદા કે દોસ્ત હોા કરતે હોા હર મુશકીલ કી આસાની
 બસુજખ હુકમકે દિવાર યોક બાંસુ કી બનવાકર

કીચે હેલાક વેરૂકો જમા ઉસને ચહાં લાકર
 કુતુબ લી આન પહોંચે લે મહાકું મેળીઠા ચાકર
 કતલ એકદમ કીચે વો ખાંસ કે કિલેએ મને જાકર
 હુએ ફિન્નાર સખ લાંગી હૂઆ જખ હુકમે સુખહાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 પ્રહેમન કી તમન્ના જોકે થી દિલકો ભરઆઇ
 વહાં સે આપ ફિર પટ્ટન કી જાનીબ હો ગયે રાહી
 મરમત કિલેકી આકર અનક ખાં ને જો કરવાઇ
 વ લેકિન ઇસ જગા ઉતકો મુસીબત સખત પેશઆઇ
 ખુલાયે આપકો પટ્ટન સે આ ઉતકે હુએ હામી
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 કે ચાને કિલે કી દિવાર માંઅ માઅરૂ સે ખનવાતે
 કરે તૈયાર દિનકો રાતકો ખુસ્માર વો પાતે
 સલી ખેઝાર થે ઓર હર તરેહકા વેહમ વો ખાતે
 વ લેકિન થા વહા જિન્નાત કોઇ વો ન ખતલાતે
 ઉસે ઝાહીર કીયા એકદમ હુઇ સખકો હેરાની
 ખુદા કે દોસ્તહો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 વહાં પર ચંદ ખચઝે મુરઘીકે તુમને મંગવાયે
 લિખા કોઇ ઇસમે આઝમ ઓર જમી મે દફન કરવાયે
 વો ફિર દિવાર ચુનને કા હુકમ જો આપ ફરમાયે
 તો ગિરના હો ગઇ મૌકુફ ઉસ દિવાર કે પાયે
 કિલા કાયમ હુવા થી આપકી ખેશક નિગેહ ખાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 મહેમુદખાદ કારીઠા હુઆ આખાદ જખ સારા
 ખલા એક ઓર નાઝિલ હુઇ રહાના સખ્ર કા ચારા
 હુએ થે ભુત સખ લાંગી લગાતે સખકો વો નારા
 કે મારે ખૌફ કે હર એક થા લાચાર ખેચારા
 કહા સખ શહેરને આ, આપસે થે ખાત જખ માની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 વહાં પર એહલે કયાં સે કળાઇ એક મંગવાકર

રાખી આતિસ એ ઉસકો આપને કુછ તેલ ડલવાકર.
 ઇસ્મે આઝમ પહોંતો સખ કળાઈ. મેં ગીરે આકર.
 લસમ હોં ગયે સલી ઉસ દમ કળાઈ ઉંધી પલટાકર.
 દફન કર દિયે ઉસે જખ દુર હુઈ સખકી પરેશાની.
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની.
 ખિતાબત કી હકીકત ઇસ તરાહ સે હૈ સુનાઉંમે.
 વ મસ્જીદ કી ઇમામત કી નકલ તુમકો ખતાઉંમે.
 લકબ કૈસે ખતીબ હે આપકા વો કહે સુનાઉંમે.
 કુતુબ કે નામ પર ખલિફાર ઔર કુરખાન જાઉંમે.
 રકમ કયા હો સકે મુજસે વો શેહ કી સનાખાની.
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની.
 ન ખચને દિયા જખ મુખલખલ જિનને ગોર મેં ઇમામુ'કે.
 તો હઝરત ને પહોં ખુતબા સુનાયા ખાસવઆમુ' કે.
 જલાકર ખાક કર ડાલા વો જિન મુખલખલ કે.
 તયે સર સે ખનાયે શીર વો મસ્જીદ કી કમાનુ' કે.
 રહે જખ સે ખતીબ હોકર ખુદા કે આપ દિલ જાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની.
 કઝારા એક આઈના સા ખુતબા તુમ સુનાતે થે.
 અતિઉલ્લાહ કા સારા તરજુમા પહોંકર ખનાતે થે.
 ખુદા કે ખૌફ સે સખ સામઘનુ' કે ડરાતે થે.
 મુસલમાં સુન કે થે ખુતબા બહોત આંસુ બહોત થે.
 સુના જખ સુદરીને તો ફૌરન હો ગઈ દીવાની.
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની.
 મુસલમાં હો ગઈ હઝરત કે કદમુ' મે ગીરી આકર.
 કહા ઉસમે ગુલામી મેં ગીનો હું આપકી ચાકર.
 મુરીદ અપની બનાકર ફિર કહા ભાદરપે અખ બાકર.
 ખુદાકી યાદ મેં મશગુલ હોકર રહેતા દમે આખર.
 નિગાહે લુત્ફ કી તુમને તો ખિલકુલ હો ગઈ સિયાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની.
 સખા એક રોઝ ઉસ જંગલ મેં ખુઝ અપની ચરાતા થા.

કે એક ટીકા પે જૈઠા જોદ્દિકર કુછ જળગળાતા થા.
થી યુઝ નહી કિનારે એક વો ઉસકો પુલાતા થા.
વો યુઝ કો લી પકડ એક નહંજો દોડા વો જતા થા.

મધર ગાયળ હુઆ લોકર બહોત દેરાવ થા પાની.
પુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર સુશ્રીલ કી આસાની
સખાને આપકો યે સખ હકીકત આ કિયા આહીર
તો ઉસકો આપને દી એકચીઠ્ઠી ચોર કીયા માહીર
કે જતું ડાલ પાની મેં નહંગ હો બેયેગા બાહીર
સખા નદી કિનારે પર નહા ધોકર હુવા તાહીર.

જો ડાલી ઉસને ચીઠ્ઠો હો ગઈ પાની મેં તુગયાની
પુદાકે દોસ્ત હો કરતે હો હર સુશ્રીલ કી આસાની.

પુદાકે હુકમ સે બકરી સલામત ઉસકો દીલવાઈ.
પુઝુગીં કી જલાલત સે નહંગ કો લી હયા આઈ.
લીખું કયા આપકે ઓશાફ પુશ મો જસનુમાઈશા.

કરામત આપને યે હક આલા સે સલી પાઈ.
કરામત સે જો સુનકર હો ગયા ઉસકી હે નાદાની.
પુદાંકે દોસ્ત હો કરતે હો હર સુશ્રીલ કી આસાની.
વોદ્દિકર એક રોઝ બમ્બર શૌર એક ખીદમત મને આયા
તાઅનુબ જૈઝ એક ફરીયાદ હઝરત કે કને લાયા
કહા યા પીર મેરી એક અર્જ હે મુજ પર રખોમાયા
મક્કા કો છોડ જંગલ મેં ભટકતા હું મેં ઘબરાયા.
મેરે ઘર સે મોહિબ આવાજ એક આતી હે બાયની
પુદાકે દોસ્ત હો કરતે હો હર સુશ્રીલ કી આસાની
કહા હઝરત ને યે આવાજ હય મક્કો કા મત ડરતો
ચહાં પુલવા નસીહત મેં ઉસે કરતા હું જા ધરતો

પુલાકર કહે દીયા મક્કો કો ઉસકા છોડ દે દરતો
યે ડરતા હય તેરે સે અબ ઉસે હિરાન મત કરતો
ગયા વો શૌર ઘર અપને રહાબા અમનો આમાની
પુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર સુશ્રીલ કી આસાની
મહી નદી પે એક દિન આપ જળ તશરીફ ફરમાયે

કમ કંવાલ પાની દેખને કા સાથ થે આયે
 બહોત ભરપુર થી નહી વેા કંવાલું કા બિહવાયે
 વલે ઇતને મેં બહોત ઘોપાળે નહી મેં જિંવા આયે
 નિકલવાયે ઉન્હી તેા અંદ ગાયે થી મુઠી જોર બેબન
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 તેા કંવાલું ને કી મું અર્જ કે ચા હબરત કરેા બિન્દા
 ઔર હમકેા સૌપેા થે બાત હે સળસે બડી ઉમદા
 કરે હમ પશ્વરીશ બેનકેા હમારે કુંછ નહી ધંધા
 કરાળત કે થે કરીથું સે લાકર કે હમ કુંછ અંદા
 સુના જળ થે સુખન ગાયે કરી બિન્દા બા આસાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 તમામ અપની ઉમ્મ ભરમેં ગીબા બે આપને ખાબ
 ફકત નાને જેવ જોર બસ્ત પર હી સજા ફરમાઈ
 કિતાબેં કી બહોત તશનીફ કયાથી અકલ ફહેમાઈ
 કે થી અલહરહો લિલ્લાહ આપકી કયા ખુબ દાનાઈ
 હમેશા આપકા માસુલ થા કરતે દોરે સુબહાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 ઉમાર જોકસો ગ્યારહ બર્ષ કી થી મું હું ફરમાયા
 થે સારા તાફતુલ કારી કે અંદર દેખા બતલાયા
 ફતુબ કે બે અદ્દ નીકળે ખરાબર થે હિસાબ આયા
 મુકર્રર હું ચહી કુંછ શક નહી થે હું લીખા પાયા
 ઇબાદત મેં ઉમાર સળ સર્ફ હુંઈ ચા ફુલે ગ્યહાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 કે હીજરી સાતસો પર થે પચાસ ઔર આઠ સાલ હમરત
 થે દુનિયા છોડકર ઉકળામેં તમ ફરમા ગયે રહેલત
 કબા આતી હે જળ હેતી નહી જોક આન કી મહેલત
 ગરબ સળકે તઇ ચખના પડેગા મોતકા લિજ્જત
 નહીં દારા રહા ઔર ના રહા તખતે સુલેમાની
 ખુદા કે દોસ્ત હો કરતે હો હર મુશકીલ કી આસાની
 સુનો તારીખ મુકર્રર ઉમ્મ કી મરફૂમ હોતી હચ

માહે રમઝાં યુગારક દી ગયતી કે। ધુમ દોતી હય
જશે દરબાર દી કયા ખુશનુમા માલુમ દોતી હય
દીસીદી લી તળિયત ના વહાં મગમુમ દોતી હય
નેલાયત શોક સે પિલકર કે પગલતે કોતેકા ખયાની
ખુદાકે હોસ્ત હો કરતે હો। હર સુશ્રીલ દી આયાની
કિનારે પર ભાદર યૌર મહી કે વહી દરગાહ ચહેઆલી
બહોત સે સોગ આતે હે વહાં પર હોકે ખુશ હાલી
હુઆ વો ફેઝવર જમ પર નિગાહે લિલ્લ જળ હાલી
નહીં જતા કોઇ સાઇલ તિમહારે દર સે હે ખાલી
મિલી હય મિલ્લીયત ફેળી બ હુકમે પાકેયઝદાની
ખુદા કે હોસ્ત હો કરતે હો। હર સુશ્રીલ દી આયાની
શુગલ અળ ને કિયા મિસકીન ને સળ કહે દીયા અઝગર
મહે શબ્દાલ દી ખુશ સોલવી તારીખ થી બહોતર
સેનાકિળ ખતમ મેં ને ખુદા ને હો ગયા રહેગર
શુરે ઉસકો કિયા થા મેં ખુદાઇ કે તવકકલ પર
નહીં ફેલ શાએરી અપની ચહાં થી મેજદે બતલાની
ખુદાકે હોસ્ત હો કરતે હો। હર સુશ્રીલ દી આયાની
ખુદા કે હુકમ સે મેરી મદદ પર આઓ યા હઝરત
ને મેં માંશુ દિલસે વો મેરી બર લાવો હઝરત
ગુલામ અહિમદ કે ઉપર અળ રહેમ ફરમાવો યા હઝરત
ખુદા સે મેં કે સારા મુદ્દા હુઆ દીલવાઓ યા હઝરત
કે યા ફિતખિલ વરા ઇતની કરો મેજ પર મહેરબાની
ખુદા કે હોસ્ત હો કરતે હો। હર સુશ્રીલ દી આયાની

હઝરત શાહ મોહમ્મદ (રહમતુલ્લાહ અલયહે) હઝરત
શાહ ફતુળ મહેમુદ (રહમતુલ્લાહ અલયહે) કે સળસે છોરે
સાહેબ બાદે થે યૌર આપ બચપને સે આપકી ફેચ અસી
હાલત થી કે આપ કીસીકે લી સાથ મેં ગૌરતે નહિં યૌર
કોઇ દિલકી બાત બતાતે નહીં આપ બચપન હીસે લાડલે હોને
દી વજેહ સે આપકો કોઇ ફેચ નસિહત નહીં કરતે થે આપકો

11/11/21

હચકે દહંસે નિંદત આતી ઓર અગર કબી કુછ વચકા હોતા
તો ફોરત ચોક ઉઠતે આપકે પાસ ઇન્સાન કી શકલ મેં ઇદમ
પગ્ડાને કેલોએ કેઈ આતા થા વો કોન થા અલલાહ ખહેતર
જાનતા હય ! આપ છે માલમેં હાશીએ ફરઆન ઓર ઇદમ
નીતસે માલામાલ હો ગયે. આપ કરશે કરામાત સે મુમતાઝ
હુવે

આપ ઉમ અસેં મે ઓસે દુખલે પતલે હો ચુકે થે કે
આપકે જીરમમે ગોસ્ત કા કેઈ પતા ન ચલતા થા ઓર વો
હડીયું સે ચીમટ ગયા થા મગર આપકા ચેહરાએ મુખારક
માહે તાળાં કી તરહાં ચમક રહા થા આપને બાદ ફરાગતે ઇદમ
કે બાદ હુજરે સે નિકલ કર આપકી અમ્માકે કદમ ચુમે ફિર
તો દુનિયા મેં આમ ચર્ચા હો ગયા કે હઝરત કુતુબ મહેમુદ
(રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે ફરજંદ હઝરત શાહ કાઝી મોહંમદ
હાફિએ ફરઆન હુવે હંચ ઓર યે બજર આપકે મામું કે
હુઈ આપ ઉતકી મુલાકાત કે લોયે આપકે પાસ તશરીફ લાયે
તબ આપ નિંદ (ખવાબ) મેં કદમમે અલલાહ પગ્ડ રહે થે.
તો આપ કે મામું સાહજને આપકો નિંદ સે બેઠાર ક્રિયા
આપને મામુ કી આવાઝ પહેચાન કર ઉઠે ઓર વજુ કરકે
ફરઆન શરીફ પુરા ક્રિયા આપને કબી નાજર્ઝ ગીઝા તનાવુલ
નહી ફરમાયા આપકે પાસ આપકા એક ઘોળા થા વો બી
જૌર કા ઘાસદાના ન ખાતા થા

આપ જબ અહેમદાબાદ સારંગપુર તશરીફ લે ગયે ઓર
ઉસ વકત વહાં કે સિપાહી ઘાસ દાના અતરાફસે લુંટ કર લાતે
ઓર વો ઘાસ દાના આપકે ઘોડેકો ડાલતે
મગર આપકા ઘોડા કબી ઘાસ દાના નહીં ખાતાથા ઓર
ફકત પાની પર ગુઝારા કરતા થા ઓર બહોત લાગર (દુખલા)
હો ચુકા થા યે ખાત આપકો આપકે મુરીદ કેહતે ઘોળા
અગર મર જાયેગા તો ખસાર હોગી મગર આપ કીસીકો જ
વાળ ન દેતે ઓર ગોયા સુના હી નહીં વૈસા કરકે ટાલ દેતે

અર
X

મગર એક રોજ એક કાફલા આયા જુસકે પાસ ઘાસ દાને બહોત થે ઉતકે પાસ સે ઘાસ દાને ખરીદ કર ઉસ ઘોડે કે ડાલાતો ઉસને ઉસે ખા લીયા.

સરકારે દો આલમ સલ્લલાહો અલયહે વસલ્લમ એકરોજ બાદશાહ કેખવાબ મેં આકર ફરમાને લગેકે મેરા હમનામિ મોહંમદ હય વો કાઝીએ દિને ઇસ્લામ હય ઔર વો અપને આપકો પોશીદા રખતા હંય તો તુ ઉતકી તલાશ કર ઔર ઉતસે મિલ તો બાદશાહ કે આપસે મિલનેકા શૌક પૈદા હુઆ રોજ બરોજ હર જગાહ તલાશ કરતા રહા મગર આપકો ન પા સકા. મગર એક વકત એસા આયા કે આપ હઝરત કાઝી મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ખલીફા કે મુકામ પર પહોંચે ઔર ઉસકે મુખબીરને ખબર દી. તખ ખલીફા કે વો ખયાલ હુઅ કે શાયદ વો હઝરત કાઝી મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ખુદ તશરીફ લાયે હે કે જો મેંને ખવાબ મેં દેખે થે. યે કેહકર ખલીફા આપકે ઇસ્તઈકબાલ કે લીયે સામને આયા. તો વો પેહચાન ગયા તખ આપને કહા કે તેરે ઔર મેરે મિલને કા યે વસીલા થા. વર્તો તું કહાં સુલતાન ઔર મેં કહાં દુરવેશ. ઉસી વકત સુલતાન આપસે બગલગીર હુવા. ઔર અર્ઝ કી કે આપ મેરે યહાં રહો ઔર મકાન ઔર વઝારત કુતુબ ફરમાવો. તખ આપને બાદશાહ કી દિલજોષ કે લીયે ઓહદા કુબુલ ફરમાયા. ઔર આપ વહાં મસનદ નશી રહે. ઔર આપ હંમેશા રોઝા રખતે થે. આપને બાદશાહ સે આપને ઓહદે કા ઇસ્તેફા દે દિયા ઔર ખુદા કી બંદગી મેં મશગુલ રહે.

એક રોજ કા વાકેઆ હય કે એક શખ્સ અપની ખીવી કે મહાફે મેં ખીઠાકર જા રહા થા ઔર રાસ્તેમેં કાઝીએ હાજત પેશ આઇ. તો વો અપની ખીવી કે મહાફે મેં છોડકર કાઝીએ હાજત કે લીયે તાલાબ કી જાનીખ ગયા. ઉસ વકત વહાં એક દેવ (ભુત) ઉસ ઇન્સાન કી સુરત મેં આકર

મહાકે કે સાથ ઔરત કેા લેકર વહાં સે ચલા. જળ ઉસકા શોહર ફરાગત સે ફરીંગ હોકર આચા ઔર દેખા કે ઔરત ઔર મહાકા નહીં હૈ. વહાં વો બેચારા ચારું તરફ હુંદને લગા. મગર કહીં પતા ન ચલા. તખ રાસ્તે મેં જોક મુસલમાન ઉસકો મીલા ઔર વો બોલા કે કહાં સે આયે હો તુમ. આપને કહીં રાસ્તે મેં મહાકા દેખા તખ વો બોલા કે હાં. જોક ઔરત ઉસ્મેં બૌદી હુધ હૈ ઔર મહાકા જા રહા હૈ. યે સુનકર વો દો મીલ તક દોળા ઔર મહાકે કે કરીબ જાકર ઉસ દેવ કેા લલકારને લગા કે અય મલઉન કહાં યે મેરી ઔરત કેા લેકે લાગ જતા હૈ. તખ વો દેવ બોલા કે યે મેરી ઔરત હય. ઔર તું ઉસે મુજસે છીનના ચાહતા હૈ. ઔર મુજહે ડરાના ચાહતા હય. ઇસ તરહ સે વો દોનોં અથળતે હુએ અદાલત મેં ફરિયાદ કે લીએ ગુજરાત કે કાઝીકે નઝદીક જાકર અપના અહેવાલ સુનાયા તખ કાઝીને ઉસ ઔરત સે કહા કે ઇન દોનો કા હાલ સુના તખ ઔરત બોલી કે મેં અપને માં કે મકાન પર થી ઔર મેરા ખાવિંદ મુજહે મહાકેં મેં બીધા કર અપને મકાન પર લે જા રહા મા ઔર ઉસે રાસ્તે મેં કઝાએ હાજત દરપેશ હુઇ તો વો તાલાબ પર ફરાગત કે લીયે ગયા ઔર ફરિંગ હોકર મુજહે મહાકે કે સાથ દો કોસ તક ચલા ઇતનેસેં યે શખ્સ દોડા હુઆ આચા ઔર યે આપસમેં અથળને લગે. ઔર ઇસી હાલતમેં આપ કે પાસ હાઝીર હુવે હય યે દોનો ખરાબર હમશકલ હોને કો વજહસે મે ફૂછ ખતા નહી સકતી કે મેરા શૌહર કોન હૈ ફિરતો કાઝી લી ગભરા ગયે ઔર ઉન્હો ને મશવરા તય કીયા કે ફૈ મલા મુશકીલ હય મગર વહાંસે સખ ચલકે સારંગપુર જહાં હઝરત કાઝી મોહમ્મદ (રહેમતુલ્લાહ અલ્લયહે) જલવાગર હૈ. ઉનસે યે માજરા સુનાકર સહી ફૈસલા પા સકતે હૈ ઇસ ગરબ સે તમામ કે તમામ સારંગપુર હઝરત કી ખાનકા મેં હાઝીર હુવે ઔર વહાં જાકર તમામ હાલ આપકો સુનાયા તો આપને જોક આફતાબા (બદનાં) મંગાયા ઔર ઉસ દેવસે કહા કે

તુમ દોનો મેં સે જો ઉસકા હકીકી શાહેર હય. વો આફતાબે
મેં સે મુંડુકી તરફ નીકલે ઉસે હમ યે ઔરત બખ્શ દેંગે
વો દેવ ઉસ બદને મેં ઘુસકેર કલામ કરને લગા તબ આપને
બદને કા મુહ બંદ કર દીયા તો વો દેવ જોલા કે આપને
મુઝે હિંમત સે બંદ કર દીયા મગર મેં મેરી ગલતીકા એક
રાર કરતા હું ઔર આઈન્દા કહી ઔસા ન કરુંગા આપ
મુઝે રહા કરદો તો મેં મેરી તમામ ઉમ્મ આપકી શુલામી મેં
રહુંગા તો આપને ઉસે બદનેકી કૈદ સે રહાઈ દી તો વો આપકે
સામને હસ્ત ખસ્તા હોકર મુઆફી કા તલબગાર હુઆ વો
ઔરત ઉસકે ખાવિંદ કે દિલવાકર ઉસે ઉસ્કે મકાન પર
જાને કી ઇજાજત દી તો વો મિયાંબીવી અપને મકાન પે ગયે
ઔર વો દેવ જુસકા નામ 'માહુન' થા ઉસ્કે લી આપને
રજા દે દી

એક રોજ હંઝરત શાહ કાઝી મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ
અલયહે) તફરીર કે લીએ સાબર નદીકે કિનારે તશરીફ લે ગયે
ઉસ વકત બારીસ કી મોસમ હોને સે નદી ભરપુર જારી થી
વહાં ચંદ લોગ કસ્તી મેં સવાર હોકર પાની મેં પાર હોનેકે
લીએ જા રહે થે નાગાહ એક લેવર (ગીરદાબ) મેં કસ્તી ફસ
ગઈ ઔર યે કરીબ થાકે કસ્તી હુમ જાયે તબ કસ્તી કે ના
ખુદા ને શોર મચાયા તો આપને અપની નાલેન (જુતી) કે
હુકમ દિયા કે ઇસ કસ્તી કે કનારે પર લા ઉસી વકત આપ
કી નાલેન ને કસ્તી કે પકડકર કનારે લગાદી ઔર કસ્તીકે
સવાર બાઆસાની નદીસે પાર હો ગયે.

એક રોજ કા વાકેઆ હય કે હંઝરત શાહ કાઝી મોહં-
મદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) અપની ખાનકા મેં જલવા અફરોઝ
થે ઇતને મેં એક શૌર આપકી ખિદમત મેં હાઝીર હોકર
ફરિયાદ કરને લગાકે મેરા મકાન એક ખિચ્છુને છિન લીયા
હય તબ આપને ખિચ્છુ કે ખુલાયા ઔર હાઝીર હુવા તો
આપને ફરમાયા કે તુ ઇસ શૌર બખર કે કયુ સતા રહા

હય ઔર ઉસકા મકાન કીસ લીયે તુને છિના હય તો વો જોલા કે ये शौर नाहक मनवरो है। भारत। है धसलीये में उसकी डैरान करता हूं। तो आपने दरमाया કે ने लसका उसय है वो क्रिया करे धस तरहे ये शौर वी आपनां काम कर रहा है और तुं उसका हर छोण है, मगर वो फिरछु आपने जेहर पर गुरुर करता था. और वहां से निकलने है धन्कार क्रिया तो आपने आपनी नजरे अपादालियत से देया। तो इसी वकत वो फिरछु पकरी की सुरत पन गया. ये હાલ દેખકર શૌર ઉસકી તરફ દોળા. વો ભાગા ઔર એક ફ્રેન્ચે મેં જા ગીરા તો માથુસ હુવા. ઉસકા ફ્રેન્ચર તુટા તો આપને ઉસકે બાહીર નીકલવાયા ઔર ઉસે ઉસકે મકાન કા રારતા ખતાફર રવાના કર દિયા. ઔર શૌર કે વી ઉસકા મકાન દિલાફર ખુશ ક્રિયા.

હઝરત શાહ કાઝી મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે વહાં અસેં તક ફાઇ ઓલાહ ન હુઇ થી તો મોહલ્લેકી ખોર. તુંને આપકી ખીવી સે કહા કે આપકી ગોદ અબી તક બાલી કયુ' હય. ये बात आपकी खीवीने हज़रत है। कही तो आपने जवाब दिया કે ये હાલ કલ તુમસે બાહીર કરંગા ये हुलकर आप मकान पंथ करके सोये. तो आपकी खीवी ने जवाब में देया है अरबी अमान में એક ' અલ્લેફ ' ઔર તીન ' હે ' ખુશખત દેખે તો આપ હઝરત ને કહા કે આપ-કે પરવર દિગારે આલમ તીન ફરઝંદ ખોર એક લળકી અતા ફરમાયોગા. ફિર તો આપકે બદન સે ને સાહબઝાદી પૈદા હુઇ ઉનકા નામ “ અકામલકઅશ્શીફા ” રખયા. ઔર આપકે તીન સાહબઝાદે હુવે (૧). હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) (૨) હઝરત શાહ હામીદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ઔર (૩) હઝરત શાહ હરમાદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) હુવે.

હઝરત શાહ કાઝી મોહંમદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે વકતે વિસાલ કરીબ આયા તો આપને લળકેં કે બુલાફર

ખ્યાન દરખ્યાન ખાવરી નદી -

હઝરત શાહે હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) આપકે સાહબઝાદા મીયાં મહેમુદ્દ કે સાથ લેકર બાહિર તશરીફ લે ગયે થે વહાંઆપ દોનો કે વઝુ કરને કી અફરત દરપેશ હુમ્મ આપને ઇદોગીઈ પાની કી તલાશ કી મગર કહીં પાની નહર નહી આયા તો આપને એક ઝાડ કી જડ મેં ઉગલી સે ખત ક્રિયા. ફૌરન ઉસ ઝાડ કી જડ સે પાનો બહેતા શુર હુવા યે જગાહ બીરપુર પરગને મેં ચીખલી ઝોઝા કે જંગલ મેં હૈ ઉસ પાની સે આપ દોનું ને વઝુ ક્રિયા ઓર આપ ઝિક્કે ઇલાહી મેં મશગુલ હુવે ફિર વો પાની કા ચરમા બહેતા રહા ઓર યે પાની કરમે કે નઝદીક આગયા તો લોશુને દેખાકે પાની હમપે ઝોર કરેગા યે સુનકર આપને પાની કે કહા કે કરમે કે કનારે કનારે બહેજા આપકે ફરમાને સે નદી આગે બહેને લગી ઓર મહી સે મિલ ગઈ.

ખ્યાન હઝરત શાહે હમીદુદ્દીન વ હઝરત શાહે મંતજ-હન ઉર્ફ શાહે આલમ ખુખારી (રહેમતુલ્લાહ અલયહે)

હઝરત શાહે હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) અહેમ-દાબાદ શહેર મેં મદ્રસએ શાહે આલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે પાસ સખોરોઝ ઇલમ હાંસિલ ક્રિયા કરતે થે હઝરત શાહે આલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) સુહાના જોડા (ઝરીન કપડે) પહેના કરતે થે. યે ઝાહીર મેં તો ઝરીન માલુમ હોતે થે મગર હકિકત મેં લેખાસ ટાટ (ખદખ) કા થા લેખિન યે લિખાસ ઝાહીરી ઝરીન હોના હઝરત શાહે હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે પસંદ નહીં થા. ઇસ લીયે આપ હઝરત શાહે આલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે ખાનકા મેં નહીં જાતે થે મગર એક રોઝ હઝરત શાહે હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે ચચા હઝરત શાહે દાઉદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) હઝરત શાહેઆલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કી ખાનકા મેં મૌજુદ થે ઉસ વકત હઝરત શાહેઆલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને ફરમાયા

IMP

કે હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) આપકે ભતીજે
 (ભતીજા) હમારે મદ્રસે મેં આતે હૈં મગર કહી લી હમારી
 ખાનકા મેં આતે નહીં ઔર ન હમ સે મુલાકાત લેતે હૈં
 આપ હમકે ખુબ જાનતે હૈં ઔર પહેચાનતે હૈં ઔર ઉન્કા
 નસીબ હમારે યહાં લીખા હૈં ઔર આપ ઉનસે પુછે કે ના
 મિલને કા સબબ કયા હય એક રોઝ હઝરત શાહ દાઉદ
 (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને આપસે કહા કે આપ હઝરત શાહ
 આલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કે પાસ કયું નહીં જાતે તો
 આપ બોલે કે મેં અપની તરફસે કોઈ શક નહીં રખતા ઔર
 ઉનકી અજમત કે મેં પહેચાનતા હું મગર આપકે ઝાહીરી
 લેખાસ દેખકર આપકે પાસ જાતા મુજહે ખુશ નહીં આતા
 આપકી કમલી (ચદર) સુખ્ત હૈં આપ ખિસ્તરે ગૌહર પર સોતે
 હૈં ઔર રાતકો તનહાઈ મેં ખુન કે આંસુ રોતે હૈં તબ
 હઝરત દાઉદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) ને ફરમાયા કે અગર
 આપકા કપડા સુફેદ હોતા તો આપકા સબ લેદ ઝાહીર હો
 જાતા ઝાહીરીમેં તો લેખાસ ઝરીન અતલસી હૈં ઉસમેં કોઈ
 શક નહીં આપ હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહે)
 ને કહા હાં મગર દુનિયા ઇસ ચીઝ સે નાવાકિફ હૈં જબ
 આપ બાલીગ હુવેતો આપકો ખુદખુદ ફિરમત સે તનાવ હુવા
 ઔર આપકો હઝરત શાહેઆલમ કે પાસ જાનેકા દિલમેં જોશ
 પેદા હૂવા ઔર આપને કહા મેં કલ ફઝરકી નમાઝ કે બાદ
 હઝરતકી બારગાહ મેં હાઝિર હોઉંગા ઔર ઉનકી ખિદમત સે
 સરફરાઝ હોઉંગા આપ આપકી બારગાહ મેં પહોંચે ઉસ વકત
 વહાં બજા મજમઆ થા આપ ઉસ જગહે પર મરજુદ કે
 ગૈસેમેં બેઠે તો હઝરત શાહેઆલમ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે)
 કહેને લગે ખુદામ સે કે હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન કે મેરે પાસ
 લાઓ તબ ખુદામ વહાં મરજુદ મેં આપકો ખુલાને કેલીયે
 પહોંચે ઉસ વકત વહાં બહોત બજા જહમેલા થા ઉસમેં હઝ-
 રત શાહ હમીદુદ્દીન કે કોઈ પહેચાન ન સકા ઔર પુકારા
 આપકે નામસે મગર ઇસ નામકે બહોતસે ઇન્સાન ઉસ જલસે

25+25

મેં બૈઠે હુએ થે તેા પુદ્ગમને હઝરત સે નાકે કહા કે ઇસ-
 નામ કે બહોત ઇન્સાન મોજુદ હૈ તેા હમ કિસકેા પુલાવે
 તબ આપને કહાં કે નાઓ ખૈર કહો શાહ હમીદુદીન ઇબને
 મોહમદ કે નામસે પુલંદ આવાઝમેં પુકારો તબ પુદ્ગમને ઇચ્છી
 નામ સે પુકારા તેા ઇસ નામ સે કંઇ ઇન્સાન હાઝીર હુવે તેા
 ગાદીમ ગલરાયે ખૈર વાપસ જોકર હઝરત સે કહા કે ઇસ-
 નામ કે કંઇ ઇન્સાન હૈ તબ આપને કહાકે એક તાલીબે ઇન્સ
 હૈ ઇસ શિકલ કા હૈ ખૈર ફેલાં ગોસેઅ મેં મસ્જુદ કે બૈઠા
 હે ખૈર સબક પગલ રહે હૈ ઉન્કેા લે આઓ ફિરતેા હઝરત
 શાહ હમીદુદીન (રહિમગુદલાહ અલયહે) કેા હઝરત શાહિઆવ
 મ કે પાસ લાગે ગયે તેા આપને ફરમાયા અય શાહ હમિ-
 દુદીન ખિરાદર કે કયા ફરમાતે હૈ અહલે શરીઅત ઇસ હકિ-
 કત મેં કે “ફરિસ્તુ કેા પુલા હોવે દિદાર ! “ દિયા ના હે
 કહો મદ હોશિયાર” તબ હઝરત શાહ હમીદુદીનને ફરમાયા
 ચે દિદાર કી દૌલત હઝરત ભખીલે અમિન કે લીચે હૈ ચે
 સુનકર હઝરત શાહિ આલમ (રહિમગુદલાહ અલયહે) ને આપ
 કે સામને ચંદ કદમ બગલકર બડી ઇઝત કે સાથ બગાવાઃ
 કિયે ખૈર ફરમાયા કે જે કુછ સુજહે અતા હુવા વૈા નેને
 બશૌકિલ તુમકેા દિયા ખૈર આપકેા સુંદીદ બનાવે આપકેા
 શજરા અતાકિયા ખૈર આપને ફરમાયા કે હમને શાહ હમી-
 દુદીન કે ઉપર જે ભોઝ રખ્યા હૈ વૈા અગર પહાઠ પર રખ
 તે તેા વૈા સુસમાર હોકર ઝમીનમેં નાપુક હો નાતા સગર
 ચે તેા અલલાહ કા મઝબુલ બંદ હૈ ખૈર આપને બીરપુર
 ગાંવ આબાદ કિયા ખૈર કર્યે બીચ આપ રેહને કેા આરે
 જબ કાદીઠે કેા બસે કરીબ ૨૦૦ સાલ હુવે તબ બીરપુર મેં
 ઇસ્લામ ફૈલા ખૈર ફિર હઝરત શાહિઆલમને ફરમાયા કે
 ઇનકે આને સે મેં બહોત પુશ હું ખૈર આપકે પાસ બતે
 ખૈર તેલ થા. ઉસકેા એકબાર દોશન કિયા. ખૈર આપને
 ફરમાયા કે ઇન્કી પુશત સે એક એસા મહેબુબ પૈદા હોગા કે
 વૈા આપને વકત કા કેપુલ અકતાબ હોગા ખૈર ઉનસે રા

કૈજિચાળ હોગે તોક રોઝ સરકારે દેા આલમ સલવાહો અલયહિ વસલમને ગવાળ મેં હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહિ) કા ફરમાવાકે તુમરો ઉમ ભર મેં તોક સુન્નત કીત નહી હુલ ઔર તોક સુન્નત બાકી હય વો કે આપ નિકાહ કરલો મે મેરા ફરમાન હિ. ઔર આપકી પુશત સો પહોત સો સૌદીયા અલલાહ પેદા હોને વાલો હંથ મે હુકમ સરકાર કા પાકર આપને હઝરત શાહ સમીઉદ્દીન સાધનશાહ કે ધર શાદી કા પચગામ ભેળ તો આપ પુશ હુવે મગર હઝરત શાહ સાધન કે ભાઈ ને ઈન્કાર ક્રિયા તોક રોઝ હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન હુજરે પીચ ઈબાદત મેં મશગુલ થે વહાં હઝરત શાહ સાધન આપકે ભાઈ કેા હૂજરે મેં લે ગયે. ઔર દિબાવે કે આપકી શાન કયા હૈ ઔર કેસા આપકા બલંદ મરતબા હય વહાં જાકે ખેતે તો દેબા કે આપકે બાગુ મેં દો દૌર રખયો હૈ મે દેખકર હઝરત શાહ સાધન કે ભાઈ પુશ હોકર કહોને લગે કે બેટી કા નિકાહ હઝરત સો કર દિજયે. ઔર આપકા નિકાહ કર દિયા ગયા કંઈ સુદત કે બાદ હઝરત શા મહેસુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહ હુકમ રખયે માઅયુદ સો પેદા હુવે. ઔર ઉસકે બાદ બી ઈસ શાહ કે ઉસ પીબી સો ફરજંદ હુવે.

હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન (રહેમતુલ્લાહ અલયહિ) કા સરકારે દો આલમ સલવાહો અલયહિ વસલમ કી તરફ સો ફરમાન હુવા કે તોક પાડલા નામકા ગાંવ હૈ વહાં જવ. વહાં તુમહારા અરકન હોગા મે વો જગાહ હૈ કે આપ અહમદબાદ સો કારંદા શરીફ આપકે જદે હઝરત શાહ બલીબ મેહસુદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહિ) કે ઉસં કે દિનો આયા કરતે થે. ઔર કારંદા સો પાડલા (બીરપુર) આઠ કોસ કે કોસલે પર હોને કી વજહ સો આપ પાડલા મેં કંઈ વકત આરામ ફરમાયા કરતે થે. મગર તોક રોઝ કા મૌકા હુવા કે પાડલા ગાંવ કા રહસ પગી કોમ કા થા. આપ તોક રોઝ પાડલા ગાંવ મેં જહાં દિલહાલ આપકા રોઝા સુખારક હૈ વહાં બિન્ની કે દર-

પત બહો તેર શ્રે. ઓર ઉસ પગી કી જેતી કી પેદાશ લેને
 કી ખલીહાન થી. વહાં આપને આકર કુછ વઢેદે કે લિયે કયામ
 કિયા. તો ઉસ વકત પગીને અપને સિપાહીયું કેા આપકે પાસ
 લેજકર કહેલાયા કે આપ ચહાં સે ચલે જાઈએ. તખ આપને
 જવાબ દિયા કે હમ ચહા કુછ વકત આરામ કે લીયે ઠહરે હૈ.
 કચું કે ગરમી કા મૌસમ હૈ. ઓર ફરીબ હો પહેર કા વકત
 હુવા ચાહતા હૈ ઇસ લીયે હમ ચહાં ઠહરે હૈ. ઓર નમાઝે
 ઝોહર અદા કરકે ચહાં સે રવાના હોગે. ચે ખાત સુનકર સિ-
 પાકી રઇસ કે પાસ ગયે ઓર હાલ સે આગાહ કિયા મગર
 ઉસ વકત વહાં અંદ ઓર લોગ ખૈઠ હુવે શ્રે. વો બોલે રાજ
 ચે વોહ લોગ હૈ. જનું કે ખુશીને કારંટા કપ્પે કરકે વહાં
 કે સિન્ધુ રાજ કે મારકર વહાં કપ્પા કર ખૈઠ હૈ. ચે સુન-
 કર પગીને સિપાહીયું કેા હુકમ દિયા કે આપકો વહાં સે
 હકાલ દેવે. અગર ન જાંયે તો ઉનકે સાથ જંગ કરકે ઉનકો
 ચહાં સે નિકાલ દો. ફિર પગાકે સિપાહી આપકે પાસ હાઝીર
 હોકર પગી કા પયગામ સુનાયા ઓર કહા આપ ચહાં સે ચલે
 જાઈએ તો આપને કહા કે હમ ખાદ નમાઝે ઝોહર કે ચહાં સે
 રવાના હો જાંયેગે. મગર સીપાહીયુંને આપકા કેહના માના
 નહિં ઓર કેહને લગે કે અગર આપ હમારા કેહના નહીં
 માનતે તો આપ લડાઇ કે લીયે તૈયાર હો જાંવ. તખ આપને
 ખારગાહિ ઇલાહી મેં અર્ઝ કી કે પરવર દિગારે આલમ અમીન
 કા માલિક ઓર ખાલિક તુંહિ હૈ. ઓર તેરે બંદો કેા ચહાં
 કુછ નમાઝ કે લીયે લી ઠહરને કેા કાફીર મના કરતે હૈ. ઓર
 લખનેપે આમાદા હુવે હંચ. ઉસ વકત દરબારે ઇલાહિસે આ-
 પકો ઇર્શાદ હુવા કે બેશક અમીન મેરી હૈ મગર અખતક ઇસ
 ખતે કા હમને ઇસ પગી કેા માલિક ખનાયા થા. મગર આજ
 સે ચે અમીન આપકે હવાલે મેં દી જતી હંચ. અજ વોહ
 ખવાબકા મંઝર ચાદ કરો જો મેરે હમીબ રેહમતુલલીલ આવ-
 મીન ને આપકો હુકમ દિયા થા. ફિરતો આપકો ચકીને શમિદ
 હો ગયા ઓર પગીકે સીપાહીયું કી તારફ નઝર કી ઉસ વકત

ઉસકે સીપાહીયું' મેં એક લગ્નકા અલી પુરે શબાળ મેં લી નહીં પહોંચા થા ઉસકે ઉપર આપકી નગર જમી તો વો એકદમ તેઝી સે દોડા હુવા આપકે કરીબ આ અયા તો આપને ઉરકો પકડ કર ઉસકા મુંહ સીપાહીયું' કી તરફ કર દિયા. ઉસ વકત ઉસકે પાસ એક કમાન થી ઓર હો તીર થે ઉસને અપની કમાન સે તીર છોડના શુરૂ કિયા, જળ તીર કમાન સે નિકલતા હુશમન કા કામ તમામ કરતા ઓર હુસરા તીર કમાન સે નિકલ કર હુશમન પર કરિગર હોતા. ઇસ તરહ જો તીર કમાન સે નિકલતા હુશમન કા કામ કરકે વાપસ કમાન મેં આ જતા. ઇસી તરહ ઉસ નૌજવાન ને પગી કે સિપાહીયું' કા ખાત્મા ફર દિયા. આખીર હાકિમ પગી લી ઉસકે તીર સે બચ ન સકા. તબ આપને આપકી કિયામગાહ બીરપુર કે બના દિયાન પગી કે નામ સે ઉસકી આખિરી ચાહ કે બદલે બીરપુર રખખાન કેયું' કે પગી કા નામ વીરા પગી થા. કારંટા ગાંવ સન હિજરી ૭૦૪ મેં આબાદ હુવા. બીરપુર ઉસકે બોદ કરીબ ૨૦૦ સાલકો ચાને સન હિજરી ૮૯૫ મેં આબાદ હુવા.

Imp.

બીરપુર કે કરીબ મે પહાડ હો વો પિરમગલી કે નામ સે મશહુર હૈ. ઉમકી બગલ મેં હબલપુર કે નામ સે એક બસ્તી આબાદ થી. વહાં રાજપુત રાજ પટ્ટન કે રાજ કિરનસિંહ કી વંશ (ઓલાદ) સે થા. વો આપસે બડી મોહબત કે સાથ પેશ આતા થા મગર કુછ ઈંડર કે રાજ કે સાથ તનાવ હોને કી વજેહ સે ઈંડર કે મહારાજને બારબાર ચડાઈએ' કી ઓર રિચાયા કો ઐ તરાફ કી તકલીફ પહોંચાને લગા તો હબલપુર

કે રાજાને હાજરત સે હવા ચાહી તખ આપને ઉતરે કહા કે
 ચે જગહ આપકે લીચે સુદિદ નહીં. તો આપ આપની ક્રિયા-
 મગાહ કહીં. ઔર તલાશ કરલે. તાકે વહાં અમાન સે રહે
 તખ રાજાને અર્ઝ કી આપ વલીજે કામિલ હો તો આપ જીસા
 જહાં કા હુકમ હો. વહાં મેં જાકે અપના બુદોળાસ કરે. તખ
 આપને એક સાસા (સસલા) બુલાકર છોળા તો ઉસકે પીછે
 એક કુત્તા દોડા તખ આપને કહા કે ચે સસે કો જહાં કુતા
 પકડ લે ઉસ જગેહ પર તુમ અપના ક્રિયામ કરના. વો સસે
 કો લુણાવાડા કીલહાલ જહાં રાજા કો મહલ હૈ ઉસ જગહ
 પર કુતેને પકળ લીયા. ઉસી જગેહ રાજાને અપના મહેલ
 બનવાયા. જો આજ લી મૌજુદ હૈ.

“ સસે કો કુતે ને મારા,

વહીં રાજાને મહેલ બનાયા ”

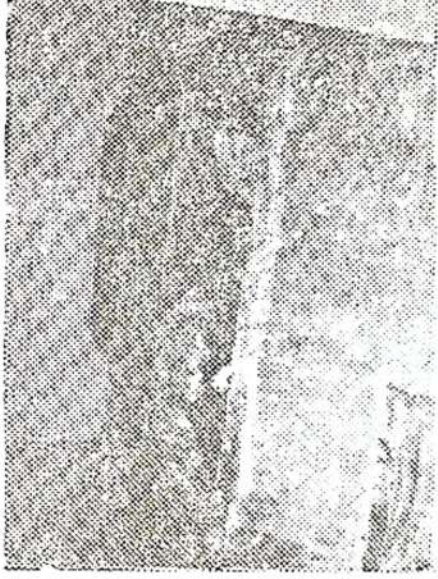
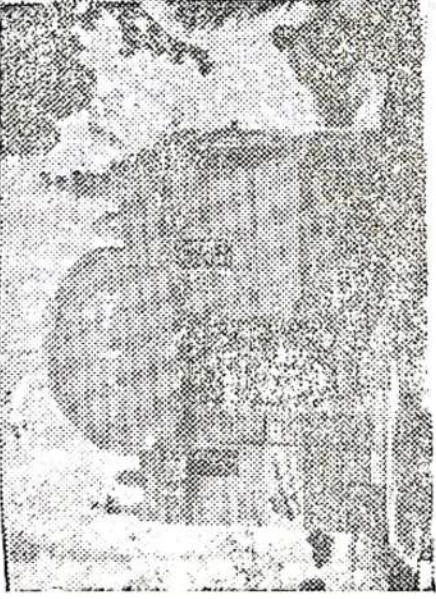
ઔર આપને બીરપુર ગાંવ આબાદ કરકે પહેલે એક
 મરજુદ બનવાઈ વો આજ બીરપુર ગાંવ મેં બઝાર કે બીચ
 મૌજુદ હય ઉસકે બાદ આપને એતરાફ શહેરસે સુલતાન મહે
 સુદ કો લિખા કે ચહાં બસ્તી આબાદ કરને કે લીચે એયતરાખ
 સે સુસલમાન દિનદાર કો બુલાકર આબાદ કિચે ઔર એયત-
 રાખસે બનીચે, બ્રહેમન બળી, લુહાર બુલાકર આબાદ કરાચે.
 સન હીજરી ૮૦૫ મેં. ૮૦૫

જલ બીરા પગી કી મૌત કે વકત ઉસે પુછા ગયા કે
 તેરે પાસ જો ઝરોઝવાહર હૈ વો કહાં મદદન કર રખા
 હૈ તખ વો બોલા ફર્લાં જગા મદદનકિયા હવા હય.
 વો માલ જખ હબલપુર કે રાજા જો ફિલહાલ
 લુણાવાડા મેં હૈ ઉતકે બુઝુર્ગોને. આપકે હુકમ સે બુઝાયા તો
 કંઈ દેજે. મો હશે સે ભરી હુઇ પાયા. વો સખ માલ લે કર
 રાજાં કે આદમી ઔર રાજા બુદ હાજરત કે પાસ લાકર હાજીર
 કર દીયા. મગર વો માલ આપને અપને સર્ફ ચંદન લેતે હુવે
 રાજા કો અતા કર દિયા.

કહે તારીખ ઇસ્લામ ઇસ જિલ્લે કે
મુકામ ખૈર આવે પાડલા કે
અહલ દૈન્ય હુવે.

હર બિયાન સૈયદ સમીઉદ્દીન ઉર્ફે હઝરત કાઝી સાધન
શાહ હર ઝૈનાબાદ :—

હઝરત શાહ સમીઉદ્દીન કહલ સલ્લાલો સીરંહુ હંમદાની
અલી સૈયદ કી ઓલાહ સં થે. ઔર આપકો બાદશાહને ઝૈના
બાદ કા કાઝી મુકરર કીયે થે. ઉનકી છે લખકીયાં થી. ઉનમે
સે ચાર લડકીયાં હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રેહમતુલ્લાહ અલયહે
કે અકહ મેં દીથી. અવલ હઝરત બીબી ફતેહ મલક બીબી,
દોચમ હ. બીબી માહ મલક, સોચમ હ. બીબી રાજેમલક ઔર
ચાહાઝમ હઝરત બીબી મલક. યે ચારે બીબી એક કી વક્ત

કે બાદ દુસરી ઇસ્તી તરહા ચાર બીબી હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન
(રેહમતુલ્લાહ અલયહે) કે અકહ મેં દીયે ગયે થે. ઔર
હઝરત સમીઉદ્દીન (રેહમતુલ્લાહ અલયહે) કે પાંચવી

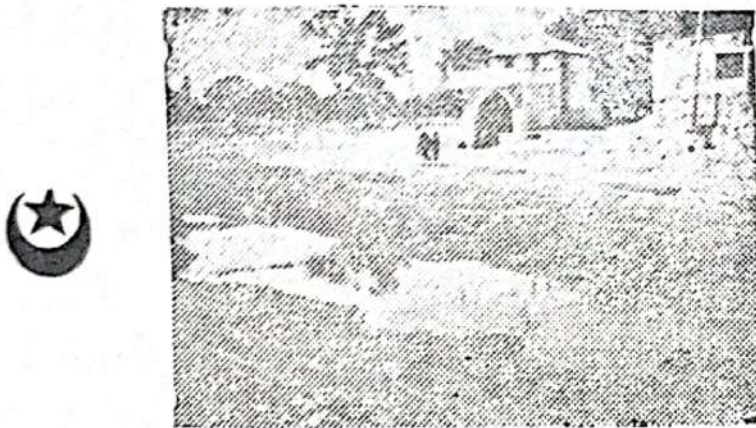
સાહબઝાદી બીબી મળદુમ થે. ઉનકા અકબ
હઝરત શાહ ઝૈનુલ આબેદીન ઉર્ફે ફરીદુદ્દીન સાહબ કે સાથ
મેં દીયે થે. આપ જોડ કે હાકીમ થે આપ કા કયામ જોડ
કે કરણે મેં થા ઔર આપકા રોઝા આજ બી જોડ કે કરણે
મેં મૌજુદ હૈ ઔર વહાં આપકા ઉર્ફે બડી ધુમ ધામ સે
મનાયા જાતા હૈ. ઔર આપકી છઠ્ઠી સાહબઝાદી હઝરત બીબી
મરીચમ મલક થી ઉનકે સાહબઝાદે હઝરત શાહ અલ્લાદિયા
થે. ઔર વો કરણે ઝૈનાબાદ મેં વફાત પાચે હૈ. જબ હઝરત
શાહ હમીદુદ્દીન રેહમતુલ્લાહ અલયહે ને બીરપુર બસાયા તો
આપકે સસુર કેા આપને ઝૈનાબાદ સે બીરપુર ખુલા લિજે.

હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રેહમતુલ્લાહ અલયહે કી ચાર
બીબીયું સે બે ઔલાદ હુધે વો ઈસ નઝમ મેં બતાવે હૈ.

-: નઝમ -:

શાહ હમીદુદ્દીન થે સરગમ્ રબ કી યાદ મેં.
કે ખુદાએ થે હુવે વો કર્યા ઝૈનાબાદ મેં.
શાહ સમીઉદ્દીન સાહબ પીર કે સબ યાત સે.
થે વો હઝરત શાહ અલી હમદાન કી ઔલાદ મેં.
અલગરઝ જીતને ફરઝિંદા હુવે ઉન ચાર સે.
ગઝલ એક કેહતા હું ઈન શાહું કે અબરુદાદ મેં.
સબસે પેહલે હઝરતે મારફ શાહ પૈદા હુવે.
પૈ કબલ પે દહેર થે વો ખુલ અજબ ઈબ્નદ મેં.
હફત સાલા ગ્યારવીં આબિરરબી ચૌમુલ ખમ્સ.
ઉડ ગયે માળાપ કી રૂખસત વો લેકર બાદ મેં.
તેરવીં તારીખ કા ઉનકી અગર ચાહો હિસાબ.
હો ગયે ગાયબ હસદસદ પંજ ઔર હસ્તાદ મેં.
બાદ ઉનકે ફિર વિલાદત પાચે શમશુલ આરેફીન
લિખ નહીં સકતા હું ઉનકે વસ્ફ કેા ઈસનાદ મેં.
હે સરાએ લામકા તક સોહરએ આફાક વો.
ગુમ હુવે હંચ કુતબ ઉનસે રમઝએ ઈમબદ મેં.

દિગ્ગિરાદર ઉતકે મીલા શહે એહમદ હુવે.
 થે થે સૈલાઈ હરીદી પે બદલ ઈશાદ મેં.
 શાહ મોહમદ ઓર મોહમદ ચાંદ પે ઉમ્મત રહિ.
 થે વિલાદત પાયે સખ થે વકત બા ઈસઆદ મેં.
 શાહ ગૌહર શાહ સરકુદીન ઓર શાહ હસન.
 થે થે પે હમ્તાવપકતા મિલતે અદરાદ મેં.
 થે થે હર એક ગોશ સખ બેદાર કુતુબે નામદાર.
 હે કહાં ઉતસા કોઈ અબ અદલ મેં ઓર દાદ મેં.
 અય ગુલાબ આહકર તેરે સખ હો થે મેહશર મેં શદી
 કથું કે તું સામિલ હી ઉતકે રમઝ અસનાદ મેં.

હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન કા શાહે ગુજરાત સે મુલાકાત
કે ઈન્કાર કરતા.

એક રોજ બાહશાહ કે ખ્યાલ આયાકે મેં હઝરત સે
 બંદે મિલું. વો આપકી ખીદમતમેં હાઝીર હુવા મગર આપને
 ઉસ્કી તાઅઝિમ ન કી ઓર મુલાકાત ભી ન લી. ફર બાદશાહ
 ને આપસે મિલનેકે લીયે કંઈ ઉદમા સે ખુશામત કરકે મિલના
 ચાહા ઓર આપકો “ અતી ઉલ્લાહ ” આયત લીખ લેજી
 ફર આપકો ઉસકા ખ્યાલ આયા મગર બાદશાહ સે મુલાકાત
 કી નહી. ઓર આપ નદી પે વજુ કે લીયે તશરીફ લે ગયે
 મગર નદી કા પાની બદખુ માર રહા થા ઓર પાની કમ હો
 ચુકા થા વો વકત નમાઝે ઝોહર કા થા. આપકો વજુ કે લીયે

પાની ફરકાર થા. મેં સોચ મેં મેં કે ચક્રાયક નદીમેં પાની
 બરપુર હો ગયા. આપને વજુ ક્રિયા તબ મેં ઇસ નદીમેં પાની
 આપકે રોઝે કે કરીબ મેં સુખતા નદીં બદકે બેડતા હી રહ-
 તા હય. કબી ઉપર ઔર નીચે દુરદરાઝ પાની નદી કા ખુરક
 હો જતા હી મગર આપકે ફરવાઝે કે કરીબ મેં પાની બેડતા
 હી રહેતા હી. જબ ઇસ ખાલકી બખર આહીરે આમ હુમ્તો
 લોગોને સોચાકે ઉપર પાની બેડતા બંદ હી મગર ખુલકે ફર-
 વાઝે કે કરીબ પાની બેડકર નીચે જ રહા હી. ઇસકી ખોજ
 લોગ કરને લગે કે કહી કુચે મેં સે યા કોઈ નહેર સે પાની
 આતા હી ? મગર ક્રિસ્ટીકો ઉસકા પતા ચલા નદીં મેં બખર
 બલીકા ને સુનીતો વો મુલાકાત કે લીચે બલીકા દુસરી ખાર
 હાઝીર હુવા. તો આપ પહાડુમેં ચલે ગયે. બલીકાને દો તીન
 રોઝ તક આપકે મિલને કી તમન્નામેં હજારો ઇન્સાનોકો
 સાથ લેકર આયા ઔર લોગુને લી શિદારીશ કી કે બાદશાહ
 મિલને કે લાયક હી ઉસકો મિલના ચાહિયે. મગર આપને
 ફરમાયા હમકો દુનિયાદારોં સે કયા કામ શાહું સે મુજે કયા
 ચરોકાર જબ ઇસરાર બેડતા હુવા તો આપને મિલને કે લીચે
 તીન શરતો કા ઇકરાર કરાયા એકતો મેં શર્ત હય કે મેરાજ
 ચાહે વહાં તક જૌહું ઔર દુનિયા કા કોઈ મામલા હમારે
 પાસ ન લાયે. ઔર ઇસ્લામી લિખાસ પહેનકર હમારે પાસ
 આયે, કોઈ રંગીન લિખાસ ન પહેનેં હમારે લીચે કોઈ માલો-
 ઝર કે તોહફે ન લાયે ઇસ શર્ત સે આપને બાદશાહ સે મુ-
 લાકાત કી મગર બાદશાહને હાઝીર હોકર મોહર કે દો તીન
 તબક પેશ ક્રિયે આપને ફરમાયા ઔસા કયું ક્રિયા ઔર હમારી
 કયા શર્તે થી. જો ચીઝ તુમ લાયે હો વો તો ગરીબું ઔર
 મોહતાઓ કા હક હી મેં કેહકર આપ વહાં સે ઉઠ ખડે હુવે
 ઔર ચલને લગે. તબ બાદશાહ ને અર્જ કી કે મેં તોહફા ફર-
 ઝંદ ઔર ખાલીમો કેા દે દિયા જાવે મગર આપને ઇન્કાર
 કરકે વોહ માલોઝર વાપસ લે જાને કા હુકમ દિયા બાદશાહ

શરમાકર માથુસ હુવા ઓર ઉસને આપકે લીયે એક અસા
(લકડી) બનાવાઇ ઉસમેં મોહરેં ભરી હુઇ થી આપકી ખિદ-
મતસે લેજી ઓર કહેલા લેજા કે અસા સખ અંખીયાઉંકી
સુન્નત હય મગર જખ આપને દુર સે અસા દેખાતો ફરમાચા
ઉસમેં મુરદાર કી ખુ આતી હૈ ઇસ અસા કે કુતુકો ડાલ
દો. તખ વઝીર બાદશાહ કે પાસ જાકર હાલ સે આગાહ કિયા
ઓર ફિર બાદશાહ નેં ખરખુએ મંગવાયે ઉસમેં મોહરેં ભરકે
કંઈ ટોકરે મેં રખકર ઉસ પર એક એક ખરખુઆ સાદા રખ્યા
યે તોહફે હઝરત કે લેજે ગયે ઓર કહેલા લેજા કે યે તો-
હફા આપ કુખુલ ફરમાયે તખ આપને ઉત ખરખુએ મેં સે
એક એક સાદા ખરખુઆ આપને લે લિયા ઓર બકિયા ખર-
ખુએ વાપસ કર દિયે. તખ બાદશાહ ખુશ હુવા ઓર અર્જ કી
કે આપ સુજસે કુછતો ફરમાઓ તો આપ બોલે કે મુજકો
ચાલીસ આમકે દરખત બક્ષિસ ઓર ઝમીન ચોખીસ કબખા
મુજકો બક્ષિસ કરદે ગરઝ ઝાડ ઓર ઝમીન હઝરત ને લેકર
કુકરાઉ કે અતા કિયે.

હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલયહે કા મુત- ૧૨૫૫
બરા ગૌસ ઓર કુતખીયત કા પારા :-

એક રાત કે આપ ઇબાદત મેં મશગુલ થે કે ના ગહા
હાતી ફે ગૌબ સે આવાઝ આઈ કે આપકી રિયાઝત ઓર
ઇબાદત મકખુલ હૈ. આપકો ગૌસ યા કુતખુલ અકતાબ મેં
સે આપ ચાહો વો મરતબા અતા કરે તખ આપને અર્જકી
કે મેં ઇસ મરતબે કે લાયક કબ હું ફિર હુકમ હુવા કે હમ
તુમકો કુતખીયત ઓર ગૌસિયત કે મરતબો સે નવાઝતે હંચ
ઓર બવકતે ફઝર ખુબારે કે શાહ રાસદ કા કાસીદ બત
લેકર આપકી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા ઉસમેં લિખા હુવા થા
આપ ખુશ હો આપકો ગૌસીયત ઓર કુતખીયત મુબારક હો
એક રોઝ કા વાકેઆ હય. કે એક ઘોળી કા બૈલ ગુમ હો
ગયા થા ઉરુકી તલાશ મેં જંગલ કી તરફ ઇધર ઇધર ઘુમતા

થા વહાં હજરત શાહ હમીદુદ્દીન સાહબ રહેમતુલ્લા અલયહે
કે। અમીન પર હોરે હુરે દેખા ઐર વો આપકે કમીય ભને
લગા તે આપકે તન સે સર કે। જોલખાચદા (અલખ) દેખકર
ગભરા ગયા ઐર આપને ઉસકે પાવો કી આકડ સુનકર બૈ
ગયે અપની અસલી લાલત મેં ઐર આપને શીખી કે। પુસા
યા. ઉસે અપને પાસ બિહાર પુખા કે કયું થકાં અપા બૈ
મગર વો ગભરા ગયા ઐર અપની ખાતકો બુલ બૈ કયા ઐ.
ર કુલ ન બોલ સકા. તબ આપને ઉસે કહા કે તું તેરે પુખ
સુદા બૈલ કી તલાશ મેં આયા હૈ મગર તેરા ચાકર ચરોક
ગાહ મેં ચરતા હય. મગર થકાં તુને ને રાજ યાને હમારા
હાલ દેખા હય વો કીચીસે
અગર ગાહીર કિયા તે। ગાહીર ન કરના
તક તું ચે રાજ કિચીસે ન કહેગા વહાં તક અમાન મેં રહેગા
વો વહાં સે આપસે ઇન્અત હેકર ચલા. ઐર ચરાહગાહ મેં
ઉસને બૈલ કે પાયા ચે ખાત જબ તક શાહ હમીદુદ્દીન રહે-
મતુલ્લાહ અલયહે ઇસ દુનિયા મેં ખાહયાત રહે વહાં તક
ધોળીને ચે રાજ કિચીસે નહી કહા બાદ આપકે વિસાલ કે
હકિકત સે લોગુકે અંગાહ કિયા.

હજરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલય હૈ ગૈસો
બમિસાલ દરબિયાન વિસાલ :-

આપ સુલતાન સે મિલે ચે ઉસ રોજ સે આપકી રોકર
ત હર હર તક હો ચુકાં થી ઉસી રોજ સે આપકા દિવ થલી
ચાહતા કે ઇસ દુનિયામેં રહિના ઐર અપને સર પેં જોડે
અંબાર ઉઠાના ભરાબર હય. ઇસસે તે। ઇસ દુનિયા કે છોડ-
કર દારે ઉઠ્યા પહોંચ જાના અચ્છા હય. કયું કે બાદશાહ
ઐર દુનિયા કે મો અલબર બા ઇદમ હુનર લોગ આપસે
સુરીદ હોને કી તમના રખતે ચે મગર આપને કિચીકે। બી
સુરીદ બનાને કે લીચે મનુર નહી કિયા આપ ફરમાતે પરવર
દિગારે આલમ કી તરફસે સુઝકે। ઇશારા હોગા તબ ઉસીશ

સુરીદ બનાવિગા. ઔર ઉસે નેક દરજત દિલાવિંગા. હઝરત શાહ
 મહેમુદ (રહેમતુલ્લાહ અલયહે) કી ખવાહીશ હુકમ કી મેં આપને
 વાલીદ સાહબ સે બચત તુ' ધન દિવું' મેં હઝરત મોહમુદ
 રહેમતુલ્લાહ અલયહે કા એક મજતુબ બાદિમ થા ઉસકે પાસ
 દુઃખી લોગ જતે તો ઉનસે બહિત લોગ ફયજ પાતે થે એક
 રોજ હઝરત મિયાં મોહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે ઉસ દુરવેશ
 કે પાસ ગયે તો ઉન મબદુમ ને જો ઉનકે સરપે ટોપી થી.
 વો ટોપી હઝરત શાહ મોહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે કે અર
 પર રખદી વો ટોપી આપ અપને વાલિદે યુઝગવાર કે પાસ
 લાયે ઔર આપકે સામને રખી ઔર અર્ઝ કી કે વે ટોપી
 કી કયા કરૂ તબ, આપકે વાલિદ સાહબને ફરમાયા ઉસે.
 અપને પાસ રખો. તુમ કે ઉસકા હાલ ગાયબ
 ઉસીસે થા ઔર વે લેદ આપ કીસી સે ન ફેહના વો
 ફોજ હિના બંદ હો ગયા ઔર બાદીમ વહાં સે ચલા ગયા
 ઉસી રાત કી હઝરત શાહ મોહિયુદીન જીલ્લાની ગૌસુલ આઝમ
 દરતગીર હઝરત શાહ મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે કે ખવાબ
 મેં આકર ફરમાયે કે આપકે વાલિદ સાહબ કા વિસાલ અન
 કરીબ હૈ તો આપ ઉનસે રશમેં ઓફુદલા સિબ લો ઔર
 આપસે બચત હાકર ખરકા ખિલાફત તલબ કરો. કયું
 કે આપ ઇસ ઝમાને કે ઝખરદરત વલી એ કામિલ ફુલુલવરા
 ગીસે ઝમાં હવ પીરે મુગા હૈ ઔર આપ અપની હકિકત કી
 છુપાયે રખ્યે હૈ ઇસ ઝમાને મેં આપકા સાની ઔર ફેહ
 નહી ઔર અબ આપ ઇસ દુનિયામેં તીન રોજ કે મહેમાન
 હૈ વે હકિકત આપને હઝરત શાહ હમીદુદીન રહેમતુલ્લાહ
 અલયહે કી બી ખવાબ મેં જાહીર કી ઔર ફરમાયા કે આપ
 અપને ફરજંદ કી બચત દેકર કરામાતુ સે ઉનકા સેર કરો.
 તબ હઝરત શાહ મોહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલય વકત
 નમાઝે તાહજુદ કે આપકે વાલીદ કે પાસ તરાવીફ લે ગયે.
 વહાં આપને એક જગદી કહી.

તુમને પર હસી ગયોને કેમ સરી નાવલિયા નિંદરી નહાડે
 તે' કેમ હુવે કે નિકાલ જેને કંઈ'ગ નવ બહાર કે
 જો જીવનકાચે ફાપતો બલલિયે નાવલો બલલો કેમ જાય કે
 જે બાવી જેના લાગતો લોવે તે હિન તેજર સોદાય કે
 ચાશીશ વિંલી ચામરી નાવલિયા ધરણે કાન કે,
 તોફ જલો ન પાગલ તા હસી નિંદ કે
 જો જીવન લોગા માંડા ગયાન કે,
 તું અહ સોવે સુખ સે જડી અમને સૌયાને લાજ કે
 તો સાજન કયાન કિંજીયે અવચર ન આવે કાજ કે,
 હું કે જગતું તુમરે કારન તમને નિંદ અવા પરંપાર કે,
 સેજ સૂના ધન તનમલી પાચે સરિયા ભરથાર કે,
 સાઈન પોલ પુરાનિયા લીખામાલરિ લિલાટ કે,
 નિત ઉઠીને કેહને કિયે અપના ધરનો રાહ કે
 કાઝી મોહંમદતન સાહચાહિ લિલા સેવન થારા પાઉં કે,
 મોહમુદ ને હિ ભુલમ તોન કહાની અર્ધસ આવે ચિતાવ કે,
 કહી તુમ આપસે આલ નહવી હાં મગર ભેજે હુવે

મહિપુષ સુબાની.

કેહ મહીપુદીન જનાબ અબદુલકાદર કિયે હોશિયાલ હોડે નાજી

વલે બાડી હૈ મેરી ઉમ તોફ રોઝ કહેં બકી અતામત

હો દિલશેબ

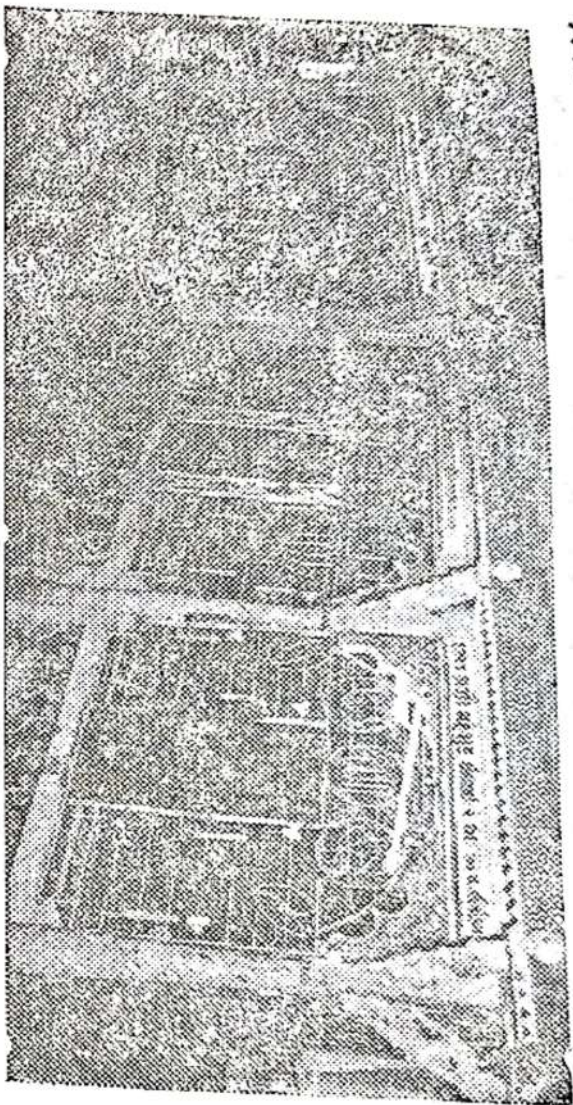
યે સુન કિર આપ તોફ જગારી બનાયે. ઇબારત ઉસરી

બાવા કો સુનાયે.

ઇસી તાહ હઝરત મહેમુદ દરિયાઇ રહેમતુલ્લાહ અલયહે
 આપકે વાલીદ સાહબ કો તોફ જગારી કહે સુનાઇ. તખ આં
 ફરમાયા કે ગભારાવો નહીં અલી મેરી ઉમ કા તોફ કો
 બાડી હૈ. તખ આપને તોફ ઔર જગારી સુનાઇ.

—: જિગમી :-

છે રહી છે રાત્રી છે પીયુ સો તરાવે.
રાવન વેલા નેવ તીરે કે વેડ ગાંવાવે.

ઘટલી જાવે ધડી ધડી પીછે બલ કહો કરે.
પર ધર હોશા દેબકર પથતાવે ગોરે.
કહે મેહસુદ કો મનજહના શહે પાયા પુશા.
સવ સકે તો રાવકે ને ઉગે સવેરા.
યે જીગમી હંઝરત શાહ મિયાં મેહસુદ રહેમતુદલાહ

અલૈયને આપકે વાલીદ સાહબ કો સુનાઈ તો આપ પુશા હુવે
ઔર હુસરે રોઝ ફરાર મે હંઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુદલાહ
અલૈય ને હંઝરત મીયાં મેહસુદ રહેમતુદલાહ અલૈય કો
આપકે પાસ પુલાકર ખરકા ખિલાફત કા અતા ક્રિયા આપકો
ખૈઅત કી ઇજાજત દી. ઇસ હુન્વાએ ફાની સે સુલકે બકાકે
રાહી હુવે. “કાલુ ઇન્ના લિલ્લાહે વ ઇન્ના એલયહે રાજેઊન.”
પુરહાનપુર શહેર મેં હંઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુદલાહ
અલૈય કી એક ઔરત આશીકે ઝારથી. ઉસકો હાતીકે ગૈ.બ
સે બખર હુર્મ કી હંઝરત કા વિસાલ હો ગયા હૈ. યે બખર
કે સુનતે હી વો ઝાર ઝાર રોતી થી ઔર કેહતી થી કે સદ
અફસોસ કે આપકી સુરીદ ન હો સકી. યે કેહતે કેહતે હિય

હાત હેયહાત ઉસી ફિક મેં રોયા કરતી થી. તો રાતકો જવાબ મેં ઉસકો ખેચત હી ઓર વો ઓરત જવાબ સે બેદાર હુંમ તો સીજરા લી ઉસને ઝાહીર મેં દેખા તો વો ખુશહાલ હો ગઈ.

હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈય ને આપકે પોત હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈય કા પહેલા હાથ પકડા ઓર ઉનકો કરામાત અતા કિયે ફીર આપને આપકે નુરેતઝર હઝરત શાહ મીયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈય શમશુલ આરેફીન કા હાથ પકડ કર ખિલાફત અતાકી. ઉનકો ખયઅત કી ઇજાઝત હી. હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈય ને ૬૩ ઇન્સાનુ કો ખોચત દેકર આપ મુલકે બકાકી બાનીખ તશરીફ લે ગયે.

જખ હઝરત મીયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈય ને ખિલાફત પાઈ તો ઉસ વકત આપને જીગરી કહી.

—: જીગરી :-

બલૈયાં કયું ન હું મુજ મિલીયા ચાતર નાથ,
મેશ જીગરા જહાં ઘટમાં નહાં બલૈયા કયું ન હું,
રલીયા માનું નિત નવલીયા, અપને સાંઈ કે કાજ,
આજ સીરીજન હમ ઘર આયા, પુગેમન કે કાજ,
સુન સહેલી કામ કહેલી, મુજ પીયુ અયસાની હા,
જીમે કહીયા સો ઇનકીતા હસ હસ ઉત્તર દય હા,
મીર સમાને સાંઈ કીતે. દુનિયા સાચા માન,
મેહમુદ લાખેના હખ હુઆ મેરી ચાઈલદા લીકે કુરબાન.

જખ હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈયકે કો ગુરલ દેકર, કફન પહેના કર આપકા જનાઝા દોસ બદોસ સખ લે ચલે. ઉસ વકત ખાવલી નદી મેં બડી ઝોર કી પુર આઈ થી. ઓર સખ હૈરાન થે. કે અખ કીસ તરહ નદી પાર કર સકે. ઇતને મેં પાની બહુકમે ખુદા દોતરફ હો ગયા. ઓર રાસ્તા સાફ હુવા. તખ જનાઝે કે સખ હમરાહી ખુશી ખુશી

નદી પાર કર ગયે ઔર જો પીછે રહ ગયે વો વહીં રૂક ગયે.
કયું કે પાની પેહલે કી તરહ મીલ ગયા ઔર નદી પુરજોશ
ખડેને લગી.

હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલયહે ને સફર
મહીને કી પાંચવી તારીખ કે. હઝરત શાહ મીયાં મહેમુદ
રહેમતુલ્લાહ અલયહે કે ખિલાફત દી ઔર તારીખ છેલ સફર
ખરોઝ પંજસુખા (જુમેરાત) સખ કે આપને વિસાલ ફરમાયા.
સન હિજરી. ૯૧૧ ખરોઝ જુમ્આ કે આપકો ખાક કે સુપુર્દ
(મઝાર મુબારક) મેં જહાં આપકો રોઝા મુબારક હઝરત
શાહ કાઝી મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અલયહે કે નામ સે
મશહુર હય. વહાં આપકો મદકુન કિયે. આપકા મઝાર ગુમખદ
મેં કઠહરે કે અંદર ખીચ મેં હયઅવલ મઝાર હઝરત કાઝી
મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે મહેબુબુલ્લાહ ઉર્ફ દરિયાઈ દુલ્હા
કા હય. આપકે કરીખ હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ
અલયહે કા હય ઔર ખાદ મેં તીસરા મઝાર હઝરત શાહ
મૌલાના એહમદ સાહબ રહેમતુલ્લાહ અલયહે કા હય.

હઝરત કાઝી મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અલયહે ને
ખાદ મદકુન વાલીદ સાહબ કે એક જગરી કહી વો ચેહ હય.

-: જગરી :-

મેરા ખાબુલારે કિયે તું રહીયા ખસા, યે દુખ કીસરે કહું;
મેરા મેરા ખાબુલા હે રૂસ સિધારે, હો કિસ દોહરા કહું રાવ
પોપટ કે પરન ઉડ ગયા હો સિંધુ સખી પાઉ,
ઉસરે ભુલાવે હુ રહી, મેરા ખાબુલા કયું જાય,
મન પયતાવા હો રહા સૈયો ખહોર ન મિલીયા આયે,
કાઝી મુહમ્મદ તન શાહે ચાયે ખધા મહેમુદ સિયોગ પાઉં
દિયે કયા સોમે સહીયા, અખ સપને થી મત જાઈએ.

ગઝલ દરખ્યાન ત્વારિખ તવલ્લદ વ

વિસાલ ઔર જિદગાની

રહે કુતબ અકતા ખ વગીસે જહાને,

ઉપર.
કાઝી
ખરો.
સિંધુ
મશહુર
મેં
જગ
મશહુર

અવેશ અર્થે ઔર ચિબ્લી સાને,
શહે આરદાન ઉરતાદ હો આલમ,
ઝહે પેશે સરવર જુહીં ઇનસુ જાને
વો શે દાદગો સિક્કું ઔર બિદઆત
હો આલમ પે શી સાહબ મહેરબાની,
હમીદેહમીદ સહે દીન આલમ હે ઉન્કા
ની અહેલે તલબ વો જોહલે માને
વો પીર જુમ ધડી પયક આયા જલકા
કિયે કરદ યહાં સો બહારે જગાને, ૯૮

હિ. - ૮૧૩

ઉ.-૬૪ સાલ

તવલ્લત કે બાપોર અઝીઝ ઔર બાઝિમર વરલ ઔર દાદ
મહેમુદ બદાને

વિસાલ હિ-૯૧૧

પ્રુદાયા ક્યામત કી હૈબત સે મુજકે, તુફિલ ઉનકી દિલ્લો
તો અમનો અમાની, ગુદાબો કમતરી કી દુઆયે

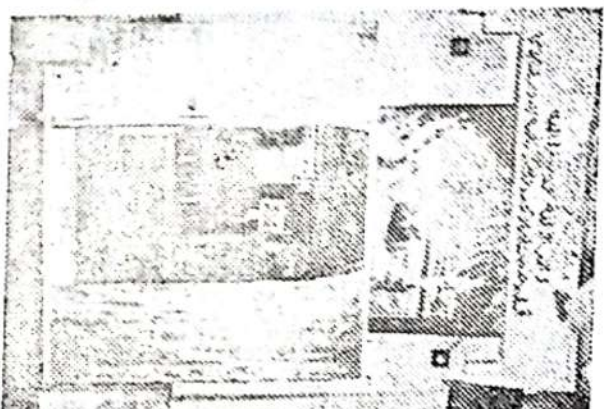
તો મકબુલ કર અય અલીએ ની હાની. બયાન હઝરત
હરઝા શાની રહેમતુલ્લાહ અલયહ, નુરે મેહમુદી આપકી પુસ્ત
મેં હઝરત રસુલે પ્રુદા સલ્લલાહિ અલયહ વસલ્લમ કી મજ-
લીસ મેં આપકી પુસ્ત મેં જુબીશ બાના :-

હઝરત શાહ મન્સુર બીન યાંદ મોહમંદ રહેમતુલ્લાહ
અલયહ આપકી મદકૂઆત મેં બયાન ફરમાતે હંથ કે એક
રોઝ મરજુદે નબવીમેં સરકારે હો આલમ સલ્લલાહિ અલયહ
વસલ્લમ કી મહેબીબ મેં આપકે પ્રુદ્કા કે સાથ મેં હઝરત
તશરીફ ફરમા શે. ઉસ વકત હઝરત હરઝા શાની રહેમતુલ્લાહ
હ અલયહ મરજુદ મેં તશરીફ લાયે ઔર સલામ અર્ઝી તબ
સરકારે હો આલમ સલ્લલાહિ અલયહ વસલ્લમ ને આપકી
આપકે ફરીબ બીકાયે ઔર આપકી પુસ્ત પર હંથ
રખ્યા. વહાં નુરે મહેમુદી ને જુબીશ બાધતો આપને હઝરત
સિદ્દીક અકબર કી ફરમાયા કે ઇન્ક-કી પુસ્તમેં હંથ રખકે
હેબો ઉરમે કુલ હીલ ગહા હંથ. ઉસકા હાલ ઝાહીર કરો ઉસકે

જો ૧૨૧૧ મેં

બાદ હઝરત ઉમર રહી અલ્લા હો. અન્હો સો બી ઇશાઈ ફરમાયા
 ઔર બાદમેં હઝરત ઉરમાનોગની રહીઅલ્લાહો. અન્હો સો બી
 ઔર બાદમેં હઝરત અલી કરેમલ્લાહો વગરહો સો ફરમાયા કે
 દુઓ ઇન્દી પુરત મેં ડયા હિલ રહો. હુય. મગર ફાઈ લેલ સો
 આગાહ ન હો સકે તબ હુંમે પુલ સો સરકારે હો આલમ
 સલ્લાલ્હો. અલ્લાયહે વસલ્લમ મેં ઇશાઈ ફરમાયા કે મેં મેહમુદી
 હુય. ઔર મેહ મુંર હઝરત હમ્મા રહેમતુલ્લાહ અલ્લાયકી પુરત
 હર પુશત હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન કી પુરત સો પેલા હોગે. ઔર
 વોહ મકપુલે પુલ માશુકે આશીક મેહપુપુલ્લાહ હોગે આપકા
 ઇરમીગરામી મીયાં મેહમુદ હોગા.

55
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

પચાન દરપચાન વકત નમાઝ તોહજગુદ કે હઝરત શાહ
 હમીદુદ્દીન ઔર શાહ હમ્માદ રહેમતુલ્લાહ અલ્લાયહ કે. પચાબ
 સો જગાન.

એક રોઝ કા વાકેઆ હુય કે હઝરત કાઝી મહમુદ
 મેહપુપુલ્લાહ ઉકેં દરયાઇ દુલકા કે વાલિદ સાહબ હઝરત શાહ
 હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલ્લાયહે ઔર આપકે વચ્ચા હઝરત શાહ
 હમ્માદ રહેમતુલ્લાહ અલ્લાયહે એક રાત જંગલમેં જોકર ઠેહરે
 થે. ઔર વહાં આપ કૌનું સાહબો કે નીંદ આ ગઇ ઔર
 નમાઝે તોહજગુદ કા વકત ફોત હો જાનેકા ઇમકાન થા. ઉસ

વક્તવ્ય પુસ્તક પુસ્તકની કસીમાં સે હજારત મીયાં મેલમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહ કી રૂઝ મુબારક હિસ જંગલ મે હાઝીર હુછ ઓર અથા ઓર અબા કો આવાજ ફેકર જગાયા ઓર ફરમાયા ઉઠો શાયદ નમાઝે તાલજશુદ્દ હીત ન હો જાયે. તો આપ દોનું સાહબ હો ઓર હજારત શાહ હમ્માદ રહેમતુલ્લાહ અલયહ ને ફરમાયા કે હસ ભયાનક જંગલ મેં જહાં શેર ડકારે લે રહે હય. વહાં આપ ડોગ હંવ ને હમકો જગાયે હય. તબ હજારત મોયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહ કી રહે અકદશને સલામ કીયા ઓર કહા મેં આપકા ભતીબા હું ઓર હજારત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલયહ કે મકાન મેં પચદા હોને વાલા હું મેં અબતક રહે અકદશ હું મગર આજ સે બારાહ સાલ કે બાદ હસ દુનિયા મેં પેશ હોઉંગા. ઓર મેરા નામ મેહમુદ હોગા. ઓર આપ મુઝે આપકા પુદામ જાનો. યે કહે કર આપકી રૂહ આર્શ કી જાનીમ રવાના હો ગઇ. ઓર આપકે વાલિદ સાહબ ઓર અથા મકાન પે તશરીફ લાયે. શબો રોઝ આપકે ઇન્તઝાર મેં રહેતે ઓર દુઆઓ દેતે. જબ બારહ સાલ પુરે હુવે તબ આપ અપની વાલેદા માજેદાહ કે સિકમ મુબારક મેં તશરીફ લાયે. હિસ અરસે મેં હજારત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલયહ ને એક કિશાન સે ગેહું (ગન્દુમ) મંગવાયે જબ વાહે ગેહું મઝારે ને હાઝીર ક્રિયે તો હજારત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલયહ ને અપને મકાન મેં એક તરફ ડલવા દિયે હિસ વકત આપને સિકમે માદર સે કહા કે યે ગન્દુમ નજસ હય તબ આપકે વાલિદ સાહબ ને મઝારે સે પુછા (કહાં) કયું તુને એસે નજસ ગન્દુમ હપકો દિયે? તબ વેઃ બોલા કે મેં અભી ઝટક ઝાટકર ખલયાન સે લાયા થ. હિસી મેં સે આપકી ગિદમત મેં પેશ ક્રિયે હય હિસી વાત હજારત મોયાં મેહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહ ને સિકમે માદર સે જવાબ દિયા કે અય કમખખત કયું તકરાર કરતા હય? કયા તું અંધા થા? કે એક સુરદાર પુન ઈસ ગેહું મેં ગીરા થા. કે એક શિકારીને સુન્વર કો તીર મારા થા ઓર વેઃ અખમી સુન્વર તેરે ખલયાન

કોઈ ભાગા બા રહ્યાથા ઉસકે ખૂન કે કતરે બેલું મેં' બીરે મે,
 કે મેલે હી વે મઝાશ (મિસાન) ગળશયા બીરે ઉઝી વકત
 કે મેલે હી રીશની ચલી ગઈ બીરે વેા સર મુલ મુલ કે
 હી આંખું બીરે બહોત આજીવી કી તળ બાપને હુબા હી વેા
 મેલે હયા. બીરે બહોત આજીવી કી તળ બાપને હુબા હી વેા
 મેલે હયા. આપકી હુબા સે બિનાઈ ચીલી. બીરે ઉસકે રજા હે હી,
 બીરે વેાલે ગેહું આપકે વાલીલ સાહજને બેક બડા (બડા)
 બેકર હકન કરવા દિયે.

હઝરત સરવેર કાએનાત કી મેઝરાજ કી બીર સાથ મેં
 દુર મેહમુદી (અર્વાહ) કા હોના.

બેક રોઝ સરકારે દોઆલમ સલલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ
 હમે હાની કે મકાન પર તશરીફ ફરમા થે. રાતકા વકત થા.
 બફરમાને ઇઝદી હઝરત જીપ્રીઈલ અમી આપકી બીદમત મેં
 તશરીફ લાયે બીર આપકો ખવાળ સે જગાકર પયગામે ખુદાવંદી
 સુનાયા બીર કહા કે ચલીયે આજ મેઝરાજ કી રાત હય.
 પરવરદિગારે આલમ ને આપકો ખુલાયા હય. સવારી કે લીયે
 ખુરાક હાજીર હય. તળ આપ બફરમાને ઇઝદી ખાન જોકાળા
 મેં તશરીફ લાયે બીર આપ વહાં સે મસ્જદે અકશા તશરીફ
 લે ગયે. વહાં મસ્જદે અકશા મેં તમામ તળીએ કરીમ સલલ્લાહો
 અલયહે વસલ્લમ બીર બોલાહે આદમ કી નેક રહેં ગોસો કુતુબ
 અબ્દાલ. સાહેદા, આમિલ, કામિલ, વત્રી બીર નેક રહે હાજીર
 થી. ઉસ વકત સરકારે દોઆલમ સલલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ
 તમામ રહું સે સલામા તસ્લીમ લેતે હુવે રહે મેહમુદી કી કરીબ
 તશરીફ લાયે. ને આપકી બહોત હી કરીબ થી. ઉસ વકત
 આપને હઝરત જીપ્રીઈલ એમો સે ફરમાયા કે ચહે રહે કીસકી
 હય. બીર કહાં પેદા હોગી. તળ જીપ્રીઈલ અમી ને ફરમાયા
 કે ચેહ રહે શુદ્ધને અખ્યાસ મેં પેદા હોગી. હઝરત શાહે
 હમીસુદીન રેહમતુલ્લાહ અલયહે કે ઘર કા ચિરાગ હય. ગરીબું
 કા ગમશુઆર બીર ખાસએ માઅયુદ હોગે. તળ આપને આપકી
 રહે કેા આપકે કરીબ સાથમેં લેકર આપકી રહે કેા લામકા
 તક રોર કરાઈ.

—: કલિયુગ :—

એ રે પાળા હું હો અલગચે,
 આજ હું એ સની પિતે આજ,
 હું એ ફો તરે' જા સુખી,
 આજ હું એ મનુષ્ય જાણે નરો,
 પેક નેર ન એરી ના સુખી,
 આજ હું એ અકલા-ચાકરે,
 મન ભીચ સમંદર ગાનગાન,
 આજ હું શૌર સયે કલી કલી,
 એ એન ઉનડી અભમાન,
 આજ એ બાદલ છાંયેલો,
 રેડતળા ભરે એ તારગાન,
 આજ હું નેન ખલિદરે,
 આંખ ભરે એ સરસાં,
 આજ હું મોખન હને પંતાસરે,
 એડેન ઉતટે કલ્યા માન,
 આજ એ મેકસુદ સાંપકા,
 કન્દી ન લઈયા છંયા માન.

—: જગડી દાદરા :—

ધડી આલી બાવલી મત ધડી અવલય,
 હું મેરે રોહ સે રંગ રમું, મતરેન દાયકા.... ધડી આલી
 જીતને કહાવતે' કીયે. ધડી પાલી પાપી
 એ તન લાગી મેરડી, હું ખડી સંતોષ.... "
 બરસા સોડી કરખડી, બલિહારી તેરી,
 આજ સોશન કાનેહ હે, શહે દી આર મેરી...."
 શાહા મિલન ડા આવહે તુજ દિલ સુંલાયાન,
 ખીંચ કરી દીન દુકડા, પાંચ પેકર કીરાતોં...."
 સીસ બધાવો ઉસે હુંને, શાહ મે' લાવે.
 કેત હે મેરા રસીલા, લો માન હાથ સે આવે...."

એકમુદ સાંકડા ચાહ દે, દ્રીતયાં સો ખાતાં
જસકે સર્ગસુને હાહ, દીન જૌર રાતાં....

નમ્રીહત અઝ સીમત રસુલદલાહ

સલ્લલ્લાહિ અલયહે વસલ્લમ :-

એક રોઝ રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહિ અલયહે વસલ્લમ આપ અપને સહાબીયું કે સાથ ખેઠે હુવે થે કે ના ગાહ ફરત જીંદગી અમી તશરીફ લાયે જૌર બાદ સલામ કે પેગામે ઇલાહી કી આયાતે કરીમા આપકો સુનાઈ વો યે હય "અલ સુનાફેકુના વલ સુનાફેકાતો બાઅહોહુમ મીન બાઅત્રીલ આખેરાહ" યે આયત શરીફ આપને અપને સહાબીયું કો સુનાઈ ઓર કહા કે આખરી ઝમાને મેં ઓરતાં પુરહું પર ગાલીબ હોગી ઓર હાકીમે હકકામ મેં આહિદું પર કાયઝ હોગી ઓર મઝહબ કી તરફ કી રગબત કમ હોગી ઓર શર્મ ઓર હયા ન રહેગી જવાન બુજહું કા અદબ ન કરેગેં ઓર બચ્ચે બેબાક હોગેં ઓર અચ્છે બુરું પેતમીઝ નહોગી જો ઇમાનવાલે નેક હોગેં વો ખામેસી અખતયાર કરેગેં ઉસ વક્ત હ. મીયાં મેહમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ એલયહ કી ફૂલ અકદસ હાઝીરથી ઓર જબ આપ ઇસ દુનિયામે તશરીફ લાએ ઓર આપકી ઉસ શરીફ હો સાલ કી થીતો આપને જો આયતે કરીમા સરકાર ને બચાન ફરમાઈ થી ઇસકી સુતાબીક દુન્યા વાલુ કા હાલ દેખાતો આપને ઓક અકદા બનાચા.

* અ ક દ હા *

યું જગ વા પરકારી દેચો કોઈ સત પર નાહી
જન જન પાપ સો આદર અપના રહીયા ના કાંઈ

અપને આહુ હસ મીલેં સુખ મીઠા યોલત
જહાં ન દેવે છાવે નમ ચલે નેહ અત ધન જોડ

હુન જીનુકા ખાવે તીન સામે હોવે
હોલ પાપી જડ રહીયા મન મેલ ન ધોવે
બીકાકાર સો યું હોવા કોઈ બીગત ન પાવે
ધન સના સે ધન પતી ધન તુકે કહાવે

લેદ નહીં મૃગ આપને ચીળ ઝીર દીન દેવે.
 બટી બીચાવેં આપને દામ ઉસકા લેવે
 એસ અ કરમ ને ફરે બીચાન ઉસકા ખાવે
 બોલ સત કા મન ધરે યું મેહમુદ આખે.
 સગલો બીતર વે ભલાણ અચાર અપના રાખે
 અવસે પર સંસાર કે ચે કાલ ઉત્તળે.

હઝરત મીયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે દર શીકમ માદર વ ગીઝા.

જુસ વકત હઝરત મીયાં મેહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે શીકમ માદર મેં જલવાગર થે ઉસ વકત આપડે વાલીદ સાહબ ફી ખીદમતમેં એક ગંવાર (ગમડીયા) આયા ઝીર સાથ મેં ખાનેફી ચીઝ લાકર આપફી નઝરફી. વો ગીઝા આપફી વાલેદા સાહુબા ને ખાઈ મગર વો આપફો હઝમ ન હો સફી ઝીર આપફો હૈને લાગા શીકમ સખત હોને તબ આપફો સુકેન ફેઅ હોકર વો ગીઝા ઉગલ દી ગઈ તબ આપફો તશરીફ હુવાઉસ્કે બાદ કુચ્છ દીનું મેં આપ ઈસ હુન્યા મેં તશરીફ લાયે ઝીર આપફી ઉમ્મ શરીફ સાત સાલફી હુઈ તબ આપને અમ્મા સાહુબા ફી વો ગીઝા જો હરામ થી ઉસફી કેફીયત સે આગાહ ક્રિયા મગર અમ્મા સાહુબા ને ઈસ બાત પર ફુલ તવજ્જોહ ન ફરમાઈ તો આપને ઉસ ગીઝાકા મુદ્દસીલ હાલ ખયાન ફીયા ઝીર તારીખ ઝીર રોઝ ફલાંથા સબ બતા ફીયા તબ આપફી વાલેદા સાહુબાને કહા કે ઝીર કોઈ સમુત હો તો ઝાહીર ફરો તો આપને આપડે મકાન કે સહેન મેં એક ઇટિ પડી થી વો લાકર હાઝીર ફી ઉસ ઇંટ પર ઉસ વકત તક ફેઅ (ઉલ્લી) કે દાગ મૌમુદ થે ઉસ ફેઅકે ખુસ્ક દાગને ખુદાકે હુકમ સે અબાને ફસીમેં ગવાહી દી ઝીર કહાકે હઝરત મેહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલયહે જો ફરમાં રહે હંચ વો બન્ન હે ઉસમેં કોઈ શક નહીં ચે હાલ દુખકર આપફી વાલેદા બહોલ ખુશ હુઈ ઝીર દુઆઓ દેને લગી ઝીર શુકે ખુદા અદા ફીયા.

વિલાદત હઝરત મેહમુદ મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલયહે,

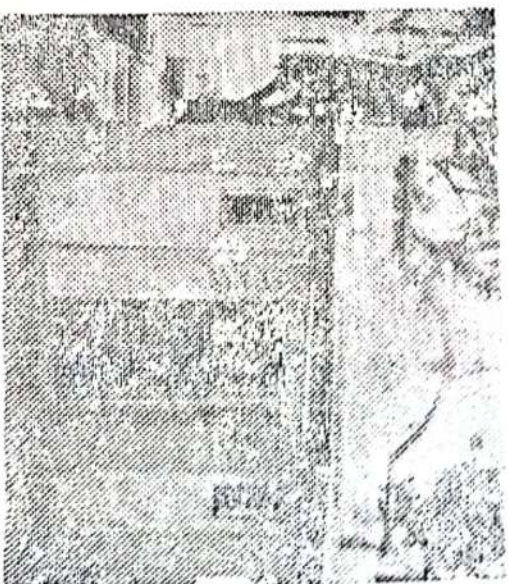
આપકી વિલાદત કે મોકે પર જળ શીદમે માદર સે અઝ-હર હુવેતો આપને અપના ઝોક હાથ આંખ પર રખળા ઔર દુસરા હાથ આપને આપકી શર્મંગાહ પર રખળા થા. યે હાલ-ત દેખકર હાથા ગલરાઈ ઔર સોચને લગી કે અગમ્યા કીયા કીયા જાયે ઔર તહેનીયત કેસે હુ કે લડકા હે યા લડકી પે સોચકર હાથાને આપકે હસ્ત સુગારક કો હટાના ચાહા મ-ગર આપને અપના હાથ હટાયા નહીં. ઔર ઝખાન સે ફરમા-યા કે જા કહે દે કે લડકા હૈ યે સુનતે હી હાયા ને જોસો અકારખ કો સુખારકબાદ પહોચાઈ ઔર સખકો હાલ સે આ-ગાહ કીયે ઔર આપકો છુહારે કા સરખત પીલાના ચાહા મગર આપને નહીં પીયા કીર હુધ પીલાને કી કોશીસ કી મગર આપને નહીં પીયાતો સખ કી સખ બીબીયાં વહાં જો હાઝીર થી વો સખ ગલરાઈ આપકે વાલીદ સાહબ કો ખબર દી કે આપકે નુરે નઝર ન સરખત પીતે હેં ન હુધ પીતે હૈ તો આપ મકાન કે અંદર તશરીફ લે ગએ ઔર આપકો ગોદ મેં લેકર ફરમાને લગે કે ઐય બીબીયો! તુમ જંતતે હો. તખ બીબીયુંને જવાબ દીયા હમ નહીં જંતતે. આપને ફરમાયા યે શાહઝાદા ઝાહીદ ઔર સાયમ ઔર ઇબાદત કાયમ રેહને વાલે ઔર મુશ્તાક અલ્લાહ ઔર મતાએ સરએ રસુલ સલ્લલાહો અલયહે વસલ્લમ ઔર ગૌસે

ખલક હેં ઔર કુતબે અખરાર હેં, ખગયર મગરીખ કે રોઝા ઇફતાર ન કરેં યે સુનકર હઝરત શાહ મેહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલ-યહે ને અપની આંખ પર સે હાથ હટાલીયા તો આપકે વાલીદ સાહબ બહોત ખુશ હુવે ઔર જગરી ફહી.

- જગરી -

કીરયા આજ સાંઈ સુજ કીતે, સૈયા તેજ કુચ્છ સુનયાં,
વો હુખ મેરે જીવકા બહાના, જી લેદ ન કીતે ગીનયાં
માતા પિતા નીન લેદ બીતાતે, પુછને પંડીત જોસે,

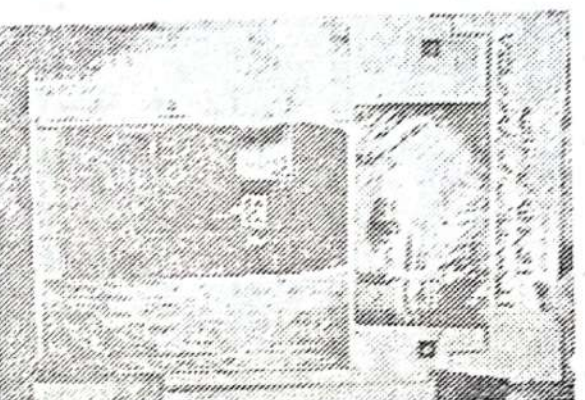
જામકે પીનજર માસ ન થોડું. તસ કચું જામન જોસે.
 મોલા દેખકેાજો એસા નહયું, જામ તહીં જે દેખ જાવે,
 બાહિરું મોલકર મતા જે પીતા, ખન લેહ ન કોઈ ન પાવે.
 તાવસક તન વાટ પડે, કંઈ કહી ના સોહાવે,
 કહયા પીયા ફેલ અંગન લાગે, નૈય તું નીહ ન આવે.
 બાજ્ય લેન કીસે ના કહું કહીં મરમ ના પુજા.
 સો પર મેરી જાવ કે જાને, પીયુ મેરે કા સુખલા
 પીયુ પીયુ કર જાલા સુખાને, તેા સાંઈ સુખ દીશ.
 પીયુને નીલ મીયાં યુ કીતે, દુખ બીકાકર લીતા
 યું સયયર શ્રીજન મેરે, માન સીયું મે દીતા
 સો સુતા મેં પરતક દીશ, મેહસુદ મોહા કીતા
 કેય કરદા શાહ મેહસુદલાહ વ વિલાયત યાદતન દાયા.

હજરત મીયાં મેહસુદ આપકી અમમા કા દુધ પીતે ઔર
 હોહારે કા શરખત દાયા પીલાયા કરતી થી. એક રોઝ દાયા
 ને છુહારે કા શરખત ઉલફત કરકે મગરશરખત કે પીતે હી
 આપકેા કેઓ આઈ. કેઅ કરદા સીરા એક કપડે પર ગીરા તેા
 કપડે કા દાગ દાયાને મલમલ કર ધે.યા મગર દાગ કપળે પર
 સે ગયા નહીં જે દેખકર દાયા ગભરાઇ ઔર સોચને લગી કે
 જે દાગ કપડે સે કૈસે દુર કર સકું જે સોચ મેં થી કે ઉમક
 દીલમેં ફેલ બાયાલ એસા ગુઝરા કે કપડે પર જે કેઅ કા દાગ
 થા ઉમને ઉલફત કરકે ચુસ લીયા. ઉચી વકત ઉસકે દીલ કા
 ગુંથા ખુલ ગયા વેા નઝદીક ઔર દુર કે હાલત દેખને લગી

દેશના અગ્રીર હો ગાઇ અગ્રીર ઉચકા સીના ગુફલ ભાલા ગુર દો
 અગ્રીર દોશ ધા ગીક હે કે હજારત સાલ લગભગ રહમત-
 ગયા. અહીંય મજલીસે નબી મેં પ્રુશ લાલ બીંટ હુવે થી.
 અગ્રીર અપકા દેમાલ મકાન પર ભૂલ ગાયે થી. અગ્રીર ઉચકા
 તલાશ મેં થી. અગ્રીર અપ અપની નજરેં કેા દાલને બાયે
 ફીરતે થી મગર દેમાલ નહીં પાતે થી. દેમાલ પર પર ભુલ
 ગાયે થી. એ દીલ મેં સોચને લગે કે ભતને મેં દાયાને આપકા
 દેમાલ લા દીયા. તબ અપને દાયા સે કહા કે એ નેગમત
 ભુલે કહાં સે મગરસર હૂઇ તબ દાયાને કહા કે આપકે
 લતીને કેા અગ્રીર દોશ કેઅ હૂઇ થી. અગ્રીર વેા કપટ પર ગીસી
 થી. મેંને ઉસે બહો તેસી થીયા મગર કેઅ ધા દાઅ જબ ન
 ગયા તેા મેંને ઉસે ચુસા. ઉચી દોશ સે મેરે દીલ કે ગુન્સે
 મુલ ગાયે હંથ. એ સુનકર અપ બહોત પ્રુશ હુવે અગ્રીર દુઆઓ
 દી. પચાન | ક્રીનાથજી અગ્રીર અગ્રીર ઘરીફ હજારત ગલાબ
 મોઘનુફીન રહમતુલ્લાહ. અહીંય.

(૨)

મીયાં મનસુર થીન ચાંદ મહંમદ-તેહરીર કરતે હી કે
 અહમદાબાદ શહર સે એક કાફલા ક્રીનાથજી બાનેકી રવાના
 હુવા અગ્રીર કંઇ દિનમેં બીરપુર મેં આકર જબ ગુઝારા કીયે.
 ફગર કે વકત વેા કાફલે વાલે નાથદવારા કે દીયે રવાના હુએ

ઉભ વકત હજન શાહ બહેસુદ મહેસુદનાહ અલગલે ખોડે
 ઓર કાકેલેવાહું કા નાગા કર રહે છે. ઉભ કાકેલેકા મોક
 સુરદાર નેક દીરદાર થા યો બ્રાહ્મ કે હલ સભ બીકાકર આપને
 નાથ કે હારે જાને હું ઉભ વકત આપને ઉભમે કલા કે એ
 નેરમે હો સહેનો હમલી નેરે સાથમે આપે તબ ઉભને કીકેમે
 મોવા કે થે સુસલમાન હે મગર થે મંડે જુદા હો ઓર
 ગોસુલવરા હથ. થે મોચકર ઉભને કલાકે તુમ યોર શાહ હો
 ઓર મેર હમરાહ ચંદો થે કેલકર અદભ તાચકીમ અદા કર કે
 આપકો મહાદે મેં બીહાકર કંઈ દીન રાહ તેજ કર કે નાથક્યાસ
 બા ઉતરે વહાં યો સભ કાકેલેવાહું સુધામ કર કે જાને પશમેમે
 મસરક હોકર જાને પીને હમે મગર હજત મીયાં મંદેસુદ
 રહેમતુદકાહ અકૌય ઉન્મે અદભ હોકર તમાગા દેખ રહે છે
 ઓર આપને ઇરાદા કિયા કે મેંબી કીનાથ કેા દેખું ઓર આપ
 મનહર કે કરીબ તશરીફ હાએ તબ ઉત હુતુને અર્ધ દી કે આપ
 સુસલમાન હો. ઈસલીથે વહાં સે અહો બેવો તબ આપને દરમાદા
 કે નબ તક તુમારે ના દેખ આવે તબ તક વહાં સે હમનબ-
 વેંગે તો ઉત બેઆરું ને મોચાકે થે અબરદસ્ત મસ્ત હે થે
 મોચકર હેરાત હો ગયે જુતખાને દોા બંદ કર કે તાલા હયા
 દીયા તબ આપકો ઉતરી ખાત પર જુરસા કાયા કોર આપને
 કલામ કહો. ઉતરી અખાન મેં કલામ કહો.

— કલામ —

માન પુર બેલાખત કયા, મહેબા પર લેવે કરમ વેરા
 બતું તહ બેપડ દો વાહીબા, કરમે થયું લે માઇ કો બધી
 જીવહત્યા કરી અધરમ કડવીરહે હે, કે મેં બેલળી બેહતોહતો
 લોધી અર્થ લોભ થકા અલથ બોલીયા, કેમેં રસ્તે સવારે પર
 નાથ કહે થી, કેદમ બલાગત બોગત કરમાનીલા. કેમેં કેગ ત્હી
 કનતા આન લી હું આધીલા સામી સત આમ નોટીલા કેમે
 પર મારે પર હરસર દેધી, બહતત મહેસુદ થે પાપ પુરાન થે
 થી કાન બોસરને જોર દેધી.

આપ ઉસ ગાંવ કે કરીળ જોઝ તાલાળ થા વહાં જતે
બેઠે ઉસરાત કેા કાફલેવાલું કેા બીસારત હુઈ કે ખુદા કે
નેક બંદુ સે બુદાઇ અચ્છી નહીં. ઔર તુમ ઉન્સે માફી માંગો
વરના તુમકેા બહોત ઘડા નુકશાન ઉઠાના પડેગા. ઉસ વકત
સભી મીલકર આપકી ખીદમત મેં હાઝીર હુવે ઔર મુઆફી
માંગકર આપકી ખાતીર તવજુહ ફી.

- અફઘા -

ગવારો કયું દેવ પુજા જાય, કયું બૂંઝે ચીપ્પી રાહે આવ
સહેલીયા પુતલા થંકા, કરવત ચીરે દેહ હાથ પાંચ વટ્ટી બુદ્ધા
બુદ્ધા થડીયા મુખતરી બનવાલા તેરા તળકોન કોન પાતેરી ની-
ગહત છીંઘાયો બહોત હૈ તુમકેા હાન જોટા થંધા દેખ અપ-
સમે પુતલા ખડીયા જાન, આગ સુરજકેા નમતા છોડો, રાહ
તુલો જુસ તરી મુખસે પડો કલમા નખીકા, જુસ્તી હોવે બે-
હીસ્તી બંધા મેહસુદ મેહસુદ દાસ નખીકા માનો હિન્દુ બોલ
ગલે જનોઇ તોડકર આવો, દીન મેં દિલકા મન્કા બોલ

આપને ઉન હુનુંદુંસે ઇંકરાર લીયા કે ચહાં કોઈ મુસલ-
માન આએ ઉસે હરગીઝ મના મત કરના ઔર ઔલીયા અ-
લ્લાહ કે મઝાફે પર જાના ઉન્સે કભી ખુરાઇ ન રખના. યે
નસીહત કરકે આપને ઉનકેા મઆફ કીયા ઔર ઉસ્કે બાદ
આપ અજમેર શરીફ કી જાનીબ રવાના હુવે રાસ્તે મેં જાંતે
હુવે અજમેર શરીફ સે તીન કોસ પર હઝરત ખવાજા મોઇનુદ્દીન
ચીશતી રેહમતુલ્લાહ અલયહે ઔર હઝરત કુતબુદ્દીન બખતીયાર
કાફી રેહમતુલ્લાહ અલયહે કી રહે મુબારક આપકે ઇસ્તીફાલ
કે લીએ આઇ. ઉસ વકત હઝરત બખતીયાર કાફી રેહમતુલ્લાહ
અલયહે ને હઝરત ખવાજા મોઇનુદ્દીન ચીશતી રેહમતુલ્લાહ
અલયહે સે અર્ઝ કી કે ઇંસ કમસીન બઝયે કે ઇસ્તીફાલ કે
લીએ આપ તીન કોસ તક તશરીફ લાયે હય યે રાઝ કયા હય
કયું કે આપ શહેનશાહે હિન્દુસ્તાન અતાએ રસુલ હૈ ઔર
યે કમસીન બઝયે હૈ. ઉંસ વકત આપને ફરમાયા કે ઇન્હે

બચ્યા મત સમજે એ મેહબુબુલ્લાહ હૈ. ઉનકા દરજ્જા અદલાહ
મે બહોત બળા બનાયા હૈ. અગર હમ ઉન્કે ઇસ્તીફાલ કે
લીયે તીન મંઝીલ આતે તો બહેતર થા. આપ અપને ઝમાને
કે બીસુલ અકતાબ ફુલેઝમાં મેહબુબુલ્લાહ બીઝર સીકત હૈ.
હિસ વકત આપને જોકે અકદા કહા.

લાલન તુ કહુ રૂસે સરીજ ખ્યારા,

પતીજ કરે તો જગ બંને આરા

સચ્છી તાંઈ કયાઈ અહલાબું,

નીકલ નાકમેં જીબીન લાઉ,

સેકાતુ માગે તો મેં સીસ ધર લાવું,

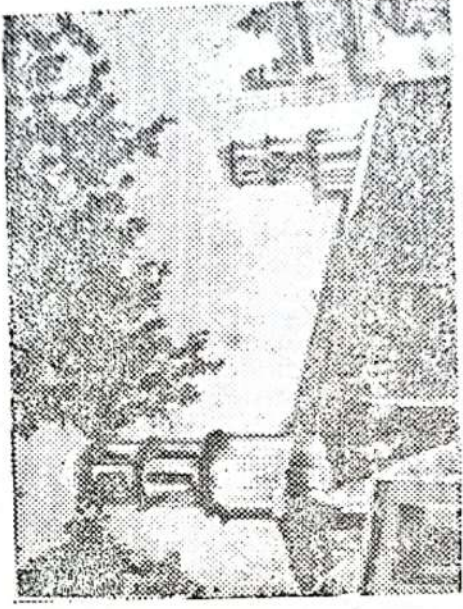
નવલ ખ્યારે તઈ સુજહ બંને

તો સુજહ અપના ચાકર બંને,

કાચી ઘડી લીયાઉ પાની.

ખવાળા ફુલુદીન અદલાહ ખ્યાર.

બનવા મેહમુદ હાસ તુમ્હારા.

ખ્યાન સુલતાન મુઝફ્ફર હરચાદત કરદન ગીરચ.હ ખુન્વ જાગર
ગુદતન મેહબુબુલ્લાહ રેહમતુલ્લાહ આપહૈ.

હઝરત મેહમુદ મહેબુબુલ્લા હરચાઈ રેહમતુલ્લાહ અલ્લયહૈ
જળ ઇશકે ઇલાહી મેં વિઠો વઝાઈ કરતે ઔર ઇશકે ઇલાહી
મેં ફુછ કલામ ઔર જાગરી કા શુગળ કરતે તો આપ પર
વજદ તારી હોતા ઔર આપ ઇશકે ઇલાહી મેં રોતે તો આપની
આંખ સુખારક સે ખુન કે આંસુ બેહ નીકલતે થ. જો કતરે
ઝમીન પર ગીરતે તો અદલાહુ કા નકશા બનતા થા. હિસ વકત

તમામ મસાઈળ હાઝીર હોતે થે, થે હાલ દેખકર તમામ ઈઈં
ગીઈં સે લોગ જમા હો જતે થે થે ખળર તમામ ગુજરાત
મેં ફેલ ગઈં ઔર થે ખળર સલતાન મુઝફફર હલોમ ને સુની
તો બાદશાહ કે આપકે દીદાર કા શોક હુવા તો વઝોર કે
બુલાકર વહાં સખ વઝોર કે બુલાકર મશવરાહ કરકે અપને
ખાસ વઝીર કે ઉરકે સાથ મેં કઈ ફોજ સિપાહી ઔર નીગર
ખીદમતગારેકો ખીરપુર કી તરફ રવાના કીયે ઔર ચહાં કે
હાલત સે આગાહ હોકર બાદશાહ કે હકિકત સે ઈંજહાર કરકે
હસ ગરઝ સે વઝીર મઝે લશકર કે ખીરપુર મેં હાઝીર હુવા
ઉસ વકત આપ બઝ્યું કે સાથ મેં મેદાન મેં જલવા અફરોઝ
થે. જખ લશકર કે બઝ્યું ને દેખાતો વો સખકે સખ મારે
દહેશત કે ભાગકર અપને અપને ઘર મેં જ છુપ ગયે. મગર
હઝરત અકેલે ઉસી મેદાન મેં ખડે થે જખ વઝીર ને આપકો
અકેલે ખડે દેખકર આપકી તરફ ઘોડા લોકર આયા ઔર આ-
પસે પુંછા કે હઝરત મીયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈય કહાં
હે આપ બતાઈઝે તખ આપને જવાબ દીયાકે મુઝ હે સખ
મહેમુદ કહેતે હૈ જખ વઝીર દીલમેં સોચાકે થે તો બઝ્યુંકે
સાથ યોગનબાઝી મેં સુંગલ કરતે હે. તો ખૂદા કે મેહબુબ
ફીસે હો સકતે હૈ મગર વો ખુદ ઝુલ અરફાન ઈનસાંને કહા
“ કુલે યોવમીન હોવા પ્રી સાન ” ઔર “ હદીસે લી મો
અલ્લાહ ” અબગર વો હઝરત સે આગાહ હુવા ઔર ઉસી
વકત ઘોડે કી ઝાન સે ઉતરકર કેહને લગા હઝરત સે કે અય
બુલબુલે બાગે જવાં કે આપકે જીગરી કહેકર રોને કા હકીકત
બળે ઝોરો ખરોસ સે હોતી રહી કે હઝરત શાહ હમીદુદીન
કે જીગર પારા જીગરી બનાતે હે. ઔર જખ ઘરકે ઈલાહી મેં
રોતે હે. તો ખુન કે આંસુ રોતે હે.
વો ખુન કે કતરે ઝમીન પર ગીરતે હૈ તો અલ્લાહુકા નકશા
બન જતો હે. તખ આપને કહા મેં એસી જીગરીયા બનતા-
હું. ઉસકા લેદ કોઈ ખોલ નહીં સકતા ન ઐસા ખુન મેં-
રોતા હે કે હક ઔર મુજ મેં પરદા રહે જાવે. ફીર વઝીરને

કહા કે ઉસકી ગવાહી ચાહીયે જળ થે ખાત આપને સુની તો
 કહા જોય લાઇ તો અળ ચકીન રીચ ગવાહી તો સુનકીડે કે
 લીયે ચાહીયે ઔર મકર કે વારતે હાજત નહીં રહેતી ઔર
 અયાં કા લી કહીં ખ્યાન હોતા હે થે કહેકર આપ જો હોશ
 હો ગયે ઔર એક આહ માસી તો ઉસદમ આપકી આંખુસે
 ખુન ઝારી હો ગયા ઔર આપને થે કલામે આવત પગ્ડા.
 “ કુલ નારે જહનનમાં અસ લુદ્દોહુરરત લવ કેલુ યદ્ર કહુના
 ફલેયદહુક્ર કલીલંવ વલે યબક્ર કસીરન જૈયડેન જેમા કાનું
 ચફસેખુન ”

અકદા દરી માને ઈ આયાત ખુન ગહિસતન

રૂત રોઝે હો લોહના સુન મેરે મીતા,

સુરત ખીર બહો ટીપાં કી અબરત કીતા,

મીલમીલ સહી સમાનીયા સુજ પુથન આવે,

નેન સુરાતે કી હોવે રત માંહે તરાવે,

કીસ કીસ બેદન હુ કહું જી પીયુ ચુ કીતા,

આપે પરત ઉપાય કર હુખ હમ સર કીતા,

રૂત જો આઇ પીયુ બીનારત રોઇ બહાયા,

રાતા બલ સમના લીયા ઉસ રગત સબયા

પુછો બાય પદાસ કો થા ઉસ બનમાન હોન,

રાતે કી સાકેલ મુજે હોવે પળીઠા નેહાન,

મેતો લોહું રાઝોતા મેં રગત બહોને.

સૈયે બેલ ચનોટીયાં ઉસ રગત સચાને,

જોન પતીજી મુજકો બા દેખી ઉસકા નહો,

અજો સુકા જલ નેન કા ચનોટી માન હોન

મહેસુદ મન મેં એક મના સાંઈ કાને ધાયા,

રાજી નળી મહંમદ થે ગીનાયા ઊર જાહેપાયા,

કીસ કીસ લેદન હુ કહું ચુ મીત મીઆયા,

તો ઇંસ નેનું મેરે સૈયો સુખમે પાયા,

કીર સદરે જહાં ને લોહુ કે કતરે કો એક,

કપળે પર શોક સે લીઝે ઔર ચહાં સે

રવાના હોકર બાદશાહ સુઝકર લલીમ કી, ખીદમત મેં હાઝીર હુવા. જળ સુલતાન તઆમ, હકીકત સે આગાહ હુવા ઔર ખુશી કે, સાથ નમાઝે શુકરફુગાના અદાકી, “અલહદ્દોલિદલાહ. કહે કે જોલાકે એસે, ફુતબેદીન વલી અદલાહ ગુજરાત મેં હે ઈસ, ખાત સે વો બહોત બહોત શુકરાના અદા, કરને લગા ઔર આપકી ખીદમત મેં, નઝરાના પેશ કીયા. ઉસમેં કહીં સોના મહોર, કે ભરે હુવે ખાન થે. ઔર કહી જાગીર કા નઝરને, કા હસ્તાવેજ ભી આપકી ખીદમત મેં પેશ કીયા, મગર આપને ઉસ મેંસે કુછ ભી લેના મંઝુર, નહીં કીયા. ફક્ત બાદશાહ કે માન કી ખાતીર, એક અશરફી લે લી. વો ભી ગરીબું કેા તકસીમ, કરદી ઔર બાદશાહ કી તરફ સે જાગીર કા, હસ્તાવેજ થા. ઉસકે પીછે આપને એક કલામ, નસીહત આમેઝ લીખકર વાપીસ કર દીયા,

કલામ અવલ નસીહત આમેઝ બર શાહ.

આજન ચીતે કીયે પત જોવે-પીછે હાથ મલે કયા હોવે તેં અ કીયા ખુબહ કહેરે સહેલી-વડર હવેલી ગરબ થહેલી જુસકા મરીજન જાગત હોવે-સો કયું નીંદ નચીતે સોવે. જહાં નગહત બહેતર આઈનસાનસા-દેખ ન બેલે જીવન રાસા. ફુસે ઉથ નહુસે સાથા-બહોત કહે સું બહો સું માથા અપની કરને કન મન માનહા-યે જગ જાને ફીરતે છાના. છોડ સવારત બે બદ હોવે-પાપન પેટન ભરથો કેઈ. મેહમુદ સાંધ બે જુસકા બઈ-ઉંસકો સરકાર ન કહે ઔર રાઉં. કીયે તું અપના જી લલથાવે-પાસે ઔર દીન કરને જાવે.

અકદા દીગર પંદ આમેઝ

બહોને બીંબીં જીવકો પન બાર ન આવે,

ભુલા દુન્યા દેખકર ઉસ કેરી ધાવે,

નયનુ પરતક દેખતીંહે નાગન કારી,

કોન કોન આયન સનખારોં'યે એસી બેગ હારે

સો તીજકેં કયુ હોય સેરી જીવ પચારે,

જુ તુ યન મેં નચીન હે યુન બચન હમારે
કુલ મહકતે બાળીયાં જહાં બવર બહેલાને

યમ સાજન મીલ જોડને જોર અંગ નમાને,
તે મનહર મંગલ હુવે હસ નોખ બન્દતે

વે ઠાંવા સુનીયા હોયાં મનડરી ચોબ્દને,
જીત સભું હસહસ જોલને જોર જીવ પત હાતે

તેં ઈન પંથુ વલ્લ બંસે હમુ જોજન પાને
જે સરોવર હંસ જોરી સો સરવર ચોકાને,

બંતે દીનુ જોમ હેરી મુરખ આયાને
મહેમુદ જોસા ચાલીજો જેસા મુખ શે બાચી,

તીસ તુ મુરખ આખોયે જી સોને મચી
જીન સર છત્તર ડોલાતી પુંજ સોતે,

બંને ઈસ કલમાં નહીં વોહ કલુ ન હોતે.

અકદા સોયમ નસીહત આમેઝ ગુફત

જસકા પરીચન આઈ કરે તક સેજન આવે,

હીબા જીનકા બજર કાજી શીર ન બંદે
ભા ઈન કીરા જીવના જીસ મત પહુહાં,

સો કીયા જીવ પીયુ ખીના તન ઉસકા લોહા,
સાંઇ ધીન સોએ નીંદ ભરે સુખ રેન બહાવે

સીયુ મેં હસ જોલતે તસ લાજ ન આવે,
જીન ગહન સરીજન ગીન કરે મન ચોડલોયા

નત કહી પર હંસ લો નયના મેં રગત બહાચી,
મીત પીછીહા ધીરાહ જલ લુ બલહકમી માએ

પાર પરમ કા હમ લીયાજી પ્રોત આયાએ
મહેમુદ સુનોરે સાંઇયા યુ રેન દના હાંન,

બહુ સાધર મુખ દેખને ને મેં મેરે માન હાંન
આખ સદર જહાં મેજકા કમ મિલે સો સાઈ

તન મત લોહ હો રહા શેહ કીર તાંડ

તે જામ નબ સુલતાનને પળકા તો ઉસકો બહોત પસંદ
 હો રહતા હો ગયા ઔર આપકી બીકમત મેં ચોપા
 ઔર હાર બીરપુર આયા ઔર આપકી સુલાકાત
 રવાના હોવા આપને બાદશાહ કો હુઆઉ સે નવાઝ
 હોત ખુશ હુવા આપને બાદશાહ કો આપકે વાલીક
 હોત હાંસીલ હીયે ઔર બાદશાહ કો આપકે વાલીક
 હોત મિલને કી બહોત આરઝુથી મગર હઝરત શાહ
 રહેમતુલ્લાહ અલયહે ને હુન્વાદાઈ સે સુલાકાત કર-
 ને બંદ કર દીયા થા ઇસ લીયે આપને બાદશાહ કી સુલાકાત
 ની તહીં તબ બાદશાહ ને કુછ વઝીર કો લીયે કહાતો આપ
 ને નીચી આયત શરીફ ઔર શેઅર ભીજવાએ આયતે ફરઆન
 શરીફ " વમા મીન હાબબતીન ફીલ અરહે ઇલ્લા અલલ્લાહીર
 રીઝ કહાં " — શેઅર —

મા આખરે સે ફર વ કનાબત નમી બરેમ

બા બાદશાહ બગોઇ કે રોઝો સુકદરસ

યે સુનકર બાદશાહે અપની રાજધાની અહેમદાબાદ કી બનીબ
 રાહી હુવા પયાન દરબયાન હુન્વા નાકાર નઝદીક મહેબુલ્લિલ્લાહ

આમદાબાદ —

એક રોઝ હુન્વા ખુબસુરત શીકલ મેં ઝરીન પોશાકે
 તનઝીબ કરકે હઝરત મીયાં મેહસુદ રહેમતુલ્લાહ અલયે કી ખિ
 દમત મેં હાઝીર હોકર અર્ઝ કરને લગી કે આપ સિગહે અપની
 ગુલામી મેં રખો મગર આપને હુન્વાકો પહિચાન લીયા થા
 ઔર અપને ફરમાયા કે તુને બબર નહીં કે હમારે આકા નબી
 એ કરીમ સલ્લલ્લાહિ અલયહે વસલ્લમ ને ફરમાયા હય " અહ
 હુન્વા બુદ્દતીન વ તાલિમોલા ફીલાલ્લિન "

યાને હુન્વા મુરદાર હિ ઔર ઉસકા ચાહને વાલા કતા
 હય ઔર ફરમાયા કે કોલે પેગમ્બર હય કે,
 ' તાલિમહુન્વા સુખાનસુખ વ તાલિમિલ ઉકબા મોનસ વ તાલિ-
 ખુલ મોલા મુઝકફુરન " યાને તલબ કરને વાલા હુન્વા ઔર
 હીજળા હિ ઔર તલબ કરનેવાલા ઉકબા કો ઔરત હય ઔર
 તલબ કરનેવાલા મોલા કા મર્ફ હય.

ફીર આપને ફરમાયા કે મેં તેને હોનું હાથ મેં કયા હય તળ ઉસ મકકાર કમાળાન હુન્યા ને જવાળ દીધા કે મેરે એક હાથમેં રશ્મી હે જોરે હુસરે હાથ મેં અચાદય જોર ને મેરા તાલીળ હય ઉસે મેં રશ્મીમેં બાંધતી હું જોર અસે સે ઉસે મારતી હું જોર ફીર આપને ફરમાયા કે તેરે સરમેં ટાલ દીસ સળળ સે પડી હે તળ ઉસને જવાળ દીધા કે ને કોઈ મુઝસેં નિકાલ (શાલી) કરે જોર વો ગચ્ચ કરેતો મુઝકો ન પાસકે ઉસ વકત જળ મેં ઉસસે જુહા હોના આહતી હું તો વો ઈન્સાન મેરે ખીછે હોળ કર મુઝકો પકળના આહતા હે મગર મેં ઉસકે હાથ નહીં આતી મગર મેરે સર કે બાલ ઉસકે હાથમેં

આ જાતે હંથ તો મેં જોર કરકે ઉસસે છુટતી હું તો ઉસકે હાથ મેં મેરે બાલ રહે જાતે હેં મગર તાલેબાને હક કો જળ મેં ફસાને જાતી હું તો વો મુઝહે અપને નાબેન (ગુનું) સે મારતે હંથ ચે ઉસકા કહેતા થા કે આપને અપને નાબેન કો હુકમ દિયા તો વો ભાગ નીકલી જોર આપને ચે આયત પળહી. “ ચોવમા ચેહયી અલૈયહા ફી નારે જહન્નમ ફત્તકુયા બેહા જબા હો હુમ વ જોનુબહુમ વ અહુરોહુમ હાઝા મા કતરતુમ લે અનફેસેકુમ ફરુકું મા કુન તુમ તકને ઝુતા ”

ફીરતો હુન્યા વહાં સે ભાગી જોર આગે જાકર રાસ્તેમેં ઝર કા (સોને કા) ઢેર હો ગઈ. નાગાહ વહાં હો અફગાન દયા-રે હિન્દ સે ઇસી મુકામ પર આચે એક કા નામ થા સુન્નઅત ખાન જોર હુસર કા નામ થા- ઇસ્તમ ખાન ઉસ સોને કે અંખાર કે કરીબ આએતો. સુન્નઅત ખાનને વો ઝેવર ઉઘાલીયા જોર ઇસ્તમ ખાન સે છુપાયા તળ ઇસ્તમખાન ને કહાકે ચે ઝર મેં સે મુઝહે હીસ્સાદે તો સુન્નઅતખાન ને જોશમેં આકર કહા કે તેરી અકલ જોર હોશ કહાં હી તો ઇસ્તમ ને કહા કે ચે દોલત હક તઆલા ને અપની મહેરબાની સે અતા ફી હય જોર ઉસ્તી તલબ મેં અપને મકાન સે વહાં તક આગે હંથ સુન્નઅત ને દીક્ર મેં હાતા કે ઇસ્તમ ચે દોલત મેં કે ઉસકી તાકત સે હિસ્સા ઝર લેગા જોર વો મજબતાક હોઝ

મેકા પાકર ફરતમ કો તલવાર કે એક વારમેં કામ તમામ કરહે
મગર ફરતમને લી તલવાર ખીંચી દોનું મે તલવાર કે વાર પર
વાર હોને લગે. ઓર દોનું ઝખ્મી હોકર બે હોશ હોકર ઝમીન
પર ગીરે. દુન્યા ચે તમાશા હઝરતકો દીખાકર ચે ઉકદા કેહતી
હુઈ ગાયબ હોગઈ.

* ઉકદા દર પરદા ગુફતા મેહબુબુલ્લાહ *

આજ હું સો બાલ કુંવારી
વર બહેતરી મેને કીતી
મેં કીસ્મે ન હોયા હેતા
કોઈ આ કહે ચે મેને રાઈ
મત બોલ ઓસા કોઈ માને
પર મેહમુદીન મેરી જાને
હ મગ દન કદરું બતા દહા

મસવા સુન કંથ ખ્યારે
છીલ પાળે છોળી જીતે
મોલ ખોયાન લાહા લીતા
વર બાપ ભોવે ભાઈ
સત મેરા કોઈ ન ભાને
હું સુધ હી આતે પેછાને
ને યહાં સાંઈસદન સુધા માંધા

જળ દુન્યા ચે દોનું અફગાનું કો માર્નીદ મુરદા કરકે ભાગી ઓર
હઝરતને તમામ વાકેઆ દેખકર ઉન પઠાનું કી લાશ પડી થી
વહાં તશરીફ ફરમાઈ આપને દુઆદી તો વો દોનું અફગાન
તઈ ઝીંદગી પાકર હોશ મેં આચો. સુબ્હઅતખાન કે બાલ લાંબે ચે
વો સળ ખુનમેં આલુદા ચે તળ હઝરતને ઉન અફગાનું સે કહા
કે તુમ અપના જીસમ ઓર કપળે પાક કરો ચે કર્મે મેં બેફિક
ચલે જાઓ. તો હઝરત કે કેહેને પર ઉસ ગાંઉમે ગચો ઓર
વહાં અમન જીન સે રહેને લગે.

= મુઝફ્ફરશાહ ઓર દુખતરે ધોખન =

એક રોઝ હઝરત શાહ મીયાં મેહમુદ રહેમતુલ્લાહ અલચહે
ધખાદતે ઇલાહીમેં મશગુલ ચે આપ ઇશકે ઇલાહી મેં મસ્ત ચે
ઉસ વકત ગુજરાત કા બાદશાહ મુઝફ્ફર હલીમ આપકી ઇબાદત
ગાહ મેં હાઝીર ચે ઉસ વકત આપ શુગલ ઇઝકાર મેં મેંહુ ચે
આપને બાદશાહ કી તરફ નજર ઉઠાકર લી ન દેખા તળ બાદશાહ

કે દીલ મેં ખ્યાલ આપ્યા કે મેં ગુજરાત કા બાદશાહ હું જોર થે
 તો ફરવેશ હી મગર મેરી કોઈ ઈઝત નહીં કરતે હી વે બાત
 કા આપકે દીલ મેં ખ્યાલ આપ્યા કે બાદશાહ કે કાંઈ હે તખ
 આપ હેઠે ઔર બાદશાહ કા હાથ પકડકર હુઝરે મેં લે ગએ
 કહ્યા કે આંખે બંધ કરે બાદશાહ ને આંખે બંધ કરી જળ બાદશાહને
 અપને આપકો એક વસી મેદાન મેં જહાં એક તાલાબ થા વહાં
 બળા પાયા ઉસ વકત બાદશાહકો પાની પીને કી હાજત હુઝં તો
 ઉસને ઈફ્ત ગીફ્ત દેખાતો તાલાબ પર એક ધોળી કપડે ધો રહ્યા
 થા ઉસકે ફરીબ પહોંચ્યા તખ ધોળી ને કહ્યા કે તુમ કહાં સે આ
 રહે હો ઔર કયું આગેહો તખ બાદશાહ ને કહ્યા મેં રાહ કા
 ભૂલ્યા હુવા હું મુજહે ભુળ લગી હે અગર આપકે પાસ કોઈ
 કોઈ ખાના હો તો મુજે ખાને કો દો ધોળી ને કહ્યા હમારે ચહાં ખાના
 સૂકત કીસીકો નહીં દીયા જતા મગર થે મેરે ધુલે હુવે કપડું કા
 ગણ ઉસલો તો મેં તુમકો મેરે મકાન પર ખાના ખીસાઉંગા
 બાદશાહ બહોત ભુળા હુવા થા ઈસ લીચે ધોળીકી બાત મંઝૂર
 કરલી ઔર ધોળી કે સાથ ગણ ઉસકર ધોળી કે મકાન પહોંચે વહાં
 ખાના ખાકર વહી ધોળી કે ઘર બાદશાહ ઠેહરા ઉસ શહેરકા નામ
 લોગ બદખ કેહતે થે બાદશાહ હંમેશા ધોળી કે સાથ તાલાબ
 પર જતા ઔર શામકો ધોળી કે સાથ વાપસ આતા કુછ અરસા
 ગુજરા તો ધોળીકે દીલ મેં ખ્યાલ ગુઝરા કે ઉસકી એક લડકી
 ચોલાહ મેં થી વો શબાબ મેં પહોંચી તો ધોળીને ઉસકી ઔરત
 સે કહ્યા કે ઘર મેં લડકી જવાન હો ચુકી હે તો ઉસકા જોળા તલાશ
 કરના ચાહિયે સ્ત્રી કીક મેં થે કે ધોળી કે દિલ મેં ખ્યાલ આપ્યા
 કે ચે લડકા અપને વહાં હે વો શરીફ ઔર નેક લગકા હે વો
 મંઝૂર કરેતો ઉસકે સાથ શાદી કર દેં ચે સોચકર બાદશાહ સે
 પુછા કે તુમકો શાદી કરના દરકાર હે તો બાદશાહને મંઝૂર કીયા
 ઔર શાદી કરદી ધોળી કી લગકી સે બાદશાહ કે તીન ફરંદ
 હુવે ઔર કુછ અરસે કે બાદ ધોળી ઔર ધોળનકા ઇન્તેકાદ
 હો ગયા ઔર બાદશાહ ઉસકી મિલકત કા હકદાર હો ગયા મગર
 કુછ અરસે મેં બાદશાહ ધોળી કી જો મિલકત થી વો ખર્ચ કર ચુક

शाहदे पास लहर अपना कर्ज से आगे तब आदीम
 आदशाद की निदमत में दाजीर दोकर दज्जनाक पैगाम सुनाया
 है दज्जना ने ते आपके पांचसो इपीये कर्ज दिया दय तो
 भंगवाया दय तो सुलतान मोता है दज्जनाक ओक नाम भी मेरे
 पास नहीं. ये जवाब सुनकर आदीम वापस आया और ते
 गान दुध बो आदीर दिया आप मोसे कोर दीक नदीं हो गारा
 आदीम को (बीही) इकका ते आदशाद ने दीया दिया था वो
 लेकर ते आदीम आदशाद की निदमत में दाजीर दोकर इकका
 आदशाद को दिया आदशाद इकका देकर भी छन्दार करने लगा है
 में गुजरात का आदशाद दु और मुझे क्या जरूरत है में पीर
 से ऐसे भांगुं. और दु. मगर उसके गवाह हो तो लावे. कीर
 आदीम दज्जना के पास वापस आ कर दकीकत गयान की तब
 आपने कुरमाया कोर दीक नदीं गवाह गुदाउंगा और उनसे
 गवाही दिलावाउंगा. ओक रोज दज्जना सुलतान मुज्दकर के यहाँ तश-
 रीक ले गये और कडा के तुजे इधर गदांत है और दुकुमत के
 नये ने दीव तेरा गीरयान दिया है. मगर मेरे पांचसो इपीये
 मुज्द है ते तब आदशाद गदात गलराया. और कहने लगा है
 मुझे क्या जरूरत थी के आपके पास से करज दु मगर गवाह
 हो तो गदेतर है. तब आपने गत आदशाद को दे कर कडा के
 गत गरायर है. सदी और महार भी मेरी हैं मगर मेरी
 समझ में नहीं आता के में ने आप से करज क्युं दिया
 छस दीये गवाह होतो मेरे दीव की परेशानी दूर होवे. तब
 आपने सुलतान को पकडकर कडा के यवो शहरे के दरवाजे की
 तरफ चले तो सामने से ओक मझाक आता हुवा नगर आया
 उसमें आदशाद की गीणी (घोषन) और तीनुं अच्छे जेठे हुवे थे
 और वो केहने लगे के तु गडा जे शर्म और जे हया है.
 हम को छोडकर चडां आ कर छुपा है. भीयां महमुद रडेमतु-
 दलाद अलयादे का प्यारा हम पर कर्जका तकाजा करता है करज
 लेनेको गदांत रोज गुजरे हैं मगर आज तक उनको दीये नहीं
 ये कहेकर वो मझाक वहां से गायब हो गया तब सुलतान गदांत
 शरमींदा हुवा और दज्जना के कहमां पर गीरा और कहम गोशीरी

હજરત ને ફરમાયા કે તુમહારી બાદશાહી બદેનર હે યા હમારી
ફરીરી બાદશાહ કો તસદ્દી દેકર બાદશાહ કે મેહમાન ઠેહરે
ઐર બીરપુર તશરીફ લે આએ.

* ખ્યાન ઉસ્તાદ વ હાકીમરા ગુફત મહેમુમુદ્દાહ કે *
અર હુસ્મ સર નદારદ

એક રોજ હજરત શાહ મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુદ્દાહ અલ-
ખદે કો આપકે વાલીદ સાહબ આપકા હાથ પકળાકર મદ્રસે મેં લે બાકર
ઉસ્તાદ કે પાસ ઊભા આએ થે. વહાં આપ ઔર બચ્ચાં કે સાથ મેં
કુર્બાન શરીફ પગ્ડ રહે થે કે એક મહેમુદનગર કા સરદાર ઉસકે
સીપાહીયું કો લેકર બા રહા થા. ઉસ વકત મકતબ કે બચ્ચે કુરઆન
શરીફ પગ્ડતે થે તો ઉસ હાકીમ કો દેખનેકે લીયે મકતબ સે બાહર
નીકલ આએ. ઉનકે સાથ હજરત લી મકતબ કે બાહર તશરીફ લે ગએ
ઐર આપને ઉસ્તાદ કો બોલા કે હાકીમ કે તન પર સર દીખાઈ નહીં
દેતા તબ ઉસ્તાદ ને બોલા ખમોશ રહો થે હાકીમ હૈ. હોશ રખો
કોલે તબી એ કરીમ હે કે “મન સકત સલમ વ મન સલમ
તમહો.” થે કોલ પર અમલ કરો ઐર અપની ઝખાન કો સંભાલો
અગર થે મુત બાએ ઐર ખફા હો બાવે તો બડી સુશ્રીલ
હો બાવે ઐર યહાં રહેતા સુશ્રીલ હો બાવે વેસા કેહકર ઉસ્તાદ
ને આપકો દો તમાચે મારે તો આપ ખમોશ હોકર સબક પગ્ડને
લગે. હાકીમ શિકાર કે લીયે સીધા જંગલ કી તરફ રવાના હુવા
ઈતને મેં ઉસકે દો સિપાહી આપસ મેં લડને લગે ઐર દોનું
તલવારે ખીચ કર તેજબાજી કરને લગે તો હાકીમ ઉનકો છુળાને
દોળા તો એક કી તલવાર હાકીમ કી ગરહન પર લગી તો ઉમ્મી વકત
હાકીમ કા સર ગરહન સે અલગ હો ગયા થે હરકત દેખકર
લશકર મેં તેહલકા મચ ગયા સબને સીલકર હાકીમ કો દફન
કર દીયા. તમામ કન્એ મેં થે બાતકા ઘોર મચ ગયા ઐર
હજરત ને ફરમાયા કે અલ્લાહ કે હુકમ સે જો હુવા વો બરાબર
હુવા ઉસ્તાદ ને હજરત કા હાથ પકળાકર આપકે વાલીદ સાહબ
કે પાસ લે ગએ ઐર કહા કે થે ગૌસે ખલક હય ઐર ઉનકો

સળકે દેને કી મજા મેં નાકત નહીં હો. ચે ઉસ્તાદ કી શિશ્યત
 મુનકર આપ કે વાલીદ સાહબ ને કરમાયા કે એવે બકા હોનેક
 સળક કયા હય ? તળ ઉસ્તાદને કરમાયા અય ગીએ કીંદાર
 આપકે સાહબઝાદા ઝીર સળ પગલ રહેચે ઝીર હાકીમ કા
 ઇસ તરફ સે યુઝર હુવા. ઉસ વકત આપને ઉસકે હક મેં બદ
 હુઆ કી તો હાકીમ કા તન સે છ નીકલ ગયા. ઉસ વકત
 મેંને હઝરત કો એક દો તમાચે મારે ઝીર મેં બહાંત કરતા હું
 કે શાયદ મેરે હકમેં બદલુઆ કરમા દેવે તો મેરા કયા હાલ હો
 મેરી કુચુર કો મઆફ કરાદીછયે. ઝીર મેં ઉનકી ઉસ્તાદી કે
 લાઈક નહીં હું ચે કહેકર ઉસ્તાદ મદદે કી તરફ રવાના હો ગયે
 તળ સે હઝરત કો આપકે વાલીદ સાહબ ને ઇસમ પગલાયા
 તમામ ઉકુમ ઝાહીરી બાતીની સે નવાઝે.....

ચે વાકેઆ પગલકર હઝરત અબ્દુલ લતીફ સાહબ ને મુનાઝત
 કહી વો ચેહ હય. :-

તો અપને ઇસમ કા ઝાકીર મુઝે કર....

ઝીર અપના ફકીરો શાકીર મુઝહેકર....

તફરકા દફઅ કર ઝીર જમીયત દે....

સળ અમરાઝો અદલ સે અમનીયત દે....

મુઝહે દે ઇસ તકમત કાદે હીમ....

ઉઠાદે હીલ સે મેરે દહેસતો વહેમ....

મગર જો ખોદ અપના દે તો હી જો....

કીઝીકા ના તો હેબત દાર કી જો....

લતીફ જો નવા કી ચે મુનાઝત....

તો કર મકમુલ યા કાઝીયુલ હાબત....

હીકાયત :- ફકીરી કે નઝદ ખુદ પારસ મીદાસ્ત બ
 + મહેબુબુલ્લાહ ઇઝહાર કરદા ગરેબતા ખુદ +

એક રોઝ એક ફકીર અપને દરવાઝે પર હાઝર હોકર ખાત
 માંગ રહા થા જળ હઝરત ને ઉસકી આવાઝ મુની તો ખાલીમ

સે કરમાયા કે ઉસે ચેટી કા મુળા દુકા દે. ગાયદ જે બુળા
 હોગા. તો ખાદીમ ને કરમાન કે મુતાળીક ચેટીકા મુળા દુકા
 હાજીર કીયા વો સાઈલ દેખતે હી ગજબનાક હોકર દેહને લગા
 આપ વિલાયત કે શાહેજહાં હે મગર મકાન મેં તો કાકાકશી
 હે ઝોર ફિલ મેં કેહને લગા કે ઉનસે બહેતર મેરી ફરીરી દે
 કયું કે મેરે પાસ સંજે પારસ (પારસમની) હય. ઝોર વો ખાદીમ
 સે કેહને લગા કે તું એક લોહકા પુરાના બરતન લા દે. તબ
 ખાદીમ ને એક લોહકી પુરાની કજ્જાઈ લાકર ઉસ ફરીર કો દી
 તો ફરીર ને કજ્જાઈ પર વો પથ્થર (પારસમની) ઘસી તો કજ્જાઈ
 સોનેકી હો ગઈ ઉસ વકત વો ફરીર વહાં સે લાગા કે ગાયદ
 જે પથ્થર મુજસે હઝરત છીન ન લે ઈસ કીક મેં લાગા તો
 ખાદીમ ને હઝરત કો જે ફરીર કી તમામ બાત કેહ મુનાઈ તો આપને
 ખાદીમ કો કહા કે બત ઝોર ઉસ ગુસ્તાબ ફરીર કો પકળ લા
 ઉસી વકત ખાદીમ હોગા ઝોર ફરીર કો પકળ લાકર આપકી
 બીદમતમેં હાજીર કીયા તો વો કંપતા ઝોર ડરતા હુવા દસ્ત
 બદસ્ત બળા રહા. તબ હઝરત ને ઉસે તસલ્લી દી ઝોર કહા
 કે તું કયું લાગા થા તો ઉસને જવાબ દીયા કે આપ કજ્જાઈ
 ઝોર પથ્થર (પારસમની) મુજહ સે છીન લેંગે ઈસ ડર સે મેં
 લાગા થા. તબ આપને આપકે ખાદીમ જીવાકો કરમાયા કે તું
 બત ઝોર સાત ઇંટે લાકર હાજીર કર તબ ખાદીમ હુકમ કે
 મુતાળીક સાત ઇંટે લાકર હાજીર કી તબ હઝરત ને જીવાકો કહા
 કે ઈસ ઇંટું પર પેશાબ કર તો ખાદીમ ને આપકે હુકમ કે
 મુતાળીક ઉન ઇંટું પર હેશાબ કીયા તો ખુદા કે હુકમ સે વો
 ઇંટે સોનેકી હો ગઈ તબ આપને ઉસ ફરીર કો કહા કે ઐય
 વરીસ અહેમક મુજહે તો મૌલા ને ઈસ્મેઆઝમ અતા કીયા હય
 મુજહે તેરે પારસ કી દરકાર નહીં ઝોર જે સબ ચીઝેં મુરદાર
 હે. ઉસે ઉઠા લે બત ઝોર તૌબા કર વો શરમીદા હોકર હઝરત
 સે ફૈઝવર હોકર રવાના હો ગયા.

ઇલાહી કે કીનાઅન કા મુજહે ગંજ....

તો મુજ એ રફઝોફર દરદો અસારંજ....

મુજહે પેશે રસુલઅલ્લાહ કર દે....

તો અપને રાજ કે આગાહ કર દે....

ગજસ્તા તર મેરી સળ ગાઝીયત કર....

તો મેરી આકેબત બીસ આઝીયત કર....

તુદેલે સાહેલી' ઓર અસહાબ....

મેરે હીસ કી કલી કરદે કુસાદા....

—: દર બયાન :—

એક શબ્દ કા એક પીસર શુમ હુવા થા. હૈ દરાઆદ કા રહેનેવાલા મુરાદખાન નામ કા પઠાન થા. ઉસકા બારાહ સાલ મે લાળકા શુમ હો ગયા થા. ઓર વો પઠાન ઉસકે લાળકે કે દીરાદ મેં ઇધર ઉધર ઉસકી તક્કાશ મેં ભાગા કરતા થા. ઓર ઉસકા હાલ લાળકે કે ગમ મેં દિવાનાઝાર દીર રહા થા. કે ઉસકા એક હોસ્ત ઉસ્કો મીલા ઓર ઉસ્કે હાલ તખાહ કા હાલ પુઝા તો ઉસને અપને લાળકે કે શુમ હો બંને કા વાકેઆ કહા તો ઉસકે હોસ્તને તસદ્દી દેકર કહા કે તું બીરપુર બલ વહાં હઝરત મીયાં મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અલૈય રહતે હય ઓર વો શુમશુદ્દા કી ખબર લેતે હું છુપી બાતુંકો વો કશદ વ કરા-ભાત સે બતાતે હું ઓર આરઝુમંદ કી તમન્ના આપ પુરી કરમાતે હું ઓર જો બીમાર આતા હ. તો વો ભી આપની હુઆ સે શિક્ષા પાતા હું આપકે દર પર કોઈ ભી દાના હોયા નાદાન ઝોર કીમી ભી મઝહુબ કા હો સળકે સાથ મેં આપકા નેક બરતાવ હોતા હું. આપકે વહાં ન કોઈ ગૈર હ. ન ચાર હું. બંદે સભી ઇન્સાન અલ્લાહતઆલા કી મળલુક હ. ઇચ્છી તરફાં આપ રબ પર મહેરબાન હો. ચે સુનકર મુરાદખાન કો ખુશી પેદા હું ઓર આપની બીદમત મેં હાઝીર હુવા ઉસ વકત આપ બીકે ઇલાહી મેં જોસે મશગુલ થે કે આપ મસ્તી મેં ઝુમ રહે થે.

જીકે હિંદુશર સે કોનીગ હુવે ઓર મુરાદખાન કી નન્દ
 તો ઉમને આપત્રી કદમ ખાત્રી કી ઓર અપની નમામ
 કીયાત કી (અર્જકી) કે મેરા ખીચર ગુમ હુવા હે, હુર
 માલ ગુઝર ચુકે હે, હંસત્રી કીકે મેં આપત્રી
 મેં આયા હું તો આપ મેરા લગાકા મુરદે મીયા દો
 મેં હેખલું તજ આપને નમામ મુલક કી ઝમીન કો મુરા-
 કી મગર કહીં પતા ન પાયા તો આપને કહા કે
 મગર કોઈ પના અસા નહીં ચે મુનને હી
 ઓર ઓર રોને લગા ઓર શોરોગુલ મચાને લગા આ-
 કા ઓર ઓર ઉસ પર આશીક હોકર ઉમકો લે ગઈ હે, ઓર
 હે ઘેરા બના રખ્યા હે ઓર ઉસસે મોહબ્બત રખતી હે.
 ચે મુનને હી મુરાદખાન ઓર ગમગીન હુવા ઓર આંદે ભરને
 દયા તજ આપને દરમાયા ગભરાવ નહીં ચે કેહકર ઉસ લગકે
 કા કામદે દેશ સે છુટા કર ચહાં હાઝીર ક્રિયા. ઉસકે બાપકો
 મિદાયા ઉસે પાસ મેં બીકાયા મગર વો ઘેટે કી શકલ મેં હી
 થા તો આપને ઉમસે કહા કે ઉકદા રીન્તેશ ખોલ ઓર બદ
 કા ખોલ તો ઉસ ઉગદા બદલ કા ખોલ તો વો અસલી હંન્સાની
 શકલ મેં હો ગયા બાપ ઓર લગકા બગલગીર હુવે ઓર આ-
 પને નમાલ શુકાના અદા કરકે ઉનકો ઉનકે વતન જતને કી ઈન્ત-
 અ દે દી. વો ખુશી ખુશી વતન કો રવાના હુવે.

* હિંદાયત *

દરખાન શહેર પટન મેં એક ખવીસ રહેતા થા. વો ખુબ
 મુન્ન ઓરનું કો હિરાન કરતા થા. શહેર પટન મેં શહીદ કે
 મગર હંથ ઓર શહેર મેં એક ખવીસ રહેતા થા. ઓર કઈ
 હંન્સાનું કે સર કોરતા ઓર ઓરનું કો સતાતા થા. ઈસ સળબ
 ખદકે ખદા હિરાન પરેશાન થી ઓર સળોરોલ હુઆં એ માંગતી
 કે પરવર દિગાર ઈસ શયતાન કી શારત સે હમકો બચાલે જળ
 હુઆ ઉનકી સાબુદીયત પર પહોંચી તો પરવર દિગારને અપને

હાથીએ પાક છે જાડીએ ને એક કાઠીદ છે' ઉત્તરે દુકાન દીવા છે નમામ કાઠેર છે કાઠીદું' છે એકક કાઠેર એક જાડીએ' છે 'કાઠીદું' છે કાઠીદું, એ કુરમાન અરવલે કાઠીએન અરવલેન અરવલે વચ્ચેએ કા યુનકર નમામ કાઠીદું' છે, જાડીદર અપને અપા વ બીલા કા કુરમાન સુનાયા ને, અપને અપાજાજી કુમુલ કુરમાયા અળ ઝીકકા હોકર અલે એ જાન કા પના ઉમ જાડીએ છે અલા ને, એ કાંપને લગા ઝીરે છેને લગા છે અળ કહાં છે અલે એ અળ કહી' બી જાગને નહી' છે ને, એ એલા આ લઈ મુજે એ અળ કહી' બી જાગને નહી' છે ને, એ એક ને કાઠે છે કાઠીદું' કા લકકર આ ગયા. ઉત્તર કાઠીદું' મેં' એ એક ને કાઠે છે ઉતર કર ઉમ જાડીએ કા લાન બાડી ને, એ જાનીન્દ' ગમે છે એ આવાજ કરને લગા ઝીરે કોજ છે એળ એ હરને લગા ને, અપને ઉમકે કળા કરે અપના ગુલામ બનાયા ને, આપ ને, દુકાન દેને એ બત લાના. ઉમકા નામ 'સુખમજ' આ ઉમકે સાથે લેકર એક રોજ આપ હજરત મીયાં મંદેમુદ દરિયાઈ રહેમનુલ્લાહ અલયહે છે પાસ મુલાકાત છે તાશરીફ લાએ ઉમ વકત એ જાડીએ આપે સાથે ગુલામી મેં' હાઝીર આ ઝીરે આપ આવડી નદી પર તાશરીફ લાએ વહાં આપને અપની સવારી કા થોડા આ એ ઉમ જાડીએ સુખમજ છે, મોંપ કર હજરત દી મુલાકાત છે દોવે તાશરીફ લાએ, આપને ઉતરે ઝીને એ લગાયા ઝીરે ઉતરે સાથે મેં' એ જળ હજરત ને કાઠીદ મદ્દે એ કહા છે તુમ્હારે હસ્મ મેં' મુરદાર (ખરાબ) જુ આતી હથ ને, ઉમ વકત હજરત શાહ દાવલ રહેમનુલ્લાહ અલયહે ને સુખમજ જાડીએ દી તમામ હદીકત કહે સુનાઈ ઝીરે કહા છે એ જાડીએ આવડી નદી પર થોડા થાએ હુવે છે, વહાં નકર (ગુલામ) બના કર લાએ હથે આપે પાસ આને એ હરતા હથ થેહ સુનકર આપ ખદા છે ગમે ઝીરે બહાંત રંછા હુવે હસ સમળ આપદી આંખુ મેં આંખુ એકને લગે તળ હાતીકે ગૈયમ એ નીંદા આઈ છે આપે મં'કુર હોતો ઉતરે ગુનાહ બખ્શા હું, ઝીરે ઉતરી અરાત હું કર હું, ને, આપને હુઆ દી ઝીરે કહા બારી તઆલા તું બળા ફરત વાલા છે, તેરે લુરેકો કરમ એં' ઉમ પર મહેરબાની કર

ચે હુઆ કરકે ખાલીયા કો કલા કે બાવલી નહી પર બે બનીયા
 બધા હે. ઉસે ગેરે પાસ બુલાલા. તળ વો બનીયા નહાકર આપકે
 સાગને હાઠીર હોકર કુરનીસ બાજ લાયા તળ ઉસેકો દેખકર
 આપને હરગાહે બારી મેં હલતીબત કી કે બુલાવંદા ઇસીકી 'બળાસન
 હુર કર ચે ફરમાતેહી ઉસકી સળ નબસત હુર હો બઝ ઝોર ઉચે
 વિલાયત મીલી આપકી નઝર તારીર કીગીયા થી ઝોર આપકી તકરીર
 અબળ ફેઝયાબ થી ઇસ મઝમુન પર હ. લતીફ સાહબને અંદ
 મીસરે લીખે હે' વો ચે હંચ.

—: નઝમ :-

નઝર થી કીમયા તારીર ઉનકી

અબળ બા ફેઝ થી તકરીર ઉનકી.

સુખનકા હુર્' જસે કરતે ઇનાયત

હો આલમકી ઉસે મીલતી ઇનાયત.

લતીફ અપના તો રખ સાળીત અકીદા

કીયા કર ઉનકે ઝોસાફે હમીદા.

ન કુછ ઉનકી કરામત થીય શક હે.

કરામત ઉનકી બાકી હશર તક હે.

અસર હે કીર કરામત કા.

હે સુનકર સુનતઝ બઝાકા.

વહાં ચે કોમ કા કયા હોગા હાલ.

બે કહે મુંહસે ના મસરૂઅ અકવાલ.

ખુતું કી સાનમે નાઝીલ હે આયાત.

ઉસે દેતે હં નીસબત ઝોલીયા સાથ.

નસમગરતે હં' વો મકસદ ઉસકા.

ન હાંચીલ ઉન્કો હે કુછ સુદ ઉસકા.

સુગહે યા રબ પે મઝહબ સે અમાં દે

ઇનાઅત મુબકો શાહે ઇનસોબ' દે.

ચે કદસ તનસે જબ નીકલે મેરી બ.

મેરે હિનામ કા હોના નીગહેઆં

તેરા પળકેતેલી પળકતે ઇસમે આજમ.

બ આસાની નીકલ બવે મેરા હમ.

તુરે આલ ઐર અસહાબો અહેબામ

હુઆ ચે કર કબુલ જૈય રખે અરબામ.

દરબાન બતન મહેમુદ સહા હસ્તામબાન દર
મદમએ સબક મીદાનદ

હસ્તામબાન નામી એક મુદરીસ હજરત કાજી મહેમુદ
દરિયાઈ રહેમતુદ્દાહ અલૌય કે રોઝે સુબારક મેં બંકર બચ્ચુ
કા પળકાતે થે ઐર એક રોઝ ઉનકે હીલમે ખયાલ આયા કે
મેરે મક્તબ ખાનેમે હજરત સુતલક આતે નહી થે મેરે હીલમે
ઉનકો તસબીર થાકે ઇતને મેં હજરત તથરીફ સાથે તો મેને
ઉનકો તાઅજીમ સે બીકએ ઇસ મેહીલ મેં હજરત ગદવા
અફરોઝ હુ વે થે ઐર ઉસ વકત એક હાદીઝ ત્વી
સબક પળહ રહે થે ઉસ વકત હજરત કે પેતા
હજરત પ્યારુદ્દાહ રહેમતુદ્દાહ અલૌય હાજીર થે સબક હાદીઝ
કા સુન રહે થે સુજહે સદઆદરી ફરમાકર કહા જૈય હસ્તામબાન
શયતાન કે બારે મેં તેરા કયા કોલ હે. તબ કહા કે હબીલીસ
તન આતીસ સે બના હે ફીર આપને કહા હેક હૈ. મગર હબ-
લીસ મીન્દસ સમંદર હે. ઐર ઉસકો બર નહીં, લાશ હુવે અ-
ગર થે બાત જબ સુની ઐર થે બાત શરીઅત ઐર હકીકત
કે સુતાબીક પાઈ તો ખુશ હુવે ઐર સુજો મરહુમા કહા ઉસ
મગલીસ મેં એક ઐર શાર્ગીહ થે ઐર ઉતને અર્જ ફી કે
સુજહ પર હંતહાકા હન્ત રસ હે ઐર સુજહે મીસરી ખાનેફ
હવસ હે. થે બાત જબ હજરતને સુની તો વહાં એક પધર
પડા થા વો પધર ઉસકો હીયા કે લે થે મીસરી હે. તો પધર
મીસરી બન ગયા થે દેખ કર સબ દંગ હા ગયે ઐર થે
વઝન મેં દશ શેર કે બરાબર થા

હામાદ મહેબુબુલ્લાહ સુમલમા હઝરત અબ્દુલગની રહેમતુલ્લાહ અલયહે.

મશક હાઉદ સે નકલ હે કે હઝરત મહેમુદ હરિયાઇ રહેમતુલ્લાહ અલયહે કે હામાદ હઝરત અબ્દુલગની થે ઔર આપકા વીઆદ ગંપાનેર કરીખ આયા ઔર સફરાતકા વકત થા. ઉસ વકત આપને વસીયત કી કે મુંજહે ઉત્તર જાનીખ કે દરવાને પાસ દફન કરના આપકી વસીઅત કે સુનાળીક જખ આપકા વીઆદ હો ગયા તો આપકો ગુસલ દેકર કફન પહિનાકર આપકા જનાજા લેકર દરગાહ શરીફ કે કરીખ પહોંચે ઉસ વકત હઝરત મહેમુદ હરિયાઇ રહેમતુલ્લાહ અલયહે આપકે સાથીયુ' કો લેકર વહાં તશરીફ લાએ ઔર હઝરત અબ્દુલગની સાહબ કે ખાદીમ લાઇ જ સે કહા કે આપકે તાબુત (લાશ) પર સે કપગા હટાવ ઔર કફન કે બંધ ખોલ દે. તાકે મેં મુંહ દેખ લું ઔર આખેરી અલ-વીલા કરકે સુસાકા કરકે અફેરા દેખ લું તખ ખાદીમ ને આપ કે હૂકમ કી તાઝીર કી તો આપને હઝરત અબ્દુલગની રહેમતુલ્લાહ અલયે સે ફરમાયા ઉઠો મેં તુમ સે મીલને કા મુશતાક હું' થે આવાજ સુનતે હી આપને આંખ ખોલી ઔર ઉઠ બેઠે થે હાલ મખસુક દેખકર ગલરા ગએ ઔર કુછ દુર ગએ ઔર ખેલોશ હો ગએ તો ઉનકી આંખુ પર હાથ રખકર આંખે બંદ કર દી એસેમે' હઝરત મહેમુદ હરિયાઇ રહેમતુલ્લાહ અલયે કે લાઇ હઝરત મૌલાના શાહ અહિમદ રહેમતુલ્લાહ અલયે વહો તશરીફ લાએ આપ હઝરત હરિયાઇ રહેમતુલ્લાહ અલયેને હઝરત અબ્દુલગની રહેમતુલ્લાહ અલયે કો ફરમાયા કે મેરે લાઇ આપકો મીલને કે લીએ તશરીફ લાએ હંથ તો આપને કરવત બદલકર હઝરત મૌલાના અહિમદ રહેમતુલ્લાહ અલયે કી તરફ આંખ ખોલ કર દેખા ઔર ફીર આંખે બંદ કરલી. ફીર બાદ હઝરતને ફરમાયા આપકો જો ખાને કી હકરત કી ચીજે' પેશ કરતા થા વો બનીયા રામા આપ સે મીલને કો આયા હે થે સુનતે હી આપને આંખે ખોલકર બનીયે કી તરફ દેખા તો

બાનીયા જે હાલન દેખકર તમ આકર અગીન પર ગીચ જે હાલ
 દેખકર હાલન મોટાના આંદમદ કંદમદુસાદ અડીય ને ફરમાયા
 હાલન આપ હાલન હો તો હાલ મીયન કો ફકત ફર હો અગર
 આપ હાલ ગીલા ફરદો તો તમામ અસકન આપકે પામ મુદો
 હોફર હાલીર દોંગે જોર આ હાલ કામ મેં લગે વડોંગે જોર
 આપ જીકે હાલ ન ફર અકોંગે ફીર આપને ફરમાયા હોફર તો
 મેં શીજરા જોર ફરમા હોફર ઉનકે જરનન કી નરક રવાના
 ફર ફીર આપને ફર ફરમા પમકે જોર હાલન અમદુલગની
 સાલન કે સર પર દોળી રજાળી જોર ફરમાયા કે સરજા
 અપને હાથુ મેં હો તો આપને દોનું હાથ લગે કીયે તો
 હાલન ને આપ કો સરજા કરીક હાથુ મેં કીયા વો આપને
 લે લીયા બાદ મેં આપકા જરનાઝા ઉકાકર આપકી વચીયત કે
 મુતાળીક દફન કર કીયા.

* હિંદાયત દરગયાન હમસાક બારાન મુદામુદ *

ગુજરાત મેં જોક સાલ કેલત સાલી હુઇ ઉસ અરસે મેં
 મીયાં હમ્માદ તુરી આપકી ખીદમત મેં હાજીર હુવે તો આપને
 ઉનસે પુછા કે તુમારી ખેતીકા કયા હાલ હે મિયા હમ્માદ જોલે
 કે બજેર પાની કે ખેતી સુખ રહી હે આપ હુઝા ફરમાવો
 તાકે બારાને રહેમત નાહીલ હોવે આપને કહા ચલીઝે ખેતમેં
 વ્તવેં જોર જોર કર કે વાપીસ આવે. તો મીયાં હમ્માદ જોલે
 ખેત મેસા હુર હે જોર હાલ વકત ગરમી બહોત હે. તળ આપને
 ફરસાયા આંખે બંદ કરો જોર કુછ દેર કે બાદ કહા આંખે
 ખોલ દો જળ આંખે ખોલ કે દેખા તો અપને કો ખેત મેં
 પાયા. ફીર હાલત ને ફરમાયા જોક રસ્તી લાવ જોર મેરે હાથ
 પેર હાલ રસ્તી સે બાંધો જોર મુઝલે ઉંધા લટકા દો. તળ મીયાં
 હમ્માદ ને અર્ઝ કી કે હાલત જોશી ગુસ્તાળી હમસે હરગીઝ
 ન હોગી. તળ આપને મીયાં હમ્માદ કે ખેલૂત સે કહા કે મેં
 અપને હાથ સે બાંધે પાઉં જોર તું હાલ હરજત કી હાલ સે
 મુઝલે લટકાદો તો ઉસ કીસાનને હાલત કો લટકા લીયે. તો

આપને ફરમાયા જે રણી છે, ઊંસરો ચંદ બાર મુજહે માર
તો ઉંસને રણી સે એક દો લાખ મારા થા કે અખર ગીર
આપા બોર પાની બરસને લગા બોર બોરી એર ફી બારીસ
હુણ કે સખ બરતીવાયે આજીઝ આ ગયે બોર નદીયું મેં અખ-
લસ પુર આપા ખુદાવંદ કરીમ ઇસ તરહાં મહેરબાન હુવા કે
ફેલી ખલકત ફી આબાદ હો ગઇ.

== અયાન દીગર બારાન બંદ સુદા બુદ ==

લિખાવત કે રાની બંદા મહંમદ છે વો ઇસિત રહાં બયાન
ખત છે કે ઇસ કરમે કે રેહને વાલે સૈયદગાદે એક મેહમુદ
નવગુદીન બોર હુસરે સૈયદ અબ્દુલમુરતશ બોર તીસરે બાન
મોદમદ જે તીનું બાઇયું સે રિવાયત છે કે એક સાલ બારીસ
ફી મોસમ મેં કંઈ હકતો તક બારીસ નહીં હુઇ બોર ખેતી
સુખને લગી ઇસ ગમ સે ખલકત એકદમ રોને લગી બોર
હજરત ફી ખિદમત મેં હાજીર હોકર અરજ કરને લગે કે હમને
કાં હોકર ખેતી ફીયા હૈ મગર બારીશ આતી નહીં ઇસ લીયે
હમ સખ ગમગીન છે બોર બગેબર પાની કે ખેતી સુકતી હૈ
આપ હમારી મદદ ફરમાઓ. કયું કે આપ અલ્લાહ કે મહેબુબ
હે તખ હજરત ને સખ પર મહેરબાન હોકર હુઆ ફી બોર
એક સામત શુઝરી મગર બારીશ હુઇ નહીં તો ફીર હાજરીન
ને આપકા દામન પકડકર આજીઝી ફી તો આપને ફીર ઉંકે
હકમે હુઆ ફી મગર કોઇ આસાર બારીસ કે લીખાઇ નહીં
લીયે તો સખ હાજીરે મહેશીલ હેરાન રહે કે બે હજરત ફરમાડે
વો ઉસી વકત હો જતા હૈ મગર અબ ફી બાર કયા વગલ
હૈ. ફીર આપને આસમાન ફી તરફ નજર કર કે દેખાતો હોહે
મહેકુઝ પર લીખા પાયા કે ઇસ સાલ કેહત સાલી હે તો
આપને અર્જફી કે મોલાઓ કાએનાત તું આલમ ડા મૌલકય
જે કેહકર આપને આપની કસમ ફી બોર જે આખત પજી
યમ હોવલાહો મય યસાઓ વ ચખસેતોંવ ઇનકહુ ઉમરાલે ફીતાબે.

જળ ચે આચત આપને પજી તો આપકે આંખું સે ખુનકે
આસું રવાં હુંવે જોર આપકા પયરહન ખુનવાસા હો ગયા ઉઝી
વકત બારીસ બરસને લગી જોર ગરજને લગા દીર તો કંઝ
તરહાં કી બારીશ હુઇ કે આપને હુગાના અદા દીયા જોર એક
જગરી (મદહાર) બનાઇ જોર આપ જળ મદહાર (જગરી)
પજડને લગે તો આપકી આંખું સે ખુનકે આંખુ બહેને લગે.....

+ જગરી +

બારે	પપૈયા	પીયુ	પર	છાએ.....
		દીગર	લોએ	ન
				મીન જગાએ....
માસ	અસાઢે	પીયુ	સધાયા.....	
		સાવન	માસ	સંવરને
				આયા.....
ભાદર	ભર	ભર	લેવું	નિસાસા.....
			આસાપુર	કે
				આસા.....
ઝોવહસ	નદી	નાલે	ભાઈ.....	
		મોર	ટહુકે	શબ્દ
				સુંનાએ.....
બારા	મેળ	સવર	યુ	આવે....
		રસીયે	માતે	અંગ
				નમાવે.....
પંથી	સગહી	સવર	કર	આઈ.....
		પંખી	સારી	માલે
				પાઈ.....
ઘર	ઘર	કા	મન	બીર
				કુટી.....
		નૈયનું	પાવસ	બરસે
				મેતી.....
મહેમુદ	સાંઈ	સદન	તચોરથ	માને.....
		તૌમત	એતના	જવા
				બને.....
લાઈન	બંધાઈ	શ્રીજન	કરીએ.....	
		સોને	ચોંચ	મઢાઈ
				તેરી.....

વિકાચત :— શાહ બહાદુર શાહ હમરાહ
મહેમુદલાહ દર ચીતોડ રફતાબુદ

ગુજરાત કા સુલતાન બહાદુર શાહ બડા કીહિસ જોર

ચુગલ ઓર બી યા ઉમને બહાદુરશાહ એ તરફ કરા આલા કે
હઝરત આપની શાન મેં ઉપરકા શેર કરા છે. તો બાદશાહ
બહાદુરશાહ કેા તો ફેર દિા હી ગયા યા ઓર ઉમ્મકે દીવ મેં
હઝરત કી તરફ એ કછ મુગલ પયદા હુઇ ઓર ઉમને હઝરત
કેા કેહલા ભેગત કે આપ અળ હમારે મુલક કેા હોહકર શેર
દિલાવર યા હુમાયુ કે મુલક મેં યા દીગર મુલક મેં નગરીકે
સે તત્કાલે કર્યું કે અળ આપકા ચહાં રેહના મુનાઝીબ નહીં નઅ
આપ ઉસ ત્ત ચે ગેગ્યત પગ્લીકે “અસ મરગોસા મઅ” ઓર
આપને ફરમાયા કી ચે ફરમાન છે રખે આલા કે “માલા
માલી ફકરાઓ અયાલી” યાને મુલક હક છે મુલક ફાકરા ઓર
મીલા શાહું કેા ફાકરા એ ચે ફકગા ફરીફેં ફી અમાં મેં ચે
તાકત છે છસે ચાહિ બીલાઓ ઓર છસે ચાહિ છસે ઉકાયે ઓર
હમારે હાથો મેં તાકત છે ઓર છસે ચાહિ શંકર દે યા ન-
બાહી ઓર તું અળ હન્ટેઆરકર દે અળ તેરે સામને શેર
આતા છે ચેા તુજહે બલામેં હાલોગા ઓર તુ આરામ ભી નશો
પાયેગા તુને મેરે સોને હગર કેા જલાયા હૈ. છસ લીચે તુજહે
ભગાને કેા શેર આયા હૈ. ઓર ઉમ્મકે હરસે ભાગા ત્તરે ઓર
મૌત કે લીચે ગોતા મારે હમને હુઆઓ એ તુજહે પાલા યા
છસ લીચે તુ અળ કોટે કી તરહ દેખતા હોતો દેખ અળ છસ
દરખતકી જળ ઉખાડ કર ઉસે દરિયાકે બીચમેં હાલતા હૈં અદ
ગરઝ છસ શાહ કે સાથી આપ અપને મકાન કી તરફ રવાના હૈવે.

લીજળા હે કે થોડી સુદત કે બાદ જળ સુકામ મંદોર
કે કરીબ પળા યા વહાં લશકર કે સાથ મેં પળા યા ઉસ વ-
કત હુમાયુ બાદશાહ વહાં આયા તો બહાદુરશાહ વહાં સે ભા-
ગકર અહિમહાબાદ આયા તો ફીર હુમાયુ વહાં આકર તખ્ત પર
બેસા ઓર નવ મહીના ઓર પંદરશ રોઝ તખ્ત પર બેસરહા
ફિર અકબરા બાદ ક લીચે રવાના હો ગયા ફીર બહાદુરશાહ
ગુજરાત મેં છિપતા ફીરતા રહા આખિર થક કર દીવ બંદર
પર બતકર કસ્તી પે સવાર હોકર ફીર ગીચુ. કે હાથ દરિયા મેં હુબકર
મર ગયા.

વિકાસન :- બરેલમનઝાદા અને' હા અમકા હમીદે
+ પીઅરાન આમદાબુદ +

હજરત આંદ મહેમંદ રહેમતુલ્લાહ અલૈય કરમાતે હે' કી
હાખીન શહેર કી રહેનેવાલી હો અમકા બરેલમનઝાદીયાં અહરત
કે ઝોસાકે સુનકર બીરપુર હજરત કી ખીદમત મેં હાજીર હો-
કે ઝોસાકે કસને લગી કે હમ દોનું બે ઝોસાદ હે' ચોર હમકો
કર અઝર ગેર તાના દેતે હે' ચોર બાંઝ કોકર હેરાન કરતે હે'
બેર ચોર આપકે નામ કી શોહરત સુનકર આપકી દુઆ લેને કે
તો હમ આપકે હે' ઉસ વકત આપ અપને મુંહ મેં કેઈ ચીઝ
લીએ આઈ હે' ઉસ વકત ચોર મેં સે આપને ઇન દોનું ચોરતો
પકર ચાળા રહે ચે. ઉસ મેં સે આપને ઇન દોનું ચોરતો
કો એક એક લુકમા બનાકર દિયા. ઉનમેં સે એકનેતો કોરન
લુકમા ખા લીયા મગર દુસરીને ખાને મેં શક લા કર ખાયા
નહિ ચોર દુસરી સે કેહને લગીકે તું બરાહમન અદિ હોકર
હજરત કા દીયા હુવા લુકમા ખાઈ હે ચોર ઉસને બે લુકમા
ઉસે દીયા થા વો લુકમા એક જગાહ પર ઝમીન મેં દફન કર
દીયા ચોર વો દોનું અપને વતન કેા રવાના હો ગઈ બે અકી-
દતમંદ થી ચોર ઉસને લુકમા ખાયા થા તો ઉસે હમલ રહા
ચોર નવ મહીને પુરે હુવે તો ઉસકો લગજ પથદા હુવા ચોર
લગજા એક સાલ કા હુવા તો વો આપકી ખીદમત મેં હાજીર
હુઈ ચોર નજર બે લાઈ થી આપકે સામને હાજીર કી ચોર
દુસરી વોહ ચોરત છસ્ને લુકમા નહીં ખાયા થા વો લી સાથ
મેં હાજીર હુઈ થી ઉસ વકત વહાં હજરત ને ઉસકો કહા
ક્યા તેરે લીયે મને દુઆ નહીં કી થી ચા તુંને ઉસ લુકમે
કો નહીં ખાયા ચોર કહીં ફેંક દીયા થા. તો ઉસને આપકો
જવાબ દીયા હજરત મેરી ગલતી હુઈ ચોર મેરે દિલ મેં શક
પથદા હોને સે વો લુકમા છપાકર ગુજરગાહ મેં દફના દિયા
થા તો આપને ફરમાયા તુંને જહાં વો લુકમા દફન કીયા થા
વહાં તલાશ કર કે યહાં લાતો વો ઉસ જગાહ દોળી જહાં લુક-
મા દફનાયા થા વહાં બાકર ઝમીન ખોદી તો ઉસને ચીડીયાસા

લાડકા પાયા મગર વો બે-બન થા ઇન્સાન કી શકલ મેં તો વો વહાં સે ઉઠાલાઈ ઝોર હંઝરત કે આગે રખા તબ આપને ફરમાયા કે ચે લુકમા હે ઉસે ખાલે તો છ મહીને મેં તુઝે લાડકા પયદા હોગા. ખુદા કી મહેરબાની સે મેરી દુઆ ઝોઝે લાડકા પેદા હોગા મગર તેરે લીયે બહિતર ચેહી હે કે તેરી કે સવાઈ દુન્યા મેં ના હો કીર વો આપને વતન 'દુખીન કી તારફ રવાના હુઈ ઝોર છ મહીને કે બાદ ઉસે લાડકા પેદા હુવા

દરખયાન સયુ સકીસ્તા દર આંખાનેર દુરસ્ત

= કરદા મહેબુબુલ્લાહ =

હંઝરત વજીહુદ્દીન અલરશાહ નકલ કરતે હે કે આંખાનેર પહાડ કે નીચે એક ફુવા હે વહાં આપકી સુરીદા રહેતી થી વો ગરીબ મહેનત મઝહુરી કરતી ઝોર અપના ગુઆરા કરતી થી વોહ એક ઝંઘકા કે વહાં પાની લાકર ઉસકો દેતી થી. એક રોઝ કા મોકા હુવા કે વો બેચારી કુવે પર પાની ભરને કે ગઈ ઝોર પાની ભરકર વાપસ હુઈતો કુવે કે કરીબ પાની હુલતા થા ઈસ લીયે વહાં કીચળ હુવા થા ઝોર વો પાની કા મટકા લેકર વહાં સે ગુઝરી તો ઉસકા પાઉ કીસલા તો ઉસકે સર પર પાની કા ભરા હુવા મટકા થા વો ગીર કર દુટ ગયા તો વો બેચારી ઉસ બુઢી માલકન કે ડર સે રોને લગી. ઈસ બાત કી ખબર હંઝરત દરિયાઈ દુલ્હા મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈય કેા હુઈ તો આપને ઉંસ પર મહેરબાની ફરમા કર ખાદીમ કેા ભેજ કર ઉસકો પૈસા ભેજે કે ઈન પૈસું સે નયા મટકા ખરીદ કર પાની ભરકર લેખ. મગર ઉસ ગરીબ બાઈ ને ઈનકાર કીયા કે અગર મેં નચે અરતન મેં પાની ભરકર જાઉંગી તો વો મુઝ પર બોહતાન બાંધેગી ઝોર ભલા બુરા કેહકર મુજહે પરેશાન કરેગી. એસા કેહકર વો ઝારઝાર રોને લગી ઝોર કહેને લગી કે મેરા દુટા હુવા ઘળા હસ્ત કરવા દો તો આપકી બડી મહેરબાની હોગી ચે સુનકર ખાદીમ

હજરત કી ખીદમત મેં હાજીર હુવા જોર પુરા વાદીયા બયાન
 થીયા તે આપને ફરમાયા વો રંજાશા જોરત સે કેલ દે કે વો
 પ્રખા (મદદ) કે દુકળે લેકર ગલી આરે તળ ખાલીમને ઉસ
 જોરતસે કલા તો વો સળ કે સળ દુકડે ઇકસ કરકે હજરત
 કી ખીદમત મેં હાજીર હુઇ તો આપને ઉન દુરે હુવે બરતન
 કે દુકડે પર લાથ રખકર “ફૂલનકસા જોર ફૂલ યોવમા ફીશાન”
 પાહે જોર વો બરતન હસ્ત કર હીયા જોર કલા કે ખુશીસે
 હોર બે રે રિવાયત વજીહુદીન બયાન કરતે હેં કે રે કરામત
 મેને અપની આંખસે દેખી હે. ઉસ વકત ઇમામુદીન બી
 હાજીર થે.

÷ બયાન : હજરતે અબ્દુલરઝાક હામાદ મહેબુબુલ્લાહ ÷

હજરત અબ્દુલરઝાક રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ બયાન કરતે
 હય કે રમજાનુલ મુબારક કી છબીસમી તારીખ થી જોર અ-
 સર કા વકત થા ઉસ વકત મંચ હજરત કી ખીદમત મેં ગયા
 જોર રોજા ઇફતાર કરને કે બાદ આપ મુજહે સુપારી દેને લગે
 જોર કંઈ બાર આપને આપકે મુંહ મેં હાલકર સુપારી મુજહે
 હી જોર મેને ઉસે બાઇ તો આપને ફરમાયા કે રે જગરી
 તુમ ખુશહાલહાની સે સુનાઓ તાકે મેં સુનું ખુશહાલી સે

* જગરી ગુફત મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ [ર. અ.] *

મીત સહિના	મેં પાયા	જસકા થા મુંજહ હાવા
સખી સમાની	બચે હું	રાની મલામલ કફેં બધાવા
પર થી સારી	જસકો હાંડી	કહીં ખોજ ન પાયા
અવમત મેરી	મનચત નાહીં	સો ઘર ખૈઠે આયા
ખ્યાર ફીયા મુજ	મહૈત ચઢાઈ	તેયહ લાગા ઇત મીઠા
હાથ મુંહ દેકર	સખકો સહીયા	જબ જો મીઠા દીઠા
શેહ મેરા તબ	પાસ ન છોરી	તલ તલ હંસ કંઠા લાવે
મહેમુદ મન મેં	ભીતી રાખે	સહાગ અનંગ નમાવે.

લંઝરત ને અસર કી નમાઝ પઝહી જીર જળ આપને
 હાંજો તરફ સલામ ફેરા તો આપ ફરમાને હિં કે મેને તખતે
 નખુલ્લત દેખા જીર જળ જાંજો તરફ સલામ ફેરા તો મેને
 સરકારે હો આલમ સલામ્લાહિ અલયહિ વસલ્લમ કેા દેખા
 જીર મગરીબ કી નમાઝ હુઝુર સલામ્લાહિ અલયહિ વસલ્લમ કે
 સાથ મે પઝહી તો ફરમાયા મે થર હમારા જો શુબાહ શક
 રહે તુરહારી મે મુબારક રાત શબે કકર હે. જીર નિહાયત પુર
 સુર મકયુલ હે. જીર લંઝરત અઝહુલ્લજાક રહેમતુલ્લાહ અઝીઝ
 કેહને લગે આપકે કેહને સે મેં અપને મકાન પર નહીં ગયા
 જીર હુસરે રોઝ આપને મુઝહે મકાનમે જાને કી હંઝલન કી
 જીર મેં અપને મકાન પર ગયા જીર રાત કેા બાદ નમાઝ
 તરાવીહ જીરે ઈશાં પઝહકર ફારીબ હોકર ફુલ વજાયફ પઝહકર
 ફારીબ હોકર સોયા તો ખવાબ મેં જોક ફહે મુઝસસમ રાસ્તે
 મેં જાતે હુજો દેખા જીર ઉનમેં સે કીસીને કહા કે મેં શંકીદિલ
 મુઝનળી સલાલાહો અલયહિ વસલ્લમ કી ફહે તખ્તખત તાફેઝ
 હય મેં ખેરુલવરા કી નઝદીક ગયા જીર ખીદમતે આલીમે
 બાકર અર્ઝ કી કે મેં જળર આપસે હે યા કોઈ ગૈર સે હે
 “હયાતી લકુમ રહમતૈ વમમાતી લકુમ રહેમતુમ”

લંઝરત ને ફરમાયા કે મેં ગલન નહીં મેં મેંગા ફરમાન
 હે જળ મેં બેદાર હુવા તો મેં પઝહે લીયા “યા અલતો યા
 અલસતો” મેં ને બાકર મુખળીફ સે મેં પુછા જીર ઈમ્લામ
 ખાન કેા બી ખવાબ મેં સરકારે મદીના કા હીદાર હુવા તો
 ઉન્સે પુછા કે મેં ખાત સય હે તુમને આજ ખવાબ મેં કયા
 દેખા હે તો મેં જાલે કે મેં ખવાબ મેં ખેરુલવરા કેા દેખા
 હે જીર મેં ને ગુફતેશ કી જીર આપકે ફરમાન સે મેં ને ફર-
 આન શરીફ કા હુસરા પાસ પઝહા તો આપને ફરમાયા ઈસે
 બાર બાર પઝહીયેગા જીર જળ તક મુરશીદ સે ન દેજે વહાં
 તક દુર તાલીબ કી ન હો જીર ખીર સે ફુલ તલાથ કરે તાકે યકીન
 આ જાઓ.

તજ કેર તુલ ઔલીયા મેં હઝરત ખાતમીદે
ખોસતામી રહેમતુલ્લાહ અલૈય

સર ખલીલ જુમલે આશેકીન કે શહેનશાહ ગરોહે આરેકીનમેંસે
હૈ વો એક રોજ એક દુરવેશ સે પુંછા બગદાદ કી મુલાકાત મેં
કહા એય લાઈ કહાં જાતે હો બયાન કરો જો તુમહારા મકસદ હે
તો વો દુરવેશ જોલા હજ કે લીયે કાખા શરીફ કે તરફ જાતા
હું. તખ આપને કહા મત જા ઐર તેરે પાસ જો કુછ હો વો
મુજેહે દે ઐર તેરે જ મેં આયે મેરે ઇદગીદ તવાફ કર તાકે
ખુદા કે ફઝલ સે તેરી હજજે અકબર મકબુલ હો. યે કહેને સે
દુરવેશ ચંદ તવાફ કરકે સો ગયા તખ ખવાખ મેં રૂબરૂ આકર
કહેને લગે ઐર ફરમાયા તીસરી ખાર વોહી પારાહ પજ્હને કે
ફરમાયા મેં વહાં સે રૂબસત લેકર રોજજો હમીદુદીન રહેમતુલ્લાહ
અલૈય મેં આયા ઉસી શખ કે મેંને ખવાખ મેં દેખાકે હઝરત
દહિયાઈ હુદહા મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલયહ કા
તવાફ ખાનાયો કાખા કર રહા હે યે દેખકર મેં ગલરાચા ઐર
મુખ્હા કી નમાઝ કે વકત ખેદાર રહા ઐર નમાઝે મુખ્હ અદાકરકે
હઝરત કી ખીદમત મેં ગયા તો આપને ફરમાયા કે ખવાખ કી
ખાત મોતખર નહીં ઐર કુછ ઐર ખાત કહો ઐર આપને
તમામ રાજ બયાનકરદીયા. ઐર ફરમાયા શૌક સે મૌલા કી
યાદમેં મશગુલ રહો. ઐર હઝરતે રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલયહે
વસલ્લમ કી રાહ કેા મત છોળો કે રસુલલ્લાહ કી મોહબ્બત
દીલ કા કાખા હે. ઐર યે રાસ્તા રાહેમુસ્તકીમહૈ. ઐર રાહે
ખલીલ ઔલીયા અલ્લાહ જો હે અપને વકત કે ગૌસ લી હૈ.
ઐર વકત કે કુતુબ જી ફૈઝ કામીલ હૈ ઐર ~~કસમતેકા ઓ~~
~~દુર ઉનહીસે હુઆ હૈ.~~ ઐર અપને આપકો પહાડોંકી ગાર મેં
ધુપા રખા હૈ.

+ દરખ્યાન જોગી ખાલનાથ વ હઝરત મહેબુબુલ્લાહ +

હજરતે અબદુલ્લાહ રહિમતુલ્લાહ અલીયલ ને હજરત કે હાથાઈ જે વો હિકાવત ખ્યાન કરતે હું કે એક રાહીબ બાલનાથ અદુગર થા ઉસકે પાસ ચારસો ચલે થે જોર વો બી અદુગરી કે ફત મે હિંશીયાર થે ઉસ જોગી પ્રી ઉમ ચારસો સાલ પ્રી ગી જોર વો હજરત મહિમુદ મહિબુલ્લાહ રહિમતુલ્લાહ અલીય પ્રી ખીદમત મે હાજિર હુવા જોર એક હિન્દી દોહરા આપકો સુનાયા વો થે હે.

+ દોહરા +

જબ હમ તુમસે બીછડે.... હુબી હુવે મન માહ....
હમ તો તુમકો સવરતે.... તુમ બાનતે કે નાહ....

તો ઉસકો હજરત ને જવાબ મેં દોહરા કહા વો થે હે

—: જવાબ દોહરા :—

જબ તુમ હમકો સવરતે.... હમ હોતે તુમ પાસ....
ફતલ કેરી બીજહબી.... મન મેં કયો બ માસ....

આપને કહાકે તુગહે થે બી યાદ હે કે હમને તુગહે ગમ સે આઝાદ કીયા જોર હમ તુગહે લંકા મેં મીલે થે જોર કંઈ દીન તક હમ સાથ મેં રહે થે. તુ એક જોરત પે આશીક થા જોર ઉસકે ખાવીદને તુગહો કતલ કરનેકા ધરાકા કીયા થા ઉસ વકત હમને તુગહે બચાયા થા થે સુનકર વો ગભરા ગયા જોર અર્જ પ્રી આપકો આપ પાની કે કીનારે ચલે તો મેં આપકો નાહુ બતાઉં યાને ઉસ પાની પે ચલે હમ જોર આપકો દીખાએ તો આપ ઉસકી બાત પર પાની કે કીનારે ચલે વહાં એક પીપલ કા દરખ્ત થા વહાં આપ જોર જોગી સાથે મેં જોડે જોગી ફજ સે પાની પે ચલા તો ઉસકે ટખનું તક પાની આયા. સાથ મેં હજરત નીઆસુદ્દીન થે ઉનકો કહા આપ પાની પર ચટ્ટીયે આપ ઉસ પાની પે તીન બાર ચલકર પાર ઉતરે

થે દેખાકર તો શરમાયા દીલ મેં પડેશાન હુઆ, દીકરુને
 લગા ઓર જેળ મેં ઓક રમાલ નીકલા ઓર દેહમે લગા
 કે ઇસ મેં ઝીંઝી જુઓ હે કે હાલ મેં કોઇ ઝીંઝ રજા હું નો
 તો દસ મન વાન ફી વન તલેથે થે ઝીંઝ આપ ગડીયું કે
 ખીસાના આપકે ખાસ હો નો હમેં આદીર કહે થે મુનકર આ-
 પને હમેં મદોઅબત મેં જગાલ દીયા કે થે ભકવાસ ભેશર
 હદેં સર ફી હે થે અકઝીર ભેચુદ હે. મગર અકઝીર ઝોઝી
 પેલા કરકે અબાન મેં નીકલ તેહી પથર ઓર મીટી બી મોના
 બન તલેથે ઓર કદા કદમા પગલ કે તેરા દીકા દીમાગ હુરમ
 હો. તલેથે થે કેહકર આપને પીપલ કે દરખત કો કદા ઈય દરખ
 મોનેશા બન તલેથે આપકે ફરમાતે હી પીપલ દરખ મોનેશ
 હો ગયા ઓર દીર આપને ફરમાયા કે અબ તુ અસલી શકલ
 ફી હોત તો તો ફોરન અસલી મુરત મેં હો ગયા થે દેખકર
 તોગી પરેશાન હો ગયા. ઉસ વકત હાઝત ને તો અકઝીર કા
 રમાલ પાની મેં લાલ દીયા થે દેખકર તોગી મઝબનાક ઓર
 લાચાર હોકર કહેને લગા કે આપ મહેબુએ રબ હો ઓર કલ-
 હર હો આપ સગર કો ઓર ખાક કો સોના બના દેતે હો
 મગર મેં ને તો જગી મંદિનત મેં રમાલ (હકા અકઝીર)
 રમાયા થા તો આપને પાની મેં હુઓ દીયા મેરી બહોત તાલ
 ફી મંદિનત કો ખોગઇ ઓર તલે અલ્લા કે વક્લી હેં થોહ મ-
 દીયું કો ઓર મોહતાઈ કો ઝરર નદી પહોંચાતે થે મુનકર
 હાઝત જુશા હુવે ઓર આપકે કલમું કે નીચે ફી ખાક હોકર
 ઉસકો મદોઅબાન હોકર ફી ઓર ફરમાયા કે થે મેરે
 પેદું કે નીચે ફી ખાક કો તેરા છ ચાહે વહાં આઝમા થે તેરી
 અકઝીર મેં બી બહોત બહોતર હે તું ઉમે આઝમા, કુછ પેયું
 કો લાકર ગરમ કરકે ગલાકર ઇસ ખાક કો ઉસમેં જોગીને
 લાકા તો તો તલા (મોના) હો ગયા. થે કરામત દેખી તો તો
 અપને કુદ્રે મેં બેઝાર હુવા ઓર તો હંમાન લાયા. અબાન મેં
 રમા પગલકર દીલ મેં હંમાન લાયા ઓર કહેને લગા હકતઆલા

મીઠુન હે યોર મોલંગલ સલાહ્યા હો અલગ હે વસાહમ બર-
લક નળી હે. હીર હઝરતને ઉસે મુરીદ બનાયા યોર ખીરમગદ્દી
(કિહિઅલત) રહિને કી ઇબ્બત હી યોર ઉસકી ઉમ્મ દસાહી કે
લીચે હુઆ હી કરામત સે ઉસે નવાબા યોર ફલેતે હિં કે જ્નેગી
બાલનાથ અબતક ઝીંદા હે. કુરઆન મજીદ મં ચે આયત હિ કે
પુઠા ભસકો. ચાહે લિહાયત ફેવે યોર રબ ચાહે ઉસે શુભરાહ કરે
આયાતે કુરઆની ફલામેલીદલ વ મીઠુનલીલ હો ફલાહાદેયાલહ.

અયાન શાહ જમાલુદ્દલા વ શાહ બાહાદુર દર ચીતોડ
ફેતેલ કરદા બુદ :—

ગુજરાત કે બાહશાહ મુઝફ્ફર કે દો ફરજંદ થે. સીકંદરશા
કીવાલેહા ભૂજ કે રાજા કી લડકી થી. યોર વો હઝરત શાહે-
આલમ રહેમતુદ્દલાહ અલૌય કી મુરીદા થી. યોર ચીતોડ કે રાજા
કી લડકી સે બહાદુર શાહ પચદા હુવા થા. ઉસકી માં હઝરત
કાઠી મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુદ્દલાહ અલૌયક કી મુરીદા થી.
યોર ઉસસે આપ રાઠી થે. આપને એક રોઝ ફરમાયા હમને
બહાદુર શાહ કે ગુજરાત કી હુકુમત હી. યોર હઝરત શાહે-
આલમ રહેમતુદ્દલાહ અલૌય ને સીકંદર કી અમ્મા કેા ફરમાયા
હમને ગુજરાત કી હુકુમત સીકંદર શાહ કેા હી હય. અમરે
ઈલાહી સે મુઝફ્ફર શાહ કા ઇન્તેકાલ હો ગયા. પુઠા ઉસ પર
રહેમતે નાઝીલ કરે આમીન.

મુઝફ્ફર શાહ કે ઇન્તેકાલ કે બાદ સબ વઝીર ઇબ્બકુ
હુવે. યોર મશવરા ક્રિયા કે બહાદુર શાહ કેા માર હાથે યોર
સીકંદર શાહ કેા તબતનશીન કરે. ચે બબર સુનકર બહાદુર
શાહે ભાગ કર ઉસ કે મામું કે ઘર ચીતોડ કે રાના કો બકર
સબ હકિકત સુનાઈ ખાદીમું સે કહા કે અગર મીચાં મહેમુદ
રહેમતુદ્દલાહ અલૌય આયે તો મુજહે બબર દેના કયુંકે આપસે
મીલને કી મેરી તમન્ના હે. જબ હઝરત કા એક રોઝ બરાબર

કાતેના વળાં પર આના હૂવા, આપકે આનેકી બળર રાના કેા
 હુઈ ચોર આપસે ગીલકર રાના કે આંખે બાંહેને લગી તો આપને
 ફરમાયા આંસુ ન બહા, ને પુદા કેા મંજુર હોના હે વહી હોના
 હે તથ રાનાને જવાબ દિયા કે સુઝફર કે મરનેકા ગમ નહીં
 મગર શાહેન્ટહે કી ગુદાહ કા સુઝહે ગમ હે. ઉસકેા દેખને કી
 આરજુ હે તો હંઝરત ને ફરમાયઃ આંખે બંદ કર, શાહેઓહે કેા
 દેખસે જળ રાનાને આંખે બંદ કરકે ખોટી તો આપને આપકેા
 ચીતોડ મેં અપને બાપકે બગીચે મેં શાહેઓહે કેા દેખા વેા
 આઈને કે સામને ખળા થા. ઉસ વકત કહા ઐય શહેઓ
 જહાંગીર ચોર ઝરા પીછે નઝર કી તો વાલેદા કેા દેખકર હેરાન
 હુવા. અલગરજ માદર સે મીલાકર મહેબુબે પુદા સે સુઝરફ
 હુવે ચોર શુકે બન્તલાએ ઉસ વકત હંઝરત ને કહા કે તેરા
 મુદર પુલંદ હે. તું યુઝરાત કા હાકિમ હોગા ચોર રાના સે
 ફરમાયા આંખ ખોલ દે તો દેખા કે વહાં ન ચિતોડ હે ન
 બગીચા ચોર ન ફવા તો તાઅજગુબ કરકે રજા લેકર રાના
 ઘરકી તરફ રવાના હુવા તો કનીઝું ને રાના સે કહા કચું ઈતની
 તાકીદ હે. ચોર મીચાં સે કચું અપના મતલબ ખ્યાન નહીં કિયા
 તો વેા ખોલ્લા કે ફકીફું સે કયા હોા સકતા હે ચે ફહેકર મકાન
 મેં આરામ કે લીચે ગયા બહાદુર શાહ કે ભાગ બંને કે
 અવલ લશ્કર લેકર અહેમદ નગર સે લશ્કરે ઝરસર લેકર
 મુસલમાનું કેા હેરાન-કરકે વહાં સે સુસલમાન કી લખકીચું કેા
 ગીરફેનાર કરકે ઉતકેા નાચગાને ચીખાનેકી તાલીમ દી. ચોર જળ
 નાચને ગાને મેં હોશિયાર હોા ગઈ તો રાજત કે સામને દરબાર મેં
 લાઈ ગઈ ચોર નાચ ગાના શુરૂ હુવા ઉસ વકત બહાદુરશાહ દરબાર
 મેં હાઝીર થા ચોર રાજત કા છોટા લખકા ભી વહાં હાઝીર
 થા અચાનક ઉસકે મુંડે સે એસા મુખન નીકલ્લા....

શેર

મુસલમાનું કી કયા ચોરતાં હે ખુબ,
 બન્તને નાચને ગાને મેં મશહુર....
 અજબ થક તોર સે બતાલાવે ભાવે....
 દીલું કેા નાચ નખરા સે લબાવે....

ચે સુનકર બહાદુર શાહ કો ઇબરત હુઇ ઝોર તલવાર
 કો મિયાન સે નિકાલ કર ઉસ મગફર કે સર પર ઝોસા વાર
 મારા કે ઉસકા સર ગરહન સે અલગ હો ગયા. ઉસ વકત
 ઉસકી માં ભી વહાં હાઝીર થી. સોચકર કેહને લગી કે ઘેર
 બહાદુરને ગઝબકા બદલા લીયા. અગર ઇસ વકત મે કુછ કહુંતો
 મેરા ખાવીંદ ભી કતલ હો બતગોગા. ચે સોચકર રાનીને ઝીપાહીયુંસે
 મુખાતીબ હોકર કહા કે તુમ બહાદુર સે જંગ ન કરના લગકા
 તો મેરા મરા હે. ઝોર ચે ભી તો મેરા ફરજંદ હે. કુંવર ને
 ગુસ્તાખી કી ઉસકી સઝા ઉસકો મીલ ગઇ ઝોર રાની ને બહાદુર
 શાહ સે કહા અગર તુમકો ગુજરાત કી હુકુમત મીલ ગઇ તો
 મુજહે કયા ઇનામ હોંગે તો વો બોલે કે અવલ તો ચીતોડ કો
 જીતકર રાના કો હરાકર વહાં કી હુકુમત તુમહારે હવાલે કરૂંગા.
 ચે ગુફતયુ હો રહી થી કે ગુજરાત કે વઝીર કા ખત લેકર
 કાચીંદ હાઝીર હુવા ઉસ મેં લીખા થા કે તુમકો ગુજરાત કા
 બાદશાહ બનાયા જાતા હે કયું કે ગુજરાત મેં સીકંદર શાહ
 કો કંઈ સરદારને મીલ કર કતલ કર દીયા થા ઇસ બાત પર
 બહાદુર શાહ કો ભી ચે ગુમન હુવા ઝોર વો હઝરત મહેમુદ
 દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અઢૌયક કી ખીદમત મેં હાઝીર હુવા
 ઝોર અર્જ કી કે આપ મેરી મદદ કરો. ઝોર આપકે સાહેબઝાદા
 હઝરત જમાલ મહેમુદ સાહબ કો મેરી મદદ કે લીચે લેજે
 તાકી મેં ચીતોડ પર સવારી કરૂં. તો હઝરત ને રજા હી ઝોર
 બહાદુર શાહ ને ચીતોડ પર હલ્લા પુકાર દીયા. ઝોર જંગ
 હુઇ મગર ફતેહયાબી હુઇ નહી તબ હઝરત જમાલ મહેમુદ સાહબ
 ને દોહરા લીખ કર વાલીદ સાહબ કી ખીદમત મેં રવાના ક્રિયા.

❖ દોહરા ❖

માન સરોવર વરસે કે પુર સાજન વરસે નીર....

વે કોરૂં કાયર બહાસો કાયર પાની માંહે...
 વે દોહરા પજહ કર હઝરત મીયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અઢૌયને

જવાળાં દીયા.

+ જવાળાં દોહરા +

યાની પહેલાં મોજળા તે કાયર કેરા કામ....

કે લળ ને સે લાળે હારને હીથ હામ....

લગાઈ સુન ચીતોડ કી સો સોઈ ગયા જાઉં....

કાયર કંપે ને થર થરે અલસુ ઉઠેના પાય....

જામ હજરત જમાલ મોહંમદ સાહબ ને આપકે વાલીદ સાહબ કી તરફ સે દોહરેકા જવાળા સુનાતો આપને કીર આપકે બળે ભાઈ સા હજરતે લાડમોહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌય કો એક ખત લીખકર હવા મેં ડાલ દીયા તો વો ખત બીર-પુર આયા ચોર આપકી વાલેદા સાહબા ને ફરમાયા કે મેરે લખતે જુગર જમાલમોહંમદ કી ખુશુ આ રહી હે. ઇતને મેં વો ખત હવા મેં સે ગીરા વો ખત લાડ મોહંમદ સાહબ ને પળહા તો આપ ઉચી વક્ત તૈયાર હોકર ચીતોડ રવાના હુવે ચોર ઉચી રોઝ ચીતોડ ફતેહ હુવા ચોર રાના કો પકળકર ફેદ ફરકે બહાદુર શાહ કે પાસ લાયા ગયા બહાદુરશાહ ને રાના કો ફેદ ફર કે રાની કો ઉદેપુર કી ગાદી સોંપી ચોર અપના વાદા પુરા ફરકે બહાદુરશાહ અહેમદાબાદ વાપસ આયા.

કલામ બ વક્ત તરફીદન કાલેઅલત વ દરખાન

+ ગાર સુદન પીરમગલી +

એક રોઝ હજરત મીયાં મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ અપને ચાહને વાલે મોતકીદો કે મહેકીલ મેં બેઠકર બીકે ઇલાહી ફર રહે થે ચોર આપને જનાબે બારી મેં અર્જ કી કે પર-વરદિગાર મૈજહે કોઈ તનહાઈ મેં રેહકર તેરી ઇબાદત કા મોકા અતા ફરમા મેં તને તનહા તેરી ઇબાદત મેં મશગલ હોકર તેરી ઇબાદત કરતા રહું ઉચી વક્ત આપને થે જુગરી કહી.

= કલ્પામ જીગડી =

તું કયા જાને પ્રેમ કહાની તુજ તન સોહુ હો રેળા પાની
 તે જીવ અપના આલ ગંવાયા ધોકર હાથ ન ઉસમન લાયા
 ના તુજલે બાત પ્રેમ કી બીતે નાતે પ્રીન સવરકર લીની
 બિરહા આઈના તન હીયા કરવત ધાવનતે સર રોયા
 એક તલ નેયનું નીધ નખોઝો જોગુન અપને સવરને રોજો
 આહન ના તેરે કો દવન લાગા જો જલ હુંગર કડકને ભાગા
 આંચને તેરેકો ઘન સુખા તુજલે તન માસ ન જલકર ભુગા
 કાઠી મહંમદ તન અલ્લાહ ખ્યારા બીનો મહિમુદ હાથ તેહારા
 શુન હો હુ ભાને અનવર કુછ બુજલ પ્રેમ કહાની

ચે જીગરી કેહકર આપ હજરત મહિમુદ હરિયાઈ રહિમતુલ્લાહ
 અઘૈય પહાડ કે અંદર જલકર મોલકી ઈબાદત કરને લગે. જોર
 મહીને કે બાદ રોઝા ઇફતાર ફરમાતે ઉસ વકત આપ એક ખંઝુર
 ખા લેતે થે. રોઝ હરરોઝ એક કતરા પાની સે રોઝા ઇફતારતે થે
 ઈસ તરહાં સાત માહ પુરે કીયે મગર આપકે હીલ કો કીર ભી
 કરાર ન આયાતો આપને છ મહિને કા ચિલ્લાહ કીયા સો
 આપ હરરોઝ એક કતરા પાની સે રોઝા ઇફતાર કરતે જોર
 હર છે માહ કો એક ખંઝુર સે રોઝા ઇફતાર કરકે કીરભી
 આપકે હીલ કો કરાર ન હુવા તો આપને એક સાલકા ચિલ્લા કીયા
 એક વકત એસા આયા કે આપકે નફસ ને પાની માંગા આપને
 ફરમાયા કે તું મેરે જીસ્મ સે બાહીર આબ તાકે મેં તુજલે
 પાની પીલાઈ જળ નફસ આપકે જીસ્મ સે બાહર આયા તો
 ઉસે પાની પીલાયા જોર પાની પીકે સયરાબ હુવા તો કીર નફસ
 ને કહા કે મુજલે આપ જીસ્મ મેં આને કી ઇન્તજત હો જોર
 ગીઆ ખાને કી રઝા હો મગર આપને નફસ કો જીસમ મેં
 આનેકી રઝા નહીં હી જોર ફરમાયા તેરે હી ખાતીર મેરે મેં
 જોર મૌલામેં જુદાઈ હે ચે સુનકર નફસને બહાત આહિંગરી
 કી મગર આપને નફસકો જીસ્મ મેં નહીં લીયા ઉસ વકત હાતીફ
 સે નીંદા આઈ કે કયા ફરીજતોં કે બરાબર કા દરજા ચાહતે હા થા

યા ઉસએ ઝીયાદા ક્યું કે ફરીશ્તો મે નફસ નહીં યે સુનકર હઝરત
ગલરાયે યોર નફસ કે અપને હાથ સે જુસ્મ કે અંદર લીયા
ગરઝ ઇસકે બાદ ખીતાબ મોલાકી જાનીબ સે આયા કે આપકો
મહેબુબુલ્લાહ કા ખીતાબ મોલાકી તરફ સે મીલા. યે સુનને હી
આપને કહા ઐય મોલાએ વાહીદ તેરે સીવા ઇસ ગુફતાર કા
કોન શાહીદ હે તો ઉસ વકત ઇશ્દિવારી હુવા કે ઇસ ગવાહી
કે લીયે સફીઉલ ખલક સરકારે હો-આલમ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો
અલયહે વસલ્લમ કે આપકે ખુલફા કે સાથ મેં લેજે ઉસ વકત
આપકે હમગહ સબ ખાનદાનું કે મશાયખ સાથ મેં યે ઉસ
વકત હઝરત ને અમામા યોર કમીઝ (પેહરન) ખુદને અતા
ફરમાયા યોર વિલાયત ગૌમીયત યોર કુત્બીયત કી અતા કી
યોર હઝરત મુઝનુદ્દીન યોર બત્તીઉદ્દીન યોર જનાબ હઝરત
મોહીયુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈય ગૌમુલ વરાને અપની તરફ સે
ખિલાફત અતા કી યોર ફીર આસમાન યોર જમીન સે લી
નીંદા આઈ મહેબુબુલ્લાહ ઉસ વકત આપને એક જગરી લીખી

કલામ દર શાન હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો

અલયહે વસલ્લમ મીં મીનત અનજમ

—: દર પરદા તોરે :—

સાજન આયા ગલી હમારે
નયન ભરી ભરી સરમા કર સો
લોગ સલાયા દેખન આયા
જનને દેખા ઉન સીસ નમાયા
મીલ સૌયાં રંગ ગલીયાં ગાઉં
ધુલ ધુલ રંગ સો મુજ તન બેઠા
જંગ ભાગ મહેમુદ કે
જુસકે રંગીન પે જગા રાત

ખીલી મેરી દયહારે
પાઉં તલે કી ખીસયારે
ઉગા પુનમ અંદારે
હો કર રહીયા બંદારે
જબ શેહ મંહદી લાએરે
દેતી સાંઈ બળહાઈ રે
સો નખી નખી મહેમુદ પાએરે
સો મુજહ અલ્લાહને મીલાયારે

કલામ દિગર શાન રસુલે અકરમ સલ્લલ્લાહો

x અલયહે વસલ્લમ દર પરદા તોરે x

દુઈં સોહાગન રીયુ મે શરે જનના પાયા....

બગીચાં ફરઆની કે ભસ ગત્રીયું આયા....

આયા ચંદન આમર ફીર તખત અવારે....

નોવશાહ આયા ચાર્ફિકર હું ઉનારે....

નેન ખોલન રેન માન શરેદી જગાઉ....

ખોલે ધુધર અચલ હમ પ્રેમ અખાઉ....

નવશા અડા ઉતાવલા તીસ ન લાઉં તોરે....

લોગ તમાશા મીસ રહા તીસ પાસ ન છોડે....

મહેમુદ ઇંછા ન પોગીયાં રંગ સાંઈ ને દીના....

કાઝી મહેમુદ તન પીયું મે લાડીયા યાએલયા મીના

જળ સરકારે દો-આલમ ચાલવ્લાહો અલયહિ વસદ્દમ
ઔર હઝરત ખુલકાએ શેશેદીન રીદવાનુલાહે તઆલાઅલયરીમ
અઝમદન ઔર હઝરત ગોસુલ આઝમ હસ્તગીર ઔર હઝરત
સાઈનુદીનચીકતી ઔર બદીઉદીન ફતખુલમહાર રહેમતુલ્લાહ અલય-
રીમ તશરીફ ગાર સે લે ગએ ઉસ વકત હઝરત મહેમુદ મહેમુદ-
દલાહ રહેમતુલ્લાહ અલયહિ ગાર સે બાહીર તશરીફ લાએ
ઉસ વકત આપકે ફરજનદાન ઔર ખવેશો અકરબા સબકો
આપને અપને પાસ બીઠાયા ઉસ વકત એક હજબમ આદિના
લેકર આપકી બિદમત મેં હાઝીર હિવા ઉસ વકત આપને ફરમાયા
અંચ હજબમ (નાઈ) મેરી હજબમત ફર જબ નાઈને હજબમત
બનાના શરૂ કીયા ઉસ વકત ઉસકે હિલ મેં ખ્યાલ આયા કે
હઝરત સાલ ભર કે રોઝે રખતે હું મગર આપકા ચહિરા સુબારક
તો બાદરાની ખુશુમા માલિમ હિતા હું આપકો ઈસ યાત કા
ઈદમ હિવા કે હજબમ કો વસવસા પૈદા હિવા હું ઉસ વકત
જબ આપકી ગરદન સુબારક ફી હજબમત ફર રહા થા તો આ-
પને અપની ગરદન હીલા દી જસસે આપકો કાન પર ઝખમ
લગા મગર ઉસ મેં સે ખૂન કા એક કતરા ભી નહીં નીકલા
ફેકત પાની કા કતરા નીકલા જસ સબળ હજબમ થરથરાને લગા
તો આપને ઉસે તમલ્લી દી ઔર આપને દોહરા કહા

— દોહડાના ગુફના અંદેખમુખદેસાદ —

કરી રજા ના નીચરે તે નાન ચીરે ફેરડે....

જે નાન રાત્રા રજા દેશ દિવ નાન રજા ના દેડે....

કેકડા દર ખરદા નોરે ગુફના અંદેખમુખદેસાદ

— રહેમતુલ્લાહ અદીમ —

એ પુરે શે હોદબાની દો જુના નહીં....

કયા કયા વાને સરખી તો ખીટયા ચાંદ....
ફુલની અંદે મેચની' મે જનમ ગુળીયાં....

ગૈયના હોટુ રોય રોય તો ખીન મેં પાયા....
આં તબ્બે નીરસું તમ મામ ન રહીયા....

મેજ ડાંટુ મોચે મોચે શુ ખીન મે લીના....
મેં જુવઅખા ચાઈલે દોનીલ મુખ ના લહીયા....

દો કયા બુચે હોદકા મુજ માલ તે ખીના....
હો સચરથ અખની દીયા ખીયુદા દીના....

મંદિમુદ અખના ખીર પાયા વાએલયા ખીના....

દર જ્યાન હફેને કમ ભુખારા બરાએ હજ રહેતા

★ બુદનદાં બીરપુર આમદન ★

હજન શાહ મન્યુર રહેમતુલ્લાહ અદીય શુ રિવાયત
કરખાને હે કે ભુખારા શહેર દે સાત બાપીન્દે શે વો હજને
બચતુલ્લા બહેનેસ પંડેલે ગુજરાત મેં આએ ઓર ઉન્દું ને
હજન ખીયાં મંદિમુદ રહેમતુલ્લાહ અદીય કે જોસાદ મુનેતો
દો ગેન્ના ઉન્દું ને મુના યા વેસા હી બીરપુર આનેકે બાદ પાયા
ઓર હજન દે સાથ મેં વો ખીરમગલી પહાડ પર હાઝીર
દુવે વો વહાં રાતેદો દેહરકર શબ ગુઝારી દી ઓર જબ વકત
મુખા દુર્ડ તો દંરાદા હજને બચતુલ્લા કા યા તો ચલને કા
કંદેસા દીયા ઓર આપમેં રૂખસત હોકર ચલને લગે તો ઉન
મેંદે એકમેં હજન દી ખીકમત મેં રહેને દો કહા તબ ઉન

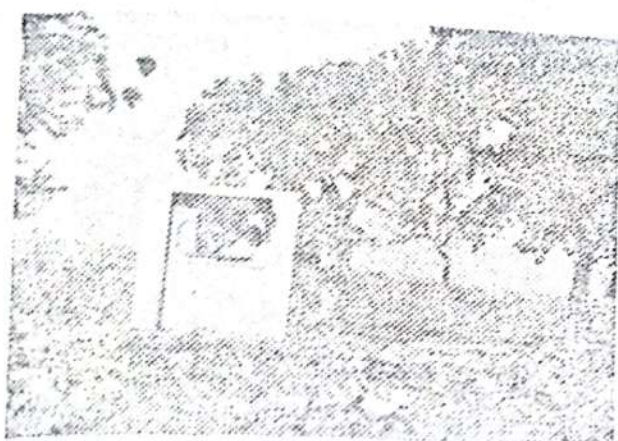
છે ઇન્સાનને ઉમે કહા કે હમ સાથ મેં આગે હેં તું યહાં
હમારા સાથ છેળકર હર જગે યે મુનાસીબ નહીં હેં જોર
હમ તુજહે છેળ સકતે નહીં મગર ઉસને માના નહીં તો મગર
પુરત વો ઉસે છેળકર યહાં સે હઝરત કી ઇત્તજત સે કર
શાના હુવે જોર વો સફર કરતે હુવે કહી અરસે કે માન
કાબા શરીફ મેં પહોંચ કર ખાનગે કાબાકા તવાફ કર રહે મેં

ઉસ વકત યહાં ખીરપુર મેં જો ખુખારે કા રહેનેવાલા હઝરત કી
ખિદમત મેં ઠેહરા હુવા થા ઉસે હઝરત ને પુછા કયા તેરે હજ
કરને કી આરઝુ હે. તો ઉસ વકત ઉસકે દિલ મેં હજ કરને કી
તમન્ના હુઈ તો આપને ઉસે કરીબ ખુલાકર કહા કે તું લી
હજજે ખચતુદલા કે ઇન્શાઅલ્લાહ જાઓગા જોર ઉસકા હાથ

(૧૨૫)

પકડ કરે હુઆ ફરમાઈ જોર આંખ બંધ કરને કેલીયે કહા
તો ઉસને આંખ બંધ કી તો આપને દોળારા ઈસાદ ફરમાયા કે
આંખે ખોલ દે. જખ ઉસને આંખે ખોલી તો ઉસ વકત આપને છે
સાથી જાને કાળા કા તવાફ કર રહે થે ઉનકે સાથ વો ભી
તવાફ મેં શામીલ હો ગયા ઉસ વકત ઉન સાથીયું ને પુછા
કે હમ તુજહે પીરમગલી કે પહાડ પર હઝરત કે પાસ છોળકર

આંખે થે તો કીસ તરહાં ચહાં આ પહોંચા હે તો ઉસને કહા
કે થે બાત હરગીઝ મત પુછો મગર ઉન લોગુ ને બહાંત તકાજા
કીયા તો આખીર મઝબુર હોકર કહા કે મેં પહાડ પર બેઠા
હુઆ થાતો ઉસ વકત હઝરત ને મુજહે બુલાકર ફરમાયા વો

જગા પર બુઝાવમા બાગ થા મેં જેસન
કર્ત તરલાં કે પરીન્દે બસ હલ્લાની કે બેપરવાને જે એક પડે
તરલાં કે ઈનસાન તલાં મોઝૂદ થે બોર ગમ કે સમ પડે હલ્લા
મેં મશરૂદ થે તલાં એક મલિક બુઝાવમા થા તલાં જેકો
હુવા થા ઉંચે બઝરન તશરીફે કરમા થે તલાં નોરે
ઇસ તરલાં સે હા રહા થા “લાઝોલાહા” હુવા
રખળી જલ લહલાહ માફી કલળી ગેયરહલાહ “તો
હિસ પર કલમા બાર થે વે કરતે હમ હક બોર તાઝન

“લાઝોલાહા” હલહલાહ મોહમ્મદુરરહિમલાહ
જળ વો હજ સે ફરીગ હુવે તો ઉસને પુગ મલેકા કે

અસા હુવા યુનાતા થા મગર વાકેઆ પુસા હોને તલી પાયા કે
કે વો ગુંગા હા ગયા તો ઉસકે માળી ઉસે હમવાલુ લેકર ફર
સે ફરીગ હોને કે બાદ બીરપુર હાઝીર હુવે બોર આપે
મઝારે અકદસ પર સે પાની બમ ઉતાર કે ઉસ ગુંગે ફો પો
લાતે થે કેછ દીનું મેં ઉસકા ગુંગાપન હર હુવા બોર વો વનું
ઈનસાન આપને વતન ફી બનીળ રવાના હુવું.

દરગયાન :- દુખતરેઝી ઉલુમ સુલતાને રૂમ મુસમમા
* મલેકા સુલતાની *

શહિનશાહે રૂમ ફી લળફી બસકા નામ મલકાએ સુલતાની
વો હિસ પીર હઝરત મીયાં મહેમુદ મહેબુબુલ્લા રહિમુલ્લા
અલીયહફી સુરીદા થી લકળ સાનીએ મરીયમ હક રસીદા થી
એક રોઝ બાબા ને ફરમાયા કે મેરા કહના માન ચોર દરબારે
જઝીરે મેં એક શહર બસા તળ ઉસને એક શહેર આબાદ ફીયા
બસમેં હુરો નઝદીક સે લોગ આબાદ હુવે ઉસ શહેર કા નામ
સુલતાન બંદર રખા ઉસમેં એક સોદાગર બનામ ચોહમદ કે
રહેતા થા બોર વો બળા સળી દીલાવર થા એક રોઝ વો
આપને તમામ ઘરવાલે મળે ચોલાહ કે મકાન સે નીકલે કર
દરિયામેં કસ્તી મેં સવાર હોકર સફર કર રહે થે ના ગહા
હવા બોચી મુળાલીફ ચલી બસકે સળબસે વોહ કસ્તી બંવર

મળલુક ઇસ સે માલીર હાવે કે ને હઝરત કહેતે હી. વેચી
મોલા કરતા હે. આપને મોલાત્રી હમ્દ કી ઓર મલકા
સે કહા કે એક નખીન તને તનકા આગેગા ઓર ઉતકા નામ
બી મરેહમ નામ હોગે ઉતકા બી નામ મેહમુદ હોગા ઓર
ઉતકી મજાબી યદી હોગી યે ફરમા કર આપ મકાન પર તશરીફ
લેગએ યેહ હાલ શાક કા થા ઓર અપનેદી મકાં પર
મહુ થે ન વો અપની જગાહ સે ઉઠે થે ઓર મકાને પાક
પર બેઠે હુવે થે.

હઝરત કે સાહબ જાદા હઝરત અબુમોહમ્દ રહેમતુલ્લાહ અલૈય
કે સાહબ જાદા હઝરત મહેમુદ વહદ અબુમોહમ્દ રહેમતુલ્લાહ અલૈય
જાદા કી પેશાનગોઈ કે સુતાબીક તૈયાર હોકર સુલતાન બંદર તશરીફ
લે ગએ ઓર વહાં એક મસજીદ કે ખીચ ઉતરે વો હવા મેં
ઉઠકર તશરીફ લેગએથે મસજીદમેં વહાં કે લોગ આપકી ખીદમત
મેં હાઝીર હોકર અર્જ કરને લગે કે આપ કીસ સરઝમીન સે
વહાં તશરીફ લાએ હો તો આપને ફરમાયા કે મેં ખીરપુર મેં
બાશીન્દા હું ઓર મહેમુદ મીયાં રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ કે લગકે
કા લગકા હું તબ ઉત લોગુને કહા અગર આપ લડકે મહેમુદ
દરિયાઈ કે હૈ. તો ને કુછ હમ કહેં વો હમારા મહદુઆ પુરા
કરો આપને ફરમાયા કહો તુમહારા કયા મહદુઆ હે ઉસકા બર
લાને વાલા ખુદા હે ઉસ વકત સખને મશવરા ક્રિયા કે શેખ
એહમદ કા લગકા આંખું સે માઝુર હે અગર વો ખીના હો તથે
તો હમકો યકીન આ જાએ યે સુનકર હઝરતને લગકે કો
ખુલાયા ઓર આપને અપને હસ્તે સુખારક કો ઉસ્કી બેઅસારત
પર ફીરાયા ઓર અર્જ કી કે એચ પરવહિગાર અઝતુફેલે શાહ
મહેમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ કે ઇસ લગકે કો ખીના
કર દે ઉસ વકત વો લડકે કો ખીનાઈ આ ગઈ થે દેખકર વહાં
સુલતાન બંદર કે રહેનેવાલે આપકે મોઅતદીદ હો ગયે ઓર
આપને વહાં સુક્રામ કીયા ઓર વહાં એક સૌયદ કી સાહજાદીએ
નિકાહ ક્રિયા ઉત્રે દો ફરજંદ તવલુદ હુવે ઓર લોગ

આપણે દેખ્યાબ હુવે આપણ વહાં પર હી વીસાલ હુવા આપણ
વહાં હીશાન રીઝા બનાયા ગયા ઉસ રીઝે મેં ત્રીન કણે હે
યાને એક તો આપણી ઓર દો આપણે દોનું ફરજંદગી હી આ-
પણે રીઝે મુબારક બનાને મેં રૂ. ૩૦૦૦૦૦/- ત્રીન લાખ
રૂપીએકા ખર્ચ હુવા હી વો રીઝા ખુશનુમા સુરજ કે માનીંદ ચમ-
કતા હે જસકે દેખનેસે આંખે ખીરા હોજતી હે એસા ખુશ-
નુમા રીઝા બના હુવા હે.

દરખ્યાન :- વફાત સુલતાનુલ આરેફીન હજરત કાઝી

* મહેમુદ મહેમુદુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલયહ *

હજરતે અબ્દુરરઝાક બક્ષરી રહેમતુલ્લાહ અલયહ કા
ખ્યાત હે કે એક રીસાલા કરીમી હે ઉસ મેંસે આપણે દામાદ ને
ખ્યાને ફરસી સે ખ્યાને ઉહાં ઓર (હિન્દી) મેં તરજમા કીયા હી.
ફરમાતે હે કે શાહ ઇમાદુલ સુલ્ક ગુજરાત કે સુલતાન કે વઝીર
મશહુર થે વો હજરત કે ખાસ ખલીફા થે. વો ફિદાયે જાને
મહેમુદુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ થે વો હજરત કે ખાલિફા હી
ખ્યારે થે ઓર હજરત ફરમાતે કે મુજહે જો ફૈઝ
ખાખા સે મીલાહે ઓર મુજહે મેરે રહેબર ને ખતાયા હે
ઓર જાતી મુશકકત સે જો કુછ પેદા કીયા હે વો સખ કુછ
મેંને ઇમાદુલ સુલ્ક કો દીયા હી. ઓર મેરે સખ ખલીફા મેં
સે આલા ખલીફા હી. સુલ્ક ચાંપાનેર મેં ખીમાર હુવે ઓર
મઝા હદ સે ઝીયાદા બજહ ચુકી થી ઉનકો સત્તાઈસ (૨૭)
ફાકે હુવે મગર મઝા મેં કોઈ ઇફાકા ન હુવા તખીબ ઓર
હકીમ બી દવા કરતે હુયે આજીઝ હો ગયે તો વહાં સે એક
ખત હજરત પર લીખા કે મલક પર મઝે શહીદ હે. યે ખત
કાસીદ ને હજરત કે પાસ આકર દિયા વો ખત પહોંચકર હજ-
રત ને કાસીદ સે ફરમાયા ના ઉમ્મીદી હે યે ખબર કાસીદ
ને ઇમાદુલ સુલ્ક કો દીયા તો ફીર દુસરા ખત લીખા ઓર ઉસમેં
લીખા હુવા થા કે મલક કી કુછ મદદ કીજીયે ઓર દુઆએ
શિદ્દા દીજીયે વો ખત પહોંચકર આપ ગમગીન હુવે ઓર રહે

તુમહારે લીધે બહિતર હે તુમહારે પ્રીત્મન મેં હે મકાનાત બુદ્ધા
 પ્રી તુમહારે ઉપર મહેરબાની હે ચોર બલકે મહેમુદ અશરફ
 શહે મહેમુદ હંઝરત અમરજદ હંઝરત શાહ અબુમહમ્મદ રહે-
 મતુદ્દલાહ અલૌય વઝીરે શાહ શે. વો જોહજે તોફીર હુવેલી
 પરગના થા. ઉંનપ્રી જતગીર અલગરજ સળકો વસીચત કરકે આ-
 ખીરી સલામ કર કે ફરમાયા કે જ્તે કુછ બાપ્રી ઉમ્મ હે વો
 હુમાહલ મુલક કે હીસ્સે પ્રી હે અબ મેં જતકર મલક કો બખ્શ
 હુંગા ઉસ વકત વહાં જ્તે હાઝીર રહીકે હમદમ ઉન સળને અર્ઝ
 પ્રી કે હુજુર હમ અપને હર એક પ્રી એક એક સાલ પ્રી ઉમ્મ
 બળશે યે કેલકર આરઝાર રોને લગે કે આપ જેસા તબીબ
 પ્રહાં સે પાઓંગે.

રિવાયત દુસરી મેં કોલ મહેમુદ રહેમતુદ્દલાહ અલૌય કે
 આપને લખકું કો તસદ્લી દી ચોર યે આયત વીરદે ઝબાન કર કે
 “લનતના લુલાબર હતતા” યે પળહકર લખકું કો તસદ્લી
 કે લીધે ફરમાયા કે કરજ જ્તહજ હે જબ તક ગુફ પાસ હો યે
 સુનકર ખાદીમ પરેશાન હુવે ચોર આપ અશરફખાન ચોર
 ઈસલામખાન ચોર દુસરે દો હોંશીયાર કબાલ ચોર આપકે
 દામાદ ચોર લખકે કો લોકર ચાંપાનેર પ્રી જ્તનીબ રવાના હુવે

★

★

★

★

ચોર આપને બીબી ફતેહમલક કે હક મેં દુઆ સબ પ્રી

તમરોન થી જ્યાર તમ મન બીબી ફેરે મનને આપી કહી
 મેં કહારે જનન નરકન તારીક છે અને કે તીએ રજના રોડે
 તું તનેમે બનને કરના કે આપ કાકની તરફ મન કરમાએ જન
 આપ કનક કરે રજના હુને તે કીન ને બનને વી નરકન
 તર કાલની તરફ મન ફરમાએ તમ આપ ઉમ વનને વેરે
 પે સવાર હો મુકે થે આપને તર કાલની તરફ હો તે તપ
 બીબી ફેરે મનને બની હુમ મી જ્યાર આપને તરફ હો તે તપ
 સફેદ દોષ્ટા (જ્યારની ચાકર) મેં દેખાર નરકન ઉમ વન
 જ્યાર ફરમાયા કે તુમ મર મેં જાએ ગજરાય નહીં મેં મનને
 તમામ લાજસને મજલીસ ગમગીન હુમે જ્યાર બીબી સફેદ ન.
 ફર તર પે જોડે હુમે મન મેં તારીક છે મધ ઉમ વન
 લજરન ને જ્યારી ફરમાય.

કલામ ગુફત ઝેલનએ મુબારક મહેબુબુલ્લાહ ફેલમ-
 = તુલ્લાહ અદૌયલ મુસમમા બીબી ફેલમલક =

દેખ સહુની બાંસરી મન મેરે સાંઈ....

માંગ સવારૂં પડતાં સેક તેરે સાંઈ....
 ચોટી ગુંથાઉં મોએ બંધ બેહાલર લાઉં...

કાન કર નગલ ગોરીયા ફર ગોસી પડું....
 ગુલ તાઈદ જ્યાર બાણે બંધ સો નામ તાહરે...

હુસરી જીવ ના લાઉં હુન નીલ હુમરે....
 હાતું બીચ ગજરીયા દસતીયા પહિરા રતા ચુના....

પહિનો બાલી અગુરીયાં બાંધિ બાંધ બેના....
 ગારે ગલુબંદ બાંગરી મોતી સરાએ કે દાના....

ગંદે સહાવે સંગરી જ્યાર હાર હુમેલા....
 પાયલ પંનજન બાજતી ફીર પીયુદી બાંવાં...

ઉન બીબીની ધુંધરૂં હો પાઉં લાઉં....
 મહેમુદ મીડરા પાયા તન મન ફરબાની...

તાજ હમું સરસાઈયાં તેરે જહાં ચરબાની....

[Faint handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page.]

$$+ \frac{1}{2} \left(\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 v}{\partial y^2} \right) + \dots$$

સો મીઠવા હોવે કબ લગા
જગી કોહલી ગઈ મુજ રાતાં
જગ જુમ સાથી પીક હીરામં
વે હોન કીલ મહુ' બાએ
મુન મુન કલીયાં સેજ બીછાઉ
કલોક મતરખુસે રબડેવારીલ
હાડ' તામે' બસોડે કલબ બીરયાં

[illegible] $\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{\rho} \right) = - \frac{1}{\rho^2} \frac{d\rho}{dt}$

ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇ ਕੀਤੀ ਤੇ।੫...

...

ઘટ બીરાગત ન હોવે...

જર્મી તે સમને સરીજન સીંતે જણર માને જીયો.....

ਸੁਨ ਸੁਨ ਜੀਤੇ ਪੀੜ ਬਧਾਕਰ ਫੇਰੇ ਕਈਏ ਸੁਧਾ ਪੀਥੂ....

ਸ਼ੰਕਰ ਸੀਨਾ ਤੇ ਫੇਰੀਰੇ ਹਰਮਨ ਥਾ ਨ ਭਾਏ.....

ચહેરે સાબત તૈ દેશમાં જહાંમાન સ મર્ગ હાવે...

મોંઘું ઘણું એક કા માત હજી યુવત નાંહી....

પહાડ તાપ્ત ના ર કાનજન જન જરે લોભાયે...

ચોરે રાજ હાસત ચાંપાનેર પહોંચે ચોરે મલક કેા દેખા
વિસે પર હાં સજત હે. આપ વહાં કુછ દેર ઠેકરે ચોર મલક
દે કાલ મેં હાસત ને કુછ કહા કે મેને કોશીષ કરકે મેરી
વિસે દે બારા બરસ તુમકો બાખશદીયા ઉસ વકત મલક હોંશ

તલશીન કી જોર ઉમ વકત બીબી ફતેહમલક ને આપડી કનીઝ
 સે કહાકે જળ હજરત તશરીફ લે જાને કે કીએ રવાના હોતો
 તું ઉનસે અર્જ કરના કે આપ દાહની તરફ નજર ફરમાએ જળ
 આપ કજહ કરકે રવાના હુવે તો કનીઝ ને અર્જ કી હજરત
 ઝરા દાહની તરફ નજર ફરમાએ તળ આપ ઉમ વકત વેઢે
 પે સવાર હો ચુકે શ્રે. આપને નજર દાહની તરફ કી તો વહાં
 બીબી ફતેહમલક બળી હુધ શી જોર આપકે સરપર ઉમ વકત
 સફેદ દોપટા (જોળની ચાદર) પે દેખકર હજરત મુસ્કરાએ
 જોર ફરમાયા કે તુમ ઘર મેં જાઓ ગલરાવ નાહીં પે સુનકર
 તમામ હાજરાને મજલીસ ગમગીન હુવે જોર બીબી સફેદ ચા-
 દર સર પે જોડે હુવે મકાન મેં તશરીફ લે ગઈ ઉમ વકત
 હજરત ને જીગરી ફરમાઈ.

કલામ ગુફત જોવજાએ સુખારક મહેમુદલાહ રેહમ-
 = તુલ્લાહ અદૌયહ સુસમમા બીબી ફતેહમલક =

(૧૭)

દેખ સલુની બાંસરી મન મેરે સાંઈ....
 માંગ સવાર પડતાં સેહ તેરે સાંઈ....
 ચોટી ગુ'થાઈ મોએ બંધ બેહાલર લાઈ...
 કાન કર નગલ ગોસીયા દર ગોસી પાઈ....
 ગુલ તાઈદ જોર બાજુ બંધ સો નામ તાહરે...
 હસરી જીવ ના લાઈ સુન મીલ હમારે...
 હાતુ' બીચ ગજરીયા દસતીયા પહેરા રાતા ચુળા....
 પહેનો બાલી અંગુઠીયાં બાંધો બાંકા જોળા....
 ગારે ગલુબંદ બાંગરી મોતી સરાએ કે દાના....
 ગલે સહાવે સંગરી જોર હાર હમેલા....
 પાયલ પંનજન બાજતી ફીર પીચુદી બાંવાં...
 ઉન બીજોવી ધુંધરૂં દો પાઈ લાઈ....
 મહેમુદ મીઠરા પાયા તન મન કુરબાની...
 તાજ હમું સરસાઈયાં તેરે જહાં અરઝાની....

ઓર બાવલી નદી સે હઝરત પાર હુવે ઉસ વકત આપકે
બગે સાહબઝદે હઝરત શાહ લાહમહમદ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ
ને આપકે પીઢરે ભુઝમ વાર કી જુદાઈ મેં યે હઝરી ફરમાઈ

કલામે ગુફત શૈખુલ ઇસ્લામ દર હઝરત મહેબુબુલ્લા
+ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ +

કેડ કહીયો રે વાહિલા વાલે સુનેા	સો નીલના હોવે કમ લગા
જબ તુમ કીતી ચલન કી બાતો	ધળી દોહેલી ગઈ સુજ રાતાં
બહાત નીસાસે હો દીર ચહાં તો	જબ તુમ સાથી પીઠ દીરાએ
બીરાહ અંગેહી ચુન દસ લાએ	યે લેહન કીસ અધું જાએ
નીચાં મહેસુદ કો બે હું પાઉં	ચુન ચુન કલીયાં સેજ બીછાઉ
હુએ બાહાસિનોર અંદર વો દાખીલ	કહે વોહ મતરખુસે રબકેવાસીલ
કહે કબાલ સે યે ગાએ હઝરીયા	સુતું તામેં બસોઝે કલબ બીરયાં

÷ હઝરી ગુફત મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ ÷

અપને બાલમ સે હીલ નીલ રહીયે...

ખુરા ન કહે કોઈ...

હર ફેર અપના મનવા ચાહે...

ઘટ બીરાગન ન હોવે...

તહીં તો અપને સરીજન સીતે જબર માને હયો....

ચુન ચુન સીતે પીક અપાકર કોને કહીયે સુખ પીયુ....

શ્રીજન સીના કો કેરીરે દરજન થા ન કોએ....

ચલોરે સાજન તૈ દેશમાં જહાંમાન સ મર્ગ હોવે...

મહેસુદ દાતા એક કા માત હબ ચુનત નાંહી....

પહાડ તાસ ના ર કાનજન જન હરે લોલાયે...

ઓર જબ હઝરત આંખાનેર પહોંચે ઓર મલક કો દેખા
કેસ પર દઈ સખત હે. આપ વહાં કુછ દેર ઠેહરે ઓર મલક
કે દન મેં હઝરત ને કુછ કહા કે મેને કોશીય કરકે મેરી
દિશ કે બારા બરસ તુમકો બાખશદીયા ઉસ વકત મલક હોશ

મેં આયા. ઝીર કીર અપને બીસ્તર સે હોશિયાર હોકર ઉઠ વડાં
ને હાઝીર થે વો થે દેખકર બહોત ખુશ હુયે ઝીર મલક ને
દેખા કે ખુદ પીર ચડાં તથવીર લાગે હંથ તો આપડે કદમ
ગાસ હુઆ ઝીર ઉસકી તમામ બિમારી સે સિક્કા પાઇ ઝીર

સમસ્ત સમસ્ત
સમસ્ત સમસ્ત
સમસ્ત સમસ્ત

સમસ્ત સમસ્ત
સમસ્ત સમસ્ત
સમસ્ત સમસ્ત

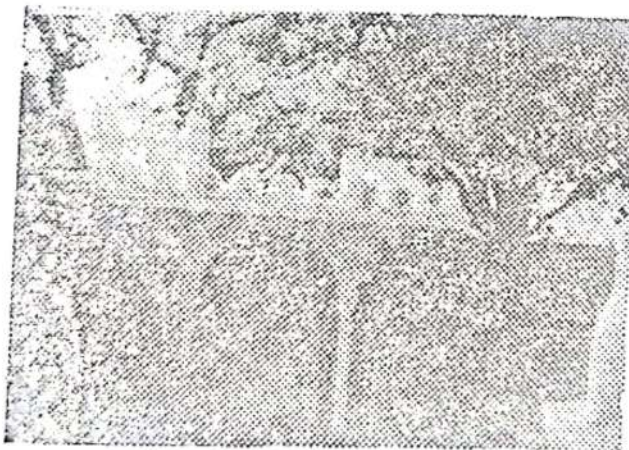

ઉરને ઇત્તીબ દી આપકી મહેરબાની સે મુઝે સિક્કા એ કુલી
અતા હુઇ ઝીર ને ઉસકી સકરાત કા ગમ વો મુદસસીલ હાલ
સે મલક ને મઝ સે શિક્કા પાઇ વો રબીકીલ આળીર કી અલી
તારીબ દી ઝીર સન હીઝરી ૬૪૧ પીર કા રોઝા થા. કિલ
વકત આપકી તબીયત મેં કુછ ખરાબી પેદા હુઇ વહાં આપડે
સાગને કબાલ કુછ ગાતે થે વો હઝરત મુન રહે થે. વહાં અઝર
ઝીર ફૂલ લાગે ગયે થે. વો સખ મેં મુલાખ હીયકા અતા થા
ઝીર આપ હઝરત ફૂલ અપને હાથ સે અપને સર પે ઘડે
થે. યે હઝરત દેખકર વહાં કે લોગ હૈરાન હુએ કે યે આપ કી
આદત કે બિલાફ કામ હય. ઉસ વકત આપને અપને દાઢાં
સે કહા કે મેરે સરસે એ ફૂલ કમીન પે ગીરે ઉસ પર નિહા
રખના ઝીર યે મેરી ચાદગાર હે ઉસે સંભાલ કે રખના
વકત આપને ફરમાયા કે મેને તારીબ આંડ કે. ઝીર

દેખા કે રોએ મહેશ્વર કાયમ હુઆ હંચ ઔર વહાં જન્તો
 ઈન્સાન નફ્સી નફ્સી પુકારતે હંચ ઔર તમામ આલામ ગમ સે
 શીનાળીરયાં હિ ઔર જોલીયા ઔર સાહે હિન્દ સુસારત મેં
 હુએહુએ હિં ઔર મેયલી અપને સુરીફં કે સાથ સફે ઘાંધ
 કર એક તરફ બળા હુઆહુ ઔર મુએ ખ્યાસ કી સીદ્દત હુઇ
 ઔર મેંને નઝર ઉંદાઈ તો મકાન નઝર આયા વહાં પાની મો-
 જુદ થા વો મકામ આરાસ્તા ઔર ખુશતર થા ઔર સબ જન્-
 નતકી નીશાનીયાં થી ઉસ જગાંહ પર હો ફરીશ્તે મોબુદ થે.
 મેંને વહાં જા કે પાની કા ફુંઝા લીયા તો ઉન્મેં સે એક ફરી-
 શ્તા બોલા કે યે પાની ઉન્કે વાસ્તે ભરા હુ. જો ખુદા કે નામ
 પર પાની પીલાયે જબ પાની નીકાલને કા ઇરાદા કીયા લેકીન
 ફુએકા મુંહ બંધ હો ગયા ઔર પાની મેરે હાથ મેં ન આયા
 મગર જો દુસરા ફરીશ્તા થા ઉસને ઉસ ફરીશ્તે સે કહા ચુપ
 રહે યે પાની સાહે હિન્દ કે લીયે હય ઉસ વકત મેંને ફુએકા
 સરેપોશ ઉઠાયા ઔર વો શીરી પાની મેંને પીયા ઔર ખુદા
 કા શુક અદા કીયા ઔર સજ્દએ શુક બજા લાયા મેંને અદલાહ
 તઆરકવત્આલા સે હુઆ કી કે યે રોએજા બદક પર હુએઔર જો મેરે
 સુરીદ શુનેગાર હય ઉંનકે તુ બખ્શના કર્યુ કે તું સત્તારો ગફફાર હય
 ઉસ વકત બનાએગારી સે અવાઝ આઈ કે તુમ કેહ દો અપને સુરીફં
 મેં કે પાંચો વકત કી નમાઝે પળેઔર જમાઅતકે સાથ પળે મુંહ
 ન મોરેં ઈસ્મેં કોઈ બિલાદ નહીં ચુકે ચેહ ખુદાકા હુકમ હે.
 યે બિમારત સુનકર આપને સુરીફં સે ફરમાયા કે મુજહ કો
 ખુદાકા હુકમ હય કે તુમ પાંચું વકતમેંસે એક બી નમાઝ કો
 ઔરોગે તો જહન્નમ મેં જાઓગે ઉસમેં કોઈ શક નહીં ઔર
 ક્યામત કે રોઝ ખુદા કાઢી હોગા. ઔર વો રાઝી ન હુવા
 તો હમારે લીયે બળી સઝાએ હોગી ઉસ વકત સબ ખાદીમું
 ને આપકો પરેશાન હાલ દેખા ઉસ વકત તમામ સુરીફં ને
 ઔર હાઝીરે મહેકીલ ને આપકા ફરમાન (કોલ) દિલ સે સ-
 બને કબુલ કીયા ઔર આપ ઉસ વકત વાસીલે હક હુએ કાહ
 ઈન્સિન્લાહે વ ઈન્ના ઈલયહે રાજેઉન ઈન્દામખાનકા દેહના

હય કે મલક કે મલક મેં જો કોઈ ભી હાઝીર થે વો સળ
 હયરાનો પરશાન હયે જોર મેં ભી ઉસ જગહ પર જવા હોગયા
 હઝરત જમાલ મહમદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ હર સાલ ઉમ્મી
 મહેદીલે કીકા કરતે જોર મેં ભી હઝરત કે પાસ તમામ મસા-
 ઇબુકે સાથ મેં જોઠા હુઆ થા જોર શુદ્ધ હો રહી થી મૈને
 હઝરત સે અઝ કી મેં ખિલાફત ચાહતા હું હઝરત કી તાકે
 સળ શક હર હો ઇસકે લીજો ફૂલ વિદે બતાવે તબ આપને
 કહા યે ઇસ્મ પજો 'યા બદીકલ અબ્તમમ વ બીલ ખૈર'
 બાનાસો મરતબે પજો તાકે તુમહારી મુરાદ પુરી હો મેં ને
 જબ યે વિદે શુરૂ ક્રિયા વો રાત ૧૧ (ગ્યારવી) કી થી
 જોર પજો કે ફરીબ હુવા જોર મુજહે નીંદ કા ઝોઢા આયા
 તો મેંને જવાબ મેં ફૂલે ઝમાં હઝરત શાહ મોહીયુદ્દીન ગૌસે
 દો જહાં કો દેખા આપને મેરે સર પે ઉદ્દત સે ટોપી રખખી
 ખરકાઓ ખિલાફત આપકે હાથ સે પેહના દીયા આપને ફરમાયા
 કે મેરા બલક જમાલુદ્દીન કો કહા હે કે વો તુમકો ખરકા દે
 મેં સુખડા ઉઠકર હઝરત કો બકર હકિકત કહું મેં આપકી
 ખિદમત મેં હાઝીર હુવા દુસરી રિવાયાત મેં હય કે એક મજ-
 લિસ પૂર નુર જમીં હય વહાં તખ્ત ખીજા હય મુજહે ખરકા
 ખિલાફત કા પેહના કર ગોયા ઉસ તખ્ત પર બાઈઝઝત ખીડયા
 વહાં બહાંત સે ઇન્સાન મૌજુદ હય ઇતને મેં હઝરત શાહ
 જમાલુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ ટોપી જોર સજરા લેકર
 તશરીફ લાયે કે ઇતને મેં હઝરત મીયાં મેહબુબ દરિયાઈ રહે-
 મતુલ્લાહ અલૈયહ તશરીફ લાયે વો કુલાહ જોર શજરા હઝરત
 સે લેકર મેરે સર પર રખખા ઇતને મેં મેરી આંખ ખુલ ગઈ
 તબ સુખડા કો યે જવાબ કા હાલ હઝરત શાહ જમાલુદ્દીન
 રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ સે ખ્યાન ક્રિયા તબ આપમેં ફરમાયા કે
 તેરા યકીન ખીર પર બહાંત હય જોર હઝરત મીયાં મેહબુબ
 રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ બ મીસ્લે ગૌસ રહેમતુલ્લાહ મશહૂર
 હય આપને ખરકા મોહબબત સે ઇનાયત ક્રિયા ઉસ વકત
 એહમદશાહ જો ઇસ્લામખાન કે મામું ખીર સે ખબર લાયે તો

મેં હઝરત શાહ જમાલુદ્દીન રેહમતુલ્લાહ અલૈયહ કે પાસ ગયા કે આપ મુજહે બવાસ્તા મેહબુબે ઇલાહી રેહમતુલ્લાહ અલૈયહ કે તબરુક મુજહે દો તો મેં ઉનકો પહોંચ્યા હું તબ હઝરત મુનકર ઉઠે વો એક કલમ ઝૌર એક સંદુક લાયે ઝૌર મુજહે અતા કી તબરુક લેકર મેં રુખસત હુઆ ઝૌર અપને પીર કે પાસ ગયા આપકે પાંવ ચુમેં વોહ બારવી શબ થી મેં મલક કે સહન કે અંદર જાકર ખળા હુવા વહાં મજબુક કી લીડ થી મેં પીર થે વહાં જાકર ખળા રહા મુજસે પીરને તબરુક ખહેખઝતસે લીચા ચુક્તચુ કરને લગે કે વહાં ગૌસુલ આઝમ કે પાસ મેરી રૂહ હાજીર થી થે નેકું કા કામ હય ઝૌર થે દોરે અબ્બલ સે આખીરી ઝમાને તક ચલતા રહેગા થે બાત હઝરત અબ્દુલકાદર જીલાની રેહમતુલ્લાહ અલૈય ને મુજહે ખ્યાબ મેં કી હે ઝૌર ફરમાયા હય કે મલક કે મકાન મેં અચ્છી ગીઝા ઝદ્દા વગેરાહ પકાકર સુખહા ચુક્રા ખીછાકર તમામ હાજીરને મજલિસ ખુશીસે ખાતે ઉંસ વકત ખુદ હઝરત મહેબુબે ઇલાહી રેહમતુલ્લાહ અલૈયહ ને કહા ખાના પકાચો ઝૌર વહાં

મગીયારોકા ખતરા હય ઝૌર ઉંનકા મકર હય થે ખાને દેં યા
૧૬ મગર તુમ ઉનસે ખબરદાર રેહના અલ ગરઝ હઝરત

કે કેહને સે યો ખાના વહાં દસ્તર ખવાન પર રખા તો આ-
પને નમક અળકર હાથ મેં રોટી પકળી જોર ઉચમેં સે દો
ટુકળે ખાયે હઝરત અબ્દુલરઝાક રેહમતુલ્લાહ અલૈયહ ફરમાતે
હંથ કે મેં જોર હઝરત શાહ અબુમોહમ્મદ રેહમતુલ્લાહ અલૈ-
યહ કે ખુલાયે જોર આપકી જગાહ પર ઘીસાયે જોર યું ફર-
માયા કે તુમ ઇન લોગું કે સાથ ખાના ખાના ચે ફરમા કર
આપ વહાં સે ઉઠે ચે દેખકર હઝરત શાહ અબ્દુલરઝાક રેહમ-
તુલ્લાહ અલૈયહ ને અઝ્ હી કે હઝરત કમ ખાને કા કયા
સળખ હિ આપને ફરમાયા મેરે સીને મેં દર્દ હે જોર મેં ઝરા
લેહું ચે અશરફખાન તુમ્હારે સાથ ખાયે ફરમાકર આપ તખ્ત
પર લેટે જોર ખાને સે જળ લોગ ફુરસદ પાયે આપને કકા મેરે
સીને મેં બેહદ દર્દ હય ઉસે ઝરા તુમ સેક દો ચેક યુનકર
આપકે ફરઝંદ જોર હામાદ નીમકસે સેકાઈકી મગર કછ દર્દ
કમ ન હુવા તો ઉસ વકત ઇમાદલ સુલ્ક બોલે કે અગર હુકમ
હો તો હકીમ કે ખુલાવે જોર નખઝ હઝરત કી દિખાવે તો
આપને ફરમાયા કે મેં તુમકો હાના સમજા યા મગર તુમ દિવાને
નઝર આયે ફરમાયા કે ચે વકત દવા કા નહીં વકત આખરી હય
ચે સુનકર તમામ મેહફીલ વાલે દિલગીર હુવે. આપને ફરમાયા
કે અબ્બ કીતની રાત ગુઝરી હય તો અઝ્ કી પાંચવી ઘડી
ગુઝર રહી હય હઝરત તખ્ત સે ઉતરે જોર આપકે લળકે કે
ખુલાવાયા ફુઆ પળહકર દમ કી કાળે કી તરફ ઘીસાયા જોર
અમામા ઉન્કે સર પર રખકર આપને ફરમાયા કે આજ સે
તુમ મેરે બત્નશીન હો જોર સુબ્હારક ખાદીમે કલ્મેમીલ્લત હો
તુમ ભતીગું-ભાઈગું સે મોહબ્બત રખના અપને સીને કે
સાફ રખના તદબીર જોર સિલાહ રહીમી સે કામકરના ચે મેરી
વસીયત હય મેરા જ તુમ સે જયાદા ખૂશ હય પરવર દિગારે
આલમ તુમ્હારી તમામ સુરાહં બર લાયે આપ હાઝરીન કી તરફ
તવબ્જો કરકે બોલે કે ગાઓ તુમ રાગ મારું ફિર ખાદીમસેકહા કે
તુઝ કા પાની લાવો આપને તુઝ ફરમાયા જોર કિબ્લાર બેઠકર

ચાલીને શરીરે બ દિસો જન ભુલુંદ આવોડે એ પળી દો રક-
અત નમાઝ બયર કી પળી જોરે એ બયાન કેમા આમેઝ પળે

બ્યઅત ફોરવી દરસા ઇમાહલ સુલ્ક કુશાદા બાદ બહોલત હે
શમે ઇ દરગા બ હકકે અશહુદોઅન લાઇલાહા ઇલદલાહ કહો
જગરી બમે બર નકલ અબ્દે વો ગાઓ સુતરબો આસોઝ કેદમે.

કલામ ગુફત મેહબુદલાહ રેહમતુલ્લાહ અલયહ
દર વકતે વિસાલ હઝરત સાહ હમીદુદ્દીન

* રેહમતુલ્લાહ અલયહ *

મેરા બાબુલારે કંઈ તું રહીયા બસાર....
મેરા બાબુલારે શેસ સિદ્દહારે...
પોપટ કે પરન ઉડ ગયા....
મન પછતાવા હો રહીયા....
શબી મહુમ્મદ તન શા ચાઓ લદા....
મેહુમ્મદ સયોગ પાઉં....

કે કેલને સે એ જાના વહાં દસ્તર ખ્યાન પર રખ્યા તે આ-
 પને નમક અખકર લાય મેં રોટી પકળી જૌર ઉચમે' સે દો
 દુકળે ખાચે હજરત અબ્દુલરઝાક રેલમતુલ્લાહ અલીયહ ફરમાતે
 હંચ કે મેં જૌર હજરત શાહ અબુસાલમહ રેલમતુલ્લાહ અલી-
 યહ કે ખુલાચે જૌર આપકી જગાહ પર ઘીણચે જૌર યું ફર-
 માયા કે તુમ ઇન લોચું કે સાથ જાના જાના ચે ફરમા કરે
 આપ વહાં સે ઉઠે ચે ફજલ હજરત શાહ અબ્દુલરઝાક રેલમ-
 તુલ્લાહ અલીયહ ને અર્જ કી કે હજરત કમ જાને કા કયા
 સળખ હે આપને ફરમાયા મેરે ચીને મેં દર્દ હે જૌર મેં અ-
 લોટું ચે અશરફખાન તુમકારે સાથ ખાચે ફરમાકર આપ તખ્ત
 પર લોટે જૌર જાને સે જળ લોગ ફુરસદ પાચે આપને કશા મેરે
 ચીને મેં જોલદ દર્દ હય ઉચે અશ તુમ સોક દો ચેક ચુનકર
 આપકે ફરજંદ જૌર હામાદ નીમકસે સેકાઈકી મગર કુછ દર્દ
 કમ ન હુવા તો ઉસ વકત ઇમાદલ મુલક જોલે કે અંગર હુકમ
 હો તો હકીમ કે ખુલાચે જૌર નખલ હજરત કી દિખાવે' તો
 આપને ફરમાયા કે મેં તુમકો દાના સમજા થા મગર તુમ દિવાને
 નહર આચે ફરમાયા કે ચે વકત દવા કા નહીં વકત આખરી હય
 ચે ચુનકર તમામ મેહફીલ વાલે દિલગીર હુવે. આપને ફરમાયા
 કે અબ કીતની રાત ગુઝરી હય તો અર્જ કી પાંચવી વી
 ગુઝર રહી હય હજરત તખ્ત સે ઉતરે જૌર આપકે લગકે કે
 ખુલવાયા હુઆ પળકર દમ કી કાબે કી તરફ ખીણયા જૌર
 અમામા ઉન્કે સર પર રખકર આપને ફરમાયા કે આજ સે
 તુમ મેરે બનશીન હો જૌર સુખારક ખાદીમે કદમેમીલત હો
 તુમ ભતીજું-ભાઈચું સે મોહબત રખના અપને ચીને કા
 સાદે રખના તદથીર જૌર સિલહ રહીમે સે કામકરના ચે મેરી
 વચીયત હય મેરા જ તુમ સે જયાદા ખૂશ હય પરવર દિગારે
 આલમ તુમહારી તમામ મેરાદે' જાર લાચે આપ હાઝરીન કી તરફ
 તવજ્જો કરકે જોલે કે ગાઓ તુમ રાગ માફ ફિર ખાદીસેસેક્કા કે
 વુઝું કા પાની લાવો આપને વુઝું ફરમાયા જૌર કિલ્લાફ જોકર

(૧૩૯)

ચાલીને શરીરે બ દિશો જન ભુલંદ આવાઝ એ પળી દો રક-
અત નમાઝ ખચર ફી પળી ઝોર એ બયાન કદમા આમેઝ પળે.

સમસ્ત ગુજરાતી સમાજ
અમદાવાદ

સમસ્ત ગુજરાતી સમાજ
અમદાવાદ

અચત ફારસી દરસા ઇમાદુલ મુલક કુશાદા બાદ બદોલત હે
શએ ઈ દરગા બ હકકે અશહદોઅન લાઇલાહા ઇલલલાહ કહા
ભગરી જમે બર નકલ અજહે વો ગાઓ મુતરબ્બો બાસોઝ કદબે.

કલામ ગુફત મેહબુબુલ્લાહ રેહમતુલ્લાહ અલયાહ
દર વકતે વિસાલ હઝરત ચાહ હમીદુદ્દીન

* રેહમતુલ્લાહ અલયાહ *

મેરા બાબુલારે કંઈ તું રહીયા બસાર....

મેરા બાબુલારે શેસ ચે દુખ ક્રીસરે કહું....
સિદ્ધારે...

પોપટ કે પરન ઉડ ગયા....
હું ક્રીસ ઘર આંખુ રોઈ....

મન પછતાવા હો રહીયા....
હું સચુંન સુખે પાઉં...

કાઠી મહમ્મદ તન શા ચાઓ લદા....
સખુ લવરન મીલીયા આયે....

મેહમુદ સયોગ પાઉં....

હી કયા સોગે સહીયા...
અળ સપને કહીંમત બહું....

અલાપ ચાર માં બચકતે વિશાલે ગુફત મહેબુબુલ્લાહ
* રેહમતુલ્લાહ અલ્લાયારે *

હમેં બનાઝી બાક કેયે મેરી ગુનયાદ....
સો બી રહેને ના પાચગી હેઠી હે બરખાદ....
કાગુલ કેસી પુતલી માનસ નામ ધરાઝો...

આપ તમાશા દેખને દોરે બાદાદ પહેચઝો....
બું તુ રખઝો તું રેહના છ તું દે સો બાઝો....

ગલે હમારે છવળે બત ખીંચે તત બઝો....
બાલમ ચરત હસ સાંઈ કે તાના લીખખું સંદેસ....

સીયાહી કયા સોના હોને કાગુલ ગઝો બિદેસ....
ધરતી સળ કાગલ કફૂં જૌર લીખકર દીન બનરાઝો....

સાત સમંદર કી મસ કફૂં તો ચેક ગુન લીખઝો બઝો....
લીખન હારા લીખ ગયા બેહતર ન લીખઝે કોઈ....

કરમ જો અકહર પડ ગઝો અદકન જોઠા હોઝો....
સુરખા રેહતા બનમેં ફીર ચરતા બેહ સીમ....

આહીર કારે બસ પળા કુછ કર લી નો કીમ....
અરીન જો સાવજ બીગળો ન લીચો કુછ બીચાર....

હીજે હામ કહેને થે લીખખા લાઝો લીલાળ....
ના સુજ મીલે ના મન રહે ના તુ દીજી છૈયા....

મીલ રે આપ સવાહીયાં નુલા તેરા ને યહ....
રામ કલી બીરાગની ઉસે ન કહીયો કોઈ....

કહી ઉસકો રાહવનને થે બેઠા દસ સર ખોઝો....

કલામે ગુફત મેહબુબુલ્લાહ રેહમતુલ્લાહ અદૌયહ

÷ દર વકતે વિસ્માલ ÷

(૧૪૧)

આઈ મને કહીં ચુકવે છે તલ દોહું ન માસ
હું જલદે પુજાર ને ફાળે ફાળે લેતું ન સાંચ
તઈ બીગળે પુજા તાં આથી તાં તલાળી ન ખરિંગી
નેહા તેની મેં પાપકર ગહું ચું ન ફાંચી
હું તળાયું પુજારને પુજેલ દયા ન આપે
અપની પ્રીત અપાયે કર કયા અળ છત પાને
આગત ન પાલી અપને જીવ કયું પતપાદે
તેરે ચરનું કી રળે મેહમુદ વાર ને જતને

કલાસે વિસાલ મહેબુબુલલાહ રે હમપુલલાહ અદોબહ
+ ગુફત અસ્ત +

જોના પાયા પીયું કા સીયો સાવરે જાનાન
પ્રીત ચુનત ન લાઈજી પીછે પછાનાન
પીર કુરે પાંચ દીન સળ ફૈસે ભાવે
ઉઠ રે તેરા કયા ચલે જળ દોને આવે
પીર કુ પરવાર મેં રંગ રન્તે હોતે
ઓછત યોળાન પીયું કા સેજવાલે સોતે
દળ સહેલીયા મીલકર મેરા ચુલા સે યો
ફૂછ સેવા ફૂછ સેયા મેરે અંગ લગાઓ
મીયાં મેહમુદ કી પાલખી પાનું ફુલ છાઓ
હમ ચલે ઘર અપને પુમ ભવરુંવે ભાઓ

કલાસે વિસાલ મહેબુબુલલાહ રે હમપુલલાહ અદોબહ
= દર વકતે વિસાલ =

મદી તેરને સું ફરીબ બાઓ માફ પડછે કાચુ
ભરે જોળન મન થાઉ તો તારું તેરે સાચું
હોનેશું નાદાન છું મારે મરછી ગીલે
ઐય મતરે હું મીલે હું તો પું મને તીસ્જ દીલે
શુ કરસ દાલેને તે કીમ પર થાસે
અણો મહેમુદ ને આવયું જનવર વળયું લેખસે

અળર ન ફેરું સાવતક નીન ભર કજરા સાડું

માન સળે તો માન ભ માને થાડું
કલામે આખીર વિસાલે મહેબુબુલ્લાહ રેહમતુલ્લાહ

— અલૌયાહ ગુફત —

જીવળા તું ભવર ન આવે ફેર વલે

જળ આપ આલે ખમ ટોલે કાયા મેલી કારમે
હંસ રાજ હસે હસે આપ સીધારે ભવર હાથ ઝોંટીર વલે

જળ આઝો જનોરા ગળવું બહિલા કેનસો ઝુલે જન જોડે યા
સંદ છુટે ને તરો છુટે કાયા નગર ગળા બહિલીયાં

જળ સાત સીગત મીલ ભગત કીના હાથી કીન ગીન બાંધીયા
જન વશારે રણ જીત ચાલીયા પાળ તોલ નાચીયા

જળ પાલ ફુટે જીય છુટે તીર કપાડું બે આદ
હુય હુય કારન લોગ બે મીલીયા કહોને જીવરા કહાં ગયા

મેહસુદ રોઝો રોઝો જલ બે ભરયાં નીર વહીયો પરતાફેર
ખાલીક લેખૂં પુછસે તો હોસ કેન હવાલ રે

હજરત ને દોતીન ગરગરેહ કરકે કહા “ચા અલ્લાહ”
અપની બં કો બાંબહકક કરદી ઝોર ઉક્રમા કી તરફ રાહી
હુયે ઉંસ વકત ઇમાદલ મુલક ઝોર અશરફખાન તઝહીજો તક-
કીન કા સામાન તૈયાર કરકે આપકો તખત કે ઉપર સુલાયા
બામા જુસ્મ અતહર સે ઉતારા ઝોર જળ ઇઝારબંધ (નાળા)
ખોલને લગે તો હજરત ને આપકે હાથ સે પકળ લીયા ઉસ
વકત હજરત શાહ અબુમોહંમદ રેહમતુલ્લાહ અલૌયાહને અર્જ
કી કે બાળા ચહાં કોઈ ના મોહરીમ નહીં ચે સુનકર હજરત
ને આપકે દસ્ત સુબારક કેા ઉંઠાયા તો હાતીફ સે નીંદા આઈ
કે “અલા ઇન્ના ઐલીયા અલ્લાહિ લાયુમતુના લા કીન્ના ઐયનત
એલિના મીન દારીન એલા બારે” ચાને ઐલીયા અલ્લાહ મરતે
નહીં લેકીન એક મકાન સે દુસરે મકાન કા સફર કરતે હે

હઝરત કો શુસલ દેકર આપકે લાશએમુબારક કો સંદુક
મેં રખકર આંપાનેર સે તમામ હાજીરાને મજલીસ સંદુક કો
સળકે સળ દોશ બ દોશ લેકર ચલે ઝૌર ખીરપુર મેં એક
નીમ કે દરખત કે નીચે જનાઝા રખ્યા જહાં આપકે વાલીદ
સાહબ હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રેહમતુલ્લાહ અલૌયહ કા મઝાર
શરીફ હિ વહાં મઝાર કે કરીબ રખ્યા ઉસ વકત વહાં એક
શખસ સોચા હુવા થા ખુદ હઝરત ને ફરમાયા કે સોને વાલે
ઉંઠ જા કયું કે ચે જગાહ કપ્પે મેહમુદ કી હૈ જબ વો ઉઠા
ઝૌર જનાઝા દેખકર હિરાન રેહગયા ઝૌર ઉઠતે હી વીલાયત
તસીબ હો ગયું ચે આપકી કરામત ઉસ વકત ગાલીર કી નોટ)
એક મીનટમેં અદબે ઝૌલીયાને ઉસ ઉઠને વાલેકો તાઝદાર બના-
દીયા હઝરત શાહ લાડમહંમદ રેહમતુલ્લાહ અલૌયહ આપકે
મકાન પર હાજીર ચે ઝૌર આપકો બબર મીલતે હી હાજીર
હુવે ઝૌર આપને ચે જુગરી કહી.

ઉકદા દર પરદા બીલા દીલ ગુફત હઝરત શાહ
લાડમહંમદ રેહમતુલ્લાહ અલૌયહ ઉફ

* શાયખુલ ઇસ્લામ રેહમતુલ્લાહ અલૌયહ *

વા હલાહલ મીલા હો મુજકો
હાય રે તેરી નસ સુબહાઇ
દહન આએ લોલે ઇસ બરહન
મન મેરે તો બસીયા રે
હીજે બીચ રાખે ખીયુ
સેજ સોને મુજ તન ચોતા
પ્રીસ પરીન હું દીન બહેલાવું
તુજહી માંગુ તુજહી મનાવું
લાળ મીલી મેહમુદ પીયાસુ

તમુંહું તુંજ લગે સાંઘ
નીંદ ગવા એ મન તા
સતાએ કર્ દાસ કી ચીતા
ખ્યારે જહુ પેકે
હમ સોના પર ખેલે જીયે
ચા બરાહ ન છોર પાસ
થજે બરસ છે માસ
સમરૂં તેરા નાઉં
મુખ દેખે બલ જાઉં

ચે જુગરી સુનકર હઝરતને દસ્ત મુબારક લમ્બા કરકે
મુસાફ્ર કીયા ઉસ વકત હઝરત જમાલમહંમદ રેહમતુલ્લાહ
અલૌયહ આબદીદા હુવે ઝૌર આપને લી જુગરી કહી.

ઉકદા દર પરદા યીલા દીલ ગુફત હઝરત શાહ
* જમાલમહંમદ રહિમતુલ્લાહ અદૌયહ *

અળ મુજ આગે ગતાલે મેરા બાલમીયા....

સાગી તઇ કયા કયા કીયા રે....
તુજ યીન ધન ન સહાવે....

વાહિલા તેં કયા કીયા રે....
ગહિત કરૂં કયા જાન પીયુ નજીયો હાત નમીરા...

સુજ હુખયા કે પુંછે કચોકરૂં ના દેરા...
નૌયનું નીંદ ન આવે સાંધર મન માહા....

કીસ દીન મીલે તું સુજે ગુલ દેવા બાહાં...
શાહ અલદાહ તન પીયુ સન મેહસુદ મીતા...

કહે જમાલ ફીર મુબ કયું રહીયા નચીતા....

જળ જગરી પુરી હુઇ તો હઝરત જમાલ મહંમદ રેહમતુલ્લાહ
અદૌયહ સે ચીના બચીના મીલે ઉસ વકત હઝરત મહંમદ
ચાંદ રેહમતુલ્લાહ અદૌયહ આગે જૌર આપને લી જગરી
કેહ સુનાઇ.

જગરી ગુફત હઝરત મહંમદ ચાંદ રેહમતુલ્લાહ

÷ અદૌયહ ÷

બેરન મીલો ને બાં નહ પસાર એરે મુજ ધો જગ માહી જૌર હાર
તુમ યીન મુજકો સબ જગ સુના કીસ દહશ કરૂં રાવ
મીરે બચનુ બોલું સાથી કયું નહી કેહતે આવ
દો જગ બહેતર તુમ નહીં બેરન માન લાહા લો લાનત
અગન બીરોગે લોગે મુજકો બંદ હો જતે દાંત હો બેરન
શાહ ચાલેદા બાબન અપના ઉન હું રચાયા રાજ
એસે સાદ કરી તુમ મેરે બંદ હો અંગી કાજ
શાહ ચાલેદા તન બેરન મેહસુદ મેરા માન વધાગો
વંશ ચોવસર તુજ કર તેરે ચાંદ કે સપને આગો

જળ જે ગમનાક જગરી પુરી હું તો આપ કે ભાઈ સાહજ સે હઝરત મીલે જોર આહીસ્તા સે ભાઈ કે સાથ બાત ફી જોર ઉસ વકત આપકે લખ હીલે ઉસ વકત બાઝ લોગુને કહા કે આપસે કયા ફરમાયા કે આપકે લખ હીલે આપને કહા ને લેહ હક જોર હઝરત કે ફરમાન હિ જે કેહના મુજહે મતા ફરમાયા હે અગર જે કહું તો શરીઅત મેં નુકસાન હિ ઇસ લીયે મેં કેહ નહીં સકતા મહેમુદપુરા જોર બીરપુર કે સળ મુસલમાન જોર આપકે ખોશો અકરળા હાઝીર હુયે જોર શાહ કે ગમ મેં આંસુ બહાને લગે જોર જોક બનીયા જુસકા નામ રામા થા વો લી આયા જોર વો લી હઝરત કે ગમ મેં આંસુ બહાને લગા જળ આપને રામા નામી બનીયે કેા દેખકર ફરમાયા કે જે બનીયે કા મંચ કરજહાર હું ઉસે અશરા (રૂપયા) લાહો કરજ કે બંધ સે મુજકો છુળા હો જે સુનકર હઝરત શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અદૌચ ને કહા મેં ઇસ કર્જોકો અદા કરતા હું ઉસ વકત આપ ઉકળા ફી તરફ ચલે જોર મઝારે અકદસ મેં બેહોશ હુવે.

જળ આપકા ઉર્સ શરીફ આતા હે ઉસ વકત કબાલ તં-
બુરા લોકર કલામ ગાતે હે ઉસ વકત માફ, રાગ ગાતે હે તો ઉંમી વકત કબ્જે અનવર પર પચીના આતા હે તો આવેરીન રમાલ અપને તર કરતે હે જોર તબરૂક લેકર રવાના હોતે હે આપકા રેહલતનામા પુરા હુવા તો સળ સલવાત પળહે.

+ બીના કરદા રોઝા અઝ તરફ ઇમાદુલ સુલક +

અબ યહાં સે હઝરત મીયાં મેહમુદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ
અદૌચક કે રોઝા મુબારક બનાને કા બ્યાન

= શરૂ કરતા હું =

મલક ને તીન લાખ રૂપીએ નીકાલકર ભાઈ અબ્દાલ

મુજબ જોઈ શકાય તેમના મુજબ જે કલ્પા પ્રમ બધી જોઈ
 બધાં જે પશ્ચર બાકર લગરત હી રીકોરે મુખારક બનાવો બાધ
 જોઈ બાધક રૂપીએ કોઈર ખંભાત બાકર કલ્પી મેં જોઈ જોઈર
 જે કલ્પરંગક પશ્ચર બાધક કર બનાવે મેં બાને લગે મગર પશ્ચર
 જોઈયા મેં કુબ ગરે કલરત હી કુબા જે બનાવ બધા મજો
 બાધ જોઈર બીસર કોબારા તેગ બાબ રૂપરો કોઈર ગજો જોઈર
 પશ્ચર બાધક કર બાને લગે તેા જો પશ્ચર બી જોઈયા મેં
 કુબ ગરે બીસરી બાર મલીક ને મનાસ લગાર રૂપીએ કોઈર
 બીપ જોઈ ક સાધ મેં જોઈકર પશ્ચર મંગવાએ મગર જો બી
 જોઈયા મેં કુબ ગજો મલીક બહિત હી રંગદા કુવા જોઈર
 ઉસકે અડીદે મેં કુહ કલ્પ નહીં અમા જોઈર બોલકે જે મેં
 ગુકરાન કુવા હી જો મેંને બીર પર ફરબાન કર હીયા બધ
 રાત હી મલીક જોયા તેા લગરત ને ગવાબ મેં ફરમાયા કે
 મલીક તેર સર જે જે બોજ મત ઊઠા કે મુજહી તેા અસમન
 કા સાચા બસ હી જોઈર જે પશ્ચર કે ગુંબદ હી મુજકો હીવસ
 નહીં મલીક જે મુનકર બહિત પરશાન કુવા જોઈર ગારગાર મેંને
 લગા જોઈર કહીને લગા કે લગરત હી જે મેરી બિદમલ જોઈર
 હીયા મંજીર નહીં કોર મલીક અપને બાધ જોઈર લગકે કી
 સાધ કોઈર અપકે મગરે અકલસ પર લાજીર કોઈર ગારગાર
 રોને લગે જોઈર બહિત હી અમુર્ધી કુવે તેા લગરત હી ફો
 મહિરબાની કુબ જોઈર બિશારત હી કે અગાર હીસ હી તેા સ
 બર કર મત ગલરા જોઈર જો કલ્પસરી દેવી હી ઉસકે મેં
 કુકસ દેતા હું તાકે જો પશ્ચર ઊઠા લાકર યહાં મેદાન મેં
 લાકર દરગાહ કે લીયે ઠેર કરે તે બાવીશ જમા રખ રોડ
 જોઈર ગુબંદ હી કોઈ નકર અલ ગરજ રાત મેં કલ્પસરીદેવી
 અપાન હી અપાન મેં પશ્ચર લાકર મેદાન મેં રખ ગઈ અબ
 ફગર હી મલીક ઊઠા તેા કયા દેખતા હી કે પશ્ચરોકા ઠેર લગા
 કુવા હી દેખકર જો બહિત ખૂંદા કુવા જોઈર મુકે લક બનાલયા
 જોઈર મલીક ને સંગ તરસિંજો બુલાયા જો સંગ તરાસ રોક
 જો બહિતર જે ઉનકા સરદાર રામા નારી થા

તો સળ પશ્ચરું' કે। કાટ કર સદ્ગર્હદાર બનાને કે કામ મેં
 મૂળ ગળો ઇમાદુલ મુલક કે બાલ જોયનલ મુલક કા વિચાલ
 હા ગયા ઉચી રોઝ મોહરમ કા પલેલા ગ્રાંથ શા મોર લગકા
 અગરચારલ મલક બી મોહરમ કી નવ તારીખ કેા વાગીલે
 બકક હુઆ મોર ઇમાદુલ મુલક કે હકીકી બાલ અબદારલ મલક
 બી મોહરમ કી પંદરવી તારીખ કેા વાગીલે જનત હુજો ઉં
 ચે તીનું કા મઝાર મરજુલ કી દીબાન કી જાનીબ હુ અલગર
 ગ્રાંથ ચોલ કે બાલ હઝરત કા રોઝા તૈયાર હુવા ઉર વકત
 હઝરતને મલીક સે ફરમાયા અબ બસ કર મોર જીયાતની
 મત કર તેા મલક ને અઝા કી અગર હુકમ હિતો કુશાહગી
 કે દીબો જોચી હસરી ઇમારત બનાઉ ચે અઝા કરતે હી રોઝે
 મેં ફરીયા પડા ફીર તેા ઇસકી ફીક મેં કુલ ઘડી ગુઝરી મોર
 મુહરો શામ આજી કી જબ હસરે તબકે કી ગુશી હઝરત
 કી તરફ સે હુમ ઇચી રોઝે કે તૈયાર કરને મેં બારા બરસ
 ગુઝરે મોર માલે રબીઉલ આબર કી અબ્યારવી તારીખ કેા
 વો બી વાસીલે જનત હુવે. મોર ઉંનકો રોઝે કે સામને મગ-
 રીબ કી તરફ મલકન કીયે અગર સાલ કી ઝરરત હો તેા સન
 હિ. ૯૫૩ ચે રેહલત નામા પુરા કીયા મોર હમારા ખાતમા
 બોલખોર કલમે કે સાથ હો-
 આમીન.....

બાળે હકેતુમ દર બ્યાન ફેરજાંદાને મેહબુબુલલાહ

* રહેમતુલલાહ અદૌયહ *

બયાં કર રૌબુલ ઇસ્લામ મોર અશરફબાન મોર શાહ
 જમાલુલલાહ કે જે મહેમુદ મહેબુબુલલાહ રહેમતુલલાહ અલયહ
 કે ઘર કે વો તીનું ઉલલે હૈ.

ખીલાહે સાફીયા જામ દીલ આસાં...

સમીચી હુ મેરે દીલ કે ચે આસાં....

કે જમીયત સે તાયે ખુસકી તાબત....

તમાલીયત કેા પહોંચી બાફરાબત....

પગડો યાશે થે હે આખરી બાળ....

હિ ફસલે પાંચ ઈસલી બાળ અંદર...
ઉંઝાકર અશ્મ સે ગફલત કા તુમબાળ....

ફસલ હોયમ મેં હિ વાક્યા ફરજંદે હોયમ....
બ્યાં પડેલે હિ શાહે લોડ ખુસનર....

ફસલે સોયમ મેં હિ ખુસતોર મસતુર....
મુળારક માજશ એ બુ મહંમદ....

ફસલે અહાદમ મેં હે નેકો મના ફળ....
હકીકત શાહે જમાલુલ્લાહ પુર નુર....

ફસલે પંબુમ મેં હે હાલે બાસકો...
વલી ઉલ્લાહ બ્યારુલ્લાહ ચાહુબ....

ફસલ છઠી મેં ઉસારે બુઝુર્ગ....
મહંમદ ચાંદ સાહબ કા લીબા હે....

સખીયા શાહે આલમ હદયા બીબી....

થે અહેવાલ કો મુખતસર કરકે હાલ હઝરત કે તીન
સાહબઝાદું કા સુનાતા હું કે આપ બચપન મેં ઇન્સે દીન સી-
ખતે થે ઉસ વકત સે વો વિલાયત સે નવાજે હુથે થે ઉનમેં
બળે હઝરત શાહે લોડમહંમદ શેખૂલ હસ્લામ તોહફે રસુ-
લદ્લાહ સલાલ્લાહો અલયહિ વસલ્લમ થે વો ફતુબલ વરાબે
ગૌસુલ અનામ થે જબ આપ પૈદા હૂવે ઉસ વકત આપકે વા-
લીદ સાહબ ને જગરી કહી ઉસ વકત સરકારે હોઆલમ સલ્લ-
લાહો અલયહિ વ. તશરીફ ફરમા થે બાદ મુળારકબાદ આપ
તશરીફ લે ગએ.

જગરી ગફતા મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ
બવકતે તવલાલિદ શૈખુલ હસ્લામ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ

અરે બાવલે તું બરહી નેકી ધાર....

હું છલચું રંગ અપને બની સળ ફળ બસાર....

અતલ કેરી અંગીયા સોહિ દેસુંદાલ મોતી....

આજ પ્રીતમ ઘર આવેંગેહ ધીર ભુટી....
જગ કાજલ કર કંગન જો ઘાહર તલ જોલ હરયા....

કસુંબ ચળા પાલિયા દેખત મોહિ રંગીયા....
પ્રીત પીચારી પરમ રસ ભરયા નળી મહંમદ પાયા....

સુખ સુહાગન દીન સુજહ દીતા લાડ મહંમદ ઘર આવ્યા....

* કલાસે ગુફત મહિયુમુદલાહ રહેમતુદલાહ અદૌયાહ *

આજ કરયા કીને સાંધયા દેણુ હર ચોક સે આછી બધાયા
પકેત અગરન શેહમન ભાવે પાંચ લોજન ચાંઉ સાહાવે
ધન ચાઉ પીયા ઘર આવે શહિઆઓ ઘર માન બધાયાં
લો આવન તલક બતપાઈયાં દો જગ માન અણુ સરાયા
અળી મહેસુદ ગયાની સુનેહલો પીયુ કહિ સુબારક અળ ધો

દોહરા ગુફત દાદા પીરશાહ શાહિ આલમખીયાં મંઝન

* રહેમતુદલાહ અદૌયાહ માનદોહિ જખમતા *

અણુ મહંમદ અર્શ સે તોહફા આયા આઓ....

મીપ સુબારક સુજ દીયા જગ સાંલલતીન શાદ....

ખાન કહીયા મે ખ્યારસુ લેહીયા અવમા મીનત....

જેગી અશરફખાંનકે સાંઘ કી તે ચુનત....

ઉસ વકત સરકારે મદીના સલ્લલાહો અલચહે વસલ્લમ
જોલકા કે સુબારક બાદ કે લીચે તશરીફ ફરમા થે જળ જગરી
તમામ હુઇં તો સરકાર સુબારક બાદ ફરમાકર તશરીફ લેગઓ
ઝૈર હઝરત કે છોટે સાલબ ઝાદે શાહ જમાલમહંમદ રહેમતુદલાહ
અદૌય પૈદા હુવે ઉસ વકત હઝરત ને જગરી કહી

ઉકદા દર પરદા શખાળે બવકત તવલ્લુહ શાહ

÷ જમાલ મહંમદ રહેમતુદલાહ અદૌયાહ ÷

આગ સાંઈ લખવલ નોડા
 જળ બીયા જમણા આંચો
 જળ ખીસકર કેરો બપોઈ
 ખન સાડે કા મસલદુઈ
 ખન સર્ગદી કે બાયા
 બને અંગા ભેગા પાયા
 રંગ રૈય દી ચાલેલી ગયાઈ
 ચેલે રોડા બદીયા બા ચક માઈ
 મરેમુદ મું ગોદ બગાઉ

= દોહરા =

ઈસ કલ કેરે આંચો ક રીરે ના દરદ આંચા દર
 કલ જળ કેરી પાઈ ન લાગે ખીર અપને કે પુલકાઈ
 પાક મુસાઈદા સાંઈ કેરા મન ઘેરે મું આંચા
 રૂનરૂન ડોઝેબા મુંબ સાપુરન બરડા ખારન સુવા
 નીરમલ હેલા અપના કીરો મેલ મુબહાયા દુલો
 હુચા માન મરેમુદ કે હો હીગા વેચા મુબ કલ દુલો

કેમસે અવ્યલ બીચ સુનાડીમ શોખુલ હસ્તામ નોહકાંચે
 + રમુલદલાહ મલદલાહો અલખાદે મમલદમ +

રાત્રી કા બચાન હે કે હઝરત શાહ લાઠમહમદ રહેમતુલ્લાહ
 અદૌય બચપન મેં અપની ગલી મેં કુલ બચુ કે માથ એક
 રહે થે કે વહાં એક દુરવેશા રુખામ કા મરીઝ થા વો આપેકે
 નઝદીક આયા તો આપ હિસ દુરવેશા પર થુકે ઈસ હરકત મે
 વો રોને લગા એર આહોઝારી કરતા હુવા હઝરત નીચાં મરેમુદ
 રહેમતુલ્લાહ અદૌય દી ખિદમત મેં હાજીર હુવા હઝરત કે
 આગે દરિયાદ દી કે આપેકે સાહબઆદો બા કમાલ ગીમુદ
 અબરાર કા દરજ્જા રખતે હે મગર મેરી હિસ બિમારી કા
 દેખકર સુગ પર થુકે.

શ્રી આદીત્યા અવતારાદ્ય શ્રી શાન કે જિલાકે હે તળ હંઝરત ને
 આપકે બુલાકર જોર ફેછ સળત જળાન મે દો શૂનન ફેદે તો
 હંઝરત શાહ લારમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયાદને અર્જ કરી આપ
 કર્યું બકા હોતે હો અગર આપકા હુકમ હો તો મેં હયા કોળી
 કે જીસ્મ પર અપના હાથ દીરાઉં ફરીર ગદા) ફર્યું ચૂજ પર
 શક લાતા હે અગર આપ ફરમાઓતો મેં ઈસ્કા જીસ્મ અપની
 જળાન સે ચાહે જોર ફળી હોળારા હયા કા નામ નહું ચે યૂન-
 ફર હુરવેશ જોલા કે અય શેહજાહા સાહબ આપ કરમ ફરમા-
 ફર મેરે જીસ્મ પર હાથ ફેર દો ચે યૂનફર શાહજાહા સાહબ
 ને ઉસકે જીસ્મ પર હાથ ફેરા તળ આપકે મુળારક હાથ કે
 લગને સે ઉસ કોળી ને શિકા પાઈ જોર ઉસકા જીસ્મ ખેશ-
 નુમા ઘનગયા મગર હંઝરત શાહજાહા સાહબ આપકે વાલીદ
 સાહબ કે અલદાજ સે નારાજ હુયે ઉસ વક્ત હંઝરત મહેમુદ
 મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયાહ કે પુસ્ત મુળારક સે દહ
 પેદા હુવા જીસ સળખ આપકા ચેહરા મુળારક ઝહું (ખીલા)
 હો ગયા તો આપને ઉસ વક્ત સુરાકળા કીયા તો આપકા દહ
 બતા રહો ઉસ રોઝ રાત કો ખવાખ મેં હંઝરત કે સરકારે
 દો આલમ સદ્લાહો અલયહ વસલમ તશરીફ લાયે જોર ઇર્શાદ
 ફરમાયા કે ઐય મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયાહ
 મેરા તોહફા ને શાહ લાડમોહંમદ શેખુલ ઇસ્લામ હે ઉંનેસે
 પાની દમ કરવા કે ખીલો તોકે આપકા દહ જોર રંજ હુર
 હો બતયે ચે ફરમાકર આપ તશરીફ લે ગએ હંઝરત કા તમામ જીસ્મ
 મેઅત્તર હો ગયા આપને શાહજાહા સાહબ કો બૂલાકર પાની
 કરવા કે આપને નોસ ફરમાયા (ખીયા) આપને સિકા પાઈ ચે
 રિવાયત હંઝરત શાહ અબ્દુલકાદીર ને હંઝરત શાહ મીયાં
 બાબુ કે જગર ચારા આપકે લગકે ને ખ્યાન કરી હે.

નકલ દોયમ હંઝરત શેખુલ ઇસ્લામ ઉર્ફ હંઝરત

÷ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયાહ ÷

હજરત શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલીયહુ રજી
 મોડાસા મેં તશરીફ ફરમા થે ઉંસ કર્જે મેં એક રાહીબ
 (નજુમ કા દેખને વાલા) થા. વોહ નજુમ કે ઈલમ કા પુરા
 માહિર થા ઉંસને કહા કે કલ કો એક પાસ (ઘણી) કે બાદ
 સૂરજ ગેહન મગરીબ કી તરફ ગાયબ હુવા હે તો લોગુ' ને
 કહા કે યે નેક હે યા બદ તો વો ગોલા કે આઈન્દા સાલ બંદ
 હોગા એસા કેહત (હકાય) જહાન મેં પડેગા કે આસમાન પર
 અબર (બાદલ) બીલફૂલ ન આયેગા ઓર એક કતરા બી પા-
 નીકા ન બરસે ઓર લોગ હિરાન પરેશાન હોં યે સુનકર સબ
 લોગ જમા હોકર હજરત શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલીયહુ
 કે પાસ હાજીર હોકર અર્ઝ કી ઓર રાહીબ કા તમામ બયાન
 આપકો સુનાયા યે સુનકર આપને ફરમાયા કે કલ કો હરગીઝ
 સૂરજ ગેહન નહીં હોગા તુમ મત ગભરાઓ ઓર ખુદા કી
 ઝાત પર ભરોસા રખો તાકે તુમહારે સર સે કેહત દુર હોગા
 ઓર તુમહારી સબ બલાઓ દુર હોગી. વકત હો તીન રહસ
 ઈન્સાન મોજુદ થે ઉંસને કહા તુમ અપની આંખે બંદ કરો
 ઓર જળ આંખે બંદ કરકે ખોલીતો લોહ મેહફૂઝ પર દેખા
 કે આઈન્દા સાલ બારીશ નહીં બરસેગા યે દેખકર અફસોસ
 કરને લગે કે અળ તો સબ કી ખરાબી હોગી યે લોગુ' કી
 ઝબાની સુનકર હજરત ને કહા કે રાહીબ કા કહેના સચ હે
 ઉંસને આપને નજુમ કો દેખકર કહા થા ઓર તુમને આંખ સે
 દેખા હે કે પરવરદિગાર ખલક પર કહહાર હે મગર તુમ ગમ
 મતકરો ઈન્શાઅલ્લાહ ખાલેફુલ ખલક રહમવાલા હે કેહત તો
 કયા ચીઝ હે મગર અલ્લાહ કે લુલ્ક સે ખુશહાલી હોગી યે
 કેહકર આપને દુઆ ફરમાઈ તો લોહ મેહફૂઝ પર કેહત કે
 બદલે મેં ઉંસ જગા લીખના દેખા પાની હી પાની ઓર વો
 સાલ ઓર સાલું સે બહિતર હોગા ઓર ફરમાયા તુમહારે દીલ
 કે મુવાફીક ખાલીફ ને યે સાલ અરઝ કીયા હજરત શાહ
 લાડમહંમદ શેખુલ ઈસ્લામ કે તુફીલ કેહત સાલી દુર હુઈ યે
 રિવાયત હજરત શાહ અબ્દુલલતીફ ને બયાન કી હે જો આપકે પોતા હે

જ્ઞાન સોયમ : હઝરત શાહ લાડમહંમદ સાહબ

* રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ *

હઝરત મહંમદ ચાંદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ જો હઝરત
મીયાં મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે ભાઈ
હો ચોર હઝરત શાહ લાડમહંમદ સાહબ કે વાયા હોતે હો વો
દોનું રીશ્તે મેં વયા લતીબ ચોર સાળી હોતે હો સૌચદ હઝરત
શાહ આહસન રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ જો હઝરત શાહ સૌચદ
મંમીઉદ્દીન ઉર્ફ શાહ સાધન રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે લગડે
હોતે હો ઉનકી બગી લગડી હઝરત શાહ ચાંદ મહંમદ રહેમ-
તુલ્લાહ અલૌયહ કે સાથ મેં ચોર દુસરી છોટી લગડી (સાહ-
બઝાદી) હઝરત શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે
નીકાલ મેં થી ચે બીબીકા નામ ગુલકામ હો મોડાસા કે મૈસલ-
માનુંને આપકો આપને વહાં બૂલાચ્છે વહાં આપને મુકામ ક્રિયા
ચોર આપને આપકે વચ્ચાકો મહિમાની કે લીચે બુલાચ્છે બાઝે
વકત બાને કે મૈસલમાન કેહને લગે કે અગર ઇસ વકત કચ્ચી
કેરી (આમ) હોતી તો કયા ખુબ હોતા ઉસ વકત હઝરત ને
વયા સે કહા કે મહિમાન કચ્ચી કેરીયાં મંગતે હો તો ઉનકો
દેના ચાહિયે કે જસસે વો ખૂશ હો બચેં ઉસ વકત વયા
ને ફરમાયા કે જૈચ નુરેચરમ ચે મોસમ શરદી કા હો ચોર
માહ કારતક હો ઇસ વકત કેરી (આમ) કી મોસમ નહીં હો
ઉસ વકત હઝરત શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ ખેમે
કે પાસ ખળે થે ચોર આપને ખેમે કી ચોખ હિલાઈ તો બા-
રીસ કી ખૂંદ કે માનીંદ કેરીયાં સદહાહઝાર ગીરી તો ઉનકો
કાદકર કીમા બનાયા વો સબ મહિમાનું ને ખાયા જસ વકત
ખેમે કી ચોખ હીલાઈ ઉઝી વકત આપને દોહરા કહા

દોહરા ગુફત હઝરત શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ

* અલૌયહ *

કેરી માંગે લોકબાવયુ સાથી મના....

કાજ સવાર હરખસું કરે લાડત્રી ચીનત...

મૂનાદીબ લાડ સાહબ કે દીલા રામ...

બહોત હે કર સફ કયા ઉનકો અરકામ...

હઝરત શાહ અબુમહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ

+ બલકે મીયાંના મકબુલેરખ યગાના ફસલે હોયમ +

હઝરત શાહ અબુમહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ બવકતે
વિસાલ હઝરત મીયાં મહેમૂદ મહેબુબુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈ
યહ ને આપકે મજલે માહબઅહે કા લકબ કુતબેઅમા રહેમતુલ્લાહે
અલૈયહ ચૌર આપકા નામેપાક શાહ અબુમહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ
અલૈયહ કે આપકે વાલીહે બુઝુર્ગ વારને ખરકચે બિલાફત
અતા ફરમાયા કયુ કે આપ પેસવાઈ કે લાયક થે બલકે ખુદાકી
રહનુમાઈ કીયા કરતે થે આપકે પાસ એક જવાન અબુતાલીબ
નેક સાહલે ને કહા કે યહાં સાહબે જાહ કેન હે તો કહા
ગયા કે હઝરત શાહ અબુમહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ હૈ થે
સુનકર આપકી ખીદમત મેં હાઝીર હુવા ચૌર અપને ખવાબ
કા હાલ કેહ સૂનાયા કે મેંને આજ એસા ખવાબ દેખાડેકી
મુજહે જમાલે કુતબુલ અકતાબ નઝર આયે કે ગોયા આપકે
બાબા કી સૂરત ચૌર મુજહે યું નઝર આયા કે મુજહે અપના
મુરીદ બનાયા હૈ જબ ઉસ નવ જવાન અબુતાલીબ કી ગુફતગુ
સુંની તો આપ રૌઝેયે મુનવર કે અંદર તશરીફ લે ગયે ચૌર
દરવાઝા ખંદ કર દીયા ચૌર કબ્રે અનવર કે કરીબ જાકર અઝ
કી કે આપ મુજહે અપના દીદાર કરાચે બાબા હઝરત ને
આપકે ફરઝંદ કી ખાત સુનકર કબ્ર શરીફ સે ઉઠે ચૌર સીને
તક બાહર આયે ઉસ વકત વો નવ જવાન અબુતાલીબ સાથ
મેં થે ચૌર અબુતાલીબ કે અપને દસ્તે મુબારક પર બેઅત
કરાકે આપ ગુલશને તુરબત મેં તશરીફ લે ગયે અબુતાલીબ
ને અપને દીલ કી મુરાદ પાઈ ચૌર ઉસકી મુશકીલ કુસાઈ હુઈ

(૧૫૫)

હઝરત શાહ અબુમોહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયાહ વ.

તેજ શેખ શેખ શરાબ પીનેવાલા હઝરત શાહ અબુમોહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયાહ કી ખિદમત મેં હાજીર હોકર અર્જ કી તો આપને ઉસકો જવાબ દિયા કે તું શરાબી હૈ ઇસ લીયે મેં તુજહે મુરીદ નહી બનાઉંગા કયું કે મેરે સરકાર નહીએ કરીમ તજલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ કા કૌલ હૈ કી શરાબી નાપાક હૈ ઐર હેસી હાલતમે તુ આયા હૈ ઇસ લીયે તેરા હાથ પકળના અઝા નહીં તો વો બોલા કે ઇન્સાન ઇ મરતબા બળા હે. ઇસમેં શરાબી બના શરાબી સબ ચકસાં ઇનસાંન હે. ઐર ઉનકે મરતબે મેં ફરક નહીં આપને ફરમાયા કે શરાબી કે લીયે જહન્નમ હે ઐર ઉસકે લીયે હૈ નાક અબળ હૈ. શરાબી બોલા કે હોઝબ ઐર જન્નત કહાં હે. ઐર કીસને દેખીહૈ હઝરત ને ફીર ઉસ મુનકર સે કહા કે તું અપની દોનું આંખેં બંદ કર દે. જબ ઉસને આંખેં બંદ કી તો ઉસને દાએ તરફ જન્નત કે બીચ સુફી ઐર સ્વાલેહીન કે દેખા વો આરામ સે બેહતરીન તખ્ત પર આરામ ફરમા રહે હે ઐર ફરીસ્તે કૌવસર કે પાની કે ખ્યાલે ભર કર બળે હે પીલાને કે લીયે ઉનકે લીયે મહેદાર રંગબિરંગ કે ખાનું કે દસ્તરખાન હાજીર હે જબ બાએ તરફ દેખા તો હોઝબ ભળક રહી હે ઉસકે અંદર શરાબીયું કી ખરાબી ઐર હોઝબ કા અઝાબ હો રહા હે. યે દેખકર વો ડરા ઐર સીદક દીલ સે તોળા કી આપને લી ઉસકો શરાબ સે તોળા કરાકર આપને ઉસે મુરીદ બનાલીયા ઐર ઉસે સ્વાલેહીન કામ અતા ફરમાદીયા ઐર વોહ નવજવાન વાસિલે બહક હો ગયા.

બયાન આં હઝરત અબુમોહમ્મદ સાહબ રહેમતુલ્લાહ

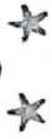
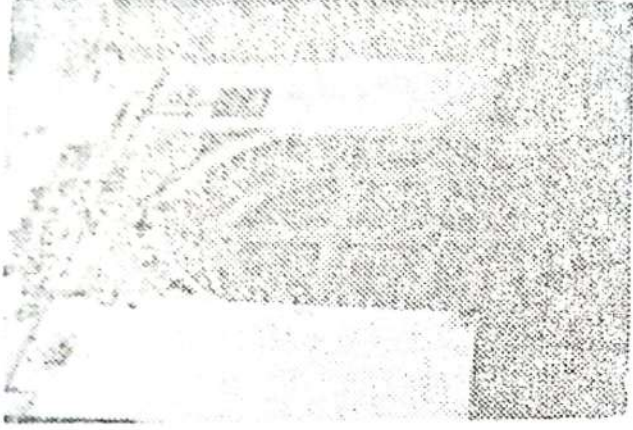
÷ અલૈયાહ ÷

હઝરત શાહ અબુમોહમ્મદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયાહ કા વિસાલ

આપકે તાલિદ સાલળ કે વિસાલ કે બાદ પંદરા માસ ૨ બાદ હુવા કે આપકી વિચાલે તારીખ રમઝાનનંસ મુબારક કી ૨૭ અસાદનંસ તારીખ કે યો સન બિઝરી હંદેષ મલકૂઝ કે અંદર બતાઈ કે તારીખે વિસાલ રવાયન હઝરને અબ્દુલસતીકે રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ

* હઝરત આબુમહંમદ સાલળ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ *

હઝરત શાહ અબુમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ ખુદાકે ખ્યારે થે ઝોર વાદે મલાલી થે આપકા ઝોક મુસબી ખાલી નહીં થા આપકી બહોલતરી કરામતે મશાફૂર હુય આપ હઝરત કે મન્ઝલે ચાહબઝાદે હે આપકા વિચાલ યન હિઝરી ફરદ

કે રમઝાનનંસ મુબારક કી તારીખ ૨૭ કો હુવા હે યે વાકેઆ હઝરત શાહ અબ્દુલસતીક રહેમતુલ્લાહ અદૌય બયાન કરતે હે હઝરત શાહ અબુમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ કે તીન સાહબઝાદે થે અબ્વલ હઝરત મહંમદ શાહ શરીફ રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ દોયમ હઝરત મનસુર રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ સોયમ હઝરત અબ્દુલસતીક રહેમતુલ્લાહ અદૌયહ થે

નો હજરત મીયાં મલેમૂદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ અલૌય કે પોતે
 એક રોગ કે વાડેઆ હય કે હજરત મલેમૂદ દરિયાઈ રહેમ-
 તુલ્લાહ અલૌયહ આપને આંગન મેં જદવા આફરોજ થે ઉમ
 લંડરત શાહ મન્સુર રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ ૧૧ (ગ્યારાહ)
 કે થે વહાં આંગન મેં મીટી પડી હુમ થી ઉમસે આપ
 રહે થે ઉસ વકત હજરત ને ફરમાયા થે આચી હે આચી
 મલ કહા ઉસકો ખલાસી ખલાસી ઉસ વકત હજરત કે સાથ
 જોર શાહ લાડમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે લગકે હજરત
 હજરત શાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌય હાઝીર થે જોર આપને
 શાહ પ્યાફેલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌય હાઝીર થે જોર આપને
 શાહ કી ચા જદે થે તો હજરત અયુમહંમદ રહેમતુલ્લાહ
 અલૌયહ કે દિલઅંદ સાહબખાદા હે જોર આપ ઉન્કો કયુ
 અલૌયહ કેલતે હા થે સુનકર આપને હો બારા ફરમાયા નયે
 મોસા હે બલકે થે હોગા આશોખારા થે સુનકર વો બહોત
 આચી હુવે જબ વો ઉસ રસીદા હુથે આપને મલેમૂદ ખાની
 ખૂશ હુવી દીખી હજરત મહંમદશરીફ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ દાદા
 મહમૂઝ સે આપ સુલતાન બંદર તશરીફ લે ગયે શહેર કી
 કે હુકમ સે આપ શાહ મહંમદ શરીફ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ
 એક મસ્જીદ મેં આપ શાહ મહંમદ શરીફ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ
 હુરે વહાં લોગ આકર કેલને લગે કે આપ હોન હો આર
 કહાં સે આજો હો આપને ફરમાયા મેં શહે મલેમૂદ દરિયાઈ
 રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે પોતા હું મગર કિમીને આપકા કેલના
 માના નહીં. જોર આપકો ગલત સમજા આપસ મેં મશવેરા
 કીયા કે ઉન્હે આઝમાયા જતો વહાં એક શેખ અહિમદ કે
 લખકા માદરજાદ નાખીના થા ઉસે લાયે જોર આપસે કેલને
 લગે કે અગર આપ હજરત મલેમૂદ દરિયાઈ રહેમતુલ્લાહ
 અલૌયહ કે પોતે હો તો આપ હુઆ ફરમાઈયે તાકે થે નાખીના
 ખીના (દિખતા) હો જતો આપને ફરમાયા બહોત ખુબ થે કેલકર
 આપને ઉસ અંધે કી આંખો પર હાથ રખકર હુઆ ફરમાઈ
 કે થા રબ તું કાઢીડલ હાજત હે તું અપને મલેમૂદ કે વચી-
 દેસે થા રબ તું નાખીના કી આંખ રોશન કરદે થે હુઆ કા
 નીકલના થા કે અંધે કી આંખ મેં રોશની આગઈ ઉનકે

તુલ્યતા સે નાળીના બીના હો ગયા વહાં નો લાગીર થે નો અળ
 કે સળ આપસે મેચળ હુવે આપને વહાં મુકમ કીયા વહાં એક કૈયદ
 આવી સે આપને શાલી કી વહાં આપકે નીન ફરમદ હુવે વહાં
 આપકે કૈય સે તમામ કૈઅયળ હુવે આપ વહાં કી કેલકન
 ફરમા ગળે આપકા મઝાદે અકસ વહી હૈ આપકા રોઆ તમાની
 હૈ ફરમેં જીનત કે લીચે મેકતરીન વીજેં મસ્તેમાલ કરકે રોઆ
 યનાયા ગયા હૈ જળ સૂરજ નીકલતા હે યોરે ઉચકી કીરને
 રોજે મુળારક પર ગીરતી હૈ તો ઉસ વક્ત મનમાન કી નગર
 રોજે પર ફેલર નહીં સકતી ઉસ રોજે કે ને પાલીમ હૈં વે
 બાદશાહ સે તીન લાખ મુળદીગ હર સાલ કો પાતે હૈં

ફસલે રોયમ વાકેયા ઉઝરતે જમાલુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ

* અઘોપલ *

હઝરત શાહ જમાલ મલમલ સાહબ રહેમતુલ્લાહ અઘોપલ
 આપને વાલીદ સાહબ કે તુફૈય સાહીબે કરામતવ બાકમાલ વ
 લીચે કામીલ થે આપકી નઝર સે જમીન કે સારું તબલ મખદી
 નહીં થે એક રોઝ કા વાકેઆ હથ કે હુન્ધા તેરાક સાલ કી
 ઉમ બનાકર આપકી ખિલમત મેં લાજીર હુવે યોર આપ સે
 કહા કે મુજહે આપ આપને નિકાહ મેં હો તો મેં આપકે
 ઝરો ઝવાહીર સે નવાઝ હુંગી તબ આપને ફરમાયા કે અબી
 તુ બ મેં તુજહે કલ જવાબ હુંગા થે સુનકર હુન્ધા વાપસ
 હો ગલ યોર આપને થે હકિકત આપ કે વાલીદ સાહબ કો
 પેશ કી તો આપને ઇશાદ ફરમાયા કે ફુન્ધા ફના હીને વાલી
 હે ઉસસે ઉદ્દત કરના અમ્મલ નહીં હૈં કયું કે થે મકકર
 યોર બે વક્ષ હૈ. જબતક યોશો. ઇશરત કા સામાન મોહયા
 હે તો વેહ આથે યોર જબ ઉસમેં કમી પાઇ તો વે. ભાગ
 બથે મગર તુમસે ઇકરાર કરકે જીન્દગી ભર તુમ્હારી હુકમ
 બરદારી મેં રહે તો અગર તુમ્હારા જી ચાહે તો રખો થે
 મેરા હુકમ હે અલગરઝ ફસલે રોઝ ફુન્ધા ઝરોઝવાહર યોર

ઉસ વકત આપને ખાદીમ કે સાથ ફરેલા મેલત કે મૌ મુમિ
 કે રોજ સુલતાન સે મુસાફાત કરુંગા આપ સુલતાન કી મુસાફાત
 કે લીયે બાહર નદી આગે તો સુલતાન ના ઉમ્મીદ લોકર
 વાપસ અપને મકાન પર ગુસ્સા કરકે ગયા. ઉસ વકત મહેમુદ
 કે વજીર ને મહેમુદ સે કહા કે મીયાં બડે ગુસ્તાખ હૈ કયુ કે
 વો દોલત સે પુર હેં જૌર વો જૌસા સમજને હૈ કે ચોયા
 ગજરાત ઉનકા ઘર હૈ ઇસત્રીયે બાદશાહ કી તરફ ઉનકી નજર
 નદી હમને આપકો પહેલે સે લી કહા થા મગર આપને હમારા
 કહેના ન માના જૌર આપને આંખુ સે દેખા લીયા અલગગજ
 હજરત જુમા કે રોજ અપને મુંરીદ કે સાથ મસ્જીદ મેં તશરીફ
 લાગે તો ઉસ રોજ બાદશાહ મસ્જીદ મેં નદી આયા બદકે
 અપને મહેલ મેં બેઠા રહા મગર જુમા કી નમાઝ સે કારીઝ
 લોકર બાદશાહ કી મુસાફાત કે લીએ ઉસકે મહેલ મેં તશરીફ
 લે ગયે જૌર જહાં સુલતાન બેઠા થા વહાં આપ તશરીફ લે
 બતકર સુલતાન સે મુસાફા ક્રિયા મગર સુલતાન અપને તખત
 સે આપકે ઇસ્તીફ બાલ કે લીયે ઉઠા નદી તો હજરત ને ઉસકા
 હાથ પકડકર ઉઠાયા જૌર ફરમાયા કે બદખન તુંઝકો હક તઆ-
 લા માજૂર કરદેગા જૌર તુ બબરદાર રહેના કયુ કે એક રોજ
 તુંઝકે ગેળી માર પડેગી ચૂ હી બદહુઆ દેકર અપની દોલત
 સરામેં તશરીફ લે આગે જૌર સુલતાન કે સરમેં દહાં ઉઠા
 મગર વો દહાં જૌસા થા કે વો કરીખુસ મર્ગ હો ગયા તો
 ખાદીમ જૌર ઉસકે અઝીઝ મીલકર ઉસે ખુઝૂગીસે પાની દમ
 કરાકર પીલાયા મગર દહેં સર હર નહી હુવા મગર હંસ શહેર
 મેં એક શહેનશાહ રહેતે થે વો તીસ સાલ સે અપના બિશતર
 છોડકર બાહર નહી નિકલે થે ઉનકે પાસ સુલતાન કે ખાદીમ
 ગયે જૌર અઝાં કી સુલતાન દહેં સર સે પરેશાન હૈ ઇલાજ
 બહોત ક્રિયે મગર કુછ ફરક નહી હોતા ઉસ વકત આપને મૂ-
 રાકબા કરકે દેખા તો કહા કે ચેતો હજરત મીયાં મહેમુદ કી
 માર હે સુલતાન કે દહાં કો મીયાને કી કિમ્તી મેં તાકત નહી
 મગર હજરત કે ખાનદાનકા કોઈ હો જૌર વો હુઆ કરેતો

સુલતાન કા દહાં જોયા અલગરઝ સુલતાન ને પછતાકર હઝરત શાહ
 જમાલુદ્દીન કો ખુશવાયા તો આપ વહાં તશરીફ લેગયે ઐર
 સુલતાન કે સરપર લકડી કા ઈશારા ક્રિયા બહાને સે સુલતાન
 કે સરપર રૂમાલ ફીરાયા ઉંસી વકત દહાં સર બતા રહ્યા સુલ-
 તાન ને શિક્ષાપાઠ ઉમ વકત લી ઉંસકે ઉમરાને સુલતાન કો
 કહા કે શહેનશાહ કુંછતો ગૌર કર કે પચદરપચ હઝરત ને
 બહાના કરકે સરપરકી લકડી મારકર સરકો અખમી કર દીયા
 મે સૂનકર સુલતાન ગુસ્સે મે આગયા ઐર કહેલાયા ચહાં સે
 ચલે જાયો ચહાં રહેના તુમહારા અચ્છા નહી યે બખર સૂત કે
 આપકે કબીલેવાલે બહોત નારાઝ હુયે તો આપને અપની અગાન
 સે ફરમાયા દીયા કે હમ ચહાં સે જાયેંગે નહી કયુ કે ચહાં
 સે જાને કે લીયે હમારે રબકી તરફ સે હુકમ નહી મગર
 સુલતાન તુજકો ઈસ જહાન સે નીકલના પળેગા આપને સુલતાન
 કે હુકમ કો રદ કર દીયા ઐર આપને ઉંસકે હકમે બદલુઆ
 ફરમાઈ જબ કીસી કી કઝાઆની હૈ તબ ઉંસકી દીલ કી આંખે
 બંદ હો જતી હૈ ઐર સુલતાનને દુબારા હઝરત કો બખર
 લીજવાઈ મગર વો આપતક જાને ન પાઈ હઝરત કી બહન કે
 સાહબઝાદા હઝરત મીયાં અખ્દલવહુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ ઉંસ
 પૈગામ સે આગાહ હુયે તો સુબહ કે વકત આપકે મામુકે પાસ તશ-
 રીફ લાગે ઉંસ વકત હઝરત ગુસલ ફરમા રહેથે આપને સરપે
 પાની ડાલ રહેથે ઉંસ વકત ઐર હઝરત કો હકીકત સે આગાહ
 ક્રિયા તો આપને ફરમાયા કે જો પાની તુમ દેખતે હો વો ખુન
 નઝર આતા હૈ આપ હુંજરામેં તશરીફ લે ગયે ઐર મુસલ્લા
 ઉઠાકર કહા કે દેખો યે સર સુલતાનકા પડા હૈ યે દેખકર
 હઝરત અખ્દલ વહુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ આપકી મામી સા-
 હબા કે પાસ ગયે ઐર કહા યે રાઝે નીહા હૈ ઐર હઝરત
 ને સુલતાન કા સર કાટકર મૂસલ્લે કે નીચે રખા હૈ યે બાત
 સુનકર મહેલ કે સબ લોગ ખામોશ હો ગયે ઐર હઝરત ને
 કહા ગુજરાત કી સલ્તનત ફના કરકે અકબર કે હાથ દી અલ-
 ગરઝ ઉંસી રાત કો ખુરહાનુદ્દીન નેમક ને તલવાર સે મહેમુંદ

કા સર કાદા ઐર ઘુઠ તખ્ત પર બેઠાનો. દરબારે કોણે આજે
 શહર મેં ગોંગા ઉઠા ઘર ઘરમેં કે બૂરલાનદીન તે પેસે મે
 બરીદા થા વો આજ તખ્ત પર બેઠા હૈ શાહ કો માર કરે
 દીરતો જસુંગુ ને જલાહીન અકબર કો બબર દી કે મુરશી
 કી હુકમત આપકો હઝરત ને દી હૈ. ઐર આપકો કંસ બાન
 સે આગાહ કરતે હૈ. તો તુમ જદી મે અંદેમદાબાદ આગે
 કયું કે આપને કરમાયા હૈ. કે સુલતાન કો કના કરે મુરશી
 કી બાદશાહત દેહલીકે જમાહીન અકબર કો દી હૈ. વૈ મુનને
 હી જમાહીન અહમદાબાદ આગે ઉમ વકત હઝરત અબદુલ
 ગની રહેમતલાહ અદોચહ ને દોહરા કહા

દોહરા ગુફત શાહ અબદુલગની રહેમતુલાહ અદોચ
 હમશીર ઝાદે હઝરત શાહ જમાહીન
 * રહેમતુલાહ અદોચહ *

સુલતાન મુઝફ્ફર સુલતાન પુરહાનુદીન મે હર કર ભાગા ઐર
 સરખેઝ મેં જાકર દમલીયા. ઉસકે પાસ ફીલ સવાર ઐર ખાદે
 બી શે ઉસ વકત મુઝફ્ફર કા લશ્કર બહોલસા તખાહ હુઆ
 મુઝફ્ફર કે કહ ઉમરાવલી મારે ગયો તો વહાં મે મુઝફ્ફર
 ભાગા કે અપને મામૂ કે વહાં પહોચ્યા ઐર છુપગયા. વૈ બબર
 જમાહીન કો મીલીતો. વો બી લશ્કર લેકર ઉસકે પીછે પહોચ
 ગયા. વૈ બબર રાજ જમાહીન ને કહિલા લેજા કે મુઝફ્ફર
 કો મેરે હવાલે કરદો. વરના અપને મુલક કી આસ છોહ દે
 વૈ બાત મુનકર રાજા હર ગયા ઐર અપને વહીર કો મશવરે
 કે લીયે હાજીર કીયા તબ વહીર ને કહા કે સુલતાન કો પકડ
 દો. તબ રાજાને અપને ભાનજે કો પકડકર હાજીર કીયા તો
 મુઝફ્ફર ને હીરે કો. મુસ લીયા ઐર ઉમી વકત અંખની જાન
 દે દી ઐર હસરી રિવાચત વૈ હૈ કે ખૂદ અપને હાથ મે
 અપને પેટ મેં ખંજર મારકર જાન દે દી વૈ જો અલ્લાહ
 કા હુકમ થા વોહ હુવા ઉસ પર કીમી શાવર ને દોહરા કહા હૈ

ભાગા ભારા કાં કાં... કલ મોરે મન હૈ...
 રાણી મોરવે કારને... દીગુળ મુજકર લીન...

મુજકર શાહ કી હો સાહબગાદીયાં શી ઉસ પર જશા
 છુતીન અકબર આદીક હુઆ મોર ઉનકો અપની બીબી બનાને
 કા ધરાદા કીયા. જે મુજકર દોનોં સાહબગાદી મું ને લીચા
 હરીયા મુસકર અપની જાનેં દેલી મુનકો જે સબ હિં કોલ
 યુગર્ગી કા કલો દશના નહી. કમું કે હઝરત કી બાદ હુઆ મે
 મુજકર કા કોઈ ઇસ જહાં મેં નામો નિશાન ન રહ્યા.

— જ્યાન આના અકબર કા દહેલી સે ઝોર તબત
 નરસીન હિના ગુજરાત પર :-

I.M.P.

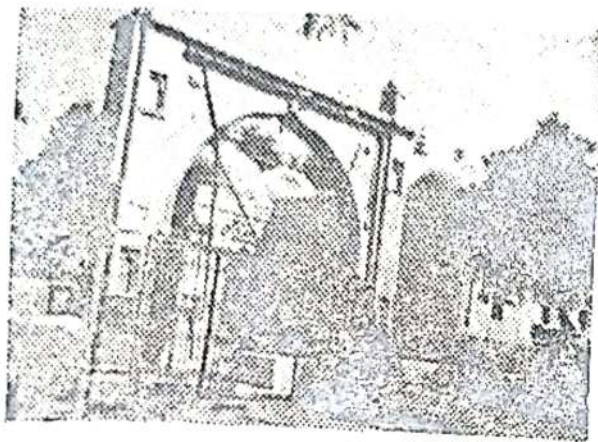
જય મુલતાન તબત પર ખૈડતો તમામ જાગીર દારૂ પર
 સખત હુઆ. વખાઈક દારૂકી જાગીરેં જગત કરલી મગર ઉનમેં
 સે શહાબુદ્દીન ખેલમદ નામી બાન થા વો મુલતાન કા ખારા
 થા ઉમને મોકા પાકર મુલતાન સે કહા કે વખાઈકદાર મોર
 મશાઈક મોર સાદાત અકસર હૈ મગર ઉન સબ કી જાગીરેં
 ગુજન મેં આ ગઈ હૈ ઇસલીયે સબ દીલગીર હૈ ઉનકે હકમેં
 આપકા કયા હુકમ હૈ આપ ફરમાયે વૈસા કરું તબ મુલતાન
 ને કહા જે હકદાર હૈ ઉનકે। યુલવાઓ તાકી ઉનકે। દેખકર
 ફરમાન દીયા જાયે ઉસ વકત બાનને શહીર મેં ખોલાન કરવાદીયા
 કે જે બી વખાઈકદાર આયે વો અપને સાથ મેં ફરમાન લેકર
 દરબાર મેં લાઝીર હો જાયે તીન રોઝકે બાદ સારંગપૂર મેં
 સહાબુદ્દીન અલેમદકે ખાતીર હમ સબકે। યુલવાઓ હૈ જે હકીકત
 હઝરત શાહ જમાલુલ્લાહ રહિમતુલ્લાહ અલૌયહ કે પાસ આકર
 જાગીરદારને કી આપ બી સાથ ચલો તાકી હમારી મુશકિલ કુ-
 શાઈ હોજાયે તબ હઝરત જમાલુલ્લાહ ને ફરમાયા મુજે અકબર
 મેં કોઈ સરોકાર નહી મોર તમેકે। મતલબ હો તો તુમ જાઓ।

ચે સુનકર તમામ જાગીરદારો ને મસવરા દીયા કે હઝરત શાહ જમા-
 લુદ્દાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ તો ગની હૈ જૌર હરગીઝ નદી
 આગેગે ફીર હમ સખ મીલકર અલે સખ કે સખ જમા દિશર
 શહાબુદ્દીન નવાબ કે પાસ હાજીર હુવે તો નવાબ સૂલતાન કે
 પાસ જાકર કહને લગા કે સખ જાગીરદાર આગે હૈ તો સૂલતાન
 ને ફરમાયા સખકો મુંજસે મીલાઓ ઉસ વકત મહાબત કો હુકમ
 દીયા કે હાથી કો દીવાના કરકે લાઓ જખ દીવાને હાથી
 કો ઉત જાગીરદારો કી તરફ છોડ દિયાતો ઉસને કહા કે અપને
 પૈર સે કુચલ ડાલે, ફીર સૂલતાન ને કહા કે ઐયા કોઈ વસી
 હૈ કે હમ ઉનસે નેક રાસ્તા હાંગીલ કરે તો વહીર ને કહા
 હાં સૂલતાન હૈ હઝરત શાહ જમાલુદ્દીન (ર. અ.) જૌર વો
 બડે સાહબ કરામત હે જૌર વો તુંરે નઝર હઝરત શાહ મીયાં
 મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ ઉફ્ દરિયાઈ હુલ્લા (ર. અ.) કે ફરમંદે
 દિલબંદ હે જૌર એક ને કહા વો મગર હે જૌર દુનિયા કી
 દૌલત સે ભરપૂર હે જૌર કહને લગા કે ઉતરી ખાદીમા એક
 સો બીસ (૧૨૦) હૈ જૌર હર એક ખાદેમા કો હુજરા અલગ
 અલગ હે ચે સૂનકર સૂલતાન બોલા કે વહાં કોઈ દાના ઝીંદાસ
 જૌર આપીલ હે ઉંસ વકત નવાબ શાહબુદ્દીન હાજીર થા વો
 અપને કો દાના સમજતા થા ઇસને સૂલતાન સે કહા કે ઇંસ
 બંદે કો અગર હુકમ હોતો ઇંસ પીર કો બસૂસ બતુ તખ
 સૂલતાન ને કહા તું ફીર કી તરફ અપના લેસ બના જૌર
 લીખાસ પહેનકર દુરવેશકી સુરત બના જૌર ઝોલી હાથ મેં
 લેકર હઝરત કે ઘર જા જૌર વહાં ગદાઈ કરકે તુજે હુકમ
 ખાને કા દેવે મગર તું હરગીઝ ઉંસે ખાના નહી જૌર પુછેતો
 કહેના કે મૈ અંજાના હું કયુકે આપકા ખાના કરાહત ના રવા
 જૌર સૂબાહદાર હે કયુકે અપને એક સો બીસ ખાદીમા રખી
 હે કૌદ કરક અપને ઘર મેં આપપર ઉંનકા નાનોં નફકા વાજબ
 હે અગર પહોંચના હો તો બહેતર હે વરના આપકે ઘરકા
 ખાના શરીયતમેં દુરસ્ત નહી અલગરઝ વો સખ ખાતેં મુંલતાન ને
 બતાઈ સખકે સખ ચાદ રખકર હઝરત કે દરવાઝે પર હાજીર હો ગયા

ઉસવકેત બેઝરત મરહુદ મેં વાઝાઝ ફરમા રહે છે જોર મદા કે
 આપને આપકે પાસ પુલાકર નજદીક બીક કર ખાના મંગવાયા
 જોર દુરવેશ સે કંદાકીબ તો વો બોલકે મેં નહીં બાકીમા ઇસ
 બાને કો રવા કરશે તો બાકી તબ હઝરત ને કહા કિસ તરફ
 મેં ખાના ના રવા હૈ તો વો બોલકે આપકે કબજે મેં એકસે
 બીસ બાકીમા હૈ. ઉનાકા નાનો નકકા આપ પુરા કરતે હૈ ચે સુનકર
 હઝરત ને ફરમાયા કે તું હર દુજરે મેં જદાઈ કર છસ દુજરે
 મેં મય હાજીર ના હું વો જોરત જોર મીલ કીયતકા તું વારસ
 બને ફિર વો મરહુદ કે દરવાજે સે નિકકર દુજરા દર દુજરા
 ફીરા મગર કોઈ દુજરા એસા ન પાયા કે હઝરત વહાં હાજીર
 તહા. ચે દેખકર ફીર મરહુદ ફી બતનીબ ગયા તો વહાં બી
 હઝરત વાઝાઝ ફરમા રહે છે. ચે દેખકર વાપસ સુલતાન કે પાસ
 ગયા જોર તમામ સરગુઝતા વાકેઆત ઉસસે બ્યાન કીયાતો
 સુલતાન કે અકીદતમંદી હુઝ જોર આપકી સુલાકાત કે લીચે
 કીવાનાવાર ફીરતા હુવા સૈર કરતા હુવા આપકે આઈના મહેલ
 કે ફરીબ આયા તો દરયાફત કિયા ચે મહેલ કીસકા નઝર આ
 રહા હે કે ઇસકા શાની શહેર મેં કોઈ જોર મહેલ નહીં ઉસ
 વકત સળને કહા કે ચે મહેલ હઝરત કા હે જો હઝરત મીયાં
 મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહે ફરજંદ હઝરત શાહ જમાલુલ્લાહ
 રહેમતુલ્લાહ અલૈય કા હંચ ફિર સુલતાન ને કહા છસને સદતનત
 ગુજરાત કી ફના કર દી તબ વઝીરું ને જહાં હાં બાદશાહ ચે
 વોહી અલ્લાહ કે ખ્યારે હંચ ઉસ વકત મશાયબ સાથ આયે ચે
 તો વઝીરું ને કહા કે મશાયબ કે સાથ મેં આપ વઝીરુ કર રહે
 હું તો સુલતાન વહાં સવારી સે ઉતરકર આપકે દિવાનખાને મેં
 બ બૌઠા જોર હઝરત કે બખર પહોંચાઈ કે સુલતાન અકબર
 દીદાર કા તલબગાર હે. જોર આપ કદમ રંઝા ફરમાએ જોર
 બાહર તશરીફ લે આએ તબ હઝરત ને જવાબ દીયા કે હમ
 એહર કે વકત બાહર આએંગે અગર સુલતાન કે મીલના હૈ તો
 બેઠે વરના ઉનકો અખતીયાર હે. ચે સુનકર સુલતાન આજુર્હા હુવા

જોર વહાં સે ઉઠકર અપને મકામ પર ગયા જોર પચાસ સવાર
 જોર સો પચાસે છોડ ગયા જોર કેલ ગયા કે આપો મહાદે મેં
 બીકકર મેરે મહેલ મેં લે આના જળ જોર કે વકત હઝરત
 બાહિર તશરીફ લે આગે તો ઉસ વકત બાદશાહ કે ખાદીમું ને
 ફરનિસ બલલાકર અઝંદી કે હઝરત અકબર શાહ વહાં ચંદ
 સાચત બેઠકર અપને મહેલ મેં ગયા હે જોર હમકો આપકો
 સાથ મેં લે જાને કે લીયે વહાં છોડ ગયા હે તો આપ કરમ
 ફરમાકર મહાદે મેં બેઠકર તશરીફ લેચકે ઉસ વકત આપકે પાસ
 આપકા ખાદીમ બીહોસ મૌનુદ થા તો આપને ઉસસે મશવરા
 લીયા કે મુજહે સુલતાન અકબર ને ખુશવાયા હે ઇસમે તેરી કયા
 રાય હે તો ઉસને અઝંદી હઝરત વહાં ઝુર જાના ચાહિયે
 કયું કે સુલતાન આપકી મુલાકાત કો વહાં તક આયાથા જોર
 ઉસકી તમન્ના આપસે મીલનેકી હે તળ આપ મહાદે મેં બેઠકર
 રવાના હુયે આપકે સાથ મેં સરખીત કો લીયા થા આપ જળ સુલતાન
 કે મહેલ કે કરીબ પહોંચે તો બાદશાહ ને વહાં દરવાજે પર હાથી
 બડા રખા થા મહાવત લી હાજીરે ખીદમત થા જળ હઝરત
 કા મહાફ કરીબ આયા તો સુલતાન ને ફીલખાન સે ફરમાયા કે
 હાથી મજતું કો ખીરકી તરફ રવાના કર ઇસ હરકત સે બેલ ડરે
 જોર લખકને લગે તો હઝરત ને હાથ મેં રસ્સી પકડકર ઉસ
 પર ફીરાઈ જોર બેલું સે કહા જૈય દિલાવર મત્ ભાગો જોર
 હોંશિયાર રહો ભાગને સે તુમ કો શરમ આની ચાહિયે કયું કે
 તુમ બેલ હો મહેબુબે રખ કે જોર એક હાથી સે કયું દબતે હો
 ચે સુનકર બેલ હમ ઉઠાકર હાથી કે જાનીબ સર હીલાકર ચલે
 તો હાથી અપની જગાહ પર થમ ગયા જોર મહાવત ઉસ પર
 ગુસ્સા કરને લગા જોર બહોત અંકુશ મારે મગર ઉસમેં ચલને
 કી કોઈ તાકત નહીં થી. હાથી ને અપની સર ઝુકાકર હઝરત
 કો સલામ કીયા જોર હઝરત કે રોબ સે હાથી વહાં લરજતા
 થા ચે સુલતાન ઝહરમે મેં બેઠા હુવા દેખ રહા થા જોર ઉસને
 ફીલખાન સે કહા કે તું હઝરત સે બે અદબ કયું હુવા ઉસ વકત

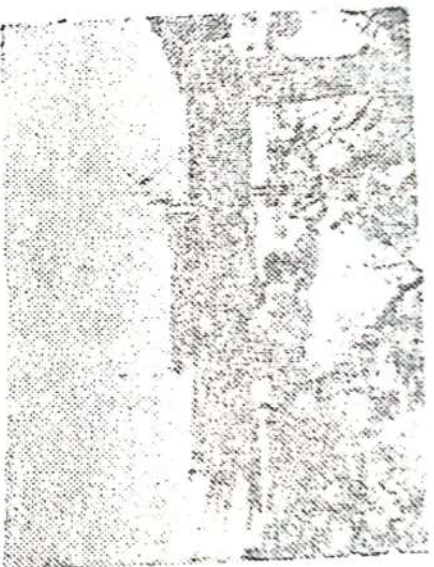
હજરત શાહ કે કરીબ પહોંચ ગયે તો સુલતાન વહાં સે ઉઠકર સાત કદમ ચલ કર આપકે ઇસ્તીકબાલ કો ગયા યોર આપકો મસનદ પર બીઠાકર ખુદ બેઠા રહા મગર વકતે મુસાફા કે સુલતાન કે હાથ કો હજરત ને દબાયા યોર આપકી આસતી સે દો શેર નીકલે યે દેખકર સુલતાન ને શોરો શુલ ક્રિયા યોર ડરતે હુવે હજરત કો તખત પર બીઠાયા ઉસ વકત અહેમદ શાહબુદ્દીન યોર અગીર યોર હુકમરા કો બુલાકર સુલતાન ને કહા હજરત કી આરતી-

નુંમે દો શેર હે અગર ઉનકો છોડ દેવે તો નાહક હમકો વો માર ડાલેં ઇસવીયે બહેતર હે કે ઉનકે એકસો બીસ ગાઉં હે વો ઉનકો નજર કરદો. તાકે વો ચહાંસે અપને મકાન પર તશરીફ લે જાયે તબ અહેમદ શાહબુદ્દીન ખાન આપકે પાસ હાજીર હુવા યોર અર્જ કી કે હજરત આપકો આફરીન હૈ કે એક બદ-અત કો આપને અકીદત મન્દ કર દિયા યોર સુલતાન કી અર્જ હે કે અગર આપ ચહાં ઠેહરના ચાહેતો. મકાન આપહીકા હે વરના આપ અપને મકાન પર તશરીફ લે જાયે યોર આપ ચલે તો મેં આપકે સાથ ચલું તબ હજરત ને ફરમાયા કે સુલતાન કી ઇતાઅત કર મગર જો વઝાઈફદાર આએ થે ઉનકો હાથી ને સતાએ યોર નાહક મારે હેં અગર ઉનકે વઝીફ વાપસ દેવે તો હમ બી વઝીફ લેં ફીર નવાબ અહેમદખાન સુલતાન કે પાસ ગયા યોર હકિકત સે આગાહ ક્રિયા તો સુલતાન ને હુકમ દીયા

કે ઉન રાળકી જાગીર વાપસ દે દો. જોર વઝીકાદારે' કે જાગીર
હઝરત વાપસ લીધાની જોર આપ મક્કન પર તથાસીક લે આજો

જ્યાને વિચાર આં જનાળ હઝરત જમાલુ લાહ
રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ

હઝરત શાહ જમાલુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહને જોકે ઇમા-
રત આપકી ઇમાદત ગાહ બનાઈ થી જોર ઉસમેં આપ ઇમાદત
કીયા કરતે થે. જોર હરજોકે કે લીયે હાગત બરલાને કી દુઆ-
જોં કરતે થે. મગર લોગું કા હુક્મ જોર રંગ દેખકર આપ આ-
હોઝાસી કરતે જોકે રાત આપને જનાળે બાસીમેં મુનાઝત કી કે
આળ દુન્યાકા ગમ મુગડસે સહા નહીં જાતા ઇસ લીયે તું મુગ-
હે અપની તરફ યુલાલે. ઇચ્છી દોરમેં તીન લીન ગુઝરે તબ આ-
પને ખવાળ મેં દેખાકે આપ અઝ્ કરતે હું કે દુન્યા મેં મુગહે મો-
હબબત નહીં હૈ ઉસ વકત આપકે વાલીદ સાહબ મેં ખવાળ મેં
અઝ્ કી કે બાબા મુગહે આપકી આગોશ મેં લેલો. ઉસ વકત
આપકે વાલીદ સાહબ હઝરત મીયાં મેહસુદ દરિયાઈ રહેમતુ-
લ્લાહ અલૈયહને ફરમાયા કે મુલતાન અકબાર દિલોઝન મેં
મેહસુબત કરેગા કીર આપને અઝ્ કી કે મસાફિન જોર ગુરબા
કા દુબ બરદાસ્ત નહીં હોતા આપ દુઆ ફરમાઈયે તાકે મેરી
ઉમ્મ હોતા હોવે ફિર વાલીદ સાહબ ને ફરમાયા કે અબી આપકી

ઉમ કે બારા સાલ બાકી છે. તબ આપને અર્જ કરી જે સુજાહે નહીં ચાકિયે તબ વાલિક સાહબ ને ફરમાયા કે અબ બાકી બારા રાત ખોર દીન હંચ ખોર જે ગુઝર નવતોજો તો તુમ મોન કા નામ પીયોજો જે ગુફતાર બાબા કી સુનકર અપની આલ જોલાદ કે બીરપુર કી તરફ લેજો ખોર આપને ટોક દોહરા લીગ લેન.

* દોહરા ગુફત જમાલુદ્દાહ રહિમતુદ્દાહ ચાલૈયહ *

સુબ કે દીન સોના બીબાસે બસે સો હુબ

ખારા તુજહે માલુમ હે સેવા કરબ મુબ.

x કલામ ફરહ અન્નામ ગુફત જમાલુદ્દાહ x
રહિમતુદ્દાહ અલૈયહ

બલ હાં હાં હાં સુરબ	ચીતરેમન	માન	હાંત,
કેન સો કંબલ કાયા તેરી	હીળા નેન	ખોર	દાંત,
હિરી અમુલબ અંબીયા	તેરી મલન સે કીસ	ભાંત,	ભાંત,
હાગી થોડે જન ઘર નાકે	જુહલતે દીન ખોર	રાત,	રાત,
દોકમ કાન આઘેન આંગાન	ખાદા ગયે ઉસ	બાર,	બાર,
દેબ તમાશા હુન્ધા કેરા	જયા સપના	રાત,	રાત,
કેહ પઝતાવે નવ જમાલુ	મતરે મીસે મીસે	હાત,	હાત,
કલામ દોહરા વોજબ કે આઘે	જવાબ ઈસકા હુવાઉપર અબાઘે		
જવાબ દોહરા લીખુમે અયાંમે	કરોપડ ગોરતુમ ઉસકે બયાંમે		

* જવાબ દોહરા *

નન જમાલુ બાત અટલ સે ઊંચી ગઈ

બાકી ગઈ નધાટ બાકીગર મનડે નહીં
ફઝરત શાહ જમાલુદ્દાહ રહિમતુદ્દાહ અલૈયહ અહિમદાબાદ
શહર કી બલકત કી ઝિયારત કરકે બીરપુર તથાવીક લે આઘે
ખોર આપકી વક્ત હો ગઈ જે બબર સુનકર સુલતાન જલાલુદ્દીન

અકબર બહોત હી અફસોસ કરને લગા ઓર કેહને લગા કે યે મુજહે માલુમ નથા ઓર મેં મુવાકાત સે મોરમ રહ્યા હજરત કો આપકે વાલીદ સાલગ કો રોજે મેં સખ એસો અકા-
રખ ને ગીલકર મલકેન કિયે.

= હરજયાન શાહ ખ્યારુલ્લાહ તુરુલ્લાહ વરદ શૌખુલ =
ઇસ્લામ હજરત શાહ લાડમહમદ રહેમતુલ્લાહ અલીયહ

હજરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલીયહ હજરત શાહ લાડમહમદ શૌખુલ ઇસ્લામ રહેમતુલ્લાહ અલીયહકે સાલગઝાદે ઓર હજરત કાઝી મીયાં મહેમુદ મહેમુલુલ્લાહ ઉદ્દે દરિયાઈ દુલ્હા કે પોતે હે. આપકે એસાફેગીરામી જે તાઆઘાદ હે આ-
પને કમી દુન્યાકી દૈલત કી તમન્ના નહીં કી મગર આપકે મુ-
રીદેન રોઝ બરોઝ આપકી ખિદમત મેં નઝરોનીયાઝ લેકર હા-

ઝીર હોતે થે સાથમેં નગદ ચાને રૂપીએ હદીયા મેં લાતે ઓર આપકે હુજરે મુબારક મેં જમા રખતે જબ જુમાકી રાત આતી તો આપ હજરત હુજરે મેં જાતે વહાં દુન્યા કી નેઅમત બહેદ હોતી તો ઉસે દેખકર આપ ફરમાતે કે કીસ લીયે યે સખ જમા કિયા ગયા હૈ ઉસ વકત ખુદામ અઝ કરતે કે અય હજરત ગૌસુલવરા મુરશિદ વ પીર ઇસમેં હમારી કોઈ તકઝીર નહીં કયું કે યે તો તુલખા ઓર મુરીદાં શીદક દિલસે નઝરાના લાએ હેં.

યે સુનકર હઝરત ખામેશ રહે ચોર જુમા કે રોઝ તાલીખા ચોર મીસકીનું કો જમા કરકે ખાંટ દેતે થહાં તક કે આપકે હુજરે મેં મીટ્ટી કા બરતન ભી નહીં રહેને દેતે થે. ચોર જળ મકાન ખાલી દેખતે તો યે કુચ્છદોહરા ખુશ હોકર કહિતે થે. હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહી યે આદત થી કે હર જુમા કો જો કુછ હાઝીર હોતા વો સળ તકસીમ કર દેતે આપકે મુરીદ એસે યકીન વાલે થે કે ઇસી તોર હર હફતા હુજરા ખાલી હોતા તો વો ભર દેતે થે ચોર ખાંટતે રહેતે એસે આપ તવકકલ વાલે થે. ચોર હુન્યા કે ઝરો દીનાર સે ખેઝાર થે આપકે પાસ જોભી માલ દોલત આતા ઉસે આપ ખાંટ દેતે થે.

+ ખ્યાન હઝરત ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ +

હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ પહાળુ મેં હમેશા ઇબાદત વ ઝીકરો ઇફકાર કે લીયે જાયા કરતે થે. ચોર વો હુન્યા કો કોઈ તકલીફ નહીં દેતે થે. આપકા એક વાકેઆત ઇસ તરહાં સે રાવી ને ખ્યાન ક્રિયા હૈ કે એક રોઝ આપ પહાળ પર ચીલ્લાકશી કે લીયે તશરીફ લે ગયે. ઉસ વકત આપકે પાસ દસ ખુજુરે થી ઇસી પર આપને ચીલ્લા પુરા ક્રિયા. ચોર ખાદ ફારીગ હોને કે ખીરપુર મેં અપને મકાન પર તશરીફ લાયે ચોર આપને મુસદ્દે કો ખોલા. એક ચુંટી (કીડી) ઉસમેં સે નીકલ આઈ ઉસ વકત હઝરત ને કહા કે યે તરીકએ ઉલ્લ-ક્ષત હે ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ કયું કે તુમને ઇસ ચુંટી કો ખેવતન ક્રિયા હે ચોર ઉસકો રંઝ મેં ડાલા કે ઇસ લીયે તુમહારી ઇબાદત મકબુલે દરગાહ નહીં યે અફસોસ કી ખાત હે યે કેહકર આપને અપને દિલ મેં સોચકર પહાડ કી તરફ વો ચુંટી કો લેકર તશરીફ લે ગયે ચોર ઉસે ઉસકે મુકામ પર પહોંચા કર આપ મકાન પર વાપીસ તશરીફ લાયે ચોર ચુંટી કા દિલ દુખાયા નહિં ઇસ નકલ કે મુતાબિક એક ગઝલ હે ઉસે ખ્યાન કરતા હું.

...ગઝલ સુફી અઝ હઝરત અબ્દુલલતીફે રહેમતુલ્લાહ
અલૌય.

વલાગર તુજકો હેખવાહીશ	લિકાગો હઝરતે બારી.
ખયાલે મારીયા અલ્લાહ સે	તો અપને દિલ કો કર આરી.
અગર કુછ હોશ હે તુજકો	દિલ આસાઈ કા પેસાકર.
યહાં હરગીઝ રવાંમત રખ	જહાંકી તું દીલ આઝારી.
રશીક અંઝતુજકો હો તોફીક	આહસન હસન કારીગર.
કે જુઝ અફઆલ ખુસ ગોઈ	કરેતા હસર મેં ચારી.
હલીસે સરવરે હીં હે	કે દુન્યા કશત ઉકબા હે.
યહાં પર કસ્ત ગારી	જુસ વજહે કી બારવી બારી.
લરોસા કયા હે દમકા	વો આવે યા કે ના આવે.
તું હો બેદાર વકતે નીમ	શબ કર જુમ્ સે ઝારી.
અનીસે ગમ ઝદા હો ઝોર	જલીસે ખાસગાના હો.
હમીમે મહેરબાં હો બી	કસું કી કર મદદગારી.
ઈલાહી વાસ્તે મકબુલ	હક શાહ ખ્યારુલ્લા.
લતીફે કમતરી કે	દે નળીકી હુકમ બરદારી.

+ ખ્યાન હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ તુરુલ્લાહ +
રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ

હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ મોઝાસા શહર
મેં મુકીમ થે. વહાં એક નયા હાકીમ આયા ઝોર ઉસને હર
મકાન સે એક એક ચારપાઈ લાને કે. સિપાહી લેજેમઝદર કે
હાથ સે જબ વો ચારપાઈ હમાલું ને લાકર ઇબટા કી ઝોર
કસ્મે કી તરફ રવાના હુવે ઉસ વકત હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ
રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ દહેલીઝ પર ખડે હુવે થે. ઉસ વકત
આપકી તરફ એક આદમી દોળા ઝોર હઝરત કે પકડ લાયા
ઝોર હઝરત કે સરપે એક ખાટ ઉઠવાઈ આપ પર કુછ રહેમ
ન ખાયા. જબ કીલે કે દરવાઝે પે આપ પહોંચે ઉસ વકત હાકિમ

આપકો દેખા જોર જોરસે દેખા તો ચારપાઈ સરસે ઉપર હૈ
તો ઉસ વકત હાકીમ ને કહા સિપાહીયું સે કે યે કોન ઇન્સાન
હે યે કોઈ ગૌસ જોહલે કરામત યા કુતુબેસમા હે અલગરઝ
ઉંસ વકત અહેલે મજલીસ દેખને લગે. જોરસે જોર કેલને લગે કે
યે તો હઝરત મહેબુબે સુબહાન હળીખૂલા હઝરત શાહ
ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ તુરુલ્લાહ હૈ યે સુનકર હાકીમ
હઝરત કે કદમખોસ હુવા જોર અપને ગુનહાકી મઆફી માંગી.
ઉસ વકત હઝરત હાકીમ કા મીસરાઅ પડે

મીસરાઅ હાકીમ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ દરમીયાને

* જાને જાના માજરાએ રફત રફત *

હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ તુરુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ
જબ વો હાકીમ જીસને આપકે સરપે ચારપાઈ રખવાઈ થી વહાં
સે આપ અપને મકાન કી તરફ વાપસ લોટે જોર ઉસ મગરૂર
હાકીમ કે હકમે બદહુઆ કી તો હાકીમ અપને જોહલે સે
માઅજુલ કર દીયા ગયા આપકે જોસાફ બહોત હે મગર ફીલ
હાલ યહાં લીખને કી ગૂંજાઈશ નહીં ઇંસ લીયે યહાં સે અબ
આપકે સાહબઝાદા હઝરત દલીલુલ ઉલમા શાહ સાલમ રહેમ-
તુલ્લાહ અલૈયહ કે કુછ વાકેઆત યહાં તેહરીર કરતા હું.

ખ્યાન હઝરત દલીલુલ ઉલમા શાહ સાલમ ખલફ

અલ રીદકે હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમ-

* તુલ્લાહ અલૈયહ *

હઝરત શાહ સાલમ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ એક રોઝ
કસ્દ કરકે મુસાફીર હોકર જોરસદ તશરીફ લે ગયે વહાં પર
એક હરજી નામકા હિન્દુ કોમ કા આશીક રહેતા થા જોર ઉંસને
સુનાકે હઝરત શાહ મીયાં મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ ઉર્ફ દરિયાઈ
દુલ્હા કે પોતે ખીરપુર સે ઇંસ કસ્બે જોરસદ મેં તશરીફ લાયે
હે યે સુનકર વોહ ઉસકી જોરત કો સાથ લોકર આપકી ખીદ-

મત મેં હાઝીર હુવા જોર અદબસે મદદોઅન દોત્રું ને આપત્રી
કદમ જોરણી કી જોર અપના મકસદ બયાન કીયા કે યા હઝરત
આપ હુઆ કરો તાકે હમ હમારા મકસદ પાયે. આપને ફરમાયા કે
ચે તેરી જોરત (જો જોલાદ હૈ ઇસસે તેરા ઘર આબાદ હોગા
મેરે અજદાદ કી ખરકત સે પરવરદીગાર દો લખકે દેગા અલ-
ગરજ હમલ પર દસ માહ ગૂઝરે તો ઉસકે વહાં ઉઘી જોરત
કે પેટ સે લડકા પચદા હુવા જોર ઉસકે બાદ દુસરા લી લડકા
પચદા હુવા. ઇસી તરહાં અબ તક જોરસદ મેં ઉનકી જોલાદ હૈ

ખ્યાન હઝરત અબ્દે મનઅમ ઇબ્ને શાહ લાહ
= મહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ =

હઝરત શાહ લાહમહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે હઝરત
શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ કે સીવા ત્રીન જોર
ફરજંદ થે વોહ હઝરત અબ્દમનઅમ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ હઝ-
રત શાહ મહંમદ શાહેહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ જોર હઝરત
શાહ વલી અલ્લા રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ હૈ ચે સબ આપકે
સાહબઝાદે થે ઉનમે હઝરત શાહ વલીઅલ્લા રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ
શૌખલ વકત થે જોર હઝરત શાહ અબ્દમનઅમ રહેમતુલ્લાહ
અલૌયહ બહોત બજે અલ્લામા થે ઉસ વકત કે જયદ ઉલમા
હઝરત શાહ ઉમર શાહ રહેમતુલ્લાહ થે. ઉનસે જો મસઅલા
હલ ન હો સકતા તો હઝરત શાહ વલીઅલ્લાહ સે હલ કરાતે
થે આપકો પરવરદીગારે આલમને ઇલમે બદ્દનીસે નવાઝ થા
જોર આપ હર હમેશા ઝીકો ફીક મેં તમામ વકત ગુઝારતે થે.

ખ્યાન હઝરત શાહ અબ્દુનઅમ રહેમતુલ્લાહ
= અલૌયહ =

હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ રમઝાનકે
મહીને મેં તરાવીહ પજાતે થે ઉસ વકત આપકે મુક્તદીયું મેં
હઝરત શાહ વલીઅલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૌયહ જોર હઝરત

શાહ અબ્દુલ્મનઅમ રહેમતુલ્લાહ અદૈયહ જોર હઝરત શાહ મહમ્મદ શાહેહ રહેમતુલ્લાહ અદૈયહ જોર જોથે હઝરત શાહ ઉમર પીરઝ આલીમા જઅથહ રહેમતુલ્લાહ અદૈયહ જોર ઉનકે સીવા જોરલી ઇન્સાન મૌજૂદ થે જઅ કીરાઅત હઝરત ખ્યારુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ પળહ રહેથે. ઉસ વકત હઝરત શાહ ઉમર રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ લુકમા દીયા તેા ઉસ વકત હઝરત શાહ અબ્દુલ્મનઅમ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ બક્ષા હુવે જોર કેહને લગે કે ચચા અળખા કેા કયું તુમને લુકમા દીયા જોર ઉનસે તુમને ગુસ્તાખી ફી કયું કે અલી તુમ બચ્યા હિા જોર ઇતની જૂરઅત તુમ મેં કહાં બઘરદાર અળ કલી જોસી ગુસ્તાખી નહીં કરના બુઝર્ગુ કા અદબ જોર તાઅઝીમ કરના ઉસ વકત હઝરત શાહ ખ્યારુલ્લાહ તુરુલ્લાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ ને ફરમાયા કે ઉનકેા ફેછ મત કહો ચે બરાબર (સહી) હુ કયું કે મેંને લોહિ મહેફુઝ પર લીખખા હુવા દેખા હે કે ઉમર ગલતી કેા ફરસ્ત કરને વાલે હ ફિર હઝરતને તરાવીહ ફી નિયત ફી જોર ભતીજે કેા ઇઝઅત દી.

ખ્યાન હઝરત શાહ ઉમર બીન શાહ અબ્દુલ્મનઅમ

+ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ વ રાફઝી +

હઝરત શાહ ઉમર બીન શાહ અબ્દુલ્મનઅમ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ કેા ઝમાને મેં મીરઝા એલમ કલી બેગ નામી સુગલ બીરપુર મેં હાકીમ થા જોર વો હર સાલ ઝમીંદારકેા જોર મશાઈખું કેા અનાજ ફી ચીફી દેતા થા ચે દસ્તુર હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ કે ઝમાને મેં ચલા આતા થા મગર ઇસ કમીને સુગલને હકદારકેા ચીફી દેના બંદ કર દીયા તેા ઉસ વકત હઝરત કે પાસ તમામ મશાઈખ જોર ઝમીંદાર આકર અર્જ કરને લગે કે હઝરત ઇસ સુગલ રાફઝીને હમારી ગરસે ફી ચીફી બંદ કરદી હે જોર ચે સીલસીલા હઝરત શાહ હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ મેં ચલા આ રહા હે તેા આપ

જોર હમ સળ ગીલકર ઉસકે પાસ ચલેં જોર આપકે અરીચે
 સે હમારા સળકા કામ બન જ્દગે ઉસ વકન આપને ફરમાયા
 કે મુજલે ઇસ વકત ઇસ કામ ચે હુર રહેને હો તુમ સળ
 ગીલકર જ્દગે સળને ઇરાચાર ક્રિયા મગર આપતો આપને વિદ્
 વઝઈકે મેં હર વકત રહા કરતે થે. જોર કબી હુન્ન્યાદાર હાકી-
 મુંસે મીલતે નહીં થે ઇસ બાત સે ચે મૂગલ પુરા વાકેકે થા
 જોર જળ દીગર મશાઈબુંને ઉસકી બીદમત મેં હાકીર હોકર
 ચીડી કા કહા તો ઉસને બહાના કીયા કે હઝરત શાહ ઉમર
 રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ યહાં તશરીફ લાવે તો મેં ચીડી હુગા
 ચે બાત ઉસકી ચુનકર તમામ અમીદાર આપ હઝરત કીબિદમત
 મેહઝીર હુવે જોર અર્જ કી કે હઝરત મુગલ ને આપકે વહાં
 આને પર ચીડી દેને કા વાદા કીયા હે તો આપ ફરમ ફરમાકર
 હમારે સાથ તશરીફ લે ચલો. તો બહેતર હોગા. તબ
 આપને ફરમયા કે ચે મુગલ રાફઝી બડ ઝુડા જોર અબાનદશબદે.
 જોર બહોત બડા ફીતના અર્ગેઝ હૈ ઇસ લીચે કીસાદખોર
 જ્દની હુશમન હમારા હેં ચે સળ બાતેં જ્દે ઉસને કહી વો સળ
 ફીતના સે બલી નહીં જોર વો ગલ્લાકી ચીઠી હરગીજ નહી
 દેગા. મગર સળ અમીદારું ને આપકો લાચાર કરકે સાથ લે
 ગયો. જળ આપ ઉસ હાકીમ નાબકાર કે મકાન પર તશરીફ
 લે ગયો ઉસ વકત ઉસ કમીને ને આપકી તરફ હીકારત સે
 દેખા જોર શેખી કરકે મુસકરાયા જોર આપકે સાથ મેં બલી સે
 પેશ આયા આપ દીલગીર હોકર વાપસ આપકે હોલત ખાને
 પર તશરીફ લે આગે જોર દીલગીર હોકર દરગાહે જદહી કે
 મઝાર પર હાકીર હુવે જોર મઝારે અકદસ પર જ્દે ગિલાફ થા,
 ઉસ ગિલાફ મેં અપના સર ડાલકર અર્જ કી કે યા જદહી મુંજલે
 મીરઝાં ને હુન્ન્યા મેં ખજલ (શરમીન્દા) કીયા હે. ઇસ તરાહ
 આ હોઝારી ગિલાફ કે અંદર મુંલ રખકર કરતે રહે જોર અપના
 મુંલ બાહીર ન નીમલા જળ તક ઉનકો બાહીર ન હુવા આપકા
 જવાબ મીલ ગયા તો આપ મકાન પર તશરીફ લે આગે તો
 ઉસ વકત આપકો શીદદન કી બુખાર ને જોર કીયા ચે

આપની બુબાર કી બબર કસો જે ધર બબર ફેલ ગઈ જોર
તમામ કે તમામ આપની બિહમત મેં હાજીર હુંવે જોર હકીમ
જોર તળીયું કે હાજીર કીયે જળ ઉન્હું ને આપની નળજ દેખી
તો સળ રોને લગે ઉસ વકત આપને જોકે ગીસા કરગી કા પળદા

* ફેદ્ ફારરી *

તળજદાજો ઇસક રા નળજ મગીર જોય હકીમ
રંજ તો બે ફાયદા અસી મજા મન લા દવા અસ્ત

સળ હાજરાને મજલીસ કે દીલ ચક હો જોજો જોર કહેને
લગે કે અળ હજરત કો વાસીલે હક હોનેકા ઇમકાન હે મગર
હમકો ચે મીરજાં બરબાદ કરહેગા ઉસ વકત આપને ફરમાયા
કે ફુછ ગમ મત કરો બુદાવંદ કરીમ કાદીરે મૂતલક હે જોર
ઇસ મીરજાં કો જહન્નમ મેં દાખીલ કરકે મેં મોલા કે નામ
પર જાન હાજીર કર હુંગા આપકા ચે કેહના થા કે હાકિમ
મીરજાં કે જુસ્મ મેં જોસા દદ પેદા હુવા કે ઉસકો પાલકી
મેં સુદાકર હજરત કી બિહમત મેં હાજીર હુંવે જોર શોરોગુલ
કરને લગે જોર કેહને લગે કે આપ હુઆ ફરમાવો તાકે ઉસે
સિક્કા મીલે અળ આપસે હરગીઝ સરકશીક ન કરેગા જોર આપકે
કહેને કે મુતાબીક કરેગા આપ રહેમ ફરમાવ તળ આપને ફરમાયા
કે ઉસકે જગર કો હજરત મીયાં મહેમુદ મહેબુબુલ્લાહ ઉફ્રે
દરીયાઈ ફદલા કે તીરને છદ દીયા હે ઇસ લીયે ચે અળમ
કારગર નહીં હોગા જોર કીર વો વાપસ ફીરકર મીરજાં કે
મકાન મેં દાખીલ હુંવે જોર વહાં જાકર દેખાતો મીરજાં મરા
હુવા થા. જોર ઉસકા જનાઝા અહેમદાબાદ પહોંચાયા જોર ઉસકો
ઇસકે દાદા કે કબ્રસ્તાન મેં દફનાયા.

હજરત શાહ ઉમર બીન અબ્દે મુન્અમ રહેમતુલ્લાહ
અલૌયહ હુસરે રોઝ સુએ ઉકબા તશરીફ લે ગયો ઉનકી હીકાયત
યહાં ખતમ કરકે ઉનકે ભાઈ યુંકા ખ્યાન સુનો બીબી રજ્યા
નુરસતકે શીકમે પાકસે પોંચ ફરજંદ તવલુદ હુએ

* ગયાન ફરઝીન્દાન ખ્યાડલાહ તુરુલાહ રહેમતુલાહ *

* અલૈયહ *

હજરત બીબી રઝીયા નુસરત હજરત શાહ અબુમોહમ્મદ રહેમતુલાહ અલૈયહ કી સાહબઝાદી થી આપકે અન્વસ ફરઝન્દ શાહ સાલમ મુસમમા રહેમતુલાહ અલૈયહ યોર દુસરે સાહબ ઝાદા હજરત શાહ સાદુલા રહેમતુલાહ અલૈયહ હૈ. ઉનકા મઝારે મુખારક પ્રાંતીજ મેં તાલાખ કી બોખ મેં હૈ વહાં આપકે મઝારે અકદસ પર વહાં કે રહેનેવાલે આપકે સૈદાઈ વહાં જાકર નઝરે ન્યાગ મઝારે અકદસ પર હાઝીર હોકર જાકર કરતે હેં યોર તીસરે સાહબઝાદા હજરત શાહ મારક રહેમતુલાહ અલૈયહ હેં. ઉનકી મઝારે અકદસ પુરગના મોન્ધા (તા. કવડવંજ) મેં હેં યોર ચાથે સાહબઝાદા શાહ તૈયકુર રહેમતુલાહ અલૈયહ હૈ. યોર ઉનકી મઝાર અલીબા મેં હૈ. યોર પાંચવે સાહબઝાદા હજરત શાહ મનસુર રહેમતુલાહ અલૈયહ હેં. ઉનકી મઝાર સોરઠ કાઠીયાવાડ કે નવાનગર મેં હૈ. યે સબ હજરત કે ખ્યારે નખીરે થે. યોર વાલીદ સાહબ કે હુકમ સે મુસાફીર હુવે થે યોર ઘર સે નીકલકર જાખજા આલમ મે. સૈયાહી કરતે થે ઉનમે સે હજરત શાહ મનસુર રહેમતુલાહ અલૈહ ઝખરદસ્ત મસ્ત થે યોર વો બહીરના રહેતે થે

X ગયાન હજરત શાહ મનસુર સાહબ રહેમતુલાહ X
XX અલૈયહ XX

હજરત શાહ મનસુર રહેમતુલાહ અલૈયહ એક વકત આપકે સાથ મેં દો દુરવેશો કો લેકર નવાનગર મેં ઉતરે ઉસ વકત વહાં કા રાજા જામ નામી થા. યોર ઉસકો કહા કે તું તેરી લખકી દે વરના અપને મુલક સે હાથ ઉઠાલે અગર તુને લખકી નહીં દીતો મેં તેરે રાજા કો તારાજ કર દુંગા આખીર તું ફકીર કી તરહાં મોહતાજ હો જાયેગા યે સુનકર રાજાને વઝીર કો ખુલાકર મશવરા કીયા યોર રાજા ને કહા તુંમ

સળ વઝીર મીલકર કોઇ તદ્દળીર કરો તાકે હઝરત યહાં સે ચલે જતે
 દીલગીર હોકર ઉસ વકત સળને મીલકર મશવરાહ કરકે હઝરત
 સે કહા અગર આપકો રાજા કી લગકી કી ખવાલીશ હૈ ઝોર આપ
 શાહે મહેમુદ રહેમતુલ્લાહ અલૈય કે પોતા હોતો હમ કહે વો
 કામ કરો તબ આપને ઉનસે કહા કે કેહદો જો કુછ તમ્હારે
 દીલ કા મકસદ હૈ કયુ' કે હકતઆલા બડા કારસાજ હૈ ઝોર
 મૂશકીલ કો આસાન કરનેવાલા હૈ તબ વઝીરને હઝરત સે
 કહા કે રાજા કા બાગ હૈ ઉસમે' એક ફૂવા હૈ વો કદીમી
 સુખા હૈ. ઉસમે' પાની કા કતરા લી નહી' ઝોર બાગ મે'
 સળ પૌદે લી ખૂશક હૈ અગર બાગ હરાભરા હો જતે ઝોર
 ફૂઆ પાની સે લબરેઝ હોજતે તો આપકો લગકી દેદે' ઉસ
 વકત આપને ફરમાયા ઈન્શાઅલ્લાહ હમ કલ જતે ઝોર વોહ
 બાગ સુખા હૈ ઉસકો દેખ આયે' આપ ફઝર કો ઉઠકર તશરીફ
 બાગમે' લે ગયે ઝોર ઉસ ફૂએમે' આપને લોઆબેદહન ડાલા
 તો ઉસી વકત કુઆ જોશ મે' આયા પાનીસે લબરેઝ હો
 ગયા ઝોર બાગલી હરાભરા હો ગયા તો ફિર બાગબાં ને
 રાજા કો જાકર બખર દી કે હઝરતને શુલશન કર દીયા હૈ
 આપ ચલીયે વહાં ઝોર નઝર સે દેખા કે કુઆ લબરેઝ હૈ
 અલગરઝ રાજા વઝીરકો લેકર બાગ મે' ગયા. ઝોર દેખકર
 હેરાન હો ગયા જબ વહાં ઉસને દરખતું કી તરફ દેખાતો બહોત
 સોચ મે' પડ ગયા ઝોર ઉનકી અકીદતમંદી ઇતની બજહ ગઈ
 કે વો હઝરત પે દીલોજન સે ફરેફના હો ગયા. રાજા કચેરી
 મે' આયા ઝોર હઝરત શાહ મનસુર રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ કો
 ખુલવાયે ઝોર રાજાને લગકી કો સંવાર કે મજલીસ મે' લાકર
 ખીઠઈ ઝોર રાજાને હઝરત કો કહા કે ચે લડકી આપકો
 નઝર કી આપ ચાહે તો ઉસે નિકાહ મે' લે સકતે હૈ ચે
 સુનકર હઝરત ને કહા ચે લગકી મુજહે મંજુર હૈ ઝોર આપને
 લડકી કે સરપે હાથ રખખાતો ઉસી વકત વોલી હઝરત કી
 તરહાં મસ્ત બન ગઈ ઝોર ઉસી વકત ઉસકી ઝબાન સે કલમા

જારી હુવા. હઝરત કે તુફેલ વોલી મકયુલે રખ હો ગઈ.
હઝરત કા મઝારે વહાં હૈ ગોયા જન્નતનુમાં માહુમ હોતા હૈ.

+ હિકાયત દરખ્યાન હઝરત મહંમદયાંદ ખીરાદર +
હઝરત મીયાં મહેમુદ મહેમુદલાહ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ

હઝરત શાહ મહંમદ યાંદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ બડે
સાહિબે કરામત ઝોર વલી ઉલ્લાહ થે. ઝોર હરવકત ઇબાદત
રીયાઝત મેં મશગુલ રહા કરતે થે આપકી ઝખાન સે કદીંબી
ગલત યા ફલેશ અલફઝ નહીં નીકલે હૈ ઝોર આપને કબીલી
મકરૂહ યા મશકુક ગીઝા નહીં ખાઈ. એક વકત કાવાકેઆ હય
કે એક શખ્સ કીઝી ખાગમેં સે અનાર ચુરાકર લાયા ઝોર
ઉસ વકત આપ હઝરત કે મકકુઆત મેં સે મહેમુદખાની પજહ
રહે થે. કે વો અનાર કાટકર ખાદીમ ને એક તબક મેં ઉસકે
દાને રખકર આપકે સાંમને લાકર રખખા તબ આપને ઉસ
વકત દાનું કી તરફ ઇશારા કર કે કહા કે ઐય દાને જા. ચહાં
સે યે સુખનકે સુનતે હી અનાર કે દાને તબક મેં સે કીળું
કી તરહાં ચલકર રવના હો ગયે તો સખ હાઝીરાને મજલીસ
યે દેખકર તાઅજુબ મેં હુવે. તબ હઝરત ને ફરમાયા કે યે
મમનુઅ (નાબઇઝ ચોરીકા) થા. ઇસ અનાર કે દાને કીળુંકી
તરહાં ચલે ગયે. આપને અનાર કે લાનેવાલે સે કહા કે નાબ-
ઇઝ ગીઝા દુરવેશ કોનહીં ખીલાના વો અનાર કે લાનેવાલા
બહોત પછતાયા ઝોર આપને ગુનાહ કી માફી માંગી ઝોર
સીદક દીલ સે તૌબા કી ઝોર વો હઝરત કા તાલીબ હુવા.

= હિકાયત હઝરત મહંમદયાંદ સાહબ ખીન =
હમીદુદ્દીન રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ

હઝરત શાહ મહંમદ યાંદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહ એક
શેઝ ખીરમગલી પહાળ પર ઇબાદત કે લીયે તશરીફ લે જા રહેથે

કે વહાં એક શેર રાસ્તે મેં મીલા જોર ખીચ રાસ્તે કે ખળા હો ગયા. આપને ઉંસ શેર સે ફરમાયા કે તું કીસ લીયે રાસ્તે મેં ખળા હૈતો ઉસને અર્જ કી યા હઝરત મુન્હાં એક અઝદાકે ને પરેશાન કર રખ્યા હૈ વો મેરે મકાન મેં ઘુસ ગયા હૈ. બાહીર નહીં આતા. મુન્હાં પરેશાન કર રખ્યા હૈ. આપ ઉસ ઝાલીમ અઝદાકા સે મેરા મકાન વાપસ લીલાવો. ઇન્સાફ કરડે મેરી મુશ્કીલ હલ કર દો યે અર્જ કરકે શેર આપને મકાન કી તરફ ગયા તો વો અઝદાકા નીંદ સે જાગા જોર હુમ લીલાકર ઉસકે મુંહ સે એસે શોલે નીકલે કે જેસે કહેર કી ખીજલી હબકતી હો જોર વહાં ને સખ્ખવાસ ઉગી હુમ થી. વોખી જલકર ખાક હોગઈ. ઉસ વકત હઝરત ને ઇસ્મે આઝમ પજલ-કર આપને ફરમાયા અઝદાકા અગર શેખી કરતા હૈ તો તેરી શેખી સખ મીટ જાયેગી. તું મીસલ મેઝક કે હો જાયેગા યે સુનતેહી અઝદાકા ડરા. કાંપને લગા શેર કે મકાન કે ઓઝકર લાગ ગયા. શેર ખુશ હોકર આપને મકાનમેં ગયા હઝરત મહંમદ ચાંદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહે મુનાકીબ બહોત હૈ મગર યહાં ફીલહાલ ગુન્નાઈશ નહીં હૈ ઇસ લીયે ઉનકે સાહબઝાદા હઝરત મોલાના અખ્દુલ કવી રહેમતુલ્લાહ અલૈયહે ફ્રેશ મુનાકીબ લીખતા હું.

ખ્યાન હઝરત શાહ અખ્દુલકવી ખીન હઝરત શાહ

* ચાંદ મહંમદ રહેમતુલ્લાહ અલૈયહે *

હઝરત અખ્દુલ કવી રહેમતુલ્લાહ અલૈયહે ભાલેજ ગાઉ મે મુકીમ થે. આપને વહાં એક હુજરે મેં કિયામ કિયા થા. ઉસ વકત ભાલેજ મેં આગ લગી જુસસે મકાન જલકર ખાક હો ગયે. કયું કે ઉસ વકત હવા ચલ રહી થી. ઇસ ગમસે વહાં કે લોગ તિલમલા રહે થે. જોર ચારુંતરફ સે લોગ ઇખટા હોકર હઝરત કી ખિદમત મેં હાજીર હોકર અર્જ કરને લગે કે હઝરત તશરીફ લે ચલો. આગમેં હમારી ખસ્તી કે મકાન

બરબાદ હુંવે જતને હૈ, ઉસ વકત આપ હુજરે સે ઉઠે જોર
જહાં આગ જલ રહી સી વહાં તથરીક લે ગએ. આપને એક
પાની કા ભરા હુંવા બરતન લોકર ઉસ પર આપને ફરઆની
પગલ કર આગડી તરફ છીગકા. ઉઘી વકત વો આનીશ (આગ)
સર્દ હો. ગઇ હઝરત કે તુફેલ ઉનકા માલ સામાન સબ બચ ગયા
આપકે સુનારીબ બરોત સે હેં મગર યહાં ગુંબઝીશ નહીં ઇંસ
લીયે ઉનકે સાદબઝાદગાન કા ઝીક લીખતા હું.

હઝરત શાહ અબ્દુલ કવી રહેમતુલ્લા અઢીય કે સાદબ
ઝાદે શાહ હામીદ જોર ઉનકે બક્ષક (લગકા) હઝરત શાહ
મહંમદ તીર આરીફ રહેમતુલ્લાહ અઢીયહ હુવે. જોર વો
બહોત બરે સુતકી થે ઉનકે સાદબઝાદા હઝરત શાહ મહંમદ
આંદ સાની રહેમતુલ્લાહ હુવે જોર વો બરે જીવેશર જોર
અરેલે મઆની થે જોર ઉનકે પાંચ બક્ષક (શાહઝાદે) થે.
ઉનમે સે દો જીન્દા રહે વો થે. હઝરત શાહ હામીદ કવી
જોર તીગર હઝરત શાહ અબ્દુનનબી

* દોહરા ગુફત બારોટ શએ ફરત વજહતરા દરશાન *
+++ બીબી હદીયા રહેમતુલ્લાહ અઢીયહોમા +++

આર્દ મહેમુદ કા બતસરાખેં કલકે એબ

ઇઝત દો હો જગમેં સો બીબી હદીયા દેખ.

દુઆ કરે તીના વાલીદ હરહરીન બે દુઆના ધર ફેહું

જગત કરામત બનીઓ સો સાલ હીન્દી સવહ.

બીબી હદીયા અલીજો મેં બકર સુક્રીમ હુંઇ વહાં હુજરે મેં
રહી અલીજો કી સબ બલાઓ આપકી દુઆ સે ખો ગઇ જોર
વહાં આપકી કરામાત બહોત સી ઝાહીર હુંઇ જોર આપકી
દુઆ સે સબકી મુરાદ બર આઈ આપકે વાકેઆત બહોત હેં.
યહાં ઝીયાદહ લીખને કી ગુંબઝીશ નહી ઇંસ લીયે યહાંસે
ખતમ કરતા હું.

તારીખ	ગીનાળે	કીલા	મહેમુદાબાદ	ઉર્ફ	કારીકા			
			૭૬૯	પનાહ	ખલાયક.			
તારીખ	વક્ત	ફનામીલ	અકતાળ	મોલાના	ફતુળ	મહેમૂદ		
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૭૫૮	મુરસદે	રાહે	હક		
તારીખ	વક્ત	કાઝી	મહંમદ	ળીન	ફતુળ	મહેમૂદ		
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૦૦	મરદાને		ખુદા.		
તારીખ	વક્ત	શાહ	હમીદુદ્દીન	ળીન	કાઝી	મહંમદ		
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૦૮	ખુશખુ,				
			૯૧૧	મહંમદ		ખુરદાદ.		
તારીખ	વક્ત	હઝરત	જનાળ	મહેમૂદ	મહેમુલુલ્લાહ			
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૪૧	તઆદી	૯૪૧	ખારકમ		
તારીખ	વક્ત	રઘુમિળ	અવતાદ	હઝરત	હમ્માદ	ળીન	કાઝી	મહંમદ
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૦૨	ખખસ				
તારીખ	શહાદત	હઝરત	શાહ	હામીદ	ળીન	કાઝી	મહંમદ	
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૮૮૯	ફતેહ	સુદ.			
તારીખ	વક્ત	હઝરત	શૌખીલ	ઇસ્લામ	ઉર્ફ	લાડમહંમદ		
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૫૬	શેખ	વલી.			
તારીખ	વક્ત	હઝરત	શાહ	અમુમહંમદ	ળીન	મહેમુલુલ્લા		
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૮૧	ખુશક	કલખે.			
તારીખ	વીસાલ	હઝરત	શાહ	જમાલ	મહંમદ	ળીન	મહેમુલુલ્લા	
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૯૮૨	મહેમુળ	રખમીલ	અરમાન		
તારીખ	વક્ત	હઝરત	શાહ	અહિમદ	ળીન	શાહ	હમીદુદ્દીન	
રહેમતુલ્લાહ	અલૌય		૨૨	જમાદીલ		અબ્બલ.		

==૩ અઝસ મળનેનામ દીનાબ ૩==

ભલભો દીસ ફળારે, જે નામા મડીબ.

અવલમદ જે સળારે ન્યાયા ભમ મડીબ.

ભવ ઇંચમે મૂળનસર હે જે શાહુકા માનરો,

જે શારે એવીયાકે હે અનદાદ એર ફડીબ.

યાને શારે શહા પોદે મદેમદ ગોમે દીન,

કનખું કે કનુભ એર મોસા કે હે હળીબ.

હિચકો કયા હો મુનાલીક મેં અસસ કે,

સચ હાસ સળ લીજા હું મેં બેકમ બેકરીબ.

એર નઝમ ચે ક્રિયા હું મેં બહેરે ખુદા નઝર,

ઉમ્મીદ અજ હે મુઝે અજ કાદે મુઝબ.

કર સદ્દતા જહાં કેા ખુદાયા ચે નઝમ કા,

ગુલશન મેં ગુલ પે જે જહ મકેતુન હે અનદલીબ.

મકમુલ હિચકો મુસત હર હર હર દીચાર કર,

દે સાહીબું કે હાથ ના દર કદબએ રડીબ.

તસનીફ જે ક્રિયા હે એર જે લીખે પહે,

ઇન સળકા જેર ખાતામા ફીજ્યો ચહાં નસીબ.

શુકે ખુદા કે તોહફા ચે પાયા તમામીયત,

સદસુ અલા રસુલોહુ વસા આલેહુલ નજબ.

યા રબ લતીફ ફી ચે મુનાજત ચે હુઆ,

કર ફઝલ સે કરમ સે ઇત્તખત કે અન કરીબ.

તારીબ ઇસ ફીતાબફી ગર તુજકો હે હવીસ,

ગસ ખુબ ચે હે મુનતખબ નામાઓ અજબ.

① વાંચી વાંચી ના ગરબીઓ, રહે મહાનુદ
પાર, મદદ માટે, રોડ, મુલાકાતો આપવા
મેં જીર,

② "મહાનુદ" મુલક ગાંધીજીની બાંધણી મુલાકાત
એક જોડાની બાંધણી બેઠે ઉઠવા.

③ "મહાનુદ" બાંધણી બાંધણી મુલાકાત
બાંધણી મુલાકાત, મોટી તો ભેંચાર છે
મુલાકાત મુલાકાત તો મુલાકાત છે.

④ મહાનુદ મુલાકાત મોટા મુલાકાતો

(તોડા + મુલાકાત)

મુલાકાત મુલાકાત મુલાકાત મુલાકાત

ગાંધીજીનો ગાંધીજી -

કુટુંબ કાન્યાશ્રમ - ૧૪૪૬-૧૬૦૮
ઉપરના બે બાળકોનાં નામો

૧૬૦૪/૧૬૨૭

ગાંધીજીનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં
નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં
નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં
નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં

નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં
નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં

નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં

નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં નામોનાં

હઝારત દરિયાઈ દુલ્હા કે

❧ રોજેકા પિછલા હિસ્સા ❧